

ERSTE BANK A.D. NOVI SAD

**KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2021.
I IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

Sadržaj

Strana

Izveštaj nezavisnog revizora

Konsolidovani finansijski izveštaji

Konsolidovani bilans uspeha u periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2021. godine	1
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu u periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2021. godine	2
Konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2021. godine	3
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu u periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2021. godine	4
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine u periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2021. godine	5

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za godinu koja se završila 31. decembra 2021. godine	6-154
Dodatne tabele	155-168
Godišnji izveštaj o poslovanju na konsolidovanoj osnovi	

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Erste Bank a.d. Novi Sad:

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, konsolidovane finansijske pozicije Erste Bank a.d. Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") i njenog zavisnog društva (zajedno u daljem tekstu "Grupa") na dan 31. decembra 2021. godine, i konsolidovane finansijske uspešnosti i konsolidovanih tokova gotovine Grupe za godinu završenu na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Predmet revizije

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe uključuju:

- konsolidovani bilans uspeha za godinu završenu na dan 31. decembra 2021. godine;
- konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu za godinu završenu na dan 31. decembra 2021. godine;
- konsolidovani bilans stanja sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine;
- konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu za godinu završenu na dan 31. decembra 2021. godine;
- konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na dan 31. decembra 2021. godine; i
- napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje, koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije. Naše odgovornosti u skladu sa tim zakonom su detaljnije opisane u odeljku izveštaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Nezavisnost

Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa Međunarodnim Kodeksom Etike za Profesionalne Računovođe (uključujući Međunarodne Standarde Nezavisnosti) izdatim od strane Odbora za Međunarodne Etičke Standarde za Računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji. Ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtevima Zakona o reviziji Republike Srbije.

Izveštavanje o ostalim informacijama uključujući konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju i Dodatne tabele koje sadrže obelodanjivanja u skladu sa „Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke“ (koje ne uključuje konsolidovane finansijske izveštaje i izveštaj revizora o njima).

Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoji materijalna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa konsolidovanim Godišnjim izveštajem o poslovanju, sproveli smo takođe procedure u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije. Ove procedure uključuju razmatranje da li konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju sadrži obelodanjivanja koja se zahtevaju Zakonom o računovodstvu Republike Srbije.

Na osnovu procedura sprovedenih tokom revizije, po našem mišljenju:

- konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju sastavljen je u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije; i
- informacije navedene u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju, za finansijsku godinu za koju se pripremaju konsolidovani finansijski izveštaji, su konzistentne sa konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Dodatno, na osnovu znanja i razumevanja poslovanja Grupe i njenog poslovnog okruženja, stečenog tokom obavljanja revizije, od nas se zahteva da saopštimo u izveštaju ukoliko zaključimo da postoji materijalno pogrešno prikazivanje u ostalim informacijama. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale bilo usled pronevere ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izveštavanja Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

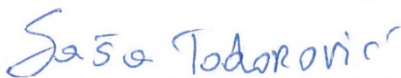
Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled pronevere ili greške, i izdavanje revizorskog izveštaja koji sadrži mišljenje revizora. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije uvek otkriti materijalno pogrešne iskaze, ako takvi iskazi postoje. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled pronevere ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije koju obavljamo u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled pronevere ili greške, osmišljavamo i obavljamo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat pronevere je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što pronevera može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.

- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole Grupe.
- Vršimo procenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u svom izveštaju skrenemo pažnju na povezanu obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kao i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza o finansijskim informacijama društava, odnosno o poslovnim aktivnostima unutar Grupe sa ciljem da izrazimo mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Takođe, mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije, značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Saša Todorović
Licencirani ovlašćeni revizor

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Beograd, 14. marta 2022. godine

**KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2021.**

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA U PERIODU OD 1. JANUARA 2021. DO 31. DECEMBRA 2021. GODINE

POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2021	2020 korigovano
Prihodi od kamata	4	11.505.052	10.597.399
Rashodi od kamata	4	(2.209.113)	(2.150.123)
Neto prihod po osnovu kamata		9.295.939	8.447.276
Prihodi od naknada i provizija	5	4.175.660	3.498.220
Rashodi naknada i provizija	5	(1.418.023)	1.194.993
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		2.757.637	2.303.227
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	257.656	-
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	6	-	(112.198)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	7	2.313	44.600
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	8	1.499	773
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	-	250.254
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	9	(204.732)	-
Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	10	(1.263.298)	(2.092.167)
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	11	-	15.048
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	11	(10.361)	-
Ostali poslovni prihodi	12	99.064	67.622
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD		10.935.717	8.924.435
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	13	(2.799.800)	(2.608.529)
Troškovi amortizacije	14	(699.587)	(639.010)
Ostali prihodi	15	328.682	254.108
Ostali rashodi	16	(5.058.229)	(4.622.399)
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		2.706.783	1.308.605
Porez na dobitak	17	(142.282)	(24.951)
Dobitak po osnovu odloženih poreza	17	3.878	119.775
DOBITAK NAKON OPOREZIVANJA	33	2.568.379	1.403.429
Dobitak koji pripada matičnom entitetu		2.528.574	1.385.887
Dobitak koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		39.805	17.542

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 14. mart 2022. godine

 Stevan Comić
 Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga

 Suzan Tahriyar
 Član Izvršnog odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU U PERIODU OD 1. JANUARA 2021. DO 31. DECEMBRA 2021. GODINE

POZICIJA	Napomena	(u hiljadama dinara)	
		2021	2020
DOBITAK	33	2.568.379	1.403.429
Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Aktuarski dobici (gubici)		9.636	(86.296)
Pozitivni (negativni) efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(143)	14.980
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:			
Negativni efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(464.342)	(198.214)
Dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		68.270	40.452
Ukupan negativan ostali rezultat perioda		(386.580)	(229.078)
UKUPAN POZITIVAN REZULTAT PERIODA		2.181.799	1.174.352
Ukupan pozitivan rezultat perioda koji pripada matičnom entitetu		2.141.924	1.157.109
Ukupan pozitivan rezultat perioda koji pripada vlasnicima bez prava kontrole		39.875	17.243

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 14. mart 2022. godine

Stevan Comić
Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog odbora

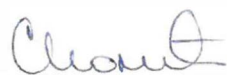
KONSOLIDOVANI BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2021. GODINE

(u hiljadama dinara)

	<u>Napomena</u>	<u>31.12.2021.</u>	<u>31.12.2020.</u>
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	18	39.929.941	35.402.631
Založena finansijska sredstva	20	-	4.622.478
Potraživanja po osnovu derivata	19	285.448	408.411
Hartije od vrednosti	20	58.499.723	49.554.573
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	21	6.693.196	2.944.805
Kredit i potraživanja od komitenata	22	218.135.039	201.214.645
Investicije u predužena društva i zajedničke poduhvate		118	118
Nematerijalna ulaganja	23	1.729.377	1.146.644
Nekretnine, postrojenja i oprema	23	3.187.861	3.187.470
Tekuća poreska sredstva	17	238.878	185.043
Odložena poreska sredstva	17	227.079	154.981
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	24	12.252	12.252
Ostala sredstva	25	1.250.269	1.147.687
UKUPNO AKTIVA		330.189.181	299.981.738
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata	26	166.400	346.766
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	27	74.251.792	78.207.806
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	28	208.904.371	175.995.703
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	29	-	3.509.426
Subordinirane obaveze	30	3.534.418	3.870.407
Rezervisanja	31	1.690.993	1.320.593
Tekuće poreske obaveze	17	109.647	-
Odložene poreske obaveze	17	9.763	7.677
Ostale obaveze	32	3.678.306	3.410.728
UKUPNO OBAVEZE		292.345.690	266.669.106
Kapital			
Akcijski kapital	33	17.812.004	15.462.944
Dobitak		2.792.753	1.597.441
Rezerve		17.079.570	16.132.957
Učešća bez prava kontrole		159.165	119.290
UKUPNO KAPITAL		37.843.491	33.312.632
UKUPNO PASIVA		330.189.181	299.981.738

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 14. mart 2022. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU U PERIODU OD 1. JANUARA 2021. DO 31. DECEMBRA 2021. GODINE
(u hiljadama dinara)

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulirani dobitak	Ukupno	Manjinski interes	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2020. godine	12.909.000	2.553.944	12.955.129	726.841	2.891.319	32.036.233	102.047	32.138.280
Ukupan negativan ostali rezultat perioda	-	-	-	(228.779)	-	(228.779)	(298)	(229.077)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.385.888	1.385.888	17.541	1.403.429
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	2.679.766	-	(2.679.766)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2020. godine	12.909.000	2.553.944	15.634.895	498.062	1.597.441	33.193.342	119.290	33.312.632
Stanje na dan 1. januar 2021. godine	12.909.000	2.553.944	15.634.895	498.062	1.597.441	33.193.342	119.290	33.312.632
Dokapitalizacija	1.198.500	1.150.560	-	-	-	2.349.060	-	2.349.060
Ukupan pozitivan (negativan) ostali rezultat perioda	-	-	-	(386.649)	-	(386.649)	70	(386.580)
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	2.528.574	2.528.574	39.805	2.568.379
Prenos iz dobiti na rezerve	-	-	1.333.262	-	(1.333.262)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2021. godine	14.107.500	3.704.504	16.968.157	111.413	2.792.753	37.684.327	159.165	37.843.491

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 14. mart 2022. godine

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora računovodstva i kontrolinga

 Suzan Tanriyar
 Član Izvršnog odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog odbora

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE U PERIODU OD 01. JANUARA 2021. DO 31. DECEMBRA 2021. GODINE

	(u RSD hiljada)	
	2021	2020
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	24.241.530	16.923.439
Prilivi od kamata	11.954.148	8.161.763
Prilivi od naknada	4.140.431	3.147.942
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	8.115.435	5.588.012
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	31.516	25.722
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	19.725.015	16.803.763
Odlivi po osnovu kamata	2.063.077	2.092.802
Odlivi po osnovu naknada	1.396.727	1.154.534
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	2.764.743	2.568.610
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	590.150	565.690
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	12.910.319	10.422.126
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	4.516.515	119.677
Smanjenje plasmana i povećanje depozita i ostalih obaveza	26.654.138	54.001.538
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	26.654.138	54.001.538
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	32.251.187	43.953.795
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	27.384.607	30.933.615
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovanju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	4.866.580	13.020.179
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	-	10.167.420
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	1.080.534	-
Plaćeni porez na dobit	53.836	125.130
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	-	10.042.290
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.134.370	-
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	589.520	2.471.665
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	260.116	251.360
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	329.404	2.220.305
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	5.734.996	4.043.702
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	1.393.114	1.388.735
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	4.341.882	2.654.967
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	5.145.477	1.572.036
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	14.895.049	6.346.354
Prilivi gotovine po osnovu uvećanja kapitala	2.349.060	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	11.101.602	5.897.574
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	1.444.387	448.780
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	10.263.826	4.458.682
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	335.989	336.565
Odlivi po osnovu uzetih kredita	6.413.382	4.103.975
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	3.514.456	18.142
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	4.631.223	1.887.672
SVEGA NETO PRILIVI GOTOVINE	66.380.237	79.742.996
SVEGA NETO ODLIVI GOTOVINE	68.028.861	69.385.070
NETO POVEĆANJE GOTOVINE	-	10.357.926
NETO SMANJENJE GOTOVINE	1.648.624	-
GOTOVINA NA POČETKU GODINE	20.762.122	9.763.167
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	3.862.951	8.817.149
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	4.067.482	8.186.627
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	18.908.966	20.751.615

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Novi Sad, 14. mart 2022. godine

Stevan Čomić
Direktor Sektora računovodstva i
kontrolinga

Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
Odbora

1. OSNOVNE INFORMACIJE O BANCI

Erste Bank a.d. Novi Sad je najstarija finansijska institucija u zemlji, osnovana 1864. godine kao prva štedionica (Novosadska štedionica). Tokom 2005. godine Novosadska banka je postala član Erste Grupe, koja je osnovana 1819. godine kao prva štedionica u Austriji.

Rešenjem Agencije za privredne registre br. BD 101499/2005 od 21. decembra 2005. godine registrovana je promena naziva Novosadske banke a.d., Novi Sad u Erste Bank a.d., Novi Sad.

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč u daljem tekstu Erste Group sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke. U cilju pojednostavljenja strukture Erste Group Bank AG izvršen je prenos vlasništva nad akcijama koje ima EBG CEPS kod banaka u Evropi na Erste Group. Na taj način je Erste Group postala direktni akcionar Banke sa 74% učešća u akcijskom kapitalu. Odluka Skupštine Banke za izmenu osnivačkih akata doneta 30. juna 2015. godine, a izmene u APR izvršene 22. juna 2015. godine.

Dana 15. januara 2014. godine na osnovu ugovora o kupovini i prenosu udela koji je zaključen sa Steiermarkische Bank und Sparkassen AG i Erste Group Immorent International Holding GMBH, Banka je stekla 75% udela u osnovnom kapitalu društva S-leasing d.o.o., Srbija, a 25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG. Osim toga, 2014. godine Banka je stekla i 19% udela u osnovnom kapitalu društva S Rent d.o.o., Srbija.

Ovom transakcijom obe kompanije i dalje ostaju članice Erste Grupe.

Priloženi finansijski izveštaji i napomene uz finansijske izveštaje predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Banka je matično pravno lice Grupe i kao takva je u obavezi da u skladu sa zahtevom Zakona o bankama pripremi konsolidovane finansijske izveštaje na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2021. godine. Konsolidovani finansijski izveštaji uključuju i finansijske izveštaje društva S-leasing d.o.o. koji je 75% u vlasništvu Banke.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa u zemlji i inostranstvu, kreditnih i depozitnih poslova u zemlji, poslova sa platnim karticama, poslove sa hartijama od vrednosti kao i za dilerske poslove. U skladu sa Zakonom o bankama, Banka posluje na principima stabilnog i sigurnog poslovanja.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 3 centrale, 7 poslovnih jedinica, 46 filijala, 32 ekspozitura i 2 šaltera.

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala 1.224 zaposlenih (31. decembra 2020. godine: 1.212 zaposlenih).

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

SWIFT: GIBARS22

Internet stranica: www.erstebank.rs

S – Leasing doo Beograd je osnovan juna 2003. godine. Društvo je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu 18. juna 2003. godine, dok je kod Agencije za privredne registre registrovano rešenjem br. BD 33349/2005 od 7. juna 2005. godine.

Po stupanju na snagu Zakona o finansijskom lizingu, Društvo dobija dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga po Rešenju Narodne banke Srbije br. 622 od 25. januara 2006. godine.

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembar. 2013. godine sastojao se od udela osnivača Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija (50,0%) i Immorent International Holding GmbH, Beč, Austrija (50,0%).

U 2014. godini je došlo do promene u vlasničkoj strukturi osnovnog kapitala S-Leasinga te je Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad, Srbija postala većinski vlasnik društva sa udelom od 75,0%, dok je Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija smanjila svoj udeo na 25,0%.

Osnovna delatnost društva je pružanje usluga finansijskog lizinga pokretnih stvari fizičkim i pravnim licima na teritoriji Republike Srbije.

Sedište Društva je u Beogradu u Ulici Milutina Milankovića 3a.

Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine imalo 50 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 50 zaposlenih).

Matični broj društva je 17488104, a poreski identifikacioni broj je 102941384.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja**

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe (u daljem tekstu "finansijski izveštaji") na dan 31. decembra 2021. godine sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI") i propisima Narodne Banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formi propisanoj Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke ("Službeni glasnik Republike Srbije" broj 93/2020). Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Banka, kao matično pravno lice Grupe, je sastavila i prezentovala i poseban set pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Banka ima 75% učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica S-leasing d.o.o., Beograd (25% je u vlasništvu Steiermarkische Bank und Sparkassen AG).

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom istorijskog troška, izuzev za stavke koje se vrednuju po fer vrednosti: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, i finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Grupa nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

Grupa je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

A) Novi i izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja

Sledeći izmenjeni standardi stupili su na snagu od 1. januara 2021. godine, ali nisu imali materijalnog uticaja na Banku:

- **Reforma referentnih kamatnih stopa – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmene)** objavljene u avgustu 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine. Izmene obuhvataju sledeće oblasti:
  - Obračunavanje promena u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova kao rezultat reforme IBOR-a: Za instrumente na koje se primenjuje merenje amortizovanog troška, izmene i dopune zahtevaju od subjekata da, kao praktičnu svrsishodnost, uzmu u obzir promenu osnove za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova kao rezultat reforme IBOR-a ažuriranjem efektivne kamatne stope koristeći smernice iz paragrafa B5.4.5 MSFI 9. Kao rezultat, ne priznaje se neposredna dobit ili gubitak. Ova praktična svrsishodnost odnosi se samo na takvu promenu i samo u meri u kojoj je to neophodno kao direktna posledica reforme IBOR-a, a nova osnova je ekonomski ekvivalentna prethodnoj osnovi. Osiguravači koji primenjuju privremeno izuzeće od MSFI 9 takođe su dužni da primene istu praktičnu svrsishodnost. MSFI 16 je takođe izmenjen i dopunjen kako bi se od zakupaca zahtevalo da koriste sličnu praktičnu primenu prilikom obračuna modifikacija zakupa koje menjaju osnovu za određivanje budućih plaćanja zakupa kao rezultat reforme IBOR-a.
  - Datum završetka za fazu 1 za olakšice za komponente rizika koje nisu ugovorene u odnosima zaštite od rizika: Izmene i dopune faze 2 zahtevaju od entiteta da prospektivno prestane da primenjuje olakšice za fazu 1 za komponentu rizika koja nije ugovorena, ranije od datuma kada se izvrše promene u komponenti rizika koja nije ugovorena, ili kada se prekida odnos zaštite od rizika. Nije naveden datum završetka u izmenama i dopunama Faze 1 za komponente rizika.
  - Dodatni privremeni izuzeci od primene specifičnih zahteva za računovodstvo zaštite: Izmene i dopune faze 2 pružaju neka dodatna privremena olakšice od primene specifičnih zahteva za računovodstvom zaštite u skladu sa MRS 39 i MSFI 9 na odnose zaštite koji su direktno pogođeni reformom IBOR-a.
  - Dodatna obelodanjivanja MSFI 7 koja se odnose na reformu IBOR-a: Izmene zahtevaju obelodanjivanje: kako entitet upravlja prelaskom na alternativne referentne stope, njegovog napretka i rizika koji proističu iz tranzicije; (ii) kvantitativne informacije o derivatima i nederivatima koji tek treba da se izvrše u tranziciji, razvrstani po značajnim referentnim vrednostima kamatnih stopa; i (iii) opis svih promena strategije upravljanja rizicima kao rezultat reforme IBOR-a.
- **MSFI 16 Lizing - COVID-19 olakšice za zakupce (Izmene)** objavljene u martu 2021. godine i na snazi za godišnje periode na dan ili nakon 01. aprila 2021. godine. Banka nije imala smanjenje rente za ugovore o lizingu kao direktnu posledicu Covid-19.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)****A) Novi i izmenjeni i dopunjeni standardi i tumačenja (nastavak)**

- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (objavljen 18. maja 2017. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).** MSFI 17 zamenjuje MSFI 4, koji je kompanijama dao dozvolu da vode računovodstvo ugovora o osiguranju koristeći postojeću praksu. Kao posledica toga, investitorima je bilo teško da uporede i razlikuju finansijske performanse inače sličnih osiguravajućih društava. MSFI 17 je jedinstveni standard zasnovan na principima koji obračunava sve vrste ugovora o osiguranju, uključujući ugovore o reosiguranju koje osiguravajuće društvo ima. Standard zahteva priznavanje i merenje grupa ugovora o osiguranju na osnovu: (i) sadašnje vrednosti budućih novčanih tokova (ispunjenih novčanih tokova) prilagođenih riziku koja uključuje sve raspoložive informacije o novčanim tokovima ispunjenja na način koji je u skladu sa vidljivim tržišnim informacijama; plus (ako je ova vrednost obaveza) ili minus (ako je ova vrednost sredstvo) (ii) iznos koji predstavlja nezarađeni dobitak u grupi ugovora (ugovorna marža usluge). Osiguravači će prepoznati dobit od grupe ugovora o osiguranju tokom perioda u kome pružaju osiguravajuće pokriće i pošto su oslobođeni rizika. Ako grupa ugovora čini ili postaje gubitak, entitet će odmah priznati gubitak.

B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

- **Izmjena u MSFI 10 Konsolidovani finansijski izveštaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete i zajednička ulaganja: Prodaja aktive između investitora i zavisnog društva.** Dopune MSFI 10 i MRS 28 objavljene 2014. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon datuma koji odredi IASB. Izmene ukazuju na poznato neslaganje zahteva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih društava i zajedničkih ulaganja. Glavna posledica izmena odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira poslovanje (bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne). Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja ne predstavlja biznis, čak i kada je ova aktiva deo zavisnog društva. U decembru 2015. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primene ovog standarda na neodređeno vreme čekajući ishod istraživanja vezano za primenu metoda učešća. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.
- **MRS 1 Presentacija finansijskih izveštaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obaveza (Izmene).** Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, a dozvoljena je ranija primena. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao predlog ekspozicije da se datum stupanja na snagu ovih izmena odloži do 1. januara 2023. Cilj izmena je promovisati doslednost u primeni zahteva pomažući kompanijama da utvrde da li je u izveštaju o finansijskom položaju, dugovi i druge obaveze s neizvesnim datumom dospeća potrebno klasifikovati kao kratkoročne ili dugoročne, na kraju izveštajnog perioda. Izmene i dopune utiču na prezentaciju obaveza u izveštaju o finansijskom položaju i ne menjaju postojeće zahteve oko merenja ili vremena priznavanja bilo koje imovine, obaveze, prihoda ili rashoda, niti informacije koje društva obelodanjuje o tim stavkama. Takođe, izmene i dopune razjašnjavaju zahteve za klasifikacijom duga koji društvo može da podmiri izdavanjem vlastitih instrumenata kapitala. Ove izmene još uvek nisu usvojene od strane EU. Obaveze su dugoročne ukoliko entitet ima suštinsko pravo, na kraju izveštajnog perioda, da odloži izmirenje za najmanje 12 meseci. Smernice više ne zahtevaju da takvo pravo bude bezuslovno. Očekivanja menadžmenta da li će naknadno ostvariti pravo na odlaganje poravnjanja ne utiču na klasifikaciju obaveza. Pravo na odlaganje postoji samo ako entitet ispunjava bilo koje relevantne uslove na kraju izveštajnog perioda. Obaveza se klasifikuje kao tekuća ako je uslov prekršen na ili pre datuma izveštavanja, čak i ako se od zajmodavca dobije odricanje od tog stanja nakon završetka perioda izveštavanja. Suprotno tome, zajam je klasifikovan kao dugoročan ako je ugovor o zajmu prekršen tek nakon datuma izveštavanja. Pored toga, izmene i dopune uključuju pojašnjenje zahteva za klasifikaciju duga koje entitet može da izmiri pretvaranjem u kapital. „Poravnanje“ se definiše kao gašenje obaveze gotovinom, drugim resursima koji sadrže ekonomske koristi ili sopstvenim kapitalnim instrumentima. Postoji izuzetak za konvertibilne instrumente koji se mogu pretvoriti u kapital, ali samo za one instrumente kod kojih je opcija konverzije klasifikovana kao kapitalni instrument kao posebna komponenta složenog finansijskog instrumenta. Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)****B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)**

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina kao i godišnja poboljšanja 2018-2020 (Izmene).** Izmene su na snazi za godišnje periode izveštavanja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao izmene MSFI uskog opsega na sledeći način:
  - **MSFI 3 Poslovne kombinacije (Izmene)** je izmenjen i dopunjen kako bi se pozivao na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje za 2018. godinu, da bi se utvrdilo šta predstavlja sredstvo ili obavezu u poslovnoj kombinaciji. Pre izmene, MSFI 3 se pozivao na Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje iz 2001. godine. Pored toga, dodat je novi izuzetak u MSFI 3 za obaveze i potencijalne obaveze. Izuzetak precizira da bi se za neke vrste obaveza i potencijalnih obaveza entitet koji primenjuje MSFI 3 umesto toga trebao pozvati na MRS 37 ili IFRIC 21, a ne na konceptualni okvir za 2018. godinu. Bez ovog novog izuzetka, entitet bi priznao neke obaveze u poslovnoj kombinaciji koje ne bi priznao prema MRS 37. Stoga bi odmah nakon sticanja entitet morao da prestane da priznaje takve obaveze i da prizna dobitak koji nije prikazivao ekonomsku dobit. Takođe je razjašnjeno da sticalac ne bi trebalo da prizna potencijalnu imovinu, kako je definisano u MRS 37, na datum sticanja.
  - **MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Izmene)** zabranjuje da preduzeće od troškova nekretnina, postrojenja i opreme odbije iznose primljene po osnovu prodaje artikala proizvedenih dok kompanija priprema sredstvo za njegovo korišćenje. Umesto toga, kompanija će prepoznati takav prihod od prodaje i vezane troškove u bilansu uspeha. Izmjena MRS 16 takođe pojašnjava da entitet „testira da li sredstvo ispravno funkcioniše“ kada procenjuje tehničke i fizičke performanse sredstva. Finansijske performanse sredstva nisu relevantne za ovu procenu. Sredstvo bi stoga moglo biti sposobno da funkcioniše kako je predvidelo rukovodstvo i podložno amortizaciji pre nego što dostigne nivo operativnih performansi koje očekuje rukovodstvo.
  - **MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Izmene)** navodi koje troškove preduzeće uključuje u određivanju troškova ispunjavanja ugovora u cilju procene da li je ugovor štetan. Izmjena MRS 37 pojašnjava značenje „troškova ispunjenja ugovora“. Izmjena objašnjava da direktni troškovi ispunjenja ugovora uključuju dodatne troškove ispunjenja konkretnog ugovora; i alokacija ostalih troškova koji se direktno odnose na ispunjavanje. Izmjena takođe pojašnjava da, pre nego što se uspostavi posebna odredba za štetni ugovor, entitet priznaje gubitak zbog umanjenja vrednosti koji je nastao na imovini koja se koristi u ispunjavanju ugovora, a ne na imovini koja je namenjena tom ugovoru.
  - **Godišnja poboljšanja 2018-2020** dovode do manjih izmena na MSFI 1 Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, MSFI 9 Finansijski instrumenti, MRS 41 Poljoprivreda i Ilustrativni primeri za MSFI 16 Lizing.

Ne očekuje se da će efekti ovih izmena imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.1. Osnove za sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja (nastavak)****B) Standardi koji su izdati ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)**

- **Izmene MSFI 17 i dopune MSFI 4** (objavljene 25. juna 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine). Izmene uključuju niz pojašnjenja koja imaju za cilj da olakšaju primenu MSFI 17, pojednostave neke zahteve standarda i tranziciju. Izmene se odnose na osam oblasti MSFI 17 i nisu namenjene promeni osnovnih principa standarda. Izvršene su sledeće izmene MSFI 17:
  - Datum stupanja na snagu: Datum stupanja na snagu MSFI 17 (koji uključuje izmene i dopune) odložen je za dve godine na godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023; a fiksni datum isteka privremenog izuzeća od primene MSFI 9 u MSFI 4 takođe je odložen za godišnje izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine.
  - Očekivani oporavak novčanih tokova pri sticanju osiguranja: Od entiteta se zahteva da alocira deo troškova sticanja na povezana očekivana obnavljanja ugovora i da te troškove prizna kao sredstvo sve dok entitet ne prepozna obnavljanje ugovora. Subjekti su dužni da procene nadoknadivost imovine na svaki datum izveštavanja i da pruže određene informacije o imovini u napomenama uz finansijske izveštaje.
  - Margina ugovorne usluge koja se može pripisati investicionim uslugama: Jedinice pokrivača treba identifikovati, uzimajući u obzir količinu koristi i očekivani period osiguranja i investicionih usluga, za ugovore po pristupu sa promenljivom naknadom i za druge ugovore sa „uslugom povrata ulaganja“ po opštem modelu. Troškovi u vezi sa investicionim aktivnostima treba da budu uključeni kao novčani tokovi u granicama ugovora o osiguranju, do te mere da entitet obavlja takve aktivnosti da bi povećao koristi od osiguranja za osiguranika.
  - Ugovori o reosiguranju - povraćaj gubitaka: Kada entitet prizna gubitak nakon početnog priznavanja štetne grupe osnovnih ugovora o osiguranju ili dodavanjem štetnih osnovnih ugovora u grupu, entitet treba da prilagodi marginu ugovorne usluge povezane grupe ugovora o reosiguranju i priznaju dobitak od ugovora o reosiguranju. Iznos nadoknađenog gubitka po ugovoru o reosiguranju određuje se množenjem gubitka priznatog u osnovnim ugovorima o osiguranju i procenta potraživanja po osnovnim ugovorima o osiguranju koje entitet očekuje da se oporavi od ugovora o reosiguranju. Ovaj uslov bi se primenjivao samo kada se ugovor o reosiguranju prizna pre ili u isto vreme kada se gubitak prizna na osnovnim ugovorima o osiguranju.
- **Klasifikacija obaveza kao tekućih ili dugoročnih, odlaganje datuma stupanja na snagu - Izmene MRS 1 (objavljene 15. jula 2020. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine).** Izmena MRS 1 o klasifikaciji obaveza kao tekućih ili dugoročnih izdata je u januaru 2020. godine, sa originalnim datumom stupanja na snagu 1. januara 2022. Međutim, kao odgovor na pandemiju Covid-19, datum stupanja na snagu odložen je za godinu dana da bi se pružilo kompanijama više vremena za primenu promena u klasifikaciji koje su rezultat izmenjenih smernica.

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove standarde, izmene postojećih standarda i nova tumačenja pre nego što oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih standarda, izmena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu početne primene.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.2. Osnove za konsolidaciju**

Konsolidovani finansijski izveštaji uključuju finansijske izveštaje Banke i društva nad kojim Banka ima kontrolu. Kontrola postoji ako Banka ima moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama društva tako da ostvari koristi od njegovih aktivnosti. Kontrola je uspostavljena kada je Banka izložena, ili ima prava na varijabilnim prinosima po osnovu učešća u entitetu u koji je investirala i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirala.

Rezultat zavisnog društva koje je stečeno u toku godine uključuje se u konsolidovani bilans uspeha od efektivnog datuma sticanja. Finansijski izveštaji zavisnog društva po potrebi se usklađuju na način da se njihove računovodstvene politike usaglase s onima koje koristi Banka kao matična kompanija u okviru Grupe. Sve transakcije, sva stanja, svi prihodi i rashodi unutar Grupe eliminišu se konsolidacijom. Manjinski interes predstavlja udeo u dobitku ili gubitku te kapitalu zavisnog društva kojem Banka nije direktni ni indirektni vlasnik. Manjinski interes prikazan je posebno u bilansu uspeha Grupe te unutar kapitala u bilansu stanja Grupe, odvojeno od kapitala Banke.

2.3. Poslovna spajanja

Banka na dan 31. decembra 2021. godine poseduje 75% vlasništva S-Lizinga. Na dan sticanja učešća, ukupna aktiva Lizinga iznosila je 3.092.233 hiljade dinara, ukupan akcijski kapital iznosio je 60.455 hiljada dinara dok je gubitak iznosio 113.284 hiljada dinara. Na dan 31. decembra 2021. godine ukupna aktiva Lizinga iznosi RSD 15.392.624 hiljada, ukupan akcijski kapital iznosio je RSD 67.500 hiljada dok dobitak iznosi RSD 159.218 hiljada.

Poslovno spajanje koje uključuje entitete ili poslovanje pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj su navedeni entiteti pod zajedničkom kontrolom od strane istog entiteta, pre ili nakon poslovnog spajanja, i ta kontrola nije prenosiva. Kako se MSFI 3 ne primenjuje na poslovna spajanja društava pod zajedničkom kontrolom, Grupa je, u skladu s MRS-om 8, usvojila računovodstvenu politiku u kojoj se takve transakcije evidentiraju po metodi udruživanja interesa.

Primena metode je sledeća:

- Imovina i obaveze entiteta koji se spajaju prikazuje se po knjigovodstvenoj vrednosti kako je prikazano u prethodnim izveštajima krajnjeg matičnog društva Grupe;
- Nema nove procene fer vrednosti ili priznavanja nove imovine ili obaveza. Jedina usklađivanja se sprovode radi usklađivanja računovodstvenih politika;
- Nije priznat goodwill kao rezultat spajanja;
- Razlika između plaćenog iznosa/prenosa i „stečenog“ kapitala prikazana je u kapitalu;
- Bilans uspeha reflektuje rezultat svih društava za celu poslovnu godinu, ukoliko je spajanje nastalo početkom godine te nije materijalno značajno odstupanje;
- Uredni podaci se ne prepravljaju.

2.4. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući i zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Grupe i komitenta. Prihodi i rashodi po osnovu kamata priznaju se po načelu uzročnosti prihoda uz primenu efektivne kamatne stope koja se utvrđuje u trenutku početnog priznavanja finansijskog sredstva / obaveze.

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti, finansijske instrumente koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat kao i finansijsku imovinu kojom se ne trguje i koja se vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja precizno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na:

- Bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (amortizovana vrednost pre umanjenja za očekivane kreditne gubitke)
- Amortizovanu vrednost finansijske obaveze

U slučaju POCI kredita (kupljena ili plasirana kreditno obezvređena sredstva) obračunava se efektivna kamatna stopa usklađena za kreditni rizik, korišćenjem procenjenih budućih novčanih tokova koji uključuju očekivane kreditne gubitke.

Prilikom obračuna efektivne kamatne stope za finansijske instrumente koji nisu POCI (nisu kreditno obezvređeni u momentu odobrenja niti su pretrpeli značajnu modifikaciju ugovorenih novčanih tokova kao kreditno obezvređeni) Grupa procenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i buduće kreditne gubitke.

Neamortizovano stanje unapred naplaćene naknade i drugih transakcionih troškova koji ulaze u efektivnu kamatnu stopu, kao i neamortizovano stanje korekcije plasmana zbog modifikacije, u slučaju prestanka priznavanja finansijskog sredstva se prezentuje u okviru prihoda od kamata na dan prestanka priznavanja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.4. Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)**

Unwinding kao prihod od kamate na obezvređene kredite i plasmene klijenata izračunava se primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost (neto vrednost) kredita i plasmana.

Prihodi od kamata uključuju takođe i dobitke i gubitke od modifikacije priznate na finansijskoj imovini u Nivou 1.

2.5. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali pružanjem, odnosno korišćenjem bankarskih usluga, priznaju se po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena.

Prihode od naknada i provizija koje Grupa ostvaruje proizilaze iz širokog spektra usluga koje Grupa pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

/i/ Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda razgraničavaju se tokom perioda pružanja usluga.

Naknade za pružanje usluga u određenom vremenskom periodu obračunavaju se u tom periodu. Ove naknade uključuju naknade za pozajmice koje nisu sastavni deo efektivne kamatne stope finansijskog instrumenta, naknade i provizije po osnovu održavanja računa i druge naknade i provizije po osnovu usluga za domaći i međunarodni platni promet, naknade za garancije, kastodi i druge naknade za upravljanje, kao i naknade za posredovanje u osiguranju. Naknade za odobrenje kredita za one kredite koji će verovatno biti povučeni i ostale naknade koje se odnose na kredite su odložene (zajedno sa svim dodatnim troškovima) i priznaju se kao izmena efektivne kamatne stope kredita.

/ii/ Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi. Prihod od naknade ostvaren od pružanja usluga trećim stranama, kao što je organizovanje sticanja akcija ili drugih hartija od vrednosti, ili kupovina/ prodaja preduzeća, priznaje se po završetku predmete transakcije.

Rashodi od naknada i provizija čine rashodi od naknada po osnovu transakcija domaćeg i inostranog platnog prometa, troškovi poslovanja s karticama i slične naknade (Napomena 5).

2.6. Neto dobitak/gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobiti /gubici po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju efekte usklađivanja fer vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju kroz bilans uspeha i derivata izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika.

2.7. Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti

Neto dobiti /gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti obuhvataju efekte nastale prilikom prestanka priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, kao i finansijskih sredstava koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

2.8. Neto dobitak / gubitak po osnovu zaštite od rizika

Neto dobiti / gubici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke /gubitke po osnovu promene vrednosti derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika.

2.9. Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vode po amortizovanoj vrednosti

Ove stavke uključuju dobitak /gubitak u slučaju prodaje finansijskih instrumenata i modifikacija ugovornih uslova u periodu trajanja koji za rezultat imaju prestanak priznavanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

2.10. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funktionalna valuta). Finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD).

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene. Monetarna sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.10. Preračunavanje stranih valuta (nastavak)**

Pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti i prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja.

2.11. Finansijski instrumenti

Finansijski instrument je svaki ugovor koji dovodi do povećanja finansijskih sredstava jedne ugovorne strane odnosno finansijskih obaveza ili vlasničkih instrumenata druge ugovorne strane. U skladu sa MSFI 9, sva finansijska sredstva i obaveze - koji takođe uključuju derivativne finansijske instrumente - treba da se priznaju u bilansu stanja i mere u skladu sa njihovim dodeljenim kategorijama.

2.11.1. Metode merenja finansijskih instrumenata**a) Amortizovana vrednost i efektivna kamatna stopa**

Amortizovana vrednost je iznos po kom se meri finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po početnom priznavanju minus otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metod efektivne kamatne stope bilo koje razlike između tog početnog iznosa i iznosa dospeća. Za finansijska sredstva iznos se usklađuje za ispravku vrednosti.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno eskontuje procenjena buduća novčana plaćanja ili primanja tokom očekivanog trajanja finansijskog instrumenta ili, ukoliko je odgovarajuće, kraći period u odnosu na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva ili neto knjigovodstvenu vrednost finansijske obaveze.

Kada se izračunava efektivna kamatna stopa, Grupa procenjuje novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove finansijskog instrumenta (na primer, prevremena otplata, kupovne i slične opcije), ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Obračun uključuje sve naknade i poene koji su plaćeni ili primljeni između ugovornih strana a koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve ostale premije i eskonte.

Za kupljena ili stvorena finansijska sredstva umanjena za kreditne gubitke („POCI“) koristi se kreditno prilagođena EIR - efektivna kamatna stopa usklađena za kreditne rizike. To je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće novčane tokove koji uzimaju u obzir očekivane kreditne gubitke po amortizovanoj vrednosti finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa se koristi i za priznavanje prihoda od kamata i rashoda od kamata.

Prihodi od kamata se računaju na sledeći način:

- Primenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva (Nivo 1 i Nivo 2)
- Primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva u narednim periodima izveštaja sve dok je sredstvo umanjeno za kreditne gubitke (Nivo 3)
- Primenom kreditno prilagođene efektivne kamatne stope na kupljena ili stvorena finansijska sredstva umanjena za kreditne gubitke (POCI).

Rashodi kamata se računaju primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijske obaveze.

b) Fer vrednost

Fer vrednost se definiše kao cena koja bi se primila za prodaju sredstva ili platila za prenos obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum merenja. Ova definicija fer vrednosti se primenjuje takođe i na merenje fer vrednosti nefinansijske imovine i obaveza. Detaljnije obelodanjivanje o modelima vrednovanja i hijerarhiji instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti nalaze se u Napomeni 36.10 Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.11.2. Početno priznavanje i vrednovanje****a) Početno priznavanje**

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Grupe, od momenta kada se Grupa ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja (izmirenja), što je datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

b) Početno vrednovanje

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze. Po početnom priznavanju fer vrednost je u mnogim slučajevima jednaka ceni transakcije tj. ceni plaćenju za sticanje ili preuzimanje finansijskih sredstva ili primljenoj za preuzimanje finansijskih obaveza.

Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Grupa odmah priznaje razliku između cene transakcije i fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha. U slučaju da je razlika u ceni transakcije i fer vrednosti utvrđene na bazi netržišnih parametara, dobitak/gubitak na prvi dan se razgraničava na period trajanja finansijskog instrumenta.

2.11.3. Klasifikacija i naknadno vrednovanje

Rukovodstvo Grupe vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od:

- a) Poslovnog modela za upravljanje tim finansijskim sredstvima - procenjuje se da li je finansijsko sredstvo deo portfolija kojim se upravlja tako da se prikupljaju ugovoreni novčani tokovi ili se finansijska sredstva prodaju, ili neki drugi model
- b) Karakteristika ugovorenih novčanih tokova-procena se fokusira na proveru da li ugovorni uslovi finansijskog sredstva povećavaju, na specifične datume, novčani tok koji predstavlja samo plaćanje glavnice i kamate.

Grupa je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije:

- finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti
- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije.

2.11.3.1. Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko je opredeljen poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i ukoliko su ti novčani tokovi SPPI.

Na dan bilasniranja, ova sredstva se vrednuju po bruto knjigovodstvenoj vrednosti umanjenoj za kreditne gubitke.

Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti su prezentovana u okviru pozicije „Kredit i potraživanja“, „Hartije od vrednosti“ i „Gotovina i sredstva kod centralne banke“. Gotovinska stanja podrazumevaju samo potraživanja (depozite) od centralne banke i kreditnih institucija koji se otplaćuju na zahtev. *Koji se isplaćuju na zahtev* znači da se mogu povući u bilo koje vreme ili u roku od samo jednog radnog dana ili 24 časa. Obavezne rezerve se takođe prikazuju u ovoj poziciji.

Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti su najveća kategorija merenja, jer se celokupan portfolio kredita Grupe vrednuje po amortizovanoj vrednosti. Deo hartija od vrednosti čine dužničke hartije koje se vrednuje po amortizovanoj vrednosti. Preostale dužničke hartije od vrednosti vrednuje se po fer vrednosti ili kroz bilans uspeha ili kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Kamatni prihod na ova sredstva se obračunava putem metode efektivne kamate i prezentovan je u okviru pozicije „Neto prihod po osnovu kamate“ u bilansu uspeha Grupe. Gubici po osnovu obezvređenja se prezentuju u okviru pozicije „Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstva koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha“. U slučaju prestanka priznavanja takve imovine, rezultat se prikazuje na poziciji „Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata po amortizovanoj vrednosti“.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.11.3.2. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat**

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat ukoliko su karakteristike ugovorenog novčanog toka SPPI i ukoliko se sredstva drže u okviru poslovnog modela čiji cilj se ostvaruje i putem prikupljanja ugovorenog novčanog toka i prodaje.

U bilansu stanja, ovakva sredstva su prezentovana u okviru pozicije „Hartije od vrednosti“.

Deo dužničkih hartija od vrednosti koji zadovoljava gore navedene kriterijume se vrednuje po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat. Kamatni prihod na takve hartije se izračunava primenom metode efektivne kamate i uključuje se u poziciju „Neto prihod po osnovu kamate“ u bilansu uspeha Grupe. Dobici i gubici po osnovu umanjenja za kreditne gubitke se prezentuju takođe u bilansu uspeha na poziciji „Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstva koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha“. Kao rezultat, efekat vrednovanja priznat u bilansu uspeha Grupe je isti kao i za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti. Razlika između fer vrednosti po kojoj se ove hartije vrednuju u bilansu stanja i njihove amortizovane vrednosti se priznaje kroz ostali sveobuhvatni rezultat u okviru pozicije „Pozitivni/negativni efekti promene dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat“. Kada hartija prestane da se priznaje, iznos prethodno akumuliran u ostalom sveobuhvatnom rezultatu se reklasifikuje u bilans uspeha i prikazuje na poziciji „Neto dobitak/gubitak od prestanaka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti“.

Grupa je izabrala opciju da određene vlasničke instrumente koji se ne drže za trgovanje, vrednuje po fer vrednosti kroz ostali rezultat i ova opcija se primenjuje na strateški značajne investicije Grupe. Rezultat fer vrednovanja se prikazuje na poziciji „Pozitivni/negativni efekti promene vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat“. Iznos priznat u ostalom sveobuhvatnom rezultatu nikad se ne reklasifikuje na bilans uspeha.

Ostale vlasničke instrumente kapitala Grupa vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

2.11.3.3. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Kategoriju merenja fer vrednosti kroz bilans uspeha imaju finansijska sredstva koja ili nisu prošla SPPI test ili imaju neki drugi poslovni model. Ova finansijska sredstva se generalno prodaju pre njihovog dospeća i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti te se dobiti ostvaruje njenom realizacijom putem prodaje. U poslovanju Grupe to je poslovni model po kojem se finansijska sredstva drže radi trgovanja.

Grupa u svom portfoliju hartija od vrednosti ima deo dužničkih instrumenata koje drži radi trgovanja.

Za dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, dobiti i gubici od usklađivanja sa tržišnom vrednošću, odnosno efekti promene fer vrednosti pri naknadnom vrednovanju, se priznaju kroz bilans uspeha u okviru pozicije „Neto dobitak/ gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata“ i ista nisu predmet obezvređenja. Prihodi od kamata po osnovu kupona finansijskih sredstava namenjenih trgovanju priznaju se po metodu efektivne kamatne stope i uključeni su u poziciju „Prihodi od kamate“ u bilansu uspeha.

Grupa nema dužničkih finansijskih instrumenata koja nisu prošla SPPI niti kreiranih da se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

2.11.3.4. Reklasifikacija finansijskih sredstava

Grupa reklasifikuje finansijsku imovinu samo kada menja svoj poslovni model. Ukoliko Grupa promeni poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima primeniće reklasifikaciju unapred počev od datuma reklasifikacije. Grupa neće menjati već priznate dobitke, gubitke ili kamatu.

U toku 2021. godine Grupa nije vršila reklasifikaciju finansijskih sredstava.

2.11.3.5 Vlasnički instrumenti (instrumenti kapitala)

Instrumenti kapitala su instrumenti koji ispunjavaju definiciju kapitala iz perspektive izdavaoca, odnosno instrumenti koji ne sadrže ugovorenu obavezu plaćanja i koji predstavljaju udeo u neto imovini izdavaoca. Grupa instrumente kapitala vodi po fer vrednosti kroz ostali rezultat i po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Instrumenti kapitala po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju, osim ukoliko Grupa u određenim slučajevima proceni da nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu fer vrednosti.

Efekti promene fer vrednosti instrumenata kapitala koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i nikada se ne reklasifikuju u bilans uspeha, čak ni prilikom prestavka priznavanja. Za ove instrumente ne priznaju se efekti obezvređenja kroz bilans uspeha, već se sve promene u fer vrednosti evidentiraju u okviru ostalog rezultata.

Efekti promene fer vrednosti instrumenata kapitala koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha evidentiraju se u okviru pozicije „Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata“.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.11.4. Obezvređenje finansijskih instrumenata po MSFI 9**

Grupa priznaje gubitke od obezvređenja na dužničkim finansijskim instrumentima (kreditni i potraživanja i dužničke hartije od vrednosti) osim onih koji se vrednuju po FVPL, kao i za vanbilansne kreditne izloženosti koje nastaju po osnovu garancija i drugih obaveza.

Obezvređenje se zasniva na modelu očekivanih kreditnih gubitaka čije merenje odražava:

- Nepistrasan i verovatnoćom ponderisan iznos koji je određen na osnovu procene niza mogućih ishoda;
- Vremenske vrednosti novca;
- Sve razumne i potkrepljujuće informacije koje su raspoložive bez nepotrebnih troškova i napora na dan izveštavanja, o prošlim događajima, trenutnim uslovima i prognozi budućih ekonomskih okolnosti.

Očekivani kreditni gubitak/obezvređenje je sadašnja vrednost svih smanjenja očekivanog novčanog toka tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva. Smanjenje predstavlja razliku između novčanih tokova koji se duguju Grupi u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje Grupa očekuje da će primiti. Pošto očekivani kreditni gubici uzimaju u obzir iznos i vreme plaćanja, kreditni gubitak nastaje čak i kada Grupa očekuje da će se platiti u potpunosti ali kasnije nego od dospeća po ugovoru.

Iznos gubitka od obezvređenja se priznaje kao ispravka vrednosti sredstva. U svrhu merenja iznosa očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) i priznavanja prihoda od kamate, Grupa pravi razliku između tri nivoa obezvređenja.

1) Nivo obezvređenja 1.

- a) Finansijska sredstva po početnom priznavanju (osim POCI imovine)
- b) Finansijskih sredstava koja ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika
- c) Finansijskih sredstava bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihov kreditni kvalitet

U Nivou 1. ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka izračunavaju se kao dvanaestomesečni ECL.

2) Nivo obezvređenja 2.

Sadrži finansijska sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali nisu umanjena usled kreditnih gubitaka, uključujući početno priznata sredstva opisana iznad.

U Nivou 2. ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

3) Nivo obezvređenja 3.

Sadrži finansijska sredstva koja su obezvređena usled kreditnih gubitaka, odnosno u status neizvršenja obaveza na datum izveštaja.

U Nivou 3. ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

POCI imovina – finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja. POCI imovina nije predmet transfera između nivoa, odnosno nezavisno od promene kreditnog kvaliteta klijenta nakon inicijalnog priznavanja POCI imovine, vrši se obračun očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog veka trajanja finansijskog sredstva. Takođe, očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja na datum početnog priznavanja POCI sredstva moraju se uzeti u obzir kod izračuna vrednosti sredstva (dok naknadne promene prvobitnog očekivanja dovode do priznavanja ispravki vrednosti usled kreditnih gubitaka samo ukoliko dovode do nižih očekivanja u poređenju sa datumom stvaranja, dok se ona koja dovode do boljih očekivanja u poređenju sa datumom početnog priznavanja priznaju kao povećanja bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva).

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.11.5. Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza**

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada Grupa izgubi kontrolu nad ugovorenim pravima nad tim instrumentima, što se dešava kada su prava korišćenja instrumenata realizovana, istekla, napuštena ili ustupljena.

Kada je Grupa prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je sklopila ugovor o prenosu, i pri tom nije prenela sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri koliko je Grupa angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Grupe, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Grupa morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

U svom redovnom poslovanju u toku trajanja ugovora o kreditima, Grupa može da ponovo pregovara o uslovima ugovora i modifikuje ih. Ovo može da uključuje komercijalne tržišno uslovljene pregovore sa klijentima ili komercijalne pregovore kojima se sprečava ili ublažavaju finansijske teškoće klijenta. Kako bi se očuvala ekonomska suština i utvrdili finansijski efekti takvih modifikacija, Grupa je definisala neke kriterijume po kojima procenjuje da li su izmenjeni uslovi ugovora suštinski i značajno drugačiji od originalnih. To su promena dužnika, promena valute, uvođenje nekih klauzula koje dovode do promene novčanih tokova tako da plasman nije više SPPI.

Određene izmene ugovora (kao što je reprogram) sa klijentima koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama se ne tretiraju kao značajne sa aspekta prestanka priznavanja jer za cilj imaju poboljšanje verovatnoće naplate ugovorenog novčanog toka od strane Grupe.

Sa druge strane takve izmene kod klijenata koji se ne suočavaju sa finansijskim poteškoćama, mogu da budu sušinski značajne i da dovedu do prestanka priznavanja. To su sledeći kriterijumi: promena otplatnog plana na način da je prosečna preostala ročnost plasmana izmenjena više od 100% i ne više od dve godine u poređenju sa originalnim ugovorom, promena vremena ili iznosa ugovorenog novčanog toka koja rezultira u promeni sadašnje vrednosti modifikovanog sredstva za više od 10% u odnosu na knjigovodstvenu vrednost plasmana, komercijalni pregovori inicirani zbog izmene tržišnih uslova koji su povoljniji za klijenta kao alternativa refinansiranju.

U slučaju značajnih modifikacija ugovornih uslova (kao što je prethodno navedeno), Grupa prestaje sa priznavanjem starog sredstva i priznaje novo, izmenjeno sredstvo. Ukoliko je dužnik u default-u ili značajna modifikacija dovodi do default-a novo sredstvo ima tretman POCI (kupljeni /plasirani kreditno obezvređen) plasmana.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada je obaveza predviđena ugovorom ispunjena, otkazana ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

2.11.6. Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Grupa radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance po definiciji EBA-e.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije i ne predstavlja restrukturiranje. Rezultat je promenjene situacije na tržištu (kupci, dobavljači, konkurencija) i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastaloj situaciji.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da Grupa učini određene ustupke kako bi klijent mogao da servisira ugovorne obaveze.

Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospelo, ali ako nakon restrukturiranja postoji dokaz o obezvređenju potraživanja klijentu se dodeljuje status neizmirenja obaveza. Grupa kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

2.11.7. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze

Izdati finansijski instrumenti ili njihove komponente se klasifikuju kao obaveze kada suština ugovornog odnosa ukazuje da Grupa ima obavezu ili da isporuči gotovinu ili neko drugo finansijsko sredstvo imaocu, ili da ispuni obavezu na drugačiji način od razmene gotovine ili drugog finansijskog sredstva za fiksni broj sopstvenih akcija.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.11. Finansijski instrumenti (nastavak)****2.11.7. Izdati finansijski instrumenti i ostale finansijske obaveze (nastavak)**

Komponente složenih finansijskih instrumenata, koje sadrže i elemente obaveza i elemente kapitala, iskazuju se posebno, pri čemu se komponenti kapitala dodeljuje ostatak vrednosti po odbitku iznosa koji je posebno određen kao fer vrednost komponente obaveza na dan izdavanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

Depoziti i ostale obaveze prema bankama i prema drugim komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava

Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po osnovu pozajmljenih sredstava se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti koristeći metod efektivne kamatne stope.

Ostale obaveze

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

2.12. Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.13. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na žiro računu Grupe i računima blagajne (dinarske i devizne) i devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka sa originalnom ročnošću do 3 meseca.

2.14. Reverzni repo i Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti, reverzni repo, se priznaju u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu, uključujući dospelu kamatu, se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i dospeva tokom trajanja ugovora.

Transakcije koje uključuju prodaju hartija od vrednosti po ugovoru o njihovom otkupu na određeni datum u budućnosti predstavljaju „repo ugovore“. Hartije od vrednosti prodane u takvim transakcijama se ne prestaju priznavati u bilansu stanja jer Grupa zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva, jer se hartije do vrednosti otkupljuju po fiksnoj ceni kada se repo transakcija završi.

Novčana sredstva primljena nakon prodaje hartija od vrednosti priznaju se u bilansu stanja uz odgovarajuću obavezu vraćanja pod „Finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti“.

Razlika između prodajne i otkupne cene tretira se kao rashod kamate i evidentira se u bilansu uspeha na poziciji Rashodi od kamata u okviru pozicije „Neto prihod od kamata“ i obračunava se u toku trajanja ugovora. Finansijska sredstva koja Grupa prenosi u okviru ugovora o reotkupu ostaju na bilansu stanja Grupe. Kategorija merenja prenesenih finansijskih sredstava se ne menja.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.15. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava. Nematerijalna ulaganja se sastoje od licenci i ostalih nematerijalnih ulaganja.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih sredstava se procenjuje kao ograničen ili neograničen.

Nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine.

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nematerijalnih ulaganja na nulu tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, kako sledi:

Licence za softver	u skladu sa ugovorenim rokom korišćenja
Ostala nematerijalna ulaganja	4 - 6 godina

Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha.

Izdaci vezani za održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu.

2.16. Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

Nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i eventualne gubitke po osnovu umanjena vrednosti sredstava.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koje se direktno pripisuju nabavci nekretnine, postrojenja i opreme.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija se ravnomerno obračunava na nabavnu vrednost nekretnine, postrojenja i opreme, primenom sledećih propisanih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja:

Građevinski objekti	33 - 50 godina
Kompjuterska oprema	4 - 6 godina
Ostala oprema	5 - 10 godina

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije nekretnina i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu amortizuju se shodno vremenu korišćenja istih utvrđenih ugovorom.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.17. Obezvredenje nefinansijske imovine**

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opreme i investicije u zavisna društva Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknadiv iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadiive vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 "Umanjenje vrednosti imovine".

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

2.18. Lizing iz ugla Grupe kao zakupca

Imovina sa pravom korišćenja i obaveza za zakup priznaju se na datum početka zakupa. Imovina se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja predstavlja inicijalnu vrednost obaveza (diskontovanu na sadašnju vrednost) i sva plaćanja lizing kući nastala pre datuma lizinga umanjena za podsticaje primljene od lizing kuće. Ova procenjena imovina se naknadno amortizuje od datuma početka do kraja perioda zakupa. Grupa koristi linearnu metodu amortizacije.

Plaćanja po osnovu zakupa obuhvataju fiksne zakupnine, varijabilna plaćanja zakupnine koja zavise od indeksa ili stope, iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni u okviru garancije rezidualne vrednosti i plaćanja za zakup u opcionom periodu produženja ako je zakupac procenio da će iskoristiti opcije i kazne za prevremeno raskidanje ugovora ako rok zakupa odražava zakupca koji koristi opciju raskida. Nakon toga, knjigovodstveni iznos obaveze po osnovu lizinga uvećava se za kamatu po važećoj diskontnoj stopi, umanjenoj za izvršene isplate lizinga i eventualno ponovo procenjuje u skladu sa izmenom lizinga.

Pri proceni lizing perioda Grupa je uključila period bez mogućnosti otkazivanja, opcioni period za produžetak lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da će iskoristiti tu opciju, period pokriven opcijom za raskid lizinga, ukoliko je zakupac relativno siguran da neće upotrebiti tu opciju, dok u slučaju lizing perioda bez definisanog (određenog) roka primenjen je rok određen u skladu sa najboljom mogućom procenom perioda trajanja zakupa. Kada najbolja moguća procena nije izvodljiva, zbog nedostupnosti podataka, period trajanja zakupa procenjuje se na 5 godina u skladu sa periodom budžetiranja.

Obaveze za zakup diskontuju se korištenjem kamatne stope koja predstavlja implicitnu stopu u zakupu. Ako se ta stopa ne može utvrditi, Grupa koristi inkrementalnu stopu zaduživanja - stopu po kojoj se Grupa može zadužiti kod Erste Grupe.

Za zakup pokretnih stvari Grupa koristi inkrementalnu stopu zaduživanja - stopa po kojoj bi Grupa mogla da pozajmi sredstva od Erste Grupe.

2.19. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje je obaveza koja je neizvesna u pogledu roka i iznosa. Rezervisanja se priznaju i vrše:

- kada Grupa ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja;
- kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i
- kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja. Radi održavanja najbolje moguće procene rezervisanja se razmatraju, utvrđuju i ako je potrebno koriguju na svaki izveštajni datum. Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti očekivanih izdataka za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope koja odražava tekuću tržišnu procenu vremenske vrednosti novca.

Kada više nije verovatan odliv ekonomskih koristi radi izmirenja zakonske ili izvedene obaveze rezervisanje se ukida putem storniranja troškova u tekućoj godini odnosno u korist prihoda, ukoliko je rezervisanje formirano u prethodnom periodu.

Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato. Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala. Ukoliko je verovatan odliv resursa u budućnosti rezervisanje se priznaje u finansijskim izveštajima. Grupa vrši rezervisanje na teret rashoda za stavke po kreditno rizičnim vanbilansnim stavkama do nivoa potrebnih rezervisanja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

Potencijalna sredstva Grupa ne priznaje u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.20. Naknade zaposlenima****(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje – Definisani planovi doprinosa**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Grupa nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije. Porezi i doprinosi koji se odnose na definisane planove naknada po osnovu zarada, evidentiraju se kao rashod perioda na koji se odnose.

(b) Obaveze po osnovu ostalih naknada – Otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade

U skladu sa Kolektivnim ugovorom Grupa ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju (otpremnina) u iznosu od 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku Republičkog zavoda za Statistiku ili 3 prosečne mesečne zarade ostvarene u Banci u mesecu koji prethodi mesecu odlaska u penziju, odnosno 3 mesečne zarade zaposlenog ostvarene u mesecu koji prethodi mesecu isplate – u zavisnosti šta je povoljnije za zaposlenog.

Pored toga, u skladu sa kolektivnom ugovorom, Grupa je u obavezi da isplati i jubilarne nagrade za 10, 20, 30, 40 godina neprekidnog rada u Banci. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne, dve ili tri prosečne zarade u Banci ostvarene u mesecu koji prethode datumu isplate, zavisno od trajanja neprekidnog rada kod poslodavca.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava.

Aktuarski dobiti i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, s tim što se aktuarski dobiti i gubici po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaju u okviru ostalog ukupnog rezultata.

(c) Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu akumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

(d) Podela besplatnih akcija

Svi zaposleni Banke, koji su bili u radnom odnosu duže od 6 meseci na dan 31. decembra 2021. godine, dobiće besplatne akcije Erste Group Bank AG u iznosu od EUR 350 neto, pod uslovom da godišnja skupština Erste Group Bank AG 2022.godine donese odluku o raspodeli dividende. Banka je na osnovu broja zaposlenih sa ovim pravom, priznala iznos od RSD 46.679 hiljada u bilansu uspeha u okviru „troškova zarada“ kao i obavezu u bilansu stanja pod ostalim obavezama.

2.21. Finansijske garancije

U uobičajenom toku poslovanju Grupa odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije su ugovori koji obavezuju izdavaoca garancije da izvrši plaćanje ili nadoknadi gubitak primaocu garancije, nastao ukoliko određeni poverilac blagovremeno ne izvrši svoje obaveze u skladu sa uslovima predviđenim ugovorom.

Finansijske garancije se inicijalno priznaju u finansijskim izveštajima po fer vrednosti na datum kada je garancija data. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Grupe koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuje u iznosu amortizovane naknade ili najbolje procene izdataka neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije „Neto rashodi /prihodi po osnovu (umanjenja) obezvređenja finansijskih sredstavakoj se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija, u zavisnosti od vrste naknade. Grupa određene vrste naknada prihoduje jednokratno, a one koje se naplaćuju za poznat vremenski period se razgraničavaju ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

Činidbene garancije su ugovori koji obezbeđuju kompenzaciju ukoliko druga strana ne ispunji svoju ugovornu obavezu. Takvi ugovori prenose, pored kreditnog i nefinansijske rizike izvršenja. Činidbene garancije se početno priznaju po fer vrednosti, koja se obično dokazuje iznosom primljene naknade. Ovaj iznos se amortizuje ravnomerno tokom trajanja ugovora. Na kraju svakog izveštajnog perioda, ugovori o činidbenim garancijama se odmeravaju u iznosu većem od (i) neamortizovanog iznosa pri početnom priznavanju i (ii) najbolje procene troškova potrebnih za izmirenje ugovora ugovora na kraju izveštajnog perioda, diskontovanog na sadašnju vrednost.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.22. Sredstva stečena naplatom potraživanja**

Grupa preuzima imovinu (kolaterale) kao vid naplate u slučajevima kreditiranja sa problemima u otplati. Osnovni razlozi su omogućavanje kontrole kolaterala i zaštita vrednosti kolaterala na nelikvidnim ili problematičnim tržištima postavljanjem osnove na tržištu i, kao strategija odbrane, strategija protiv gubitka imovine na aukciji po neodgovarajućoj ceni. Konverzija loših plasmana u materijalnu imovinu se takođe vidi kao mera za poboljšanje kontrole troškova po Grupi i za izbegavanje daljeg pogoršanja vrednosti.

Imovina stečena na takav način, može biti klasifikovana kao:

- 1) Materijalna imovina koju Grupa drži za svoju upotrebu (MRS 16, Imovina, postrojenja i oprema)
- 2) Investiciona nekretnina (MRS 40 Investiciona imovina)
- 3) Sredstva stečena naplatom potraživanja (MRS 2 Inventar zaliha)
- 4) Stalna sredstva namenjena prodaji (MSFI 5)

Imovina stečena naplatom potraživanja evidentira se po kupovnoj ceni u RSD.

Materijalna imovina koju Grupa drži za svoju upotrebu i koju koristi Grupa evidentira se po nabavnoj vrednosti i amortizuje se u skladu sa Računovodstvenom politikom Grupe i Priručnikom računovodstva po MSFI Erste bank ad Novi Sad.

Investiciona nekretnina je nekretnina u vlasništvu vlasnika u svrhu generisanja prihoda od zakupa. Originalna investicija se priznaje po nabavnoj ceni i amortizuje se u skladu sa Računovodstvenom politikom Grupe i Priručnikom računovodstva po MSFI Erste bank ad Novi Sad.

Sredstva stečena naplatom potraživanja u skladu sa MRS 2 Zalihe se vrednuju po nižoj od sledeće dve vrednosti, nabavne cene / cene koštanja i neto ostvarive vrednosti (cene prodaje umanjenoj za troškove prodaje).

Od datuma bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednost zaliha po kojima je imovina Grupe obelodanjena. Ukoliko ima naznaka da je neka imovina obezvređena, naplativ iznos imovine se procenjuje kako bi se definisao iznos obezvređenja. Ukoliko je procenjeno da je naplativ iznos imovine niži od vrednosti po kojoj je imovina obelodanjena, postojeća vrednost te imovine se smanjuje na iznos naplative vrednosti.

Sektor upravljanja kreditnim rizicima vrši procenu. Iznosi otpisa zaliha do neto ostvarive vrednosti, kao i gubici zaliha, prepoznaju se kao trošak perioda tokom kojeg je došlo do otpisa i nastanka gubitka.

Grupa klasifikuje stalnu imovinu kao **stalna sredstva namenjena prodaji** ako se njena knjigovodstvena vrednost može povratiti prevashodno prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Imovina klasifikovana kao imovina namenjena prodaji mora biti dostupna za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju i njena prodaja mora biti verovatna.

Prilikom reklasifikacije dela aktive u stalna sredstva namenjena prodaji sredstva se vrednuju se po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti koju bi ta imovina imala da nije klasifikovana kao namenjena prodaji (nabavnoj vrednosti) i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje. Ako je knjigovodstvena vrednost niža nastavlja se vrednovanje po knjigovodstvenoj vrednosti, a ako je fer vrednost niža iskazuje se rashod perioda koji predstavlja obezvređenje imovine. Rashod nastao kao rashod od obezvređenja prenosi se na rashod od prodaje ukoliko je sredstvo prodato u istoj godini kada je i reklasifikovano kao sredstvo namenjeno prodaji. Da bi se izvršila reklasifikacija iz kategorije investicione nekretnine u stalna sredstva namenjena prodaji nije dovoljna samo odluka o prodaji nego i kapitalni izdatak prevođenja tog sredstva u sredstvo namenjeno prodaji.

Ne radi se obračun amortizacije pošto ova klasifikacija podrazumeva brzu i izvesnu prodaju.

Ukoliko u toku držanja imovine, nisu više zadovoljeni kriterijumi za klasifikaciju imovine kao namenjene prodaji, treba je reklasifikovati i korigovati njenu knjigovodstvenu vrednost i efekte priznati u bilansu uspeha perioda kad se reklasifikacija desila. Kada stano sredstvo prestane da se klasifikuje kao sredstvo koje se drži radi prodaje, vrednuje se po nižim od sledećih iznosa:

- njegove knjigovodstvene vrednosti pre nego što je sredstvo klasifikovano kao sredstvo koje se drži radi prodaje, korigovane za amortizaciju koja bi bila priznata da sredstvo nije bilo klasifikovano kao sredstvo koje se drži radi prodaje; i
- njegove nadoknadive vrednosti na dan kada je odlučeno da se ne prodaje.

Nekretnine evidentirane na klasi namenjene prodaji vode se po sadašnjoj vrednosti. Prilikom reklasifikacije neophodno je izračunati iznos amortizacije za period za koji sredstvo nije amortizovano i proknjižiti obračunatu amortizaciju.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.23. Porezi i doprinosi****(a) Porez na dobit***Tekući porezi*

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Grupa tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit preduzeća od 15% utvrđuje se poreskim bilansom Grupe.

Računovodstvena dobit se, da bi se dobio iznos oporezive dobiti, usklađuje za određene trajne razlike i umanjuje za određena ulaganja u toku godine, kao što je prikazano u godišnjem poreskom bilansu koji se predaje u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza.

Obveznici koji su do 2014. godine u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije stekli pravo na poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, mogu da iskoriste do 33% obračunatog poreza. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina, tj. do iznosa prenetog poreskog kredita.

Počevši od poreskog perioda za 2018. godinu, poreskim obveznicima je omogućeno je da efekti promene računovodstvene politike nastali usled prve primene MRS, odnosno MSFI, po osnovu kojih se, saglasno propisima o računovodstvu, vrši korekcija odgovarajućih pozicija u bilansu stanja, priznaju se kao prihod, odnosno rashod u poreskom bilansu, počev od poreskog perioda u kojem je ta korekcija izvršena. Prihodi i rashodi priznaju se u jednakim iznosima u pet poreskih perioda.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porezi

Odloženi porezi na dobit se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Stopa od 15% je korišćena za obračun iznosa odloženih poreza.

Odloženi porezi (nastavak)

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze proističu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve oporezive privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, efekata promene računovodstvenih politika na osnovu kojih se vrši korekcija odgovarajućih pozicija u Bilansu stanja do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit ili gubitak ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mere do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak/(gubitak) perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno u korist kapitala.

2. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**2.23. Porezi i doprinosi (nastavak)****(b) Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja**

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru operativnih i ostalih poslovnih rashoda.

2.24. Praćenje poslova po segmentima poslovanja

Rukovodstvo Grupe posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alokira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

2.25. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Grupa upravlja uz naknadu, uključena su u vanbilansnu evidenciju Grupe. Grupa po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

2.26 Promene u prezentaciji uporednih podataka

Grupa je prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2021. godinu na osnovu preporuke NBS, a vezano za jednoobrazno računovodstveno obuhvatanje kursnih razlika i zarade po osnovu menjačkih poslova i njihovo prezentovanje u finansijskim izveštajima, izvršila analizu i kvantifikovala iznose koje je dužna da izdvojeno obelodani.

S tim u vezi za 2021 godinu u Napomeni 5 Prihodi i rashodi od naknada i provizija i Napomeni 9 Neto prihod /rashod od kursnih razlika i efekata valutne klauzule Grupa je izvršila kvatifikovanje i izdvojeno obelodanjanja navedenih pozicija.

U cilju uspostavljanja uporedivosti podataka za 2020. godinu a na ime zarade po osnovu kupoprodaje stranih sredstava plaćanja Grupa je sa pozicije Bilansa uspeha Neto prihod /rashod od kursnih razlika i efekata valutne klauzule reklasifikovala iznos od RSD 404.336 hiljada prihoda odnosno RSD 24.281 hiljada rashoda na poziciju Bilansa uspeha Prihodi / rashodi od naknada i provizija.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

(a) SPPI procena

Analiza ispunjenosti da li ugovoreni novčani tok finansijskog sredstva dovodi do povećanja novčanog toka koji je isključivo plaćanje glavnice i kamate (SPPI) što je predmet značajne procene prilikom klasifikacije finansijskog sredstva. Ove procene su ključne prilikom procesa MFSI 9 klasifikacije i merenja jer određuju da li će se sredstvo vrednovati po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVPL), ili u zavisnosti od procene poslovnog modela, po amortizovanoj vrednosti (AC) ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (FVOCI).

Uzimajući u obzir i razmatrajući karakteristike ugovora o kreditima, kao značajne procene je uočeno sledeće: naknada za prevremenu otplatu i neusklađenost kamatne stope i perioda ažuriranja.

Procena da li naknada za prevremenu otplatu kredita može da se smatra razumnom kompenzacijom za rani prekid ugovora (u slučaju celokupne) ili izgublenu kamatu (u slučaju delimične otplate), se bazira na poređenju nivoa naknade i troškova Grupe. Za procenu, Grupa koristi kvantitativni test gde se troškovi porede sa izgubljenom kamatnom marginom i izgubljenim kamatnim diferencijalom zbog smanjenja kamatne stope pri ranom prekidu ili otplati. Procena se radi na nivou portfolija. Adekvatnost naknade se takođe opravdava i kvalitativno na bazi trenutnog tržišnog nivoa naknada i njihove prihvatljivosti od strane regulatora.

Neusklađenost kamatne stope i perioda njenog ažuriranja se odnosi na promenjive kamatne stope kredita gde je referentna kamatna stopa neusklađena u pogledu tenora i perioda ažuriranja (kao što je slučaj kada se 3M EURIBOR usklađuje češće tj svakih mesec dana ili ređe npr svakih 6 meseci) ili je period ažuriranja određen pre početka kamatnog perioda (na primer 3MEURIBOR se ažurira 2 meseca pre puštanja kredita i početka kamatnog perioda). Ovakve slučajeve je potrebno proceniti putem „benčmark testa“ da li ugovoreni (nediskontovani) novčani tok kredita odstupa značajno od „benčmark“ kredita (kredita iste ročnosti, istog iznosa, iste valute, ali koji nema neusklađenost kamatne stope). Pragovi materijalnosti za prolazak kvantitativnog benčmark testa su 5% kumulativno odstupanje odnosno 10% periodično odstupanje. Ovaj test se radi na nivou pojedinačnog plasmana na prilikom inicijalnog priznavanja.

Za plasmane koji imaju kamatne stope određene na bazi "starih" stopa, SPPI usaglašenost se procenjuje na bazi kvalitativnih kriterijuma tako da period između datuma fiksiranja stope i datuma početka kamatanog perioda nije duži od mesec dana.

Prilikom prelaska na MSFI 9, Grupa je testirala svoje plasmane koji imaju ugovorene "stare stope" kvalitativno kao i nekolicinu plasmana koji imaju ugovorenu neusklađenost kamate sa periodom ažuriranja, kvantitativno i svi plasmani su prošli benčmark test.

Takođe portfolio kredita je testiran u pogledu naknade za prevremenu otplatu.

Rukovodstvo Grupe smatra da svi krediti ispunjavaju SPPI kriterijume.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)**(b) Procena poslovnog modela**

Za svako finansijsko sredstvo koje je SPPI prilikom inicijalnog priznavanja, Grupa procenjuje da li je ono deo poslovnog modela u kojem se sredstva drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, ili oba prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaje, ili nekog drugog poslovnog modela.

Kritičan aspekt u razlikovanju poslovnog modela je učestalost i značajnost prodaja. Može se desiti, da u periodu nakon inicijalnog priznavanja dođe do realizacije novčanog toka na drugačiji način od očekivanog, onda se može činiti da bi drugačiji metod merenja bio više odgovarajući. Prema MSFI 9, takve naknade promene ne dovode nužno do reklasifikacije i ispravke grešaka u prethodnom periodu. Ta informacija može uticati da se poslovni model i metod vrednovanja pomeni za nova sredstva.

Grupa, prodaje zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje koje su blizu krajnjeg roka dospeća i retke prodaje zbog nekih događaja kao što je izmena zakonske regulative, veće interne reorganizacije, retke krize likvidnosti i sl, ne smatra kao suprotne postavljenom poslovnom modelu prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.

Procena Grupe je da svi krediti banke zadovoljavaju poslovni model držanje radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova.

Poslovni modeli Grupe:

Poslovni model Corporate - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja drže se da bi se prikupili ugovoreni novčani tokovi (glavnica i kamata) tokom ukupnog trajanja plasmana tj. do dospeća. Trgovanja plasmanima nema, odnosno nema plasiranja kredita u cilju prodaje istih i ostvarivanja dobiti po osnovu razlike u ceni.

Poslovni model Real estate - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja odobravaju se sa ciljem prikupljanja novčanih tokova tokom trajanja plasmana. Osnovna razlika u odnosu na korporativne kredite je u tome što se krediti odobravaju za realizaciju posebnih projekata, dakle odobravaju se posebnim (SPV) preduzećima osnovanih samo u svrhu realizacije konkretnog projekta. Sama otplata bazira se isključivo na prihodima od projekta koji je predmet finansiranja.

Poslovni model Retail - Krediti i potraživanja: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Svi krediti i potraživanja drže se da bi se prikupili ugovoreni novčani tokovi (glavnica i kamata) tokom ukupnog trajanja plasmana tj. do dospeća. Trgovanja plasmanima nema, odnosno nema plasiranja kredita u cilju prodaje istih i ostvarivanja dobiti po osnovu razlike u ceni.

Poslovni model Treasury - Dužničke hartije od vrednosti: Hold to Sell (FVPL metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti upravlja se radi ostvarivanja zarade u vidu razlike u ceni.

Poslovni model ALM - Dužničke hartije od vrednosti: Hold to Collect (AC metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti, u poslovnom modelu "držati radi prikupljanja" ("HtC"), upravlja se radi ostvarivanja tokova gotovina prikupljanjem ugovornih novčanih tokova. Ostvarivanje razlike u ceni nije cilj, niti priroda ovog poslovnog modela.

Poslovni model ALM - Dužničke hartije od vrednosti: Hold and Sell (FVOCI metod vrednovanja)

Finansijskim sredstvima tj. dužničkim hartijama od vrednosti u poslovnom modelu "držati za prikupljanje i prodaju" ("H&S") upravlja se radi ostvarivanja tokova gotovina prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, ali i prodajom finansijskih sredstava kao i ostvarenjem razlike u ceni.

(c) Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Model očekivanog kreditnog gubitka je baziran na prosuđivanju jer se zahteva procena značajnog povećanja kreditnog rizika i merenje očekivanih gubitaka bez nekih detaljnijih smernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Grupa je odredila specifična pravila za procenu koja obuhvataju kvantitativne i kvalitativne kriterijume. Merenje očekivanog kreditnog gubitka uključuje kompleksne modele koji se oslanjaju na istorijske podatke o verovatnoći defaulta i stopama gubitka, njihovoj ekstrapolaciji u slučaju nedovoljnih kada ne postoji dovoljno podataka, individualne procene novčanih tokova prilagođenih kreditnim gubicima, i verovatnoće ostvarenja scenarija uključujući forward-looking informacije.

Detaljna obelodanjivanja identifikacije značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu, individualnu procenu, tehnike predviđanja koje se koriste za merenje očekivanog gubitka i definicije defaulta, i ostali aspekti procene kreditnog rizika su dati u Napomeni 36.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)**(d) Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata**

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama ponude ili tražnje, bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova. Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja, koje obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

Kada tržišni inputi nisu dostupni, oni se određuju procenjivanjima koja uključuju određeni stepen rasuđivanja u proceni "fer" vrednosti. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum merenja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili nakon datuma merenja. Stoga se tehnike vrednovanja revidiraju periodično, kako bi na odgovarajući način odrazile tekuće tržišne uslove.

Detaljnije obelodanjivanje se nalaze u Napomeni 36.4 (Tržišni rizici) i 36.10 (Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza).

(e) Rezervacije za sudske sporove

Grupa, kao i drugi privredni subjekti, vodi sporove koji proističu iz uobičajenog redovnog poslovanja, a odnose se na privredna, ugovorna i radna pitanja.

Prilikom izdvajanja rezervacija Grupa procenjuje verovatnoću bilo kakvih negativnih ishoda po ovim sporovima, kao i obim verovatnih i razumnih procenjenih gubitaka, a za one sa verovatnim negativnim ishodom, izdvaja rezervacije u visini zahteva klijenta, u delu za koji procenjuje da bi mogao biti osnovan, uvećanog za zateznu kamatu, troškove advokata i sudske troškove.

Ishod sporova procenjuje se na osnovu brižljive analize svih činjenica u konkretnom sporu, na osnovu mišljenja pravne službe, aktuelne sudske prakse, mišljenja eksternih pravnih savetnika, a u zavisnosti od toga da li obaveza proističe kao rezultat prošlih događaja, da li je verovatno da se Grupa bitu u obavezi da plati i da li se iznos plaćanja može pouzdano proceniti.

Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za priznavanje rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva ekonomskih resursa veoma mala. Napomena 37(b) obelodanjuje informacije o potencijalnim obavezama Grupe u vezi sa sudskim sporovima.

(f) Procena lizing obaveze i sredstva sa pravom korišćenja u skladu sa MSFI 16

MSFI 16 uvodi model priznavanja lizinga u bilansu stanja za korisnike lizinga. Korisnik lizinga priznaje pravo korišćenja sredstva i odgovarajuću obavezu za lizing plaćanja u bilansu stanja. Postoje izuzeci od ovog principa, koji se mogu primeniti za kratkoročne lizinge i lizing sredstva malih vrednosti. Procene koje Grupa koristi prilikom merenja obaveza po osnovu finansijskog lizinga i sredstava sa pravom korišćenja odnose se pre svega na:

- Klasifikaciju ugovora koji podležu MSFI 16
- Određivanje lizing perioda – dužine trajanja ugovora koji podležu MSFI 16 (uključujući ugovore sa neodređenim trajanjem kao i ugovore koji mogu biti produženi)
- Određivanje stopa amortizacije
- Određivanje kamatnih stopa koje će se primenjivati za diskontovanje budućih novčanih tokova

Prilikom inicijalnog priznavanja ugovora o lizingu Grupa koristi jedinstveni model obračuna za zakup u skladu sa MSFI 16. Zakupac priznaje imovinu sa pravom korišćenja i predstavlja njeno pravo da koristi osnovnu imovinu i obavezu zakupa koja predstavlja njenu obavezu za plaćanje lizinga.

Za svaki ugovor o zakupu se procenjuje da li sadrži zakup, tj. da li ugovor nosi pravo na kontrolu korišćenja identifikovane imovine u ugovorenom periodu u zamenu za naknadu.

Obaveza za lizing se inicijalno meri po sadašnjoj vrednosti plaćanja zakupnina koje nisu plaćene na datum početka primene, diskontovana korišćenjem kamatne stope implicitne u zakupu ili, ako se stopa ne može lako utvrditi, stopa zaduživanja zakupca.

3. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)
(f) Procena lizing obaveze i sredstva sa pravom korišćenja u skladu sa MSFI 16 (nastavak)

Utvrđivanje inkrementalne stope zaduživanja za zakup nepokretne imovine zasniva se na stopi koja se lako može uočiti. Takva stopa predstavlja prihod od imovine koji odražava godišnji povrat koji se očekuje na imovini (stopa kapitalizacije). Za određivanje inkrementalne stope za pozajmljivanje za imovinu u Erste Grupi primenjen je pojednostavljeni pristup koji koristi stope finansiranja/refinansiranja.

Inkrementalna stopa pozajmljivanja se utvrđuje na osnovu specifične tržišne stope za potpuno obezbeđenu pozajmicu i određenog dodatka koji predstavlja neobezbeđen deo duga koji bi obično bio korišćen za finansiranje sticanja sredstava sa pravom korišćenja.

Komponenta A: „tržišna stopa“ (obezbeđeno, 70% od vrednosti)

Tržišna stopa izvedena je iz postojećih podataka Grupe iz delatnosti odobravanja kredita i trebalo bi da predstavi specifičnu stopu zaduživanja u zavisnosti od perioda zakupa, kreditne sposobnosti i bazne stope EURIBOR – ostale komponente kao što su trošak kapitala i dr. što sve može da bude uključeno u određivanje tržišne stope, koja je "van dohvata ruke".

Ova stopa pretpostavlja potpunu obezbeđenost. Prema principima pozajmljivanja Grupe maksimalna vrednost pozajmice iznosi 70% od nominalne vrednosti.

Komponenta B: deo stope koji se odnosi na pojedinačne stavke imovine (neobezbeđena, 30% od vrednosti)

Kvalitet pojedinačne imovine direktno utiče na iznos dodatka na postajuću obezbeđenu tržišnu stopu. Izračun dodatka za neobezbeđeni deo pozajmice dobija se upoređivanjem neobezbeđenih sa obezbeđenim instrumentima refinansiranja, pri čemu oba instrumenta imaju sličan rok. Razlika između ova dva instrumenta predstavlja dodatak tržišnoj stopi čiji raspored će biti zasnovan na kvalitetu pojedinačne imovine.

Diskontna stopa - inkrementalna stopa pozajmljivanja	31.12.2021.
Prosečna ponderisana diskonta stopa-objekti	2,86%
Prosečna ponderisana diskonta stopa-vozila	2,76%

4. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	2021	U RSD hiljada 2020
Prihodi od kamata		
– Sektor finansija i osiguranja	24.069	39.535
– Javni nefinansijski sektor	282.033	240.068
– Sektor privrednih društava	3.347.730	3.195.890
– Sektor preduzetnika	152.664	155.650
– Javni sektor	2.341.277	2.122.299
– Sektor stanovništva	5.295.927	4.791.614
– Sektor stranih lica	19.541	19.405
– Sektor domaćinstava i poljoprivrednih proizvođača	11.881	14.743
– Sektor drugih pravnih lica	29.930	18.195
Ukupno	11.505.052	10.597.399
Rashodi kamata		
– Sektor finansija i osiguranja	431.781	547.503
– Javni nefinansijski sektor	3.312	2.697
– Sektor privrednih društava	425.695	386.885
– Sektor preduzetnika	5.358	3.841
– Javni sektor	369.804	260.280
– Sektor stanovništva	249.795	211.206
– Sektor stranih lica	637.131	710.196
– Sektor domaćinstava i poljoprivrednih proizvođača	-	1
– Sektor drugih pravnih lica	86.237	27.514
Ukupno	2.209.113	2.150.123
Neto dobitak po osnovu kamata	9.295.939	8.447.276

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	2021	U RSD hiljada 2020
Prihodi od kamata		
Gotovina kod centralnih banaka	31.263	44.129
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	1.477.169	1.193.289
HOV koje se vrednuju po FV kroz ostali rezultat	620.781	652.386
HOV koje se vrednuju po FV kroz bilans uspeha	159.318	152.772
Plasmani i avansi klijentima	8.178.258	7.630.849
Plasmani i avansi kreditnim institucijama	506.037	437.620
Kamatonosni svop koji se vrednuje po FV kroz bilans uspeha	104.453	101.601
Drugi prihodi od kamata	427.773	384.754
Ukupno	11.505.052	10.597.399
Rashodi kamata		
Subordinirane obaveze	128.521	141.312
Depoziti banaka	568.694	675.893
Depoziti klijenata	1.057.154	938.624
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	261.572	167.491
HOV koje se vrednuju po FV kroz ostali rezultat	100.072	63.683
Emitovane obveznice	8.838	81.554
Kamatonosni svop koji se vrednuje po FV kroz bilans uspeha	80.251	78.113
Ostale obaveze za kamate	4.011	3.453
Ukupno	2.209.113	2.150.123
Neto prihod po osnovu kamata	9.295.939	8.447.276

5. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2021	U RSD hiljada 2020 korigovano
Prihodi od naknada i provizija		
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	1.875.854	1.587.431
Kreditni poslovi	31.403	30.889
Depozitni poslovi	1.356.841	1.102.675
Poslovi sa platnim karticama	37.810	42.442
Garancijski i drugi poslovi jemstva	237.479	195.606
Ostale naknade i provizije	189.974	134.841
Kupoprodaja stanih sredstava plaćanja	446.298	404.336
Ukupno	4.175.660	3.498.220
Rashodi od naknada i provizija		
Depozitni poslovi	762	6
Poslovi platnog prometa u zemlji i inostranstvu	802.281	664.254
Ostale naknade i provizije	598.165	506.452
Kupoprodaja stanih sredstava plaćanja	16.815	24.281
Ukupno	1.418.023	1.194.993
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	2.757.637	2.303.227

6. NETO DOBITAK (GUBITAK) PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

	2021	U RSD hiljada 2020
Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza		
Dobici od promene vrednosti ostalih derivata	1.223.746	833.646
Dobici od promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	107.717	100.717
Dobici od promene vrednosti finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	31.365
Ukupno	1.331.463	965.728
Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza		
Rashodi po osnovu promene vrednosti ostalih derivata	887.369	1.000.294
Rashodi po osnovu promene vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	147.432	77.580
Rashodi po osnovu promene vrednosti finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	39.006	52
Ukupno	1.073.807	1.077.926
Neto dobitak (gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	257.656	(112.198)

7. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	<u>2021</u>	<u>U RSD hiljada 2020</u>
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata		
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	12.370	47.329
Dobici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	3.483	21
Ukupno	<u>15.853</u>	<u>47.350</u>
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata		
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	9.170	2.750
Gubici po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	4.370	-
Ukupno	<u>13.540</u>	<u>2.750</u>
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	<u>2.313</u>	<u>44.600</u>

8. NETO DOBITAK PO OSNOVU ZAŠTITE OD RIZIKA

	<u>2021</u>	<u>U RSD hiljada 2020</u>
Prihodi po osnovu zaštite od rizika		
Prihodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	1.499	1.182
Ukupno	<u>1.499</u>	<u>1.182</u>
Rashodi po osnovu zaštite od rizika		
Rashodi od promene vrednosti plasmana i potraživanja	-	409
Ukupno	<u>-</u>	<u>409</u>
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	<u>1.499</u>	<u>773</u>

Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika je rezultat promene vrednosti plasmana koji su ugovoreni da prate rast cena na malo.

9. NETO PRIHOD (RASHODI) OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	<u>2021</u>	<u>U RSD hiljada 2020 korigovano</u>
Pozitivne kursne razlike	3.698.129	8.199.853
Negativne kursne razlike	(3.987.313)	(7.991.677)
Pozitivni efekti ugovorene valutne klauzule	166.109	214.710
Netativni efekti ugovorene valutne klauzule	(81.656)	(172.632)
Neto prihodi (rashodi) od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	<u>(204.732)</u>	<u>250.254</u>

**10. NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTVA KOJA SE NE VREDNUJU
PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	<u>2021</u>	<u>U RSD hiljada 2020</u>
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	7.506.927	4.538.307
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	8.241	2.589
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	393.747	678.731
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	31.497	6.327
Ukupno	<u>7.940.412</u>	<u>5.225.954</u>
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha		
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	8.719.408	6.313.126
Rashodi po osnovu umanjenja vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	7.011	3.639
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	431.822	654.189
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	45.470	347.167
Ukupno	<u>9.203.711</u>	<u>7.318.121</u>
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<u>(1.263.298)</u>	<u>(2.092.167)</u>

**10.a NETO RASHODI PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTVA KOJA SE NE VREDNUJU
PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (nastavak)**

	2021	U RSD hiljada 2020
Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Rashodi indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
– hartije od vrednosti (Napomena 20)	(9.168)	(17.412)
– krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 21(d))	(6.171)	(5.761)
– krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 22d)	(5.145.043)	(3.720.304)
– ostala sredstva (Napomena 25)	(70.286)	(73.724)
	(5.230.668)	(3.817.201)
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 31)	(176.308)	(157.042)
Ukupno rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	(5.406.976)	(3.974.243)
Prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana bilansnih pozicija:		
– hartije od vrednosti (Napomena 20)	2.918	138
– krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 21(d))	2.957	4.706
– krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 22d)	4.015.838	2.032.070
– ostala sredstva (Napomena 25)	6.264	6.787
	4.027.977	2.043.701
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni (Napomena 31)	138.231	181.584
Ukupno prihodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilanskih stavki	4.166.208	2.225.285
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja	(1.240.768)	(1.748.958)

11. NETO DOBITAK(GUBITAK) PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

	2021	U RSD hiljada 2020
Dobici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Dobitak prestanak priznavanja__ostali stagevi	5.284	-
Dobitak prestanak priznavanja_stage 3 i POCI po AC	23.125	28.237
Ukupno:	28.409	28.237
Gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti		
Gubitak prestanak priznavanja_ostali stagevi	-	10.776
Gubitak prestanak priznavanja_stage 3 i POCI po AC	38.770	2.413
Ukupno:	38.770	13.189
Neto dobiti(gubici) od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(10.361)	15.048

12. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2021	U RSD hiljada 2020
Prihodi od konsultantskih usluga	3.217	3.217
Prihodi od zakupnina	6.673	6.445
Prihodi od IT usluga	14.251	9.045
Ostali prihodi	74.469	48.491
Prihodi od dividende i ostali prihodi od učešća	454	424
Ukupno	99.064	67.622

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNI

	2021	U RSD hiljada 2020
Troškovi neto zarada i naknada zarada	1.737.340	1.566.839
Troškovi poreza i doprinosa na zarade na teret zaposlenog	633.399	590.874
Troškovi otpremnina, jubilarnih nagrada, bonusa i regres	275.708	338.603
Ostali lični rashodi	125.198	78.119
Prihodi od ukidanja rezervisanja (napomena 31)	(6.676)	-
Rashodi rezervisanja po osnovu otpremnina i druga rezervisanja (Napomena 31)	34.831	34.094
Ukupno	2.799.800	2.608.529

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2021	U RSD hiljada 2020
Troškovi amortizacije:		
– osnovnih sredstava (napomena 23)	562.887	546.583
– nematerijalnih ulaganja (napomena 23)	136.700	92.427
Ukupno	699.587	639.010

15. OSTALI PRIHODI

	2021	U RSD hiljada 2020
Prihodi od naplate otpisanih potraživanja	256.507	202.190
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih obaveza	-	3
Prihodi od ukidanja neiskorišćenih ostalih rezervisanja	15.125	4.427
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalne imovine	188	111
Ostali prihodi	56.862	47.377
Ukupno	328.682	254.108

16. OSTALI RASHODI

	2021	U RSD hiljada 2020
Profesionalne usluge	2.030.427	1.876.338
Donacije i sponzorstva	34.968	32.640
Reklama i propaganda	218.144	224.055
PTT i telekomunikacione usluge	79.391	64.596
Premije osiguranja	545.688	448.502
Troškovi zakupa	81.431	78.596
Troškovi materijala	136.813	117.930
Troškovi poreza i doprinosa	120.916	130.088
Održavanje osnovnih sredstava i informatičkog softvera	621.582	660.367
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	490	207
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	345.216	321.093
Dnevnice i putni troškovi	72.410	63.986
Obuke i savetovanja	22.119	17.230
Rashodi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 31)	561.016	507.348
Ostalo	187.618	79.423
Ukupno	5.058.229	4.622.399

17. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobit

	Erste Banka	S Leasing	Erste Banka	S Leasing
	31.12.2021.	31.12.2021	31.12.2020.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Tekući porez na dobit	(109.647)	(32.635)	-	(24.951)
Dobitak od kreiranih odloženih poreskih sredstava i smanjenje odloženih poreskih obaveza	3.808	70	118.991	784
Ukupno	(105.839)	(32.565)	118.991	(24.167)

17. POREZ NA DOBITAK

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda gubitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	U RSD hiljada			
	Erste Banka		S Leasing	
	31.12.2021.	31.12.2021.	31.12.2020.	31.12.2021.
Dobit pre oporezivanja	2.515.000	191.782	1.214.271	94.335
Porez na dobit po stopi od 15%	377.250	28.768	182.141	14.150
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	76.360	3.867	133.513	10.801
Priznata odložena poreska sredstva po osnovu gubitaka iz ranijih godina	-	-	(40.244)	-
Poreski efekti neoporezivih prihoda (kamate na HOV čiji je izdavalac RS, autonomna pokrajina, jedinica LS ili NBS)	(284.470)	-	(299.129)	-
Poreski efekti prve primene MSFI 9	(8.263)	-	(16.525)	-
Ostalo	(55.038)	(70)	(78.747)	(784)
Ukupan poreski rashod/(prihod) iskazan u bilansu uspeha	105.839	32.565	(118.991)	24.167
Efektivna poreska stopa	4,21%	16,98%	0,00%	25,62%

U RSD hiljada

c) Komponente odloženog poreza

	Erste Banka		S Leasing	
	na dan 31. iznos privremene razlike	decembar 2021. iznos odloženog poreza	na dan 31. iznos privremene razlike	decembar 2021. iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva	207.325	31.099	2.205	332
Oporeziva privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost-odložena poreska obaveza	(152.752)	(22.913)	-	-
Odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina- odložena poreska sredstva	-	-	(1.024)	(154)
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove- odložena poreska sredstva	1.045.849	156.877	12.034	1.805
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	140.993	21.149	5.434	815
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije- odložena poreska sredstva	174.877	26.232	1.764	265
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije-aktuarski dobitak- odložene poreske obaveze	40.104	6.016	(539)	(81)
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja državne HoV- odložene poreske obaveze	(18.022)	(2.703)	-	-
Privremene razlike po osnovu efekata MSFI 9	55.084	8.263	523	78
Ukupno stanje na dan 31. decembar 2021.	1.493.458	224.019	20.397	3.059

17. POREZ NA DOBITAK (nastavak)

c) Komponente odloženog poreza	Erste Banka		S Leasing	
	na dan 31. iznos privremene razlike	decembar 2020. iznos odloženog poreza	na dan 31. iznos privremene razlike	decembar 2020. iznos odloženog poreza
Odbitna privremena razlika po osnovu razlike knjigovodstvene i poreske vrednosti osnovnih sredstava- odložena poreska sredstva	188.213	28.232	1.634	245
Oporeziva privremena razlika po osnovu svođenja hartija od vrednosti na fer vrednost- odložena poreska obaveza	(635.260)	(95.289)	-	-
Odbitna privremena razlika po osnovu prenetih poreskih gubitaka iz prethodnih godina- odložena poreska sredstva	268.294	40.244	523	78
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za sudske sporove- odložena poreska sredstva	712.380	106.857	13.451	2.018
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za jubilarne nagrade- odložena poreska sredstva	136.749	20.512	5.125	769
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije- odložena poreska sredstva	182.940	27.441	1.768	268
Odbitna privremena razlika po osnovu rezervisanja za penzije-aktuarski dobitak- odložene poreske obaveze	49.458	7.419	(206)	(31)
Privremene razlike po osnovu efekata MSFI 9	110.168	16.525	(2.049)	(307)
Ukupno stanje na dan 31. decembar 2021.	1.012.942	151.941	20.246	3.040

(d) Promene na odloženim porezima

	Erste Banka	S Leasing	Erste Banka	S Leasing
	31.12.2021.	31.12.2021.	31.12.2020.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Stanje odloženih poreskih sredstava/obaveza na dan 1. januar	151.941	3.039	(7.265)	2.044
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist bilansa uspeha	3.808	70	118.991	784
Efekat privremenih poreskih razlika evidentiran u korist kapitala	68.270	(50)	40.215	211
Stanje odloženih poreskih sredstava na dan 31. decembar	224.019	3.059	151.941	3.039

(e) Prava na prenose neiskorišćenih poreskih kredita ističu u sledećim periodima

	U RSD hiljada	
	31.12.2021.	31.12.2020.
po osnovu neiskorišćenog prenosivog poreskog kredita po Zakonu o konverziji stambenih kredita indeksiranih u švajcarskim francima	10.986	21.973

Banka je u Napomeni 17 prikazala podatke iz poreskog bilansa pojedinačnih lica imajući u vidu da Banka, kao matično pravno lice, ne vrši poresko konsolidovanje u skladu sa članom 55 Zakona o porezu da dobit pravnih lica.

18. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
U dinarima		
Žiro račun	11.251.757	13.650.653
Gotovina u blagajni	3.633.331	2.612.940
Depoziti viškova likvidnih sredstava	-	1.300.000
Potraživanja za obračunatu kamatu, naknadu i proviziju po osnovu gotovine i sredstava kod Centralne banke	-	4
	14.885.088	17.563.597
U stranoj valuti		
Gotovina u blagajni	3.098.154	2.814.671
Obavezna rezerva kod NBS u stranoj valuti	21.946.699	15.024.363
	25.044.853	17.839.034
Ukupno	39.929.941	35.402.631

Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“, br. 76/2018, koja propisuje da banke obračunavaju dinarsku obaveznu rezervu po stopi od 5% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno po stopi od 0% na iznos prosečnog dnevnog stanja dinarskih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, u toku jednog kalendarskog meseca.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve na svom žiro-računu.

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2021. godine do 17. januara 2022. godine iznosila je RSD 14.417.875 hiljade.

Narodna banka Srbije plaća kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve po kamatnoj stopi u visini 0,10% na godišnjem nivou.

Obavezna devizna rezerva predstavlja minimalnu rezervu u stranoj valuti izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije „Službeni glasnik RS“, br. 76/2018., koja propisuje da banke obračunavaju deviznu obaveznu rezervu po stopi od 20% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću do dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću do dve godine po stopi od 100%. Zatim po stopi od 13% na iznos prosečnog dnevnog stanja deviznih obaveza sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, kao i na iznos dinarskih sredstava koja su indeksirana valutnom klauzulom sa ugovorenim ročnošću preko dve godine u toku jednog kalendarskog meseca po stopi od 100%.

Obračunata devizna obavezna rezerva za obračunski period od 18. decembra 2021. godine do 17. januara 2022. godine iznosila je EUR 151.837 hiljade.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

19. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
U dinarima		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha – fer vrednost derivata namenjenih trgovanju (FVTPL)	29.812	22.245
	29.812	22.245
U stranoj valuti		
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha – fer vrednost derivata namenjenih trgovanju (FVTPL)	255.636	386.166
	255.636	386.166
Stanje na dan 31. decembra	285.448	408.411

20. HARTIJE OD VREDNOSTI

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
U dinarima		
Dužničke hartije od vrednosti		
- obveznice (AC)	32.243.492	27.163.004
- obveznice (FVTPL)	5.815.688	3.780.083
- državni zapisi (FVTPL)	-	1.477.473
- obveznice (FVTOCI)	10.542.336	11.159.358
Vlasničke hartije od vrednosti		
- učešća u kapitalu (FVTPL)	27.047	27.251
	48.628.563	43.607.169
U stranoj valuti		
Dužničke hartije od vrednosti		
- obveznice (AC)	2.357.500	849.515
- obveznice (FVTPL)	4.301.393	5.718.121
- obveznice (FVTOCI)	3.189.088	3.890.448
- državni zapisi (FVTOCI)	(44.953)	46.313
Vlasničke hartije od vrednosti		
- ostale HOV raspoložive za prodaju - VISA akcije (FVTOCI)	112.503	103.544
	9.915.531	10.607.941
Ukupno hartije od vrednosti	58.544.094	54.215.110
Minus: Ispravka vrednosti (AC)	(44.371)	(38.059)
Stanje na dan 31. decembra - sa založenim finansijskim sredstvima	58.499.723	54.177.051
Od toga založena finansijska sredstva		
Dužničke hartije od vrednosti		
- državni zapisi (FVTPL)	-	514.289
- obveznice (AC)	-	4.108.189
Ukupno založena finansijska sredstva	-	4.622.478
Stanje na dan 31. decembra - bez založenih finansijskih sredstava	58.499.723	49.554.573

Sa 31.12.2021.godine Grupa nije imala založena finansijska sredstva.

U tabeli osim hartija od vrednosti namenjenih trgovanju (FVTPL) sve dužničke hartije od vrednosti su raspoređene u nivo obezvređenja 1. Od svih navedenih HOV na berzi se kotiraju obveznice, kao i Vasa akcije vrednovane kroz kapital i Alta banka akcije vrednovane kroz bilans uspeha.

20. HARTIJE OD VREDNOSTI (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Kursne razlike	U RSD hiljada
							Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava							
Stage 1	38.059	9.150	519	18	2.399	62	44.371
Druga preduzeća	2.754	-	-	-	2.140	-	614
Javni sektor	35.305	9.150	519	18	259	62	43.757
UKUPNO	38.059	9.150	519	18	2.399	62	44.371

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

U RSD hiljada

	31. decembra 2021.			31. decembra 2020.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Opozivi depoziti i krediti	5.686.426	-	5.686.426	-	-	-
Dati krediti	39	14.151	14.190	-	16.729	16.729
Dati depoziti	10.000	-	10.000	5.000	-	5.000
Ostali plasmani	-	-	-	-	1	1
	5.696.465	14.151	5.710.616	5.000	16.730	21.730
U stranoj valuti						
Devizni računi	925.843	-	925.843	1.673.727	-	1.673.727
Opozivi depoziti i krediti	106	-	106	-	-	-
Dati krediti	-	32.069	32.069	1.176.816	42.652	1.219.468
Dati depoziti	4.703	-	4.703	4.704	-	4.704
Ostali plasmani	25.914	-	25.914	27.969	-	27.969
	956.566	32.069	988.635	2.883.216	42.652	2.925.868
Bruto krediti i potraživanja	6.653.031	46.220	6.699.251	2.888.216	59.382	2.947.598
Minus: Ispravka vrednosti			(6.055)			(2.793)
			(6.055)			(2.793)
Kredit i potraživanja od banaka i finansijskih organizacija			6.693.196			2.944.805

Kredit i sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita po nivoima obezvređenja

U RSD hiljada

	Bruto knjigovodstvena vrednost					Ispravke vrednosti				
	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno
U dinarima										
Centralna banka	3.500.143	-	-	-	3.500.143	(1.965)	-	-	-	(1.965)
Banke u zemlji	-	-	-	-	-	(574)	-	-	-	(574)
Društva za osiguranje	337	14	-	-	351	(5)	-	-	-	(5)
Finansijski lizing	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osigruranju	13.837	-	-	-	13.837	(110)	-	-	-	(110)
Strane banke	2.196.284	-	-	-	2.196.284	(305)	-	-	-	(305)
	5.710.602	14	-	-	5.710.616	(2.959)	-	-	-	(2.959)
U stranoj valuti										
Centralna banka	106	-	-	-	106	-	-	-	-	-
Finansijski lizing	13.246	-	-	-	13.246	(2.903)	-	-	-	(2.903)
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osigruranju	49.440	-	-	-	49.440	(69)	-	-	-	(69)
Strane banke	925.843	-	-	-	925.843	(124)	-	-	-	(124)
	988.635	-	-	-	988.635	(3.096)	-	-	-	(3.096)
Stanje na da 31. decembra	6.699.237	14	-	-	6.699.251	(6.055)	-	-	-	(6.055)

Kreditni sa valutnom klauzulom su uključeni u pregled kredita i depozita u stranoj valuti.

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

b) Transfer izloženosti po kreditima i potraživanjima od banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima obezvređenja

Bruto knjigovodstvena vrednost

	Transfer između Nivo 1 i Nivo 2		Transfer između Nivo 2 i Nivo 3		Transfer između Nivo 1 i Nivo 3		POCI	
	U Nivo 2 iz Nivo 1	U Nivo 1 iz Nivo 2	U Nivo 3 iz Nivo 2	U Nivo 2 iz Nivo 3	U Nivo 3 iz Nivo 1	U Nivo 1 iz Nivo 3	U Defaulted iz Non-Defaulted	U Non-Defaulted iz Defaulted
Društva za osiguranje	7	-	-	-	-	-	-	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	-	10.159	-	-	-	-	-	-
Ukupno	7	10.159	-	-	-	-	-	-

c) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine, je sledeća:

	U RSD hiljada	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Bez utvđenog roka dospeća	956.566	2.883.216
Do 30 dana	5.696.435	5.000
Od 1 do 3 meseca	-	-
Od 3 do 12 meseci	30	1
Preko 1 godine	46.220	59.381
Ukupno	6.699.251	2.947.598

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA (nastavak)

d) Promene ispravki vrednosti i rezervisanja finansijskih sredstava

	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	U RSD hiljada
								Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava								
Stage 1	2.703	5.534	1.087	637	1.792	25	35	6.055
Centralna banka	-	1.965	-	-	-	-	-	1.965
Banke u zemlji	1.604	281	834	571	1.057	9	-	574
Društva za osiguranje	-	1	-	5	1	-	-	5
Finansijski lizing	642	2.888	232	-	403	-	8	2.903
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	57	110	-	1	-	-	11	179
Strane banke	400	289	21	60	331	16	16	429
Stage 2	90	-	-	-	78	-	(12)	-
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranju	90	-	-	-	78	-	(12)	-
UKUPNO	2.793	5.534	1.087	637	1.870	25	23	6.055

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	31.12.2021.			31.12.2020.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Dati krediti	4.695.009	54.213.613	58.908.622	2.075.010	49.161.147	51.236.157
Ostali plasmani	6.072.397	10.166.767	16.239.164	4.775.797	8.780.794	13.556.591
	10.767.406	64.380.380	75.147.786	6.850.807	57.941.941	64.792.748
U stranoj valuti						
Dati krediti	8.724.719	139.425.118	148.149.837	4.840.568	136.206.337	141.046.905
Dati depoziti	89.896	-	89.896	82.749	-	82.749
Ostali plasmani	345.867	59.745	405.612	245.828	-	245.828
	9.160.482	139.484.863	148.645.345	5.169.145	136.206.337	141.375.482
Bruto krediti i potraživanja	19.927.888	203.865.243	223.793.131	12.019.952	194.148.278	206.168.230
Minus: Ispravka vrednosti						
- Pojedinačno procenjena			(1.403.776)			(1.072.056)
- Kolektivno procenjena			(4.254.316)			(3.881.529)
			(5.658.092)			(4.953.585)
Stanje na dan 31. decembra			218.135.039			201.214.645

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

a) Pregled po vrstama korisnika kredita i depozita po nivoima obezvređenja

U RSD hiljada

	Bruto knjigovodstvena vrednost					Ispravke vrednosti				
	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno	Nivo obezvređenja 1	Nivo obezvređenja 2	Nivo obezvređenja 3	POCI	Ukupno
	U dinarima									
Javna preduzeća	2.435.704	5.094	1.034	-	2.441.832	(12.386)	(15)	(1.034)	-	(13.435)
Druge preduzeća	6.268.077	1.868.105	482.916	-	18.619.098	(100.942)	(72.276)	(328.537)	-	(501.755)
Preduzetnici	2.369.112	520.833	92.458	-	2.982.403	(16.922)	(19.038)	(61.430)	-	(97.390)
Javni sektor	2.538.649	12.769	-	-	2.551.418	(4.083)	(80)	-	-	(4.163)
Stanovništvo	38.890.411	7.646.659	1.553.201	64.383	48.154.654	(483.478)	(764.670)	(1.165.392)	(16.265)	(2.429.805)
Strana lica	2.747	8	86	-	2.841	(4)	(1)	(59)	-	(64)
Poljoprivrednici	60.733	25.442	12.144	-	98.319	(2.234)	(3.708)	(7.306)	-	(13.248)
Drugi komitenti	178.908	68.685	49.628	-	297.221	(1.252)	(702)	(38.779)	-	(40.733)
	62.744.341	10.147.595	2.191.467	64.383	75.147.786	(621.301)	(860.490)	(1.602.537)	(16.265)	(3.100.593)
U stranoj valuti										
Javna preduzeća	8.670.925	-	-	-	8.670.925	(41.212)	-	-	-	(41.212)
Druge preduzeća	79.894.698	5.388.201	1.580.727	52.906	86.916.532	(476.073)	(458.738)	(852.738)	(22.426)	(1.809.975)
Preduzetnici	602.151	236.307	86.104	-	924.562	(2.310)	(37.820)	(39.447)	-	(79.577)
Javni sektor	744.663	34.061	-	-	778.724	(11.725)	(640)	-	-	(12.365)
Stanovništvo	46.937.963	2.328.867	284.956	94.347	49.646.133	(142.735)	(170.763)	(162.954)	(6.459)	(482.911)
Strana lica	262.450	30.240	-	-	292.690	(6.029)	(3.253)	-	-	(9.282)
Poljoprivrednici	56.349	12.245	35.952	-	104.546	(5.529)	(1.210)	(28.661)	-	(35.400)
Drugi komitenti	1.159.342	34.427	117.464	-	1.311.233	(6.149)	(344)	(80.284)	-	(86.777)
	138.328.541	8.064.348	2.105.203	147.253	148.645.345	(691.762)	(672.768)	(1.164.084)	(28.885)	(2.557.499)
Ukupno	201.072.882	18.211.943	4.296.670	211.636	223.793.131	(1.313.063)	(1.533.258)	(2.766.621)	(45.150)	(5.658.092)

Grupa sve kredite vrednuje po amortizovanoj vrednosti.

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

b) Transfer izloženosti po kreditima i potraživanjima od komitenata po nivoima obezvređenja

U RSD hiljada

	Bruto knjigovodstvena vrednost					
	Transfer između Nivo 1 i Nivo 2		Transfer između Nivo 2 i Nivo 3		Transfer između Nivo 1 i Nivo 3	
	U Nivo 1 iz Nivo 2	U Nivo 2 iz Nivo 1	U Nivo 2 iz Nivo 3	U Nivo 3 iz Nivo 2	U Nivo 1 iz Nivo 3	U Nivo 3 iz Nivo 1
Druga preduzeća	1.040.080	1.755.587	120.190	-	830.316	-
Građevinarstvo	95.854	14.804	1.369	-	-	-
Poljoprivreda i prehrambena industrija	139.444	46.737	-	-	241.341	-
Prerađivačka industrija	69.386	669.995	11.769	-	27.884	-
Proizvodnja i snabdevanje električnom energijom	-	4	-	-	508.356	-
Trgovina	63.060	729.075	31.053	-	42.337	-
Usluge i turizam	672.335	294.972	76.000	-	10.398	-
Preduzetnici	213.953	206.006	30.104	-	72.818	-
Javni sektor	3.205	2.361	697	-	525	-
Stanovništvo	1.792.710	3.743.256	409.192	87.716	306.645	19.925
Sektor drugih komitenata	184.820	11.474	46.085	-	5.838	-
Ukupno	3.234.768	5.718.684	606.269	87.717	1.216.142	19.925

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)**c) Ročnost dospeća datih kredita i potraživanja od komitenata**

Ročnost dospeća plasmana komitentima prikazanih u bruto iznosu, prema preostalom roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine, je sledeća:

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Bez utvđenog roka dospeća	1.892.903	1.719.184
Do 30 dana	290.282	272.183
Od 1 do 3 meseca	516.355	585.258
Od 3 do 12 meseci	17.228.349	9.443.327
Preko 1 godine	203.865.242	194.148.278
Ukupno	223.793.131	206.168.230

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2021. godine
22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)
d) Promene ispravki vrednosti i rezervisanja finansijskih sredstava

	U RSD hiljada									
	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena usled modifikacije	Smanjenje usled direktnog otpisa	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	Stanje na kraju perioda
Promene ispravki vrednosti finansijskih sredstava										
Nivo obezvređenja 1	1.211.657	552.421	417.265	1.044.420	1.132.782	(627)	98	54	55.264	1.313.044
Javna preduzeća	40.559	33.388	23.543	11.464	8.205	-	-	1	(64)	53.600
Druga preduzeća	617.259	276.295	209.738	291.882	417.454	(1)	24	43	18.718	576.979
Preduzetnici	17.963	11.515	5.576	30.865	31.457	1	-	-	(4.105)	19.206
Javni sektor	15.423	318	128	5.238	5.089	-	50	-	95	15.807
Stanovništvo	508.656	223.813	169.395	698.822	666.982	(627)	24	(5)	39.717	633.975
Strana lica	177	293	22	789	482	-	-	17	5.261	6.033
Drugi komitenti	11.620	6.799	8.862	5.360	3.114	-	-	(2)	(4.358)	7.443
Nivo obezvređenja 2	1.556.343	862.091	525.998	648.487	940.620	3.505	52	102	(70.580)	1.533.277
Javna preduzeća	2.775	-	2.665	39	154	-	-	2	17	14
Druga preduzeća	299.697	352.599	95.444	107.613	95.370	(105)	16	36	(37.913)	531.097
Preduzetnici	25.129	46.894	11.293	19.797	20.539	(158)	0	3	(3.104)	56.728
Javni sektor	1.293	-	-	803	1.377	-	-	-	-	719
Stanovništvo	1.226.581	462.131	416.462	519.162	821.705	3.783	35	61	(33.097)	940.419
Strana lica	4	-	2	-	-	-	-	-	3.252	3.254
Drugi komitenti	863	468	131	1.073	1.476	(15)	1	-	265	1.046
Nivo obezvređenja 3	2.103.098	399.921	151.611	1.621.790	762.557	4.117	517.786	587	68.027	2.765.587
Javna preduzeća	1.545	-	-	-	511	-	-	-	-	1.034
Druga preduzeća	700.064	88.936	9	883.798	353.276	54	188.470	52	50.126	1.181.276
Preduzetnici	51.757	19.586	6.309	58.997	21.298	(146)	11.127	2	9.002	100.464
Stanovništvo	1.061.916	289.112	145.287	649.993	280.268	4.209	253.855	541	38.364	1.364.725
Strana lica	28	39	6	-	-	-	-	-	(2)	59
Drugi komitenti	289.333	2.248	-	29.002	107.715	-	64.334	(8)	(29.463)	119.063
POCI	80.942	10.719	40.763	5.193	44.242	-	3.011	(3)	36.315	45.150
Druga preduzeća	26.669	-	2.292	-	28.119	-	-	-	26.168	22.426
Preduzetnici	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanovništvo	54.273	10.719	38.471	5.193	16.123	-	3.011	(3)	10.147	22.724
UKUPNO	4.952.040	1.825.152	1.135.637	3.319.890	2.880.202	6.995	520.947	740	89.026	5.657.058

22. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)
e) Koncentracija datih kredita i potraživanja od banka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata

Koncentracija datih kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija i od komitenata, prikazanih u bruto iznosu na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine, značajna je kod sledećih delatnosti:

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Trgovina	12.899.448	13.578.615
Prerađivačka industrija	25.630.419	22.690.610
Građevinarstvo	15.780.382	15.515.444
Proizvodnja i snabdevanje el. energijom	17.185.543	12.717.501
Usluge i turizam	34.696.572	32.965.249
Poljoprivreda i prehrambena industrija	7.652.588	7.149.977
Stanovništvo	98.004.110	90.553.762
Domaće i strane banke i ostale finansijske organizacije	6.699.251	2.947.598
Javni sektor	4.436.229	4.816.779
Strana pravna lica	94.069	94.985
Poljoprivrednici	205.920	245.919
Sektor drugih komitenata	2.163.208	1.491.524
Preduzetnici	5.044.643	4.347.865
Ukupno	230.492.382	209.115.828

e) Potraživanja po osnovu finansijskog lizinga

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Minimalna plaćanja lizinga	15.818.450	14.458.354
Minus: potraživanja za nedospele kamate	(871.698)	(874.067)
Potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	14.946.752	13.584.287
Dospela preostala minimalnih plaćanja lizinga	14.562	13.098
Ostala potraživanja po osnovu posla finansijskog lizinga	30.999	36.145
	14.992.312	13.633.530
Minus: razgraničeni prihodi od potraživanja po osnovu naknada za odobrenje finansijskog lizinga	(119.252)	(107.234)
	14.873.061	13.526.296
Minus: ispravka vrednosti		
- potraživanja po osnovu finansijskog lizinga	(297.607)	(299.886)
- potraživanja za dospele kamate	(14.370)	(12.629)
- ostalih potraživanja po osnovu posla finansijskog lizinga	(30.514)	(33.927)
Ukupno	14.530.570	13.179.854

23. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETIME

U RSD hiljada

	Zemljište i građevinski objekti	Oprema	Sredstva uzeta u lizing / Imovina sa pravom korišćenja	Sredstva u pripremi	Ukupno osnovna sredstva	Nematerijalna sredstva u pripremi	Nematerijalna ulaganja
NABAVNA VREDNOST							
Stanje na dan 1. januara 2020. godine	773.681	1.265.026	2.518.016	17.120	4.573.846	455.012	1.509.302
Povećanja	-	11.726	165.977	479.663	657.366	554.355	-
Prenosi	26.978	239.350	-	(264.162)	2.166	(134.190)	135.508
Preknjižavanja	-	19.670	(19.670)	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(121.865)	(45.213)	-	(167.078)	-	(10.857)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	800.659	1.413.907	2.619.110	232.620	5.066.299	875.177	1.633.953
Povećanja	-	7.897	272.187	327.311	607.395	707.228	12.208
Prenosi	23.232	289.628	-	(312.860)	-	(40.471)	40.471
Preknjižavanja	-	224.857	(224.857)	-	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(41.185)	(131.999)	-	(173.184)	-	(12.705)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	823.891	1.895.104	2.534.441	247.071	5.500.506	1.541.934	1.673.928
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje na dan 1. januara 2020. godine	310.520	765.358	421.799	-	1.497.677	-	1.280.918
Preknjižavanja	(3)	19.670	(19.670)	-	(3)	-	-
Amortizacija(Napomena 14)	19.459	140.917	386.208	-	546.583	-	90.389
Otuđenja i rashodovanja	-	(121.659)	(43.772)	-	(165.431)	-	(8.820)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	329.976	804.286	744.565	-	1.878.828	-	1.362.487
Preknjižavanja	-	224.857	(224.857)	-	-	-	-
Amortizacija(Napomena 14)	20.062	195.309	347.515	-	562.886	-	136.700
Otuđenja i rashodovanja	-	(40.699)	(88.372)	-	(129.071)	-	(12.702)
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	350.038	1.183.753	778.851	-	2.312.645	-	1.486.485
Neotpisana vrednost na dan:							
- 31. decembar 2021. godine	473.853	711.351	1.755.590	247.071	3.187.861	1.541.934	187.443
- 31. decembar 2020. godine	470.683	609.621	1.874.545	232.620	3.187.470	875.177	271.467

23. OSNOVNA SREDSTVA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE (nastavak)

Grupa nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita. Neotpisanu vrednost opreme na dan 31. decembar 2021. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema i kancelarijski nameštaj. Neotpisanu vrednost nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembar 2021. godine najvećim delom čine softveri i licence.

U okviru imovine sa pravom korišćenja i obaveza za zakup po obuhvatu MSFI 16 nalaze se:

- IT oprema,
- nepokretnosti – objekti,
- pokretna imovina – vozila.

Stanje nabavne vrednosti imovine sa pravom korišćenja prema MSFI 16 prikazano je u sledećoj tabeli (u RSD hiljada):

Vrsta imovine	Stanje na dan 1. januara 2021.	Promene u toku 2021.		Stanje na dan 31. decembra 2021.
	Nabavna vrednost	Povećanja	Smanjenja	
IT oprema	295.425	-	(224.856)	70.569
Nepokretnosti	2.284.931	273.238	(108.191)	2.449.978
Pokretna imovina	38.753	-	(23.809)	14.944
Ukupno:	2.619.109	273.238	(356.856)	2.535.491

Nabavna vrednost IT opreme uzete na finansijski lizing na dan 1. januara 2021. godine iznosi RSD 295.425 hiljada i ista je umanjena i na dan 31. decembra 2021. godine iznosi RSD 70.569 hiljada.

Nabavna vrednost nepokretnosti (objekata) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 01. januara 2021. godine iznosi RSD 2.284.931 hiljada. Povećanje nabavne vrednosti u iznosu od RSD 273.238 hiljada se odnosi na usklađivanje vrednosti sredstava, kao i indeksiranja u skladu sa usklađenom stopom rasta potrošačkih cena na nivou EU tzv. HICP index, povećanja cena zakupa i uknjižavanja novih zakupa. U toku 2021. godine evidentirana su i smanjenja vrednosti usled promene ugovornih uslova i otkazivanja zakupa u iznosu od RSD 108.191 hiljada. Na dan 31.12.2021. godine nabavna vrednost nepokretnosti (objekata) iznosi RSD 2.449.978 hiljada.

Nabavna vrednost pokretne imovine (vozila) kao sredstava sa pravom korišćenja na dan 01. Januara 2021 godine iznosi RSD 38.753 hiljada i umanjena su za iznos RSD 23.809 hiljada koje se odnosi otkaz/istek postojećeg zakupa.

Stanje otpisane vrednosti imovine sa pravom korišćenja prema MSFI 16 prikazano je u sledećoj tabeli (u RSD hiljada):

Vrsta imovine	Stanje na dan 1. januara 2021.	Promene u toku 2021.		Stanje na dan 31. decembra 2021.
	Otpisana vrednost	Povećanja	Smanjenja	
IT oprema	239.560	41.419	(224.857)	56.122
Nepokretnosti	484.131	307.746	(64.832)	727.045
Pokretna imovina	20.875	7.601	(23.540)	4.936
Ukupno:	744.566	356.766	(313.229)	788.103

Najveći deo nematerijalnih ulaganja se odnosi na ulaganje u novi informacioni sistem banke kroz projekat LIFT. Kapitalizacija troškova ulaganja se vrši za one izdatke koji nastaju u fazi implementacije projekta, dok se drugi troškovi priznaju u bilansima banke u skladu sa politikama i procedurama koje se odnose na nematerijalna ulaganja.

Na osnovu sprovedenih analiza na kraju 2021. godine utvrđeno je da ne postoje indikatori obezvređenja nefinansijske imovine.

24. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

Kao što je obelodanjeno u Napomeni 2.22 Banka u skladu sa svojim računovodstvenim politikama imovinu koju klasifikuje kao sredstva namenjena prodaji odmerava po nižem od sledeća dva iznosa:

- po knjigovodstvenoj vrednosti ili
- fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	12.252
Stanje na dan 31. decembra	<u>12.252</u>	<u>12.252</u>

Na dan 31. decembar 2021. godine Grupa ima evidentirana sledeća stalna sredstva namenjena prodaji koja su locirana na teritoriji Republike Srbije:

- Zemun, Cara Dušana 266 – poslovni prostor površine 374 m².

25. OSTALA SREDSTVA

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
U dinarima		
<i>Finansijska sredstva:</i>		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	125.262	41.069
- Potraživanja po osnovu prodaje	498	1.407
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	38.715	49.983
- Ostala finansijska potraživanja iz poslovanja	193.537	148.293
- Razgraničeni troškovi premije osiguranja	482.407	522.309
- Razgraničena kuponska kamata pri kupovini obveznica	151.269	139.662
- Ostala razgraničenja	182.640	98.770
<i>Nefinansijska sredstva:</i>		
- Dati avansi	15.378	8.534
- Potraživanja od zaposlenih	784	5.050
- Potraživanja po osnovu pretplaćenih poreza i doprinosa	1.902	513
- Zalihe	80.055	79.834
- Ostala nefinansijska potraživanja	28.142	(2.569)
- Ostale investicije	27.006	27.005
- Ostala razgraničenja	-	61.661
	1.327.595	1.181.521
U stranoj valuti		
<i>Finansijska sredstva:</i>		
- Potraživanja za obračunatu naknadu i proviziju	-	620
- Potraživanja po osnovu prodaje	277	-
- Druga potraživanja iz redovnog poslovanja po kojima se utvrđuje prihod	20	20
- Ostala finansijska potraživanja iz poslovanja	61.627	41.869
- Razgraničena kuponska kamata pri kupovini obveznica	24.574	36.356
- Ostala razgraničenja	8.336	4.687
<i>Nefinansijska sredstva:</i>		
- Dati avansi	25.217	25.419
- Potraživanja od zaposlenih	905	1.058
- Ostala nefinansijska potraživanja	184	53.826
- Ostala razgraničenja	5.856	-
	126.996	163.855
Bruto ostala sredstva	1.454.591	1.345.376
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(204.322)	(197.689)
Stanje na dan 31. decembra	1.250.269	1.147.687

Ostala finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

25. OSTALA SREDSTVA (nastavak)

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Stanje ispravke finansijskih sredstava na početku godine	132.462	106.162
Nove ispravke vrednosti	70.286	73.724
Ukidanje ispravke vrednosti	(6.264)	(6.787)
Otpis na teret ispravke vrednosti	(96.512)	(56.120)
Kursne razlike	25.701	15.483
Stanje ispravke finansijskih sredstava na dan 31. decembra	125.673	132.462
Stanje ispravke nefinansijskih sredstava na dan 31. decembra	78.649	65.227
Stanje na dan 31. decembra	204.322	197.689

26. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	U RSD hiljada	
	31.12.2021.	31.12.2020.
U dinarima		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	2.989	42.242
	2.989	42.242
U stranoj valuti		
Obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju	163.411	304.524
	163.411	304.524
Stanje na dan 31. decembra	166.400	346.766

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCII

	31.12.2021.			31.12.2020.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U RSD hiljada						
U dinarima						
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>						
Transakcioni depoziti	1.012.788	-	1.012.788	844.906	-	844.906
Depoziti po osnovu datih kredita	-	2.514	2.514	86	-	86
Namenski depoziti	508		508	1.647	-	1.647
Ostali depoziti	6.597.028	1.120.005	7.717.033	5.903.209	1.378.116	7.281.325
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	-	-	-	1.300.000	-	1.300.000
Kreditni po repo transakcijama	-	-	-	500.155	-	500.155
Primljeni krediti	-	3.762.769	3.762.769	3.265	2.683.382	2.686.647
Ukupno	7.610.324	4.885.288	12.495.612	8.553.268	4.061.498	12.614.766
U stranoj valuti						
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>						
Transakcioni depoziti	570.297	-	570.297	582.959	-	582.959
Depoziti po osnovu datih kredita	-	11.506	11.506	-	24.011	24.011
Namenski depoziti	47.519	32.923	80.442	281.922	28.220	310.142
Ostali depoziti	1.879.426	1.885.256	3.764.682	3.401.547	2.850.850	6.252.397
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana	6.255.367	-	6.255.367	-	-	-
Kreditni po repo transakcijama	-	-	-	3.527.424	-	3.527.424
Primljeni krediti	4.312.715	46.705.893	51.018.608	2.977.951	51.792.253	54.770.204
Ostale finansijske obaveze	55.278	-	55.278	101.000	24.903	125.903
Ukupno	13.120.602	48.635.578	61.756.180	10.872.803	54.720.237	65.593.040
Stanje na dan 31. decembra	20.730.926	53.520.866	74.251.792	19.426.071	58.781.735	78.207.806

27. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANCI (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci je prikazana u sledećoj tabeli:

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Centralna banka	366	504.383
Banke u zemlji	59.664	3.412.479
Društva za osiguranje	3.945.844	3.965.100
Finansijski lizing	22.952	63.047
Pomoćne delatnosti u pružanju finansijskih usluga i osiguranja	8.980.220	9.077.888
Ostale usluge kreditiranja i finansiranja	2.062	12.892
Strane banke	61.240.684	61.172.017
Stanje na dan 31. decembra	74.251.792	78.207.806

Obaveze prema stranim bankama se najvećim delom odnose na primljene kredite od Erste Group Bank AG Austrija u iznosu od 13.874.688 hiljada dinara kao i primljeni kredit od Evropske Banke za obnovu i razvoj od 15.098.849 hiljada dinara, Evropske Investicione Banke 11.104.271 hiljada dinara kao i primljena prekononočna pozajmica od Erste group Bank AG Austrija u iznosu od 6.255.368 hiljada dinara, takođe i primljen kredit od KfW banke u iznosu od 4.323.102 hiljada dinara.

Takođe kompanija S- Lizing na dan, 31.12.2021. ima obaveze prema stranim bankama koje se najvećim delom odnose na primljene kredite od Bremer Landesbank u iznosu od 4.244.130 hiljada dinara zatim Steiermaerkische bank und Sparkassen u iznosu od 4.737.795 hiljada dinara, Evropske Investicione Banke u iznosu od 1.486.111 hiljada dinara.

28. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31.12.2021.			31.12.2020.			U RSD hiljada
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	
U dinarima							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	55.299.478	-	55.299.478	49.470.808	-	49.470.808	
Opozivi depoziti	500.000	-	500.000	-	-	-	
Štedni depoziti:	1.110.342	1.987.204	3.097.546	941.234	799.683	1.740.917	
Depoziti po osnovu datih kredita	313.127	1.133.291	1.446.418	384.919	1.871.968	2.256.887	
Namenski depoziti	554.935	18.750	573.685	398.679	40.814	439.493	
Ostali depoziti	18.959.945	155.513	19.115.458	13.043.574	102.554	13.146.128	
Ukupno	76.737.827	3.294.758	80.032.585	64.239.214	2.815.019	67.054.233	
U stranoj valuti							
<i>Obaveze po osnovu depozita i kredita</i>							
Transakcioni depoziti	85.360.466	-	85.360.466	60.755.934	-	60.755.934	
Štedni depoziti:	8.540.473	16.938.439	25.478.912	8.466.306	20.052.092	28.518.398	
Depoziti po osnovu datih kredita	1.086.369	5.424.370	6.510.739	319.673	4.884.055	5.203.728	
Namenski depoziti	1.723.502	-	1.723.502	996.501	281.914	1.278.415	
Ostali depoziti	2.854.054	1.938.294	4.792.348	7.328.446	2.059.536	9.387.982	
Primljeni krediti	29.132	2.462.371	2.491.503	27.276	2.780.161	2.807.437	
Ostale finansijske obaveze	2.514.316	-	2.514.316	989.576	-	989.576	
Ukupno	102.108.312	26.763.474	128.871.786	78.883.712	30.057.758	108.941.470	
Stanje na dan 31. decembra			208.904.371			175.995.703	

28. DEPOZITI I OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (nastavak)

Struktura ostalih depozita prema komitentima prikazana je u sledećoj tabeli:

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Holding kompanije	32	32
Javna preduzeća	1.086.460	1.270.689
Privredna društva	87.759.601	76.599.278
Javni sektor	3.845.072	3.245.323
Stanovništvo	97.224.815	79.652.632
Strana lica	4.933.013	4.228.524
Preduzetnici	6.027.122	4.852.606
Poljoprivrednici	1.218.293	1.361.459
Drugi komitenti	6.809.963	4.785.160
Stanje na dan 31. decembra	208.904.371	175.995.703

29. OBAVEZE PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI

U RSD hiljada

Naziv	Oznaka valute	Nominalni iznos emitovanih obveznica	Datum dospeća	Kamatna stopa	Na dan 31. decembra 2021.	Na dan 31. decembra 2020.
Erste Bank ad Novi Sad	RSD	3.500.000	15.02.2021.	3m belibor+1% p.a.	-	3.509.426
Ukupno		3.500.000			-	3.509.426

Na dan dospeća, 15.02.2021, izvršena je isplata nominale vrednosti obveznica i pripadajuće kamate

30. SUBORDINIRANE OBAVEZE

	31.12.2021	U RSD hiljada 31.12.2020
U stranoj valuti		
Subordinirane obaveze	3.534.418	3.870.407
	3.534.418	3.870.407
Stanje na dan 31. decembra	3.534.418	3.870.407

Stanje obaveza po osnovu glavnice subordiniranih kredita na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine je detaljnije prikazano u sledećoj tabeli:

Naziv poverioca	Oznaka valute	Iznos kredita	Datum dospeća	Kamatna stopa	U RSD hiljada	
					31.12.2021.	31.12.2020.
Erste Group Bank AG	EUR	15.000.000	27.12.2021.	Euribor+3,65% p.a.	-	335.943
Erste Group Bank AG	EUR	30.000.000	10.09.2028.	Euribor+3,38% p.a.	3.527.463	3.527.406
Ukupno		45.000.000			3.527.463	3.863.349

Grupa je dana 20.08.2018. godine potpisala ugovor za subordinirani kredit sa Erste Group Bank AG Beč na iznos od EUR 30.000.000. Rok kredita je 10 godina, kamatna stopa je u visini tromesečnog EURIBOR-a uvećanog za 3,38% na godišnjem nivou. U skladu sa ugovorom, glavnica se otplaćuje na dan dospeća u jednom iznosu.

Subordinirane obaveze Grupa može da uključi u dopunski kapital nakon što Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije i Ugovora, utvrdi da su ispunjeni uslovi za davanje odobrenja da se subordinirane obaveze mogu uključiti u dopunski kapital Banke. Narodna banka Srbije, Sektor za kontrolu poslovanja banaka, dostavila je navedeno odobrenje dana 11. oktobra 2018. godine, a na osnovu zahteva Banke od 24. avgusta 2018. godine.

31. REZERVISANJA

	U RSD hiljada	
	<u>31.12.2021</u>	<u>31.12.2020</u>
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (a)	294.381	256.154
Rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih (b):		
– naknade za odlazak u penziju	176.641	184.726
– jubilarne nagrade	146.428	141.874
Rezervisanja za sudske sporove (c)	1.057.883	725.831
Ostala dugoročna rezervisanja	<u>15.660</u>	<u>12.008</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u><u>1.690.993</u></u>	<u><u>1.320.593</u></u>

Promene rezervisanja vanbilansnih stavki

- (a) Prema internoj politici Grupe, rezervisanja za rizičnu vanbilansnu aktivu (garancije, avale, akreditive i obaveze za nepovučene kredite) vrše se po plasmanima Grupe gde postoji mogućnost da preuzete potencijalne obaveze padnu na teret banke.

Dokazi na osnovu kojih Grupa vrši pojedinačnu procenu obezvređenja su: isplate po računima Grupe po preuzetim obavezama po garancijama, avalima i drugim stavkama, kašnjenja po ostalim obavezama i da je komitent, prema kriterijumima interne klasifikacije Banke, u statusu neizmirenja obaveza (*default*).

Pojedinačno procenjivanje obezvređenja, po vanbilansnim stavkama, obračunava se na isti način kao i za potraživanja bilansne aktive, uzimajući u obzir mogućnost budućih odliva po vanbilansnim stavkama. Za potencijalne obaveze kod kojih se ne očekuje odliv sredstava Grupe, kao i kod kojih se proceni da će u slučaju odliva sredstava potraživanja biti naplativa u ukupnom iznosu, Grupa vrši rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na grupnoj osnovi na sličan način kao i za bilansna potraživanja, uz korišćenje faktora konverzije za vanbilansne stavke.

- (b) Grupa je formirala rezervisanja za dugoročna primanja zaposlenih koja obuhvataju rezervisanja po osnovu zakonskih otpremina pri odlasku u penziju i jubilarnih nagrada. Obaveze po ovom osnovu priznaju se u iznosu sadašnje vrednosti budućih gotovinskih tokova primenom akuarske metode.
- (c) Grupa je formirala rezervisanje za sudske sporove u kojima je Grupa tužena, a za koje se prema proceni stručnog tima Banke očekuje negativan ishod (Napomena 3 (e), Napomena 37 b)).

31. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	31.12.2021	31.12.2020
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi		
Stanje na početku godine	256.154	280.891
Rezervisanja u toku godine (Napomena 10(a))	176.308	157.042
Neiskorišćena ukinuta rezervisanja (Napomena 10(a))	(138.231)	(181.584)
Ostale promene	150	(195)
	294.381	256.154
Rezervisanja za ostala dugoročna primanja zaposlenih		
Stanje na početku godine	326.601	216.435
Rezervisanja u toku godine iskazana u okviru bilansa uspeha (Napomena 13)	35.891	35.282
Rezervisanja u toku godine iskazana u okviru ostalog rezultata	-	94.414
Ukinuta Rezervisanja (Napomena 13)	(6.676)	-
Naknade isplaćene u toku godine	(23.392)	(12.667)
Aktuarski gubici (+)/dobici (-) po osnovu jubilarnih nagrada	-	1.154
Aktuarski gubici (+) /dobici(-) po osnovu otpremnina	(9.355)	(8.019)
	323.069	326.599
Rezervisanja za sudske sporove		
Stanje na početku godine	725.832	261.280
Rezervisanja u toku godine (Napomena 16)	570.526	510.274
Iskorišćena rezervisanja	(239.274)	(46.001)
Ostale promene	800	279
	1.057.884	725.832
Ostala dugoročna rezervisanja		
Stanje na početku godine	12.008	11.288
Ostale promene	12.253	8.995
Iskorišćena rezervisanja - plaćanja	(8.602)	(8.275)
	15.659	12.008
Stanje na dan 31. decembra	1.690.993	1.320.593

31. REZERVISANJA (nastavak)

Podaci koje je aktuar koristio za obračun rezervacija za buduće obaveze po osnovu otpremnine za odlazak u penziju:

- Podaci o zaposlenima;
- Ukupan radni staž na dan 31. decembar 2021. godine;
- Godina rođenja i pol;
- Broj godina do starosne odnosno pune penzije;
- Tablica mortaliteta za Republiku Srbiju 2010-2012;
- Kamatna stopa 4,17%;
- Prosečna plata svih radnika banke (Procena bruto iznos)
- Iznos otpremnine za umirovljenje: 3 prosečne mesečne plate zaposlenog ili 3 prosečne plate svih zaposlenih Banke, u zavisnosti šta je veće. Prema novom kolektivnom ugovoru ovo važi za one čiji je radni staž u banci do 20 godina.
- Prema novom kolektivnom ugovoru povećan je iznos otpremnina za odlazak u penziju - za zaposlene koji su u banci duže od 20 godina radnog staža - 5 zarada, i duže od 30 godina - 7 zarada
- Pretpostavljeni rast zarada od 2,80% godišnje tokom celog perioda za koji se rezervišu sredstva.

	U RSD hiljada
Sadašnja vrednost obaveza za primanja zaposlenh 31.12.2020.	326.599
<i>Troškovi usluga</i>	
a. Troškovi tekućeg rada	23.845
b. Troškovi minulog rada	2.586
c. Troškovi kamate	11.785
d. Plaćanja	(22.390)
Aktuarski dobiti (-)/gubici(+) za jubilarne nagrade proizašli iz:	(9.174)
a. Promena u demografskim pretpostavkama	(196)
b. Promena u finansijskim pretpostavkama	(8.978)
c. Promena u iskustvenim pretpostavkama	-
Aktuarski dobiti (-)/gubici(+) za otpremnine proizašli iz:	(10.183)
a. Promena u demografskim pretpostavkama	(2.299)
b. Promena u finansijskim pretpostavkama	(7.884)
c. Promena u iskustvenim pretpostavkama	-
Sadašnja vrednost obaveza za primanja zaposlenh na dan 31. decembra 2021.	323.069

31. REZERVISANJA (nastavak)

Promene na računima rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada

Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivni	Stanje na početku perioda	Povećanje usled priznavanja i sticanja	Smanjenje usled prestanka priznavanja	Povećanje usled promene kreditnog rizika	Smanjenje usled promene kreditnog rizika	Promena po osnovu kursnih razlika	Ostale promene	Stanje na kraju perioda
Stage 1	155.812	122.217	51.614	32.607	56.315	37	4.238	206.982
Stage 2	17.512	13.081	8.337	3.105	1.925	68	(5.309)	18.195
Stage 3	82.826	108	5.883	5.190	14.157	2	1.118	69.204
Ukupno	256.150	135.406	65.834	40.902	72.397	107	47	294.381

Kretanje između nivoa obezvređenja na računima rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivni je prikazano u sledećoj tabeli:

U RSD hiljada

	Bruto knjigovodstvena vrednost					
	Transfer između Nivoa 1 i Nivoa 2		Transfer između Nivoa 2 i Nivoa 3		Transfer između Nivoa 1 i Nivoa 3	
	U Nivo 2 iz Nivo 1	U Nivo 1 iz Nivo 2	U Nivo 3 iz Nivo 2	U Nivo 2 iz Nivo 3	U Nivo 3 iz Nivo 1	U Nivo 1 iz Nivo 3
Date garancije i druga jemstva	215.374	265.401	-	-	3.000	-
Neiskorišćene preuzete neopozive obaveze	53.140	206.951	808	39	2.100	7
Ukupno	268.515	472.352	808	39	5.100	7

32. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2021	U RSD hiljada 31.12.2020
U dinarima		
<i>Finansijske obaveze:</i>		
Obaveze za neplaćene iznose osnovnih sredstava uzetih u lizing	21.245	28.350
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od naknada i ostalih razgraničeni prihodi	4.100	2.130
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	113.543	242.894
	138.888	273.374
<i>Nefinansijske obaveze:</i>		
Obaveze prema dobavljačima	23.728	11.682
Obaveze za primljene avanse	84.805	59.116
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	6.788	5.892
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	135.314	125.838
Razgraničene obaveze za naknade i ostale obračunate rashode	653.620	712.454
Obaveze po osnovu kartičnog poslovanja	173.725	162.882
Obaveze prema trgovcima po pos terminalima	42.625	35.473
Ostale obaveze	211.992	79.428
	1.332.597	1.192.765
U stranoj valuti		
<i>Finansijske obaveze:</i>		
Obaveze za neplaćene iznose osnovnih sredstava uzetih u lizing	1.855.068	1.908.105
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od kamata	49.746	-
Obaveze po osnovu razgraničenih prihoda od naknada i ostalih razgraničeni prihodi	6.391	11.185
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	40.466	2.174
	1.951.671	1.921.464
<i>Nefinansijske obaveze:</i>		
Obaveze prema dobavljačima	5.373	-
Obaveze za primljene avanse	9.153	2.676
Razgraničene obaveze za naknade i ostale obračunate rashode	162.229	916
Ostale obaveze	78.395	19.533
	255.150	23.125
Stanje na dan 31. decembra	3.678.306	3.410.728

Ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Stanje obaveza po osnovu lizinga MSFI 16 prikazano je u sledećoj tabeli (u 000 RSD):

Valuta obaveze	Stanje na dan 1. januara 2021.		Stanje na dan 31. decembra 2021.	
	Iznos u valuti	iznos u RSD	Iznos u valuti	IZNOS U RSD
RSD	-	28.350	-	21.245
Valutna klauzula (EUR) - Nepokretnosti	7.687	856.858	7.141	827.544
Valutna klauzula (EUR) - pokretna imovina	153	17.978	86	10.071
Valutna klauzula (EUR) - IT oprema	404	47.542	106	12.488
Devize - EUR - objekti	8.383	985.727	8.547	1.004.965
Ukupno	16.627	1.936.455	15.880	1.876.313

Izuzeci od primene MSFI 16 prikazani su u sledećoj tabeli (u 000 RSD):

Izuzeci od primene - stanje na 31. decembra 2021	Vrednost
Troškovi kratkoročnih zakupa:	-
Troškovi zakupa male vrednosti:	9.752

33. KAPITAL**(a) Struktura kapitala Banke**

Ukupan kapital Grupe na dan 31. decembra 2021. godine iznosi RSD 37.843.491 hiljada i sastoji se od akcijskog kapitala u iznosu od RSD 14.107.500 hiljada, emisione premije u iznosu od RSD 3.704.504 hiljada, rezervi iz dobiti i ostalih rezervi RSD 16.968.156 hiljada, revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 111.414 hiljada, dobitka tekućeg period u iznosu od RSD 2.792.753 hiljada i učešća bez prava kontrole RSD 159.165 hiljada.

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

	31.12.2021	U RSD hiljada 31.12.2020
Akcijski kapital – obične akcije	14.107.500	12.909.000
Emisiona premija	3.704.504	2.553.944
Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	16.968.156	15.634.895
Revalorizacione rezerve	111.414	498.062
Dobitak tekuće godine	2.792.753	1.597.441
Učešća bez prava kontrole	159.165	119.290
Stanje na dan 31. decembra	37.843.491	33.312.632

/i/ Akcijski kapital

Na dan 31. decembar 2021. godine upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1.410.750 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 10.000 (31. decembar 2020. godine: 1.290.900 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara).

U prvom kvartalu 2021. godine Banka je na osnovu Odluke Skupštine akcionara o izdavanju običnih akcija broj 463/2021-29v/1 od 26. januara 2021. godine realizovala 32. emisiju akcija bez javne ponude radi povećanja osnovnog akcijskog kapitala.

Broj emitovanih akcija je 119.850 komada od čega je Erste Group Bank AG otkupila 88.689 komada, a Steiermärkische Bank je otkupila 31.161 komada. Nominalna vrednost pojedinačnih akcija iznosi RSD 10.000a emisiona cena RSD 19.600.

Nakon uspešne emisije ukupan osnovni kapital je uvećan za RSD 2.349.060 hiljada i iznosi RSD 14.107.500 hiljada. Većinski akcionar Banke je EGB AG sa učešćem od 74% i 1.043.955 akcija, a Steiermärkische Bank ima učešće od 26% i 366.795 akcija.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembar 2021. godine je sledeća:

Naziv akcionara	Broj akcija	Učešće u %
EGB CEPS HOLDING GMBH	1.043.955	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	366.795	26,00
Ukupno	1.410.750	100,00

33. KAPITAL (nastavak)**/ii/ Emisiona premija**

Emisiona premija na dan 31. decembra 2021. u iznosu od RSD 3.704.504 hiljada (31. decembra 2020. godine RSD 2.553.944 hiljada) i obuhvata pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti.

/iii/ Rezerve iz dobiti i ostale rezerve

Formirane su rezerve iz dobiti na dan 31. decembar 2021. godine iznose RSD 16.968.156 hiljada. Na dan 31. decembra 2020. godine rezerve iz dobiti su iznosile RSD 15.634.894 hiljada. Na osnovu Odluke Skupštine akcionara Banke od 30. aprila 2021. godine Banka je iz ostvarene dobiti za 2020. godinu izvršila raspodelu preostale dobiti u ostale rezerve u iznosu od RSD 1.333.262 hiljada.

/iv/ Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve, koje na dan 31. decembar 2021. godine iznose RSD 111.414 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 498.063 hiljade), formirane su kao rezultat svođenja vrednosti ulaganja u vlasničke i dužničke hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat, korigovanih za efekte odloženih poreza po osnovu revalorizacije ovih hartija od vrednosti i efekte promene kreditnog rizika izdavaoca hartije, i usklađivanja obaveza po osnovu aktuarskog obračuna u skladu sa MRS 19.

(b) Pokazatelji poslovanja Banke – usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Pokazatelji poslovanja	Propisani	31.12.2021.	31.12.2020.
	Minimum		
1. Kapital	EUR 10 miliona	EUR 314.166.819	EUR 290.935.595
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	18,25	18,67
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	16,51	16,73
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4,5%	16,51	16,73
5. Ulaganja Banke	Maksimum 60%	8,76	9,45
6. Izloženost prema licima povezanim sa Bankom	bez limita	10,81	8,52
7. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	68,69	51,24
8. Likvidnost:			
– pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,30	1,73
– uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,5	1,18	1,69
9. PPLA	Minimum 100%	168,43	201,23
10. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,32	0,82
11. Izloženosti Banke prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	19,46	15,40
12. Izloženosti Banke prema licu povezanim sa bankom	bez limita	9,73	6,11
13. Ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,07	0,08

34. VANBILANSNE POZICIJE

Banka u okviru druge vanbilansne evidencije vodi hipoteke, hartije od vrednosti po kastodi poslovima, evidencionu kamatu.

	31.12.2021	U RSD hiljada 31.12.2020
Poslovi u ime za račun trećih lica (a)	561.458	581.391
Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze (b)	94.020.476	63.725.169
Druge vanbilansne pozicije (c)	315.396.963	321.081.040
Stanje na dan 31. decembra	409.978.897	385.387.600
Nenaplativa potraživanja prenetna na vanbilansne pozicije	(1.241.490)	(1.292.046)
Stanje na dan 31. decembra	408.737.407	384.095.554

(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica

	31.12.2021	U RSD hiljada 31.12.2020
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
– kratkoročni	17.249	18.227
– dugoročni	544.209	563.164
Stanje na dan 31. decembra	561.458	581.391

Kratkoročni poslovi u ime i za račun trećih lica se najvećim delom odnose na sredstva Ministarstva poljoprivrede u iznosu od RSD 8.507 hiljada i na komisione poslove poljoprivrednika u iznosu od RSD 8.741 hiljada. Dugoročni poslovi se uglavnom odnose na stambene kredite osigurane kod Nacionalne korporacije za osiguranje kredita u iznosu od RSD 541.703 hiljada i dugoročne poljoprivredne kredite u iznosu od RSD 1.788 hiljada.

(b) Garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
U dinarima		
Plative garancije	3.103.391	2.823.050
Činidbene garancije	9.928.473	7.784.677
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	6.351.847	6.136.157
Ostale vanbilansne stavke	5.054.129	1.198.140
	24.437.840	17.942.024
U stranoj valuti		
Plative garancije	5.220.867	3.552.057
Činidbene garancije	12.855.823	10.164.451
Preuzete neopozive obaveze za nepovučene kredite i plasmane	48.171.008	28.816.036
Akreditivi	364.977	46.419
Ostale vanbilansne stavke	2.969.961	3.204.182
	69.582.636	45.783.145
Stanje na dan 31. decembra	94.020.476	63.725.169

Ostale vanbilansne stavke u dinarima se odnose na pisma o namerama preduzeća, dok se ostale vanbilansne stavke u stranoj valuti odnose na ostale neopozive obaveze.

Preuzete neopozive obaveze se odnose na neiskorišćene odobrene kredite koji se ne mogu jednostrano otkazati i to: minuse na tekućim računima, kredite preduzećima, višenamenske okvirne kredite i ostale preuzete neopozive obaveze.

34. VANBILANSNE POZICIJE (nastavak)

Preuzete neopozive obaveze obično imaju fiksne datume kada ističu ili druge odredbe u vezi isteka. Pošto preuzete neopozive obaveze mogu isteći pre povlačenja kredita od strane komitenata, ukupno ugovoren iznos ne predstavlja neophodno buduće gotovinske odlive.

Banka prati ročnost preuzetih neopozivih obaveza po osnovu neiskorišćenih odobrenih kredita jer dugoročne preuzete obaveze nose viši stepen kreditnog rizika od kratkoročnih preuzetih obaveza.

Na dan 31. decembar 2021. godine, rezervisanja za gubitke po osnovu garancija i ostalih preuzetih neopozivih obaveza iznose RSD 294.381 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 256.154 hiljada).

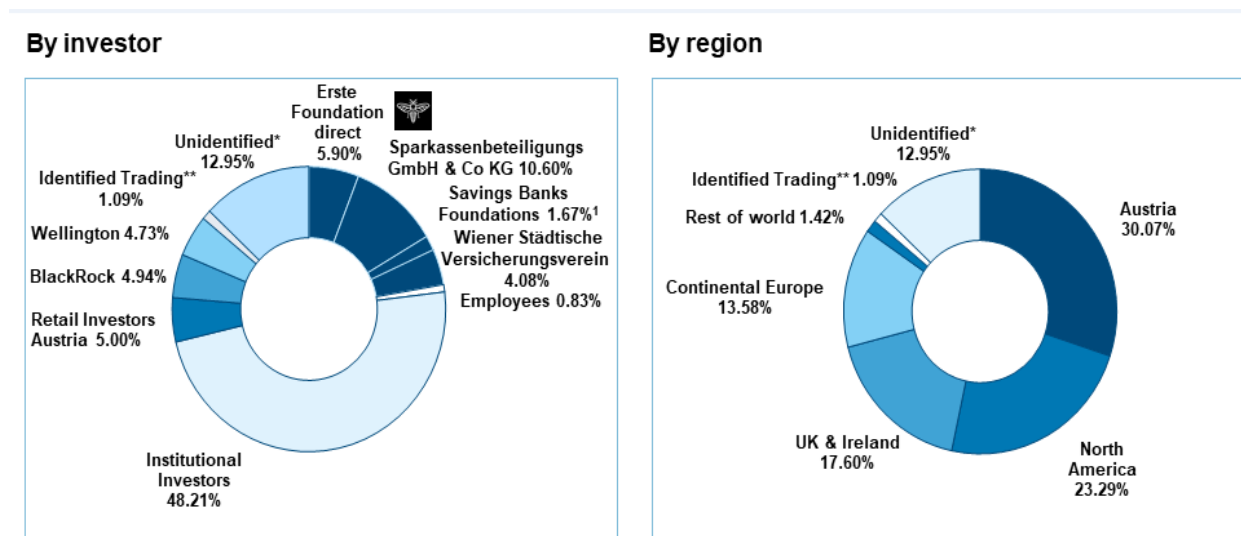
35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Banka ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima.

Lica se smatraju povezana ukoliko su pod zajedničkom kontrolom, ili jedno lice ima kontrolu nad drugim ili pak može izvršiti značajan uticaj na to drugo lice u donošenju finansijskih i operativnih odluka.

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG Beč i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac.

Akcionarska struktura Erste Grupe je sledeća:

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine, kao i prihodi i rashodi u toku godine, proistekli iz transakcija sa pravnim licima u okviru Erste grupe prikazana su u sledećim tabelama:

	31.12.2021		31.12.2020	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Potraživanja				
Potraživanja po osnovu derivata	100.215	-	3.791	-
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	3.102.562	12.103	1.655.081	242.119
Kredit i potraživanja od komitenata	-	146.489	-	107.948
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	801.373	-	895.713
Ostala sredstva	15.416	1.965	3.542	403
	3.218.193	961.930	1.662.414	1.246.183
Obaveze				
Obaveze po osnovu derivata	113.732	-	330.101	-
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	29.031.849	46.799	21.761.282	506.762
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	-	102.948	-	222.294
Subordinirane obaveze	3.534.418	-	3.870.406	-
Rezervisanja	5	1.389	6	1.664
Ostale obaveze	1.207	963.319	11.250	1.178.493
	32.681.211	1.114.455	25.973.045	1.909.213
Vanbilansne pozicije				
Date garancije i druga jemstva	75.586	119.832	49.560	108.800
Preuzete neopozive obaveze	-	173.425	-	18.434
Druga vanbilansna evidencija	-	1.687.159	-	370.965
	75.586	1.980.416	49.560	498.199

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Akcionari	Ostale članice Erste grupe	Akcionari	Ostale članice Erste grupe
Prihodi od kamata	24.348	20.112	21.451	656
Rashodi kamata	(478.459)	(36.431)	(509.413)	(27.223)
Prihodi od naknada i provizija	55.461	59.047	48.932	19.580
Rashodi naknada i provizija	(286.510)	-	(261.625)	-
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	552.540	-	-	-
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	-	(215.501)	-
Neto prihod po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	13.856	-	93.801	-
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	18	-	-	-
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koje se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(103)	(2.484)	(796)	(1.083)
Ostali poslovni prihodi	-	11.310	-	10.297
Troškovi amortizacije	(441)	(99.916)	(441)	(103.409)
Ostali prihodi	4.395	7.801	3.248	8.032
Ostali rashodi	(156.847)	(767.817)	(167.765)	(805.753)

Na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine, plasmani povezanim pravnim licima nisu bili obezvređeni.

Kamata na dugoročni krediti sa povezanim licima se kreće u rasponu od 0,94% do 3,38%.

Međubankarski poslovi (overnight, kratkoročne pozajmice, plasmani i repo i reversne repo transakcije) se obavljaju po cenama koje se kreću u rasponu od -0,09 do 0,63% u zavisnosti od valute u kojoj se obavlja posao.

Naknade po garancijama sa povezanim licima su u rasponu od 0,1 do 1,96%

Ostale transakcije na deviznom, novčanom i tržištu derivata (spot transakcije, devizne swap transakcije, forvard transakcije, kupoprodaja efektivne, kamatni svopovi i kamatne opcije, repo i reso transakcije), kao i one transakcije za koje se naplaćuje ili plaća naknada, se obavljaju takođe po tržišnim uslovima i cenama van dohvata ruke.

Kamatna stopa na depozite i ostale obaveze prema licima povezanim sa bankom se kreće u rasponu od 0,07% do 9,35%.

Banka kroz cross-border kredite pruža mogućnost svojim klijentima da se zaduže direktno u inostranstvu pri čemu se klijentima omogućava da sve aktivnosti u procesu odobravanja i administriranja izvrše u Banci. Ovakav vid usluga obezbeđuje klijentima mogućnost zaduživanja pod povoljnijim uslovima, a banci ostvarenje prihoda od naknada za ove usluge. Banka je u poslovima sa cross-border kreditima isključivo agent i nije izložena kreditnom riziku.

35. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

- b) Banka ulazi u poslovne odnose i aranžmane sa članovima Izvršnog odbora i ostalim ključnim osobljem i sa njima povezanim licima u redovnom toku poslovanja. Stanja na kraju godine i efekti ovih transakcija su prikazani u sledećoj tabeli.

	U RSD hiljada			
	Stanje na dan 31.12.2021. godine	Prihodi/ (rashodi) 31.12.2021. godine	Stanje na dan 31.12.2020. godine	Prihodi/ (rashodi) 31.12.2020. godine
Minusi na tekućim računima, kreditne kartice, gotovinski i potrošački krediti	848	132	874	121
Stambeni krediti	31.855	1.286	33.558	1.376
Ostali plasmani i potraživanja	630	76	695	16
Ukupne ispravke vrednosti plasmana	(42)	4	(47)	(20)
Depoziti	189.924	(1.064)	111.771	(1.060)
Ostale obaveze	-	(13)	324	(173)
Neiskorišćeni okvir	425	-	410	-

Naknade članovima Izvršnog odbora i Upravnog odbora Grupe iskazane u bruto iznosu, u toku 2021. i 2020. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	U RSD hiljada	
	2021	2020
Zarade i naknade članova Upravnog odbora	5.819	5.702
Zarade i naknade članova Izvršnog odbora	195.569	145.800
Obračunata buduća primanja- IO	115.549	82.731
Ukupno	316.937	234.233

Transferne cene

U skadu sa odredbama Zakona o porezu na dobit tokom 2013. godine na snagu je stupio Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se primenjuju po principu "van dohvata ruke" pri utvrđivanju cena transakcija među povezanim stranama. U skladu sa ovim Zakonom i Pravilnikom, banke su u obavezi zajedno sa poreskim bilansom predaju i studiju o transfernim cenama.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA**36.1. Uvod**

Banka upravlja rizicima koji su svojstveni bankarskom poslovanju posredstvom procesa kontinuiranog identifikovanja, merenja i praćenja, uspostavljanja ograničenja i limita rizika kao i primenom drugih kontrola.

Banka je po prirodi svoje delatnosti izložena sledećim najznačajnijim vrstama rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku (koji obuhvata cenovni rizik i devizni rizik). Banka je takođe izložena uticaju operativnog rizika, rizika koncentracije koji posebno uključuje izloženosti Banke prema jednom licu, ili grupi povezanih lica, kamatnog rizika, rizika ulaganja Banke u druga pravna lica i osnovna sredstva, rizika koji se odnose na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena kao i drugim rizicima koje Banka kontinuirano prati.

Upravljanje rizicima u Banci je sveobuhvatan proces koji podrazumeva identifikaciju, analizu, rangiranje i kontrolu svih oblika poslovnih rizika (kreditnog rizika, kamatnog rizika, tržišnih rizika, rizika likvidnosti, rizika izloženosti i ulaganja, operativnog rizika). Cilj procesa upravljanja rizicima je uspostavljanje adekvatnog sistema za identifikovanje, merenje, procenjivanje i praćenje rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju, kao i adekvatno reagovanje kako bi se predupredili mogući negativni uticaji na kapital ili finansijski rezultat Banke.

Grupa ima usvojene politike i procedure kojima se obezbeđuje kontrola i primena svih unutrašnjih akata Banke u vezi sa upravljanjem rizicima kao i redovno izveštavanje Banke u vezi sa upravljanjem rizicima. Procesi upravljanja rizikom su presudni za kontinuirano profitabilno poslovanje Banke i svaki pojedinac u Banci, je u svom domenu, odgovoran za izloženost riziku. Ovakav sistem upravljanja rizicima omogućava blagovremeno i potpuno obaveštavanje organa upravljanja o svim rizicima koji se pojavljuju ili se mogu pojaviti, te omogućava adekvatno i pravovremeno reagovanje u slučaju istih.

Nezavisni proces upravljanja rizikom ne uključuje poslovne rizike koji obuhvataju promene u okruženju, tehnologiji i industriji. Banka prati ove rizike kroz proces strateškog planiranja.

Upravni odbor i Izvršni odbor su primarno odgovorni za identifikovanje i kontrolisanje rizika dok je operativna odgovornost delegirana Sektoru upravljanja kreditnim rizicima i Sektoru upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom. Pored toga, Banka je uspostavila i druga odvojena nezavisna tela odgovorna za upravljanje i praćenje rizika.

U Banci osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi/tela:

Upravni odbor i Izvršni odbor

Upravni odbor i Izvršni odbor su odgovorni za sveobuhvatni pristup upravljanja rizicima kao i za odobravanje strategije i principa upravljanja rizicima. Svoje odluke donose na osnovu predloga Sektora za upravljanje kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, Odbora za upravljanje aktivom i pasivom i drugih relevantnih organa/tela Banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost banke rizicima koji proizlaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje pre svega, kamatnim rizikom, rizikom likvidnosti i deviznim rizikom, a obavlja i druge poslove utvrđene aktima banke.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom ima savetodavnu ulogu i svoje odluke/zaključke u vidu predloga šalje na usvajanje Izvršnom odboru Banke, u slučaju da je takva odluka potrebna.

Lokalni komitet za modele

Svrha Lokalnog komiteta za modele je da osigura konzistentnost metodologije i standarda razvoja modela, validacije i monitoringa. Komitet predlaže odluke Izvršnom odboru za sve modele, parametre i povezane procese i sisteme koji se tiču modela za upravljanja rizicima, obuhvatajući lokalne modele kao i lokalnu upotrebu modela koji se koriste širom grupe.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.1. Uvod (nastavak)****Komitet za upravljanje nefinansijskim rizicima**

Cilj Komiteta za upravljanje nefinansijskim rizicima je da razmatra, predlaže odluke i validira pitanja iz oblasti upravljanja operativnim rizicima Banke, uz primenu Odluke o ne-finanjsijskom riziku kao i sprovođenja korektivnih mera i aktivnosti mitigacije rizika kako bi upravljali ne-finanjsijskim rizicima (operativni, reputacioni, rizik usklađenosti, pravni, rizik informacione bezbednosti) na proaktivan način.

Služba upravljanja aktivom i pasivom

Služba upravljanja aktivom i pasivom je organizovana kao samostalni organizacioni deo koji je direktno odgovoran Izvršnom odboru Banke. Takođe, ona je primarno odgovorna za strateško finansiranje i likvidnost, kao i za upravljanje drugim tržišnim rizicima (rizik kamatne stope i valutni rizik) Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, kao i izveštaje vezane za upravljanje aktivom i pasivom za potrebe organa Banke

Interna revizija

Interna revizija se uspostavlja sa ciljem da doprinese poboljšanju poslovanja Banke obezbeđujući funkciju nezavisnog, objektivnog uveravanja, kao i savetodavnih aktivnosti baziranih na najboljoj praksi. Putem sistematičnog i disciplinovanog pristupa, interna revizija pomaže Banci da ostvari svoje ciljeve ocenjujući i poboljšavajući efikasnost upravljanja rizicima, kontrolnih i upravljačkih procesa.

Interna revizija vrši kontinuirani nadzor nad procesom upravljanja rizicima u Banci, na način da proverava adekvatnost procedura, uspostavljenih kontrolnih mehanizama, kao i usaglašenost Banke sa usvojenim procedurama. Interna revizija razmatra rezultate svog rada sa rukovodstvom Banke i izveštava Odbor za reviziju i Upravni odbor o nalazima i datim preporukama.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

U skladu sa Zakonom o bankama u Erste Banci a.d. Novi Sad ("Banka") ustanovljena je unutrašnja organizacija kojom su opredeljeni organizacioni delovi koji u svojoj nadležnosti i odgovornosti imaju zadatak upravljanja rizicima. Cilj sistema za upravljanje rizicima jeste da identifikuje i kvantifikuje rizik kome je Banka izložena u obavljanju svoje poslovne delatnosti.

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Banke, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Banka voljna prihvatiti kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.1. Uvod (nastavak)****Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja (nastavak)**

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Banke prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Banke i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Banke rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Banke po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Banke;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Banke;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata.

Funkcija upravljanja rizicima, postavljena u vidu posebnih organizacionih jedinica funkcionalno i organizaciono odvojenih od aktivnosti preuzimanja rizika Banke, odgovorna je za sistem upravljanja rizicima u Banci. Imajući u vidu različitost oblasti koje pokrivaju, a u cilju efikasnijeg obavljanja svoje uloge, funkcija upravljanja rizicima podeljena je između Sektora upravljanja kreditnim rizicima, Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom i Službe usklađenosti poslovanja i upravljanja rizicima bezbednosti.

Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom;
- Direkcija za razvoj modela i upravljanje podacima rizika;
- Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti;
- Odeljenje za upravljanje operativnim rizikom i ostalim nefinansijskim rizicima;
- Odeljenje za upravljanje kolateralima.

Sektor za upravljane kreditnim rizicima se sastoji iz sledećih organizacionih jedinica:

- Direkcija za upravljanje kreditnim rizicima;
- Direkcija za strategiju i upravljanje kreditnim portfolijom;
- Direkcija za restrukturiranje i naplatu plasmana;

Služba kontrole usklađenosti poslovanja:

- Odeljenje upravljanja rizikom finansijskog kriminala;
- Odeljenje kontrole sprečavanja pranja novca (AML);
- Odeljenje regulatorne usklađenosti poslovanja;
- Odeljenje upravljanja rizicima sukoba interesa i HOV;

Služba upravljanja rizicima bezbednosti:

- Odeljenje upravljanja rizicima informacione bezbednosti;
- Odeljenje upravljanja rizicima fizičke bezbednosti;
- Odeljenje upravljanja kontinuitetom poslovanja;

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali rizici kojima Banka jeste ili može biti izložena.

Banka je u svom poslovanju naročito izložena: kreditnom riziku, riziku koncentracije, tržišnom riziku, riziku likvidnosti, operativnom riziku. Dobijene informacije se prezentuju i objašnjavaju Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i rukovodiocima svih poslovnih jedinica. Izveštaji se šalju nadležnima na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou, kao i u skladu sa zahtevima istih.

Upravnom odboru se kvartalno dostavlja opsežan izveštaj o rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2. Kreditni rizik**

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Grupi.

Kreditni rizik Grupe uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Grupi, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđivanja potraživanja Grupe, a identifikuje se, meri, procenjuje i prati u skladu internim aktima za upravljanje kreditnim rizikom kao i odlukama kojima se uređuju klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki Grupe i adekvatnost njenog kapitala.

Poslovna politika Grupe zahteva i predviđa maksimalnu zaštitu Grupe od izloženosti kreditnom riziku, kao najznačajnijem riziku u bankarskom poslovanju.

Banka kontroliše i upravlja kreditnim rizikom prevashodno uspostavljanjem rigoroznih procesa za utvrđivanje minimalne kreditne sposobnosti dužnika prilikom odobrenja plasmana kao i za redovno praćenje iste za sve vreme trajanja ugovornog odnosa, definisanjem različitih nivoa odlučivanja prilikom odobrenja plasmana (koji odražavaju znanje i iskustvo zaposlenih) kao i uspostavljanjem limita, kojima definiše nivo rizika koji je voljna da prihvati na nivou pojedinačnih komitenata i industrija, kao i kroz praćenje izloženosti tim rizicima.

Banka svojim internim aktima, politikama i procedurama, koje se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažuriraju i prilagođavaju, obezbeđuje adekvatan sistem upravljanja kreditnim rizikom i svođenje kreditnog rizika na prihvatljiv nivo.

Strategijom upravljanja rizicima Banke, Kreditnom politikom, kao i politikama i procedurama za upravljanje kreditnim rizikom, definiše se proces upravljanja kreditnim rizikom pojedinačnih plasmana i rizika na nivou portfolija, odnosno postupci identifikovanja, merenja i praćenja (kontrole) plasmana, a posebno onih sa povišenim nivoom rizika.

Proces praćenja kvaliteta kredita omogućava Banci da proceni potencijalne gubitke kao rezultat rizika kojima je izložena i da preduzme korektivne mere.

Odobranje kreditnih proizvoda se bazira na kreditnom kvalitetu klijenta, vrsti kreditnog proizvoda, kolateralu, sistemu dodatnih uslova te ostalih faktora umanjavanja kreditnog rizika.

Procena rizika neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u Banci se temelji na verovatnoći stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (PD). Za svaku izloženost kreditnom riziku te kreditnu odluku Banka određuje interni rejting koji predstavlja jedinstvenu meru rizika nastupanja statusa neizmirenja obaveze druge ugovorne strane. Interni rejting svakog klijenta se redovno, a najmanje na godišnjoj osnovi ažurira. Na kvantitativnom nivou, interni rejtingi utiču na zahtevanu cenu rizika, ta formiranje rezervisanja za kreditne rizike. Interni rejtingi uzimaju u obzir sve raspoložive informacije potrebne za procenu rizika od stupanja klijenta u status neizmirenja obaveza (defaulta). Za klijente iz segmenta privrede, interni rejtingi uzimaju u obzir finansijsku snagu klijenta (pokazatelje profitabilnosti, adekvatnosti ročne strukture određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnosti novčanih tokova, stepen zaduženosti, izloženosti kreditno-deviznom riziku, privredne grane u kojoj dužnik posluje, položaja dužnika na tržištu, specifičnih karakteristika dužnika i drugih relevantnih pokazatelja). Za segment stanovništva i mikro klijenata, interni rejtingi se baziraju uglavnom na bihevioralnom i aplikacijskom skoringu, ali isto tako se koriste demografske i finansijske informacije. Primenjuje se ograničavanje rejtinga u zavisnosti od članstva u grupi ekonomski povezanih lica i državi glavne ekonomske aktivnosti.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2. Kreditni rizik (nastavak)**

Banka se pridržava svih standarda Erste Grupe AG iz perspektive razvoja modela internih rejtinga i održavanja procesa. Svi novi modeli i modifikacije postojećih modela u Banci (rejting modeli i parametri rizika) kao i metodološki standardi se pregledavaju od strane Grupne Direkcije za razvoj modela što osigurava integritet širom Grupe kao i konzistentnost modela i metodologija. Modeli se odobravaju od strane Izvršnog odbora Banke. Interni rejting sistem usklađen je sa sistemom Erste Grupe AG koji pravi razliku između klijenata kod kojih je nastupio status neizmirenja obaveza (default). Za "performing" klijente (klijenti koji nisu u statusu neizmirenja obaveza Banka koristi skalu od 8 ocena (A1/A2/B1/B2/C1/C2/D1/D2) za klijente iz segmente stanovništva, odnosno skalu od 13 ocena (1/2/3/4a/4b/4c/5a/5b/5c/6a/6b/7/8) za sve ostale kategorije. Za klijente koji su u statusu neizmirenja obaveza Banka koristi skalu od 5 ocena (R1-R5).

U cilju povećanja uporedivosti kvaliteta aktive Erste Grupe, Banka koristi novi model za procenu kategorije rizika izloženosti. Na bazi kalibracije internih verovatnoća nastupanja statusa neizmirenja obaveza koje se koriste za regulatorne svrhe (obračun rezervacija) na stope nastupanja statusa neizmirenja obaveza (default rates) koje objavljuju rejting agencije, svakom klijentu je aproksimiran eksterni rejting radi razvrstavanja u risk kategorije.

Za potrebe izveštavanja, grupisanje je izvršeno u sledeće 4 kategorije rizika:

Nizak rizik (low risk) – klijenti sa uspostavljenom dobrom, te dužom saradnjom sa Bankom, kao i veliki međunarodno priznati klijenti. Snažna finansijska pozicija bez očekivanih finansijskih poteškoća u budućnosti. Klijenti iz segmenta stanovništva koji imaju dugu istoriju saradnje sa Bankom ili klijenti koji koriste široku lepezu proizvoda. Klijenti koji nemaju kašnjenja u izmirivanja obaveza trenutno, niti u poslednjih 12 meseci. Pri tome se novi poslovi, generalno, sklapaju sa klijentima iz ove kategorije. Ova kategorija obuhvata S&P rejtinge od AAA do BB.

Poseban nadzor (management attention) – klijenti sa jedva zadovoljavajućom ili nezadovoljavajućom finansijskom situacijom. Održavanje kreditnog položaja veoma neizvesno na srednji rok. Negativni kvalitativni kriterijumi prisutni. Klijenti iz segmenta stanovništva sa ograničenom štednjom ili verovatnim problemima u plaćanju koji pokreću podsetnike za ranu naplatu. Ova kategorija obuhvata S&P rejting B.

Ispod standarda (sub-standard) – klijenti osetljivi na negativne finansijske i ekonomske uticaje S&P rejtinga lošijeg od CCC kod kojih nije nastupio status neizmirenja obaveza.

Problematična potraživanja (non-performing) - klijenti kojima je zabeležen jedan ili više kriterijuma za nastupanje statusa neizmirenja obaveza, u skladu sa definicijom precizno propisanih internim aktima Banke i Erste Grupe AG: neizvesna naplata, kašnjenja u plaćanju sa materijalno značajnom izloženosti duže od 90 dana, restrukturiranje koje je uzrokovalo gubitak Banci, realizacija kreditnog gubitka ili pokretanje stečajnog postupaka. Pored toga, problematičnim potraživanjima se smatraju i restrukuirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 36.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza. S ciljem utvrđivanja statusa neizmirenja obaveza Banka primenjuje pristup na nivou klijenta, uključujući i Retail klijente; ako je klijent u statusu neizmirenja obaveza po jednom proizvodu, tada se i ostali proizvodi tog klijenta klasifikuju kao-- problematična potraživanja.

Praćenje i nadzor kreditnog rizika

Praćenje kreditnog rizika

S ciljem pravovremenog upravljanja kreditnim rizikom, obavlja se redovna analiza rizika klijenta, koja uključuje redovni status rejtinga, mogućnost servisiranja obaveza prema Banci, reviziju kolaterala te usklađivanje sa ugovorenim uslovima.

Cilj Banke je pravovremeno prepoznavanje bilo kojeg pogoršanja u kvalitetu kreditnog portfolija koje može rezultirati materijalnim gubicima za Banku, te Banka kroz proces redovnih re-odobrenja analizira celokupni status dužnika. Važnost redovnog re-odobrenja kreditnih izloženosti je u redovnom praćenju klijenta kao i kvaliteta portfolija te predstavlja dodatnu meru u optimizaciji izloženosti kreditnom riziku Banke.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2. Kreditni rizik (nastavak)****Praćenje i nadzor kreditnog rizika (nastavak)**

Banka sprovodi evaluaciju kreditnog kvaliteta temeljem informacija o klijentu, takođe uzевši u obzir sve informacije klijenta kao i prethodnu kreditnu istoriju između Banke i klijenta.

Rano prepoznavanja povećanog rizika (Early Warning Signals)

Sistemi i procesi ranog upozoravanja služe da detektuju rane indicije negativnih razvoja, kako bi omogućili proaktivne mere smanjenja rizika. Banka primenjuje metode ranog prepoznavanja povećanog kreditnog rizika sa ciljem povećanja uspešnosti naplate čak i u slučajevima pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija što se otkriva praćenjem svih relevantnih informacija te predviđanjem promena varijabli u budućem periodu koja prvenstveno uključuje dosadašnje klijentovo ponašanje u izmirenju obaveza te praćenjem informacija sa tržišta.

Kontrolna funkcija EWS u Banci je organizovana u okviru zasebnog organizacionog dela unutar Direkcije upravljanja kreditnim rizikom pravnih lica (Odeljenje za EWS i monitoring).

Status neizmirenja obaveza

Definicija statusa neizmirenja obaveza u Banci prati regulatorne zahteve na nivou Erste Grupe, prevodeći ih u pet grupa događaja statusa neizmirenja obaveza:

- Default događaj E1 – Mala verovatnoća za izmirenje obaveza u potpunosti usled pada kreditnog kvaliteta dužnika
- Default događaj E2 – Docnja duža od 90 dana po materijalno značajnom iznosu duga
- Default događaj E3 – Modifikacije prvobitno ugovorenih uslova otplate usled procene pogoršanja ekonomske situacije klijenta
- Default događaj E4 – Kreditni gubitak
- Default događaj E5 – Stečaj

Banka je uspostavila sistemski proces kako bi obezbedila prepoznavanje i priznavanje statusa neizmirenja obaveza na nivou klijenta. To znači da u slučaju da do statusa neizmirenja obaveza klijenta dođe po bilo kojoj njegovoj izloženosti kreditnom riziku pojedinačnog plasmana, ukupna bilansna ili vanbilansna izloženost koju Banka ima prema tom klijentu, uključujući i proizvode koji se ne odnose na kreditiranje klijenata se klasifikuje u status neizmirenja obaveza. Prethodno navedeno je primenljivo na sve klijente iz segmenta poslova sa stanovništvom, kao i na klijente iz drugih poslovnih segmenata.

U slučaju preuzetih kreditnih obaveza koje predstavljaju deo vanbilansne aktive Banke, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja nominalni iznos obaveze koji, ukoliko dođe do povlačenja sredstava, odnosno korišćenja, vodi izloženosti riziku po osnovu neizmirenja obaveza bez realizacije sredstava obezbeđenja (kolateralna).

U slučaju datih finansijskih garancija, izloženost u statusu neizmirenja obaveza predstavlja ukupan nominalni iznos po osnovu kog postoji rizik koji može nastati u slučaju da dođe do nastupanja statusa neizmirenja obaveza delimične ili ukupne garantovane izloženosti.

Default događaji mogu biti aktivirani ili na nivou izloženosti pojedinačnog plasmana ili na nivou klijenta, ali opšte pravilo koje važi u svim slučajevima, nalaže da se klijentu dodeli status neizmirenja obaveza po svim pojedinačnim izloženostima, odnosno da mu se dodeli interni rejting „R“, nezavisno od toga da li se default događaj aktivirao na nivou pojedinačne izloženosti ili na nivou klijenta.

Svi klijenti Banke nalaze se u statusu neizmirenja obaveza i stoga im je dodeljen odgovarajući interni rejting (R1 – R5) ukoliko je došlo do realizacije barem jednog od default događaja E1 – E5.

Ukoliko, po proceni Banke, kriterijumi koji su preduslov za dodeljivanje događaja koji vode u status neizmirenja obaveza više nisu primenljivi i klijent je u mogućnosti da nastavi sa otplatom duga u skladu sa definisanim odredbama ugovora, Banka će promeniti rejting klijenta s obzirom na to da se radi o klijentu koji više nije u statusu neizmirenja obaveza.

Minimalni opšti zahtevi, koji moraju biti ispunjeni pre izlaska iz statusa neizmirenja obaveza i promene rejtinga „R“, su sledeći:

- kod klijenta nijedan od default događaja E1 – E5 više nije važeći i ne očekuju se dodatni gubici po njegovim pojedinačnim kreditnim izloženostima i
- period monitoringa je uspešno završen.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2. Kreditni rizik (nastavak)****Status neizmirenja obaveza (nastavak)**

Svaki default događaj ima precizno definisano minimalno vreme trajanja, a izlazak iz statusa neizmirenja obaveza je prihvatljiv tek nakon uspešnog završetka perioda monitoringa do kog automatski dolazi nakon isteka/prestanka važenja default događaja E1 – E5 kod klijenata koji imaju bilo kakvu vrstu kreditne obaveze i koji traje minimum 3 meseca nakon toga. Konkretno, kako bi se period monitoringa uspešno završio, za vreme njegovog trajanja nije dozvoljeno da nastupi ili bude na snazi bilo koji kriterijum koji može pokrenuti ili je pokrenuo neki od prethodno definisanih default događaja E1 – E5.

Tokom 2020 godine Banka nije sprovela proces ranog prepoznavanja statusa neizmirenja obaveza kod klijenata, iz razloga što isto nije bilo moguće tokom trajanja regulatorno propisanih mera pomoći klijentima u vidu dva moratorijuma, te je prepoznavanje sprovedeno po isteku istih. Ukupan iznos potraživanja klijenata kod kojih je tokom 2021. prepoznat status neizmirenja obaveza i dodeljena oznaka E1 bio je RSD 2.031 miliona sa efektom na rezervacije od RSD 456 milion.

Otpis potraživanja

Banka u skladu sa Pravilnikom o otpisu potraživanja i prenosu potraživanja iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, vrši otpis nenaplativih potraživanja nakon što se iscrpe sve mogućnosti za naplatu. Pored toga, otpis se može razmatrati i u situaciji kada dalji sudski postupak nije ekonomski opravdan zbog viših troškova u odnosu na naplatu, kada dalji postupak bilo koje vrste nije delotvoran. Otpis potraživanja vrši se samo za nenadoknadleve plasmane koji su obezvređeni. Za potraživanja u sudskom sporu ili stečaju koja su u potpunosti obezvređena (za koja je izvršena ispravka vrednosti 100%), a za koja se oceni da sudski proces ili stečaj predugo traju i samim tim predstavljaju opterećenje bilansnih evidencija Banke, donosi se odluka o prenosu potraživanja sa bilansne na vanbilansnu evidenciju pri čemu se ne vrši oprost duga, odnosno u ovom slučaju Banka se ne odriče ugovornih i zakonskih prava po osnovu tog potraživanja.

Dodatno, Banka u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o računovodstvenom otpisu bilansne aktive banke „Službeni glasnik RS“, br. 77/2017 od 10. avgusta 2017. godine, vrši računovodstveni otpis problematičnih potraživanja u slučaju kada je obračunati iznos obezvređenja tog potraživanja koji je banka evidentirala u korist ispravke vrednosti 100% njegove bruto knjigovodstvene vrednosti.

COVID 19

Pandemija uzrokovana virusom COVID 19 je tokom 2020. godine izazvala neizvesnost u globalnoj ekonomiji i tržištima. Nova pravila socijalne distance i ograničavanja kretanja dovela su do usporavanja ekonomije i značajnog pada prihoda pojedinih industrija. Paketi pomoći Ministarstva Finansija i mere NBS bili su uvedeni sa ciljem da ublaže potencijalne negativne efekte izazvane pandemijom. Iako takve mere ublažavaju negativne efekte po ekonomiju, one sa druge strane otežavaju pravovremeno prepoznavanje potencijalnog pogoršanja kvaliteta portfolija Banke, što je dovelo do toga da standardni risk pokazatelji (dani kašnjenja, značajno povećanje kreditnog rizika, restrukturiranja, finansijski pokazatelji itd.) nisu mogli da ostvare svoju funkciju u takvim uslovima.

U cilju pravovremenog prepoznavanja potencijalnog pogoršanja kvaliteta portfolija, Banka je tokom 2020. godine preduzela nekoliko aktivnosti koje su revidirane tokom 2021. U martu 2020. godine otpočeta je analiza uticaja COVID 19 na poslovanje klijenata kroz sagledavanje dugoročnih posledica pandemije na konkretne industrije. Industrije i podindustrije su kategorizovane u one za koje se očekuje da budu visoko, srednje i nisko pogođene a tokom 2021 uvela i kritičnu kategoriju. Takva podela je dovela do formiranja 5 kategorija – zelena, žuta, narandžasta, crvena i kritična, koje predstavljaju stepen očekivanog uticaja krize na konkretnu (pod)industriju u narednih 12 meseci i takva lista se redovno revidira. Npr. usled smanjenog kretanja, vazdušni putnički saobraćaj i hoteli koji zavise od inostranih gostiju su označeni kao kritične podindustrije, a trgovina hranom na malo kao zelena. Ovakva podela je bila osnova za strateške preporuke prema određenim industrijama, za revidiranje kriterijuma za plasiranje novih kredita kao i reklasifikaciju potraživanja u nivo 2 ispravke vrednosti.

Tokom 2020. godine Banka je uspostavila i sistem praćenja i izveštavanja o merama olakšica koje su klijentima odobrene, pre svega o dva moratorijuma koja su na osnovu NBS regulative omogućena svim klijentima koji su to želeli po tzv "opt-out" principu, kao i o plasmanima odobrenim u okviru Državne garantne šeme.

Olakšice u okviru prvog regulatornog moratorijuma iskoristilo je 86% klijenata (od čega 88% iz segmenta fizičkih lica, dok je u segmentu pravnih lica taj procenat iznosio 60% klijenata).

Situacija tokom drugog regulatornog moratorijuma je nešto drugačija, te je ove olakšice iskoristilo 76% klijenata (od čega 77% iz segmenta fizičkih lica, dok je u segmentu pravnih lica taj procenat iznosio 68%).

Mere restrukturiranja su tokom godine odobravane samo u određenim slučajevima, a u skladu sa EBA i NBS regulatornim okvirima.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****COVID 19 (nastavak)**

Tokom 2021 NBS je uvela treći regulatorni moratorijum za koje se prijavljivalo po „opt-in” principu sa trajanjem od 6 meseci koji je iskoristilo 3,4% klijenata sa ukupnom izloženošću od RSD 9 milijardi.

Kako bi kvantifikovala efekat procenjenog pogoršanja kvaliteta portfolia usled pandemije, Banka je usvojila kriterijume na osnovu kojih se potraživanja od konkretnih klijenata blagovremeno prepoznaju kao potraživanja sa značajnim povećanjem kreditnog rizika i kao takva prenose u nivo 2 ispravke vrednosti (tzv. „stage 2 overlay”). Kriterijumi na bazi kojih su klijenti i njihova potraživanja prenošeni u Nivo 2:

Klijenti iz sektora pravnih lica:

- a) Ako je ispunjen uslov kritične industrije, vrši se prenos u Nivo 2;
- b) Lokalni kriterijumi Banke: sve partije klijenata na kojima su primenjene NBS olakšice prelaze u Nivo 2.
- c) Lokalni kriterijumi Banke: Banka je definisala spisak klijenata koji su izuzeci i oni nisu preneti u Nivo 2 na osnovu gore navedenih kriterijuma.

Klijenti iz sektora fizičkih lica:

- a) Lokalni kriterijumi Banke: sve partije klijenata na kojima su primenjene NBS olakšice prelaze u Nivo 2.

Sve partije klijenata koji su koristili moratorijum 3 su klasifikovani u stage 2 na 31/12/2021. Ukupan efekat na rezervacija ovih klijenata je iznosio RSD 435 miliona.

Banka je od maja 2020. godine odobravalala kredite klijentima uz garanciju iz državne garantne šeme. Od ukupno 1528 garancija u iznosu od EUR 92 miliona aktivirana je samo jedna garancija klijenta Energia Gas and Power u novembru 2021. godine. Iznos aktivirane garancije je EUR 1 milion, a naplaćeno je EUR 800 hiljada.

Banka nije dodatno sprovedila kvantitativne analize osetljivosti, nego su one vršene na nivou nadležnih organizacionih delova Erste Grupe.

Klasifikacija industrija u kojima se klijenti nalaze, kao i njihova kategorizacija prate se na redovnom nivou.

Na 31/12/2021 klijenti koji su koristili olakšice moratorijum 1 i 2, a nisu aplicirali za moratorijum 3 niti posluju u kritičnoj industriji (u slučaju pravnih lica) su reklasifikovani iz stage-a 2 u stage 1 s obzirom da je prošlo više od 6 meseci nesmetanog funkcionisanja osnovnih risk alata. Efekat otpuštanja rezervacija usled ovoga je iznosio RSD 127 miliona.

Na kraju 2021. godine, blagovremeno prepoznavanje povećanja kreditnog rizika, a u skladu sa gore pomenutim kriterijumima, imalo je neto efekat povećanja izloženosti u nivou 2 za RSD 6,3 milijarde, uz neto efekat na bilans uspeha Banke u iznosu od RSD 307 miliona.

Kao drugu meru kvantifikacije efekta pandemije, Banka je tokom Q4 2021. godine revidirala parametre PD u delu koji se odnosi na buduće izgleda u ekonomiji (Forward Looking Information) sa različitim verovatnoćama potencijalnih ishoda. Za kalkulaciju očekivanih gubitaka, FLI se koristi za prve tri godine obračuna. Pored toga, određena prilagođavanja PD parametra su korišćena u obračunu, kako bi se prevazišli nedostaci uzrokovani zaustavljanjem dana kašnjenja usled moratorijuma. Specifičnost usled COVID pandemije vodi do kasne materijalizacije makroekonomskih varijabli. Kasna materijalizacija osnovnih očekivanja rizika za kraj 2021 (uglavnom zbog nove Omicron varijante virusa), dovelo je do zadržavanja verovatnoće osnovnog scenarija od 40% (opisano u 36.2, podnaslov *Parametri rizika koji se koriste za obračun očekivanih kreditnih gubitaka*).

Banka će u narednom periodu redovno pratiti razvoj makro pokazatelja i makro predikcija u zemlji i okruženju (forward-looking informacija), a sve u cilju pravovremenog revidiranja svih relevantnih parametara kreditnih rizika.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje banka ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		Vrednost iz bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	21.946.699	-	21.946.699	17.983.242	39.929.941
Potraživanja po osnovu derivata	285.448	-	285.448	-	285.448
Hartije od vrednosti	58.544.094	44.371	58.499.723	-	58.499.723
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.699.251	6.055	6.693.196	-	6.693.196
Kredit i potraživanja od komitenata	223.793.131	5.658.092	218.135.039	-	218.135.039
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	-	-	-	118	118
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	1.729.377	1.729.377
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	3.187.861	3.187.861
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	238.878	238.878
Odložena poreska sredstva	-	-	-	227.079	227.079
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	12.252	12.252
Ostala sredstva	925.675	107.551	818.124	432.145	1.250.269
Bilansna izloženost	312.194.298	5.816.069	306.378.229	23.810.952	330.189.181
Date garancije i jemstva	31.473.531	160.208	31.313.323	-	31.313.323
Preuzete buduće obaveze	62.546.945	134.172	62.412.773	-	62.412.773
Ostale vanbilansne izloženosti	-	-	-	315.958.421	315.958.421
Vanbilansna izloženost	94.020.476	294.380	93.726.096	315.958.421	409.684.517
Ukupna izloženost	406.214.774	6.110.449	400.104.325	339.769.373	739.873.698

U skladu sa poslovnim politikom Grupe, osnovnim izvorom kreditnog rizika Grupa smatra portfolio kredita i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i vanbilansne izloženosti u vidu Finansijskih garancija i Preuzetih budućih obaveza, te je u nastavku dat detaljan pregled tih izloženosti¹ u pogledu sektora i kategorija potraživanja, statusu i načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja

¹ Ostale izloženosti bilansa stanja koje Banka smatra izloženim kreditnom riziku, prevashodno proizilaze iz aktivnosti koje podržavaju osnovno poslovanje Banke (formiranje rezervi likvidnosti, odnosno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, kao i otpimizacija prihoda od kamata putem upravljanja aktivom i pasivom) i odlikuju se visokim kreditnim kvalitetom.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****Pregled hartija od vrednosti:**

U RSD hiljada

	Hartije od vrednosti					
	Bruto vrednost			Akumulirane ispravke vrednosti		
	AC	FVOCI	FVTPL	AC	FVOCI	FVTPL
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	285.448	-	-	-
Od čega: Ostalo	-	-	285.448	-	-	-
Hartije od vrednosti	34.600.992	13.798.974	10.144.128	44.371	18.022	-
Od čega: Državne obveznice Republike Srbije	34.105.993	13.686.471	10.117.081	44.371	18.022	-
Od čega: Ostalo	494.999	112.503	27.047	-	-	-
Ukupna izloženost	34.600.992	13.798.974	10.429.576	44.371	18.022	-

Na dan 31. decembra 2021. godine 98,43%% izloženosti po osnovu hartija od vrednosti odnosi se na izloženost po osnovu državnih obveznica Republike Srbije, kojima Banka u skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala banke dodeljuje ponder rizika 0%.

Kreditni rejting Republike Srbije za dugoročno zaduživanje na dan 31. decembra 2021:

- Moody's Investors Service Ba2 / stabilni izgledi
- Fitch Ratings BB+ / stabilni izgledi
- Standard and Poor's BB+ / pozitivni izgledi

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Pregled maksimalnih izloženosti kreditnom riziku, prikazan u bruto i neto iznosu, bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja, kao i ostale stavke koje banka ne smatra izloženim kreditnom riziku, a u skladu sa pozicijama bilansa stanja na dan 31. decembra 2020. godine dat je u tabeli ispod:

	Imovina po osnovu koje je banka izložena kreditnom riziku			Imovina po osnovu koje banka nije izložena kreditnom riziku	U RSD hiljada
	Bruto vrednost	Akumulirane ispravke vrednosti/rezervisanja	Neto vrednost		Vrednost iz bilansa stanja
Gotovina i sredstva kod centralne banke	16.324.367	-	16.324.367	19.078.264	35.402.631
Potraživanja po osnovu derivata	408.411	-	408.411	-	408.411
Hartije od vrednosti i založena finansijska sredstva	54.215.110	38.059	54.177.051	-	54.177.051
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	2.947.598	2.793	2.944.805	-	2.944.805
Kredit i potraživanja od komitenata	206.168.230	4.953.585	201.214.645	-	201.214.645
Investicije u zavisna društva	-	-	-	118	118
Nematerijalna ulaganja	-	-	-	1.146.644	1.146.644
Nekretnine, postrojenja i oprema	-	-	-	3.187.470	3.187.470
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	185.043	185.043
Odložena poreska sredstva	-	-	-	154.981	154.981
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	12.252	12.252
Ostala sredstva	860.059	114.415	745.644	402.043	1.147.687
Bilansna izloženost	280.923.775	5.108.852	275.814.923	24.166.815	299.981.738
Date garancije i jemstva	24.370.655	150.575	24.220.080		24.220.080
Preuzete buduće obaveze	39.354.514	105.575	39.248.939		39.248.939
Ostale vanbilansne izloženosti				321.662.431	321.662.431
Vanbilansna izloženost	63.725.169	256.150	63.469.019	321.662.431	385.131.450
Ukupna izloženost	344.648.944	5.365.002	339.283.942	345.829.246	685.113.188

U skladu sa poslovnim politikom Banke, osnovnim izvorom kreditnog rizika Banka smatra portfolio kredita i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, kao i vanbilansne izloženosti u vidu Finansijskih garancija i Preuzetih budućih obaveza, te je u nastavku dat detaljan pregled tih izloženosti² u pogledu sektora i kategorija potraživanja, statusu i načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja

² Ostale izloženosti bilansa stanja koje Banka smatra izloženim kreditnom riziku, prevashodno proizilaze iz aktivnosti koje podržavaju osnovno poslovanje Banke (formiranje rezervi likvidnosti, odnosno upravljanje kratkoročnom likvidnošću, kao i optimizacija prihoda od kamata putem upravljanja aktivom i pasivom) i odlikuju se visokim kreditnim kvalitetom.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Pregled hartija od vrednosti:

U RSD hiljada

	Hartije od vrednosti					
	Bruto vrednost			Akumulirane ispravke vrednosti		
	AC	FVOCI	FVTPL	AC	FVOCI	FVTPL
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	408.411	-	-	-
Od čega: Ostalo	-	-	408.411	-	-	-
Hartije od vrednosti	28.012.519	15.199.663	11.002.928	38.059	19.252	-
Od čega: Državne obveznice Republike Srbije	27.517.518	15.096.119	10.738.607	38.059	19.252	-
Od čega: Ostalo	495.001	103.544	264.321	-	-	-
Ukupna izloženost	28.012.519	15.199.663	11.411.339	38.059	19.252	-

Na dan 31. decembra 2020. godine 97,67%% izloženosti po osnovu hartija od vrednosti odnosi se na izloženost po osnovu državnih obveznica Republike Srbije, kojima Banka u skladu sa važećom Odlukom o adekvatnosti kapitala banke dodeljuje ponder rizika 0%.

Kreditni rejting Republike Srbije za dugoročno zaduživanje na dan 31. decembra 2020:

- Moody's Investors Service Bā3 / pozitivni izgledi
- Fitch Ratings BB+ / stabilni izgledi
- Standard and Poor's BB+/ pozitivni izgledi

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja (retroaktivno simuliranih na osnovu nove metodologije) i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2021. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja				Vrednost sredstava obezbeđenja*		U RSD hiljada Uticaj sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti*
	Visok	Srednji	Nizak	Problematična potraživanja ³	Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Potraživanja od stanovništva	81.198.471	12.262.627	2.450.995	1.992.994	42.756.341	260.263	105.010,89
Stambeni krediti	47.811.451	2.265.399	391.176	345.170	41.747.617	258.952	103.650
Potrošački i gotovinski krediti	31.127.203	9.472.152	1.957.754	1.462.065	110.376	-	1.319
Transakcioni i kreditne kartice	522.988	110.920	23.180	16.946	852	88	27
Ostala potraživanja	1.736.828	414.156	78.884	168.814	897.496	1.222	15
Potraživanja od privrede	98.102.686	17.345.232	2.889.438	2.357.882	30.026.836	665.092	1.063.047
Velika preduzeća	20.221.739	120.135	-	62.756	6.242.730	62.756	78.294
Mala i srednja preduzeća	45.243.459	9.567.817	2.020.732	1.256.306	15.408.418	485.182	774.186
Mikro preduzeća i preduzetnici	19.454.325	6.643.703	836.748	979.770	6.526.023	91.404	195.987
Poljoprivrednici	2.763.675	285.254	31.958	58.016	1.188.789	25.749	14.115
Javna preduzeća	10.419.488	728.322	-	1.034	660.875	-	466
Potraživanja od ostalih klijenata	10.698.973	1.003.776	8.329	180.981	1.068.293	64.647	47.594
Ukupna potraživanja	190.000.129	30.611.635	5.348.761	4.531.857	73.851.469	990.001	1.215.652

* Efekat sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti izračunat simuliranjem LGD parametra isključivanjem sredstava obezbeđenja. Simulacija se odnosi na opšta rezervisanja i posebna rezervisanja za pojedinačno značajne klijente (za obezvređene izloženosti koje se ne smatraju pojedinačno značajnim kolateral ne utiče na vrednost LGD-a).

³ Problematična potraživanja Banke uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „37.2 Kreditni rizik – status neizmirenja obaveza) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance“ (videti 37.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija

(a) Pregled prema kreditnom kvalitetu neproblematičnih potraživanja i vrednosti sredstava obezbeđenja kojima su obezbeđena ta potraživanja na dan 31. decembra 2020. godine:

	Kreditni kvalitet neproblematičnih potraživanja				Vrednost sredstava obezbeđenja*		U RSD hiljada Uticao sredstava obezbeđenja na smanjenje ispravke vrednosti*
	Visok	Srednji	Nizak	Problematična potraživanja ⁴	Neproblematičnih potraživanja	Problematičnih potraživanja	
Potraživanja od stanovništva	74.018.439	12.261.892	2.736.896	1.435.320	40.271.807	228.345	112.290
Stambeni krediti	44.515.915	2.184.217	504.355	315.842	39.359.198	227.426	110.770
Potrošački i gotovinski krediti	27.293.347	9.554.892	2.116.453	989.560	96.354	588	1.516
Transakcioni i kreditne kartice	496.382	140.057	37.328	14.834	2.046	-	1
Ostala potraživanja	1.712.795	382.726	78.760	115.084	814.210	332	3
Potraživanja od privrede	89.339.264	16.631.786	3.622.209	1.119.934	31.838.103	132.598	501.406
Velika preduzeća	19.373.629	119.917	88.436	-	8.071.342	-	50.118
Mala i srednja preduzeća	43.785.927	11.086.270	2.202.527	262.347	17.118.494	74.437	175.377
Mikro preduzeća i preduzetnici	16.906.110	5.261.196	1.279.098	815.549	5.672.694	30.745	272.805
Poljoprivrednici	98.634	156.292	52.149	41.004	94.097	27.417	1.935
Javna preduzeća	9.174.965	8.111	-	1.034	881.476	-	1.171
Potraživanja od ostalih klijenata	5.752.349	1.795.957	42.850	358.932	1.244.701	128.516	55.348
Ukupna potraživanja	169.110.052	30.689.635	6.401.955	2.914.186	73.354.612	489.459	669.044

⁴ Problematična potraživanja Banke uključuju potraživanja u statusu neizmirenja obaveza (videti „37.2 Kreditni rizik – status neizmirenja obaveza”) i restrukturirana potraživanja „Non performing forbearance” (videti 37.2 Kreditni rizik – reprogramirana potraživanja) koja nisu u statusu neizmirenja obaveza.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

(b) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2021. godine:

	Neobezvređena potraživanja ⁵		Obezvređena potraživanja ⁶		Akumulirane ispravke vrednosti				U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja		
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna bruto potraživanja	ispravke vrednosti na neobezvređena potraživanja		Ukupna neto potraživanja	Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja	
						na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi				
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	95.606.519	388.926	245.063	1.664.580	97.905.087	1.568.289	140.052	1.205.502	94.991.245	42.787.210	229.394
Stambeni krediti	50.450.966	54.125	227.009	81.097	50.813.196	328.646	123.359	46.716	50.314.475	41.778.486	228.083
Potrošački i gotovinski krediti	42.321.929	280.803	11.270	1.405.172	44.019.174	1.202.523	9.951	1.048.197	41.758.503	110.376	-
Transakcioni i kreditne kartice	656.223	988	334	16.490	674.034	10.661	307	12.924	650.143	852	88
Ostala potraživanja	2.177.402	53.011	6.450	161.820	2.398.683	26.459	6.435	97.666	2.268.124	897.496	1.222
Potraživanja od privrede	118.037.871	318.795	2.096.926	241.653	120.695.245	1.248.471	1.155.180	182.414	118.109.180	30.026.836	665.092
Velika preduzeća	20.303.900	37.975	62.756	-	20.404.631	76.164	3.138	-	20.325.329	6.242.730	62.756
Mala i srednja preduzeća	56.689.124	142.889	1.176.666	79.641	58.088.321	682.843	481.964	63.140	56.860.375	15.408.418	485.182
Mikro preduzeća i preduzetnici	26.854.336	97.913	821.996	140.300	27.914.545	410.490	640.853	102.046	26.761.157	6.526.023	91.404
Poljoprivrednici	3.071.973	10.744	35.508	20.678	3.138.903	24.365	29.225	16.195	3.069.117	1.188.789	25.749
Javna preduzeća	11.118.538	29.273	-	1.034	11.148.845	54.608	-	1.034	11.093.203	660.875	-
Potraživanja od ostalih klijenata	11.636.650	74.420	154.935	26.046	11.892.050	32.059	108.545	23.636	11.727.810	1.068.293	64.647
Ukupna izloženost	225.281.040	782.140	2.496.923	1.932.279	230.492.382	2.848.818	1.403.776	1.411.552	224.828.235	73.882.338	959.132
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja od čega: restrukturirana	225.179.346	781.179	-	-	225.960.525	2.833.012	-	-	223.127.513	73.851.469	-
Problematicna potraživanja od čega: restrukturirana	569.875	3.046	-	-	572.920	41.046	-	-	531.874	337.605	-
Problematicna potraživanja od čega: restrukturirana	101.695	961	2.496.923	1.932.278	4.531.857	15.806	1.403.776	1.411.552	1.700.722	30.869	959.132
Problematicna potraživanja od čega: restrukturirana	87.520	905	718.099	228.876	1.035.400	15.003	553.288	158.883	308.225	24.387	133.067
Ukupna izloženost	225.281.041	782.140	2.496.923	1.932.278	230.492.382	2.848.818	1.403.776	1.411.552	224.828.235	73.882.338	959.132

⁵ Banka neobezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvređenju

⁶ Banka obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza i kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvređenju

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

(b) Pregled bruto i neto izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema načinu obezvređenja, dospelosti i vrednosti sredstava obezbeđenja na dan 31. decembra 2020. godine:

	Neobezvređena potraživanja ⁷		Obezvređena potraživanja ⁸		Ukupna bruto potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti			U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja		
	nije dospelo	dospelo	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi		ispravke vrednosti na neobezvređena potraživanja	na pojedinačnoj osnovi	na grupnoj osnovi	Ukupna neto potraživanja	Neobezvređena potraživanja	Obezvređena potraživanja
Prema sektorima											
Potraživanja od stanovništva	88.713.200	375.605	241.781	1.121.961	90.452.547	1.718.200	170.144	906.196	87.658.006	40.293.124	207.028
Stambeni krediti	47.182.397	46.444	229.926	61.562	47.520.328	373.130	159.810	37.189	46.950.200	39.380.515	206.108
Potrošački i gotovinski krediti	38.795.573	215.300	5.621	937.759	39.954.252	1.294.780	4.105	759.478	37.895.889	96.354	588
Transakcioni i kreditne kartice	672.653	1.398	14	14.536	688.601	14.800	13	12.188	661.600	2.046	-
Ostala potraživanja	2.062.578	112.464	6.220	108.104	2.289.366	35.490	6.217	97.342	2.150.317	814.210	332
Potraživanja od privrede	109.162.009	431.253	978.094	141.840	110.713.195	1.017.974	689.454	112.502	108.893.265	31.838.103	132.598
Velika preduzeća	19.519.521	62.460	-	-	19.581.982	86.993	-	-	19.494.989	8.071.342	-
Mala i srednja preduzeća	56.797.080	277.644	205.423	56.925	57.337.070	547.845	157.218	47.925	56.584.082	17.118.494	74.437
Mikro preduzeća i preduzetnici	23.382.747	63.658	744.399	71.150	24.261.954	320.305	505.893	53.616	23.382.139	5.672.694	30.745
Poljoprivrednici	294.723	12.351	28.273	12.731	348.078	20.845	26.344	9.926	290.963	94.097	27.417
Javna preduzeća	9.167.937	15.140	-	1.034	9.184.111	41.985	-	1.034	9.141.092	881.476	-
Potraživanja od ostalih klijenata	7.517.979	73.175	340.361	18.571	7.950.086	37.937	286.865	17.104	7.608.180	1.244.701	128.516
Ukupna izloženost	205.393.188	880.034	1.560.236	1.282.371	209.115.828	2.774.111	1.146.464	1.035.803	204.159.451	73.375.929	468.142
Prema kategorijama potraživanja											
Neproblematična potraživanja	205.322.523	879.119	-	-	206.201.643	2.765.825	-	-	203.435.818	73.354.612	-
od čega: restrukturirana	586.463	3.058	-	-	589.522	55.765	-	-	533.757	325.542	-
Problematična potraživanja	70.665	914	1.560.236	1.282.371	2.914.186	8.286	1.146.464	1.035.803	723.633	21.317	468.142
od čega: restrukturirana	65.773	820	767.350	256.273	1.090.217	7.367	489.850	194.004	398.996	19.701	198.980
Ukupna izloženost	205.393.188	880.034	1.560.236	1.282.371	209.115.828	2.774.111	1.146.464	1.035.803	204.159.450	73.375.929	468.142

⁷ Banka neobezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja nisu u statusu neizmirenja obaveza i potraživanja kod kojih nije evidentiran dokaz o obezvređenju⁸ Banka obezvređenim potraživanjima smatra potraživanja koja su u statusu neizmirenja obaveza i kod kojih postoji evidentan dokaz o obezvređenju

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

(v) Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 31. decembra 2021. godine:

	U RSD hiljada									
	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja				
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana
Potraživanja od stanovništva	82.228.854	13.313.039	368.290	85.260	-	365.436	512.039	257.848	229.777	544.542
Stambeni krediti	49.716.058	766.133	21.081	1.818	-	144.094	82.790	19.990	11.846	49.387
Potrošački i gotovinski krediti	30.105.951	12.098.548	320.192	78.041	-	163.461	418.946	227.027	202.464	404.544
Transakcioni i kreditne kartice	643.714	1.456	10.749	1.291	-	3.207	1.311	2.732	2.785	6.789
Ostala potraživanja	1.763.131	446.902	16.268	4.110	-	54.675	8.991	8.100	12.683	83.821
Potraživanja od privrede	113.621.014	4.498.425	192.717	44.505	-	125.239	301.110	805.804	160.940	945.484
Velika preduzeća	20.045.214	296.662	-	-	-	62.756	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	54.325.824	2.341.092	128.277	36.817	-	22.249	263.879	769.616	28.090	172.472
Mikro preduzeća i preduzetnici	25.971.962	912.586	60.019	7.682	-	26.761	32.301	31.366	131.833	740.036
Poljoprivrednici	2.850.334	227.955	4.422	6	-	13.464	4.930	4.822	1.018	31.951
Javna preduzeća	10.427.680	720.130	-	-	-	9	-	-	-	1.025
Potraživanja od ostalih klijenata	11.354.478	322.551	34.046	-	-	32.898	483	17.447	278	129.875
Ukupna izloženost	207.204.347	18.134.015	595.053	129.765	-	523.572	813.633	1.081.100	390.995	1.619.901
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	207.136.128	18.103.104	593.905	127.388	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	472.075	99.809	1.036	-	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	68.219	30.911	1.148	2.377	-	523.572	813.633	1.081.100	390.995	1.619.901
od čega: restrukturirana	54.643	30.289	1.117	2.377	-	101.403	121.448	21.151	44.722	658.251
Ukupna izloženost	207.204.347	18.134.015	595.053	129.765	-	523.572	813.633	1.081.100	390.995	1.619.901

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

(v) Podaci o izloženosti kreditnom riziku po sektorima i kategorijama potraživanja, prema statusu obezvređenja i broju dana docnje na dan 31. decembra 2020. godine:

	U RSD hiljada									
	Neobezvređena potraživanja					Obezvređena potraživanja				
	Nije u docnji	do 30 dana	od 31 do 60 dana	od 61 do 90 dana	preko 90 dana	Nije u docnji	do 90 dana	od 91 do 180 dana	od 181 do 360 dana	preko 360 dana
Potraživanja od stanovništva	77.902.310	10.603.482	380.992	202.023	-	289.785	328.404	114.620	160.120	470.812
Stambeni krediti	46.517.761	682.806	26.849	1.425	-	137.381	45.807	16.293	28.514	63.493
Potrošački i gotovinski krediti	29.088.687	9.484.932	253.976	183.277	-	148.748	275.628	78.898	119.584	320.522
Transakcioni i kreditne kartice	657.244	1.632	10.585	4.589	-	1.631	1.105	3.473	2.308	6.033
Ostala potraživanja	1.638.618	434.112	89.582	12.732	-	2.025	5.864	15.957	9.714	80.765
Potraživanja od privrede	105.189.899	3.815.406	449.063	138.888	-	61.631	76.472	630.170	103.276	248.384
Velika preduzeća	19.455.344	111.951	14.686	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	53.678.850	3.120.013	213.492	62.368	-	10.536	35.549	36.168	34.050	146.047
Mikro preduzeća i preduzetnici	22.795.811	541.417	65.673	43.501	-	49.510	38.226	592.372	68.054	67.387
Poljoprivrednici	262.645	36.458	4.890	3.081	-	1.576	2.698	1.631	1.173	33.925
Javna preduzeća	8.997.248	5.567	150.322	29.939	-	9	-	-	-	1.025
Potraživanja od ostalih klijenata	7.517.567	8.062	65.529	-	-	21	18.189	-	148.018	192.705
Ukupna izloženost	190.609.776	14.426.950	895.584	340.911	-	351.437	423.065	744.790	411.414	911.902
Prema kategorijama potraživanja										
Neproblematična potraživanja	190.572.912	14.400.735	889.209	338.786	-	-	-	-	-	-
od čega: restrukturirana	488.015	97.412	1.672	2.422	-	-	-	-	-	-
Problematična potraživanja	36.864	26.215	6.375	2.125	-	351.437	423.065	744.790	411.414	911.902
od čega: restrukturirana	34.183	24.113	6.264	2.034	-	186.755	141.533	566.448	40.949	87.939
Ukupna izloženost	190.609.776	14.426.950	895.584	340.911	-	351.437	423.065	744.790	411.414	911.902

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2021. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	97.905.087	2.913.843	1.992.994	383.469	1.353.998	2,04	260.263
Stambeni krediti	50.813.196	498.721	345.170	144.730	172.921	0,68	258.952
Potrošački i gotovinski krediti	44.019.174	2.260.671	1.462.065	238.681	1.063.708	3,32	-
Transakcioni i kreditne kartice	674.034	23.891	16.946	-	13.234	2,51	88
Ostala potraživanja	2.398.683	130.559	168.814	59	104.135	7,04	1.222
Potraživanja od privrede	102.443.397	2.283.210	2.119.628	642.008	1.197.113	2,07	563.138
Sektor A	7.535.884	454.784	282.585	-	153.641	3,75	-
Sektor B, C i E	24.920.417	764.895	835.069	602.967	611.503	3,35	138.916
Sektor D	11.904.913	298.683	597.523	-	168.590	5	317.327
Sektor F	15.547.256	106.844	17.848	6.468	14.892	0,11	3.026
Sektor G	12.583.309	226.064	204.765	32.572	145.390	1,63	19.850
Sektor H, I i J	10.939.738	131.974	61.954	-	50.699	0,57	13.059
Sektor L, M i N	19.011.881	299.966	119.883	-	52.397	0,63	70.960
Potraživanja od ostalih klijenata	30.143.898	467.095	419.234	9.924	280.024	1,39	166.600
Ukupna potraživanja	230.492.382	5.664.147	4.531.857	1.035.400	2.831.135	1,97	990.001

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

(g) Podaci o problematičnim potraživanjima na dan 31. decembra 2020. godine:

	Bruto vrednost potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost problematičnih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti problematičnih potraživanja	% problematičnih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja problematičnih potraživanja
			Ukupno	od čega: restrukturirana potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	90.452.548	2.794.541	1.435.320	468.280	1.084.626	1,59	228.345
Stambeni krediti	47.520.328	570.128	315.842	195.973	199.489	0,66	227.426
Potrošački i gotovinski krediti	39.954.252	2.058.363	989.560	272.307	769.271	2,48	588
Transakcioni i kreditne kartice	688.601	27.001	14.834	-	12.227	2,15	-
Ostala potraživanja	2.289.367	139.049	115.084	-	103.639	5,03	332
Potraživanja od privrede	97.668.427	1.623.086	1.008.640	616.174	711.906	1,03	98.698
Sektor A	7.150.834	155.400	24.488	-	23.894	0,34	375
Sektor B, C i E	22.699.901	627.841	702.421	591.846	461.243	3,09	53.489
Sektor D	10.969.843	104.710	-	-	-	-	-
Sektor F	15.338.150	109.571	19.211	6.048	17.343	0,13	1.181
Sektor G	13.550.984	227.694	154.180	-	124.455	1,14	12.495
Sektor H, I i J	12.282.653	152.533	44.268	-	36.597	0,36	12.876
Sektor L, M i N	15.676.063	245.336	64.074	18.280	48.373	0,41	18.281
Potraživanja od ostalih klijenata	20.994.853	538.750	470.226	5.763	394.021	2,24	162.416
Ukupna potraživanja	209.115.828	4.956.378	2.914.186	1.090.217	2.190.553	1,39	489.459

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

d) Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2021. godini:

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine	U RSD hiljada
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano				
Potraživanja od stanovništva	1.435.320	1.543.435	1.002.413	469.086	433.829	286.203	16.652	1.992.994	638.997	
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	1.478.866	1.726.026	974.409	583.844	94.772	295.793	308.380	2.538.863	1.061.725	
Ukupna potraživanja	2.914.186	3.269.461	1.976.822	1.052.930	528.601	581.996	325.032	4.531.858	1.700.722	

d) Podaci o promenama problematičnih potraživanja u 2020. godini:

	Bruto vrednost na početku godine	Nova problematična potraživanja	Smanjenje problematičnih potraživanja				Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine	U RSD hiljada
			Ukupno	od čega: naplaćeno	od čega: prebačeno u kategoriju neproblematičnih potraživanja	od čega: otpisano				
Potraživanja od stanovništva	1.446.272	449.014	541.977	181.453	282.665	77.860	82.013	1.435.320	350.694	
Potraživanja od privrede i ostalih klijenata	914.593	852.801	322.163	265.434	4.561	52.168	33.634	1.478.866	372.940	
Ukupna potraživanja	2.360.865	1.301.815	864.140	446.886	287.226	130.029	115.647	2.914.186	723.633	

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)*****Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika***

Prilikom procesa odobravanja plasmana, Banka naplatu očekuje prevashodno iz budućih novčanih tokova dužnika. Kao dopunu ovom vidu naplate i kako bi se smanjio gubitak usled potencijalnog nastupanja statusa neizmirenja obaveza dužnika, Banka uzima različite instrumente obezbeđenja (kolaterale) kao zaštitu. Banka uzima što je moguće više kolaterala, pri čemu se prednost daje kolateralima koji se mogu brzo i jednostavno realizovati. Mogućnost uzimanja kolaterala zavisi od trenutne tržišne situacije i poslovne konkurencije. Efikasnost tehnika ublažavanja kreditnog rizika se meri i kontroliše praćenjem vremena potrebnog za realizaciju kolaterala i odstupanja realizovanih vrednosti kolaterala od očekivanih.

U okviru Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom je Odeljenje za upravljanje kolateralima koje je zaduženo za kompletan proces upravljanja kolateralima – od preliminarnе analize do završetka njegove realizacije. Proces je podeljen u 3 faze:

Faza analize kolaterala predstavlja početnu fazu procesa upravljanja kolateralima. Ona počinje identifikacijom i analizom potencijalnog kolaterala i prikupljanjem neophodnih informacija i dokumentacije, a završava se evidencijom kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza monitoringa kolaterala se odnosi na praćenje uspostavljenosti i vrednosti kolaterala. Jedna od njenih glavnih funkcija je evidencija, praćenje, ažuriranje i kontrola podataka o kolateralima u sistemu za evidenciju kolaterala.

Faza realizacije kolaterala predstavlja poslednju fazu procesa, kada dolazi do realizacije kolaterala (npr. njegove prodaje u cilju zatvaranja plasmana) i zatvaranja kolaterala u sistemu za evidenciju kolaterala. Ona takođe obuhvata i fazu prikupljanja podataka za izračun prosečnih stopa realizacije i naplate iz kolaterala (eng. Collateral Recovery Ratio).

Svaka faza je regulisana Procedurom upravljanja kolateralima kojom se definišu i zadaci i odgovornosti organizacionih delova koji učestvuju u procesu.

Pored ovog procesa, Odeljenje za upravljanje kolateralima je zaduženo i za proces izbora, praćenja i uklanjanja procenitelja sa liste procenitelja prihvatljivih za Banku, odnosno za definisanje minimuma sadržine izveštaja o procenama, kao i kontrolu primene adekvatnih metodologija prilikom procenjivanja vrednosti kolaterala, sve u cilju što preciznijeg određivanja vrednosti kolaterala. Pravila vezana za standarde i metodologiju procenjivanja su obuhvaćena Politikom procene nekretnina.

Provera vrednosti kolaterala se radi periodično u zavisnosti od načina provere i vrste kolaterala. Način provere vrednosti kolaterala se može razdvojiti na utvrđivanje vrednosti od strane eksternih procenitelja ili državnih organa ovlašćenih za utvrđivanje vrednosti (reprocena. Poresko rešenje) i na interno praćenje vrednosti kolaterala od strane zaposlenih u Odeljenju za upravljanje kolateralima (monitoring). Dinamika provere vrednosti kolaterala se definiše u zavisnosti od vrste kolaterala, a u skladu sa lokalnom i internom regulativom.

U sklopu procesa izračunavanja kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Sektor upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, nakon kontrole ispunjenosti primenljivih regulatornih propisa definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, određuje da li će se određeni kolateral prihvatiti kao instrument ublažavanja kreditnog rizika. Stavke kolaterala prihvatljive kao instrument ublažavanja kreditnog rizika su detaljno objašnjene u posebnoj internoj proceduri Banke kojom se definišu primenljivi instrumenti ublažavanja kreditnog rizika kao i uslovi za priznavanje instrumenta ublažavanja kreditnog rizika.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****Osnovne vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite**

Banka prevashodno primenjuje gotovinu i gotovinske ekvivalente deponovane kod Banke kao instrumente materijalne kreditne zaštite.

Banka trenutno ne primenjuje bilansno i vanbilansno netiranje kao tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Osnovne vrste pružalaca kreditne zaštite po osnovu garancija i kreditnih derivata

Garancije koje se primenjuju kao nematerijalna kreditna zaštita su pružene od strane:

- Država;
- komercijalnih banaka dovoljnog kreditnog kvaliteta i međunarodnih razvojnih banaka – izloženostima obezbeđenim garancijom banke i međunarodnih razvojnih banaka.

Banka u svom portfoliju prihvaćenih sredstava obezbeđenja nema kreditne derivate te se ne koriste kao instrumenti kreditne zaštite.

Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti

Nepokretnosti se priznaju kao instrumenti zaštite kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka. Ispunjenost propisanih zahteva predstavlja preduslov za klasifikaciju date izloženosti u posebnu klasu izloženosti, Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnosti, kojoj se dodeljuje povoljniji ponder kreditnog rizika, umesto priznavanja efekata tehnike ublažavanja kreditnog rizika. Banka izloženostima ili delovima izloženosti potpuno obezbeđenim hipotekom na stambenoj nepokretnosti u kojoj vlasnik stanuje ili je tu nepokretnost dao u zakup na osnovu odgovarajućeg ugovora (ili namerava da u njoj stanuje ili je dâ u zakup) – dodeljuje ponder rizika 35% odnosno izloženostima koje su potpuno obezbeđene hipotekama na poslovnim nepokretnostima, dodeljuje ponder rizika 50%.

Ostale vrste instrumenata materijalne kreditne zaštite

Podobnim sredstvima obezbeđenja u obliku finansijske imovine za sve pristupe i metode smatraju se i gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod banke kada se ispune svi zahtevi definisani Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka.

Pored gore navedenih, Banka primenjuje i sledeće instrumente materijalne kreditne zaštite, ali njih ne uzima u obzir prilikom obračuna rizikom ponderisane aktive:

- zalogu na pokretnoj imovini;
- zalogu na potraživanjima;
- zalogu na akcijama i obveznicama;
- druge vrste definisane u Katalogu kolaterala Banke.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti⁹ sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2021.godine:

U RSD hiljada

	Vrste sredstava obezbeđenja* do nivoa potraživanja		
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti
Potraživanja od stanovništva	55.761	41.896.577	185.111
Stambeni krediti	1.205	41.849.049	156.316
Potrošački i gotovinski krediti	53.616	43.184	13.576
Transakcioni i kreditne kartice	940	-	-
Ostala potraživanja	-	4.343	15.219
Potraživanja od privrede	1.342.788	1.038.145	18.098.804
Velika preduzeća	58.801	-	4.867.307
Mala i srednja preduzeća	851.972	385.210	8.025.531
Mikro preduzeća i preduzetnici	428.271	633.478	4.020.398
Poljoprivrednici	3.745	19.456	1.185.568
Javna preduzeća	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	12.141	14.469	143.946
Ukupna izloženost	1.410.691	42.949.191	18.427.860
Prema kategorijama potraživanja			
Neproblematična potraživanja	1.409.577	42.501.896	17.947.001
od čega: restrukturirana	639	187.099	149.867
Problematična potraživanja	1.114	447.295	480.860
od čega: restrukturirana	75	104.326	53.052
Ukupna potraživanja	1.410.691	42.949.191	18.427.860

⁹ Vrednost sredstava obezbeđenja se određuje na osnovu procene ovlašćenog procenitelja (ili nekog drugog dokumenta u odnosu na tip sredstva obezbeđenja) sa mogućim internim korekcijama, nakon čega se primenjuje efektivna stopa (collateral haircut) u skladu sa katalogom kolaterala i umanjuje za prethodne terete.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o vrsti i vrednosti¹⁰ sredstava obezbeđenja i pružiocima garancija po sektoru i kategorijama potraživanja na dan 31. decembra 2020.godine:

U RSD hiljada

	Vrste sredstava obezbeđenja* do nivoa potraživanja		
	Depoziti	Stambene nepokretnosti	Druge nepokretnosti
Potraživanja od stanovništva	41.998	39.480.441	200.495
Stambeni krediti	4.101	39.424.900	157.622
Potrošački i gotovinski krediti	35.851	44.108	16.983
Transakcioni i kreditne kartice	2.046	-	-
Ostala potraživanja	-	11.433	25.891
Potraživanja od privrede	1.794.712	1.234.702	20.291.106
Velika preduzeća	60.454	56.755	6.769.773
Mala i srednja preduzeća	1.374.658	251.978	10.350.065
Mikro preduzeća i preduzetnici	359.601	902.671	2.859.266
Poljoprivrednici	-	23.297	97.346
Javna preduzeća	-	-	214.655
Potraživanja od ostalih klijenata	27.794	25.375	207.782
Ukupna izloženost	1.864.504	40.740.517	20.699.383
Prema kategorijama potraživanja			
Neproblematična potraživanja	1.863.530	40.516.292	20.456.099
od čega: restrukturirana	-	179.994	145.548
Problematična potraživanja	974	224.226	243.284
od čega: restrukturirana	-	134.326	82.501
Ukupna potraživanja	1.864.504	40.740.517	20.699.383

¹⁰ Vrednost sredstava obezbeđenja se određuje na osnovu procene ovlašćenog procenitelja (ili nekog drugog dokumenta u odnosu na tip sredstva obezbeđenja) sa mogućim internim korekcijama, nakon čega se primenjuje efektivna stopa (collateral haircut) u skladu sa katalogom kolateralala i umanjuje za prethodne terete.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)**

U toku 2021. godine Banka je raspolagala sa sledećim sredstvima stečenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada	
	Stambene nepokretnosti	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda	12.073	12.073
Nabavljena u toku perioda	-	-
Prodana u toku perioda	-	-
Bruto vrednost na kraju perioda	12.073	12.073
Akumulirana ispravka vrednosti	12.073	12.073
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	-	-

U toku 2020 godine banka je raspolagala sa sledećim sredstvima stečenim naplatom potraživanja.

Vrste sredstava stečenih naplatom potraživanja	U RSD hiljada	
	Stambene nepokretnosti	Ukupno
Bruto vrednost na početku perioda	12.073	12.703
Nabavljena u toku perioda	-	-
Prodana u toku perioda	-	-
Bruto vrednost na kraju perioda	12.073	12.073
Akumulirana ispravka vrednosti	12.073	12.073
od čega: ispravke vrednosti u toku perioda	-	-
Neto vrednost na kraju perioda	-	-

Osnovni principi preuzimanja i upravljanja založenom imovinom su regulisani Procedurom o preuzimanju založene imovine u postupcima prinudne naplate. Predmete preuzimanja čine uglavnom nepokretnosti i retko pokretna imovina.

Osnovni principi za preuzimanje imovine (nepokretnih i pokretnih) koji se moraju uzeti u obzir uključuju analizu tržišne vrednosti i potencijalne utrživosti imovine koja se razmatra, koja mora biti potkrepljena očekivanim prihodom od prodaje, koji će dovesti iznos naplaćenih potraživanja Banke na najviši nivo. U slučaju kada Banka donosi odluku o preuzimanju određene nepokretnosti, analiza se radi i primenom metode neto sadašnje vrednosti. U zavisnosti od osnovnih karakteristika imovine, vrsta imovine (nekretnine, pokretnosti) se dalje može deliti na primarna i sekundarna kada se uzme u obzir mogućnost preuzimanja, u zavisnosti od njihove svrhe i drugih karakteristika, poput lokacije, vrste, tehničkih standarda, opremljenosti, godine izgradnje i sl. kao i u zavisnosti od situacije na tržištu u smislu ponude i potražnje određenih vrsta instrumenata obezbeđenja. Svi gorepomenuti parametri utiču na donošenje konačne odluke o realizaciji postupka preuzimanja u vlasništvo Banke.

Banka kao strategije upravljanje imovinom stečenom naplatom potraživanja primenjuje: prodaju, izdavanje, razvoj, zadržavanje, odnosno kombinacije nekih od datih strategija. Predlog strategije mora uključivati realan plan u smislu sprovođenja strategije. Procenjeni povezani troškovi, prihodi i uticaj bilansa uspeha moraju se uzeti u obzir. U slučaju predlaganja strategije "zadržavanja". troškovi održavanja moraju se jasno prikazati u strategiji imovine.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

LTV racio

Tabela ispod predstavlja takozvani, „LTV“ racio za stambene kredite, a koji predstavljaju deo ukupnih kredita odobrenih stanovništvu.

Vrednost LTV pokazatelja*	Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 31.12.2021.	U RSD hiljada
		Vrednost potraživanja koja su obezbeđena hipotekom na nepokretnostima na dan 31.12.2020.
Ispod 50%	9.282.954	8.576.818
Od 50% do 70%	13.142.753	11.654.996
Od 70% do 90%	18.777.925	21.608.166
Od 90% do 100%	2.602.600	1.593.313
Od 100% do 120%	4.670.332	3.584.764
Od 120% do 150%	2.960.574	1.762.871
Preko 150%	4.741.150	2.701.501
Ukupno	56.178.287	51.482.429
Prosečni LTV	78,6%	76,5%

*LTV pokazatelj predstavlja odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti (uzete su u obzir samo hipoteke na stanu ili privatnoj kući i umanjene za iznos prethodnih tereta) kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno

Procena obezvređenja finansijskih sredstava

Banka je u skladu sa MSFI 9 postavila adekvatnu strukturu, alate i procese za pravovremeno utvrđivanje gubitka usled kreditnih rizika. Po regulatornim i računovodstvenim standardima kao i ekonomskim razmatranjima banka redovno evaluira potrebu i formira ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka da bi pokrila očekivane ekonomske gubitke od finansijske imovine.

Banka finansijsku imovinu klasifikuje kao imovinu koja se naknadno meri po amortizovanom trošku (AC), po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI) ili po fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) na osnovu:

- (a) poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijske imovine.

Banka teži tome da svoja ključna portfolija (kredit i potraživanja od komintenata, banaka i drugih finansijskih organizacija, odnosno obaveze po osnovu finansijskih garancija i preuzetih budućih obaveza) klasifikuje kao imovinu koja se meri po amortizovanom trošku, dok se deo hartija od vrednosti klasifikuje po fer vrednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (portfolio hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, koji se drži u cilju adekvatnog upravljanja likvidnošću gde poslovni model podrazumeva i prikupljanje ugovornih novčanih tokova i potencijalnu prodaju te finansijske imovine) i fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka (pretežno hartije od vrednosti namenjene trgovanju).

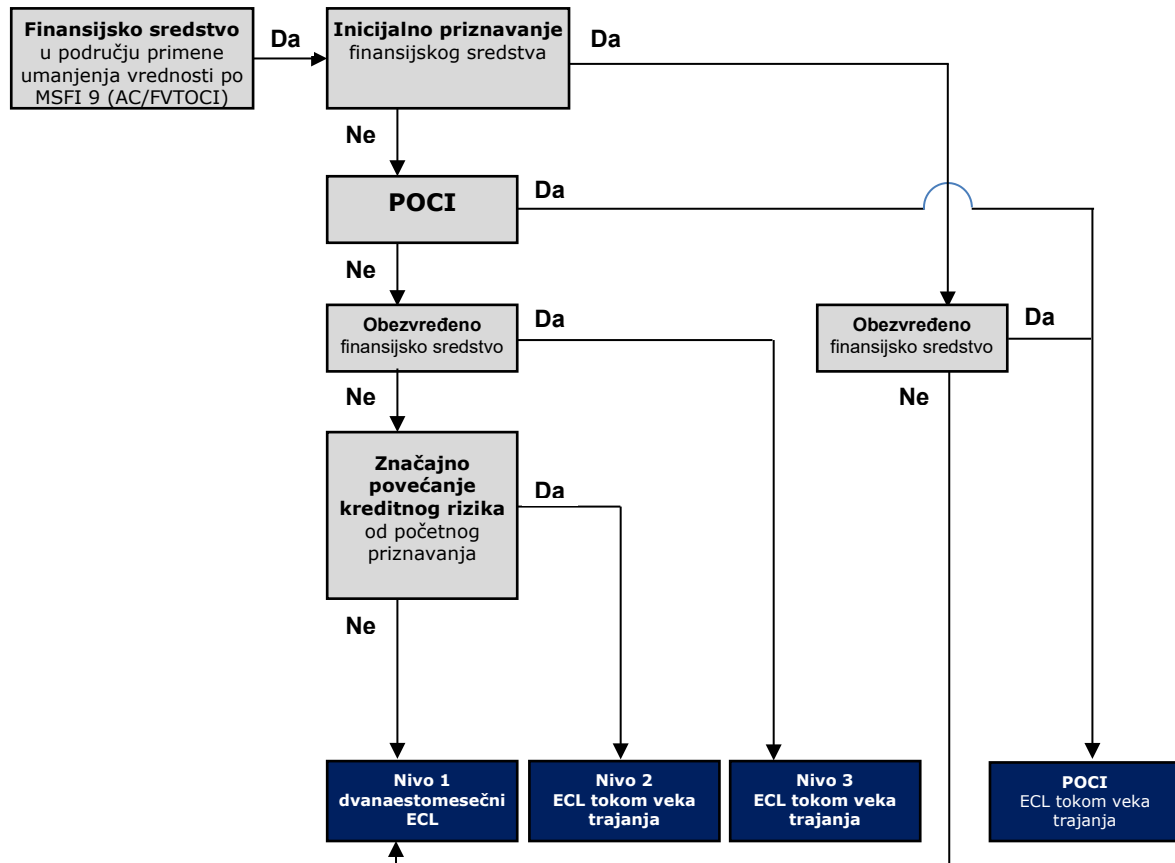
Cilj formiranja ispravke vrednosti je da se priznaju očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja za sve finansijske instrumente, uzimajući u obzir sve razumne i pomoćne informacije, uključujući one koje se odnose na buduće događaje. U skladu sa tim, finansijskoj imovini koja je relevantna sa aspekta MSFI 9 standarda i klasifikovana je kao AC ili FVTOCI dodeljuje se jedan od tri nivoa (*eng. stage*), osim ukoliko se finansijska imovina ne priznaje kao POCI.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Očekivani kreditni gubitak/obezvređenje je sadašnja vrednost svih smanjenja očekivanog novčanog toka tokom očekivanog veka trajanja finansijskog sredstva. Smanjenje predstavlja razliku između novčanih tokova koji se duguju Banci u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje Banka očekuje da će primiti. Pošto očekivani kreditni gubici uzimaju u obzir iznos i vreme plaćanja, kreditni gubitak nastaje čak i kada Banka očekuje da će se naplatiti u potpunosti ali kasnije nego od dospeća po ugovoru.

Proces kreiranja ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka:

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****Nivo obezvređenja 1**

- a) Finansijska sredstva po početnom priznavanju (osim POCI imovine),
- b) Finansijskih sredstava koja ispunjavaju uslove niskog kreditnog rizika,
- c) Finansijskih sredstava bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njihov kreditni kvalitet.

U Nivou 1 ispravke vrednosti usled kreditnih gubitaka izračunavaju se kao dvanaestomesečni ECL.

Nivo obezvređenja 2

Sadrži finansijska sredstva sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali nisu umanjena usled kreditnih gubitaka, uključujući početno priznata sredstva opisana iznad.

U Nivou 2 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

Nivo obezvređenja 3

Sadrži finansijska sredstva koja su obezvređena usled kreditnih gubitaka, odnosno u statusu neizvršenja obaveza na datum izveštaja.

U Nivou 3 ispravke vrednosti izračunavaju se kao ECL tokom veka trajanja.

POCI imovina

Finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja. POCI imovina nije predmet transfera između nivoa, odnosno nezavisno od promene kreditnog kvaliteta klijenta nakon inicijalnog priznavanja POCI imovine, vrši se obračun očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog veka trajanja finansijskog sredstva. Takođe, očekivani kreditni gubici tokom veka trajanja na datum početnog priznavanja POCI sredstva moraju se uzeti u obzir kod izračuna fer vrednosti sredstva (dok naknadne promene prvobitnog očekivanja dovode do priznavanja ispravki vrednosti usled kreditnih gubitaka samo ukoliko dovode do nižih očekivanja u poređenju sa datumom stvaranja, dok se ona koja dovode do boljih očekivanja u poređenju sa datumom početnog priznavanja priznaju kao povećanja bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva).

Banka koristi sledeće kvalitativne i kvantitativne kriterijume koji ukazuju na značajno povećanje kreditnog rizika (SICR) u trenutku izveštavanja u odnosu na trenutak inicijalnog priznavanja finansijske imovine:

Kvalitativni kriterijumi

- **Dani kašnjenja (DPD)** - Banka definiše više od 30 dana kašnjenja sa pragom materijalnosti kao indikator da treba priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja;
- **Forbearance** - Status forbearance dodeljen klijentu, bilo non-performing forbearance ili performing forbearance, smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- **Prebacivanje klijenta u nadležnost direkcije restrukturiranja i naplate plasmana** (workout department) - Prenos u direkciju restrukturiranja i naplate plasmana smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja.
- **Prevara** - u slučaju postojanja dokaza o izvršenoj prevarnoj radnji povezanoj sa finansijskom imovinom koja nije izvršena od strane dužnika te dužniku iz objektivnih razloga nije dodeljen status neizmirenja obaveza, finansijsku imovinu treba preneti u nivo 2, odnosno priznati očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja.
- **Kriterijumi na nivou portfolija** - sprovođenje procene značajnog povećanja kreditnog rizika na nivou portfolija neophodno je samo ukoliko je povećanje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog instrumenta dostupno tek uz određeno vremensko kašnjenje.

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 ukoliko je bilo koji od kvalitativnih kriterijuma aktiviran od trenutka inicijalnog priznavanja do trenutka izveštavanja i još uvek je aktivan.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****Kvantitativni kriterijumi**

- **Relativna promena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) tokom veka trajanja** – odnosno poređenje anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog na datum izveštavanja i usklađenog anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog finansijskoj imovini prilikom inicijalnog priznavanja. Značajno povećanje kreditnog rizika od početnog priznavanja posmatra se ukoliko je racio veći od definisanog praga (engl. treshold). Definisanje praga je u nadležnosti Banke, a u skladu sa dokumentom Koncept za procenu praga SICR po MSFI 9.
- **Apsolutna promena verovatnoće nastupanja statusa neizmirenja obaveza (PD) tokom veka trajanja** - odnosno poređenje anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog na datum izveštavanja i usklađenog anualizovanog PD-a tokom veka trajanja dodeljenog finansijskoj imovini prilikom inicijalnog priznavanja. Apsolutna promena iznad 50 bp smatra se značajnim povećanjem kreditnog rizika od početnog priznavanja na nivou Grupe.

Finansijska imovina se prenosi u nivo 2 samo ukoliko se proceni da su i relativne i apsolutne promene PD značajne, odnosno obe promene moraju biti veće od određenih relativnih i apsolutnih granica.

Prenos između nivoa je simetričan proces. Ovo znači da će se finansijsko sredstvo preneti iz nivoa 2 u nivo 1 ukoliko više nije ispunjen niti jedan SICR kriterijum.

Obračun očekivanih kreditnih gubitaka

Banka za finansijsku imovinu koja nije u statusu neizmirenja obaveza primenjuje kolektivnu procenu, a očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \sum_{t=1}^M GCA_t \cdot PD_t \cdot LGD_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je:

- 1) ECL_{LT} izračunati očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja;
- 2) M je broj godina od datuma izveštaja (t_0) do dospeća (T) zaokruženog do celog broja, tj. ukoliko je datum izveštaja kraj maja 2015. ($t_0 = 31. 5. 2015$). a dospeće je krajem oktobra 2020. godine (T = 31. 10. 2020), tada je preostali vek trajanja finansijskog sredstva do dospeća u godinama 5.4. odnosno M = 6;
- 3) t predstavlja godinu od datuma izveštaja;
- 4) GCA_t je procena bruto knjigovodstvene vrednosti u t. godini od datuma izveštaja;
Procenjuje se kao $GCA_t = GCA_{t_0} \cdot c_t$, gde je GCA_{t_0} bruto knjigovodstvena vrednost koja se knjiži na datum izveštaja a c_t je koeficijent koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“.
- 5) PD_t je verovatnoće neizmirenja obaveza u t. godini od datuma izveštaja;
- 6) LGD_t je procena gubitka usled default-a a uzima se u obzir u t. godini od datuma izveštaja;
- 7) D_{t-1} je faktor eskonta koji se primenjuje u t. godini od datuma izveštaja;

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Izračunava se kao:

$$D_{t-1} = \frac{1}{(1 + \text{EIR})^{t-1}}$$

ECL tokom veka trajanja u slučaju preuzetih budućih obaveza i ugovora o finansijskoj garanciji izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$\text{ECL}_{LT} = \sum_{t=1}^M \text{EXP}_t \cdot \text{PD}_t \cdot \text{LGD}_t \cdot D_{t-1}$$

Gde je EXP_t procena budućeg iznosa izloženosti u t. godini od datuma izveštavanja koji se dogodio usled povučene obaveze nepovučenog kredita ili plaćanja po finansijskoj garanciji;

Procenjuje se kao $\text{EXP}_t = \text{Off-Bal}_{t0} * \text{CCF}_t * \alpha_t$, gde je

- i) Off-Bal_{t0} vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja;
- ii) CCF_t je faktor kreditne konverzije koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Za finansijsku imovinu koja je u statusu neizmiranja obaveza (dodeljen rejting R). Banka očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja izračunava kao razliku između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijske imovine.

ECL se može proceniti individualno ili kolektivno.

- 1) Individualni pristup se primenjuje u slučaju pojedinačno značajnih klijenata.
- 2) Kolektivna procena (takozvani pristup zasnovan na pravilima) primenjuje se u slučaju klijenata koji se ne smatraju pojedinačno značajnim.

Individualni pristup

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka individualno značajnih klijenata koji su u statusu neizvršenja obaveza, očekivane buduće novčane tokove pojedinačno se procenjuju od strane eksperata iz Direkcije za restrukturiranje i naplatu plasmana.

Za izračun ECL uzima se u obzir više od jednog scenarija da bi se dobio nepristrasan rezultat ponderisan verovatnoćama.

U skladu sa internim procesima restrukturiranja i naplate obično se uzimaju u obzir sledeći scenariji:

- 1) Odobrena strategija restrukturiranja i naplate koja predstavlja osnovni scenario baziran na „going/gone concern-u“;
- 2) Alternativni osnovni scenario ukoliko je primenljiv;
- 3) Nepredviđeni scenario;
- 4) Scenario izlaska (npr. prodaja NPL).

Izračun ECL tokom veka trajanja za svaki se scenario radi u skladu sa sledećom formulom:

$$\text{ECL}_{LT,s} = \max(0; \text{GCA}_{t_0} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{\text{CF}_j}{(1 + \text{EIR})^{(j-t_0)/365}})$$

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Gde je

- 1) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s ;
- 2) GCA_{t0} je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) CF_j su očekivani novčani tokovi u vreme j ; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
  - a) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate
  - b) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- 4) j je datum kada se očekuje novčani tok;
- 5) EIR je izvorna efektivna kamatna stopa.

Konačni očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunava se u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = p_1 \cdot ECL_{LT,1} + p_2 \cdot ECL_{LT,2} + p_3 \cdot ECL_{LT,3}$$

Gde je

- 1) ECL_{LT} verovatnoćom ponderisani očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) $ECL_{LT,s}$ očekivani gubitak tokom veka trajanja izračunat za scenario s , $s = 1, 2$ ili 3 na datum izveštavanja;
- 3) p_s je verovatnoća dešavanja scenarija s , $s = 1, 2$ na datum izveštavanja.

U slučaju obaveza po nepovučenim kreditima i finansijskim garancijama, izračun ECL tokom veka trajanja proširuje se procenom očekivanog budućeg odliva. Nakon toga, formula izračuna za jedan scenario je:

$$ECL_{LT,s} = \max\left(0; \sum_{i=t_0}^{\infty} \frac{CF_i}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}} - \sum_{j=t_0}^{\infty} \frac{CF_j}{(1 + EIR)^{(j-t_0)/365}}\right)$$

- a) CF_i su očekivani novčani odlivi, tj. povlačenje nepovučenog dela obaveze po kreditu ili korišćenje finansijske garancije;
- b) CF_j su očekivani novčani prilivi u vreme j ; uzimaju se u obzir sledeći novčani tokovi:
  - i) Očekivana plaćanja - sva plaćanja glavnice i kamate
  - ii) Očekivana plaćanja po kolateralima uključujući troškove za prodaju i pribavljanje kolaterala koji se vode kao negativna plaćanja
- c) i je datum kada se očekuje novčani odliv;
- d) j je datum kada se očekuje novčani priliv, novčani odlivi mogu se očekivati na različite datume kao novčani prilivi.

Kolektivna procena

U slučaju obračuna očekivanih kreditnih gubitaka klijenata koje se ne smatraju individualno značajnim klijentima, a koji su u statusu neizvršenja obaveza, budućni novčani tokovi se procenjuju na osnovu pravila u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = GCA_{t0} \cdot LGD_{tiD}$$

Gde je:

- 1) ECL_{LT} očekivani gubitak tokom veka trajanja na datum izveštavanja;
- 2) GCA_{t0} je bruto knjigovodstvena vrednost uknjižena na datum izveštavanja;
- 3) LGD_{tiD} je gubitak usled neizmirenja obaveza kao funkcija vremena neizmirenja obaveza (tiD);

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2 Kreditni rizik (nastavak)

U slučaju kredita koji nije povučen i ugovora o finansijskoj garanciji, ECL tokom veka trajanja se izračunava u skladu sa sledećom formulom:

$$ECL_{LT} = \text{Off} - \text{Bal}_{t_0} \cdot \text{CCF} \cdot \text{LGD}_{t_{iD}}$$

Gde je:

- Off-Bal_{t₀} vanbilansni iznos uknjižen na datum izveštavanja (t₀);
- CCFt faktor konverzije kredita koji se izračunava u skladu sa „Konceptom procene za parametre rizika EAD i CCF po MSFI 9“;

Parametri rizika koji se koriste za obračun očekivanih kreditnih gubitaka

PD predstavlja verovatnoću da će performing klijent dospeti u status neizmirenja obaveza u periodu od 12 meseci, odnosno tokom životnog veka proizvoda (lifeteime).

PD jednogodišnji, predstavlja verovatnoću odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza u narednih 12 meseci (ili tokom ostatka trajanja finansijskog instrumenta ako je kraći od 12 meseci). Parametar se koristi za obračun ECL za izloženosti u Nivou 1 (Nivo obezvređenja 1).

PD tokom veka trajanja (lifetime) predstavlja izračunatu verovatnoću odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza tokom preostalog roka otplate finansijskog instrumenta. Parametar se koristi za izračun ECL za izloženosti u Nivou 2 i Nivou 3.

PD parametar (lifetime) predstavlja rizik odlaska klijenta u status neizmirenja obaveza u određenoj tački vremena, a uzevši u obzir forward-looking informacije (FLI komponente). Kao rezultat, dobija se jedan osnovni (baseline) scenario u procesu predviđanja kreditnih gubitaka, kao i dva alternativna scenarija za odabrane makroekonomske varijable (optimistični i pesimistični). Alternativni scenariji su izvedeni, zajedno sa verovatnoćama za njihovo realizovanje, kao odstupanje od osnovnog (baseline) scenarija. Uzevši u obzir više scenarija, "neutralne" verovatnoće odlaska u status neizmirenja se podešavaju pomoću makro modela koji povezuju relevantne makro varijable sa pokretačima rizika (risk driver-ima).

Forward-looking informacije se inkorporiraju u proces obračuna rezervacija za kreditne gubitke tokom prve tri godine. Nepriistrasan i verovatnoćom ponderisan iznos očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) uzimajući u obzir FLI (Forward-looking information) izračunat je korišćenjem verovatnoća svakog od tri makroekonomske scenarija. Primeri tipičnih makroekonomskih varijabli korišćenih u navedenom procesu su realan bruto domaći proizvod (GDP), stopa nezaposlenosti (UR), indeks industrijske proizvodnje. Izbor makroekonomskih varijabli zavisi od dostupnosti predikcija istih na lokalnom tržištu. Realan bruto domaći proizvod (GDP) se smatra glavnim indikatorom stanja i ekonomskog razvoja.

Pregled makroekonomskih varijabli uključenih za obračun Forward-looking informacije kao i period dostupnosti istih se mogu videti u tabeli ispod:

Makroekonomska varijabla	Početak serije	Kraj serije
Index industrijske proizvodnje	2004Q1	2019Q4
Stopa nezaposlenosti	2006Q4	2019Q4
Prosečna zarada	2005Q1	2019Q4
Bruto domaći proizvod – godišnja stopa rasta	2004Q1	2019Q4
6m EURIBOR	2004Q1	2019Q4
3m BELIBOR	2005Q3	2019Q4
Kurs EUR/RSD prosek u periodu	2004Q1	2019Q4

Za razvoj Forward-looking statističkih modela su korišćeni podaci vremenskih serija u periodu 2008Q4 – 2019Q4.

Obračun FLI komponente u 2021. godini:

Metodološki pristup je ostao nepromenjen u odnosu na 2020. godinu osim u delu primenjenih verovatnoća:

- U cilju najadekvatnijeg reflektovanja krize prouzrokovane COVID-19 pandemijom, predlog eksperata Erste Group je promena verovatnoća za korišćena "Down", "Base", "UP" scenarija sa 45%, 40%, 15% na 51%, 40% i 9% respektivno.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Verovatnoća za scenario "Base" zadržana na 40% u cilju usklađivanja sa događajima koji su se realizovali krajem 2021. godine:

- Nova varijanta virusa COVID19 (Omicron)
- Kretanje inflacije koje potencijalno može dovesti do povećanje kamatnih stopa
- Nestabilna geopolitička situacija (Ukrajina/Rusija) koja može imati uticaj na cene energenata

U cilju boljeg reflektovanja velike volatilnosti procena makroekonomskih varijabli i ekonomskog oporavka usled trenutnog razvoja pandemije COVID19 uveden je konzervativan „Down“ scenario sa visokom verovatnoćom realizovanja.

Simulirani default rate za 2020. godinu je obračunat korišćenjem predikcija za 2020. godinu kao realizovanih vrednosti.

ADD on komponenta:

S obzirom na specifičnost 2020. i 2021. godine u kojima stope neizmirenja obaveza (Default rate), usled primene moratorijuma, ne oslikavaju realnu makroekonomsku situaciju u državi, javila se potreba za inkorporacijom "Add on" komponente u obračunu FLI komponente kako bi se gorenavedeni jaz nadomestio.

"Add on" komponenta je obračunata na sledeći način:

$$Add\ on = \frac{Simulated\ DR_{2020} - Actual\ DR_{2019}}{Actual\ DR_{2019}}$$

Implementacija novih forward looking informacija, kao i "add on" komponente u 2020. godini doveo je do promene verovatnoće nastanka statusa neizmirenja obaveza (PD). Ažuriranja verovatnoća je usledilo dva puta tokom 2021 rezultirajući dodatnim rezervisanjem u iznosu od oko RSD 40 miliona.

Procena jednogodišnjih i lifetime PD vrednosti, vrši se na dostupnoj istoriji podataka o klijentima odgovarajućeg segmenta, koristeći različite statističke pristupe zavisno od segmenta klijenta (migracione matrice, istorijska prosečna stopa neizmirenja obaveza, forward-looking informacije i slično).

- LGD - Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (eng. Loss Given Default)

LGD predstavlja očekivani procentualni gubitak koji banka pretrpi u slučaju kada izloženosti pređe u status neizmirenja obaveza.

Statistički LGD izračunat na bazi istorijskih gubitaka klijenata Banke izračunat je za segment fizičkih lica i mikro klijenata i primenjuje od 2019 godine, dok je godišnja reprocena rađena u novembru 2021. godine. Efekat za oba segmenta je bio smanjenje rezervisanja, za segment fizičkih lica RSD 23 miliona, dok je za mikro segment smanjenje RSD 0,5 miliona. Za segment Pravnih lica – Corporate, Banka trenutno koristi ekspertske vrednosti LGD (vodeći računa o pokrivenosti kolateralom).

- CCF – Faktor kreditne konverzije (eng. Credit Conversion Factor)

CCF predstavlja procenat vanbilansnog dela izloženosti koji može preći u bilansnu izloženost banke prema dužniku do trenutku default-a. S obzirom na to da Banka nema dovoljno istorijskih podataka za statističku procenu parametra CCF u izračunu ECL koriste se regulatorne vrednosti propisane CRR – Foundation Approach.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Tabela u nastavku sadrži informacije o modifikovanim potraživanjima:

	U RSD hiljada	
	Neto knjigovodstvena vrednost potraživanja pre modifikacije	Efekat modifikacije evidentiran kroz bilans uspeha
<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>		
Građevinarstvo	81.456	55
Neprofitne institucije	1.679	(67)
Poljoprivreda i prehrambena industrija	373.811	(41)
Preduzetnici	305.371	(1.623)
Prerađivačka industrija	1.639.287	(320)
Stanovništvo	5.697.078	16.906
Trgovina	349.307	41
Usluge i turizam	991.379	(980)
Stanje na dan 31. decembra	9.439.368	13.971

Efekti modifikacije sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine iznose RSD 13.972 hiljada.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u toku 2021. godine:

U RSD hiljada

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Druge promene	Bruto vrednost na kraju perioda	Neto vrednost na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi			
Potraživanja od stanovništva	1.363.741	1.160.029	116.803	255.116	69.167	(359.011)	1.909.642	564.088
Stambeni krediti	291.488	152.103	108.776	80.755	67.181	(54.729)	308.106	138.031
Potrošački i gotovinski krediti	943.380	908.220	7.460	161.704	1.984	(273.453)	1.416.442	358.294
Transakcioni i kreditne kartice	14.550	10.875	279	2.461	-	(6.142)	16.824	3.593
Ostala potraživanja	114.324	88.831	289	10.196	2	(24.688)	168.271	64.170
Potraživanja od privrede	1.119.934	1.373.004	1.222.338	28.346	22.069	(126.014)	2.338.578	1.000.983
Velika preduzeća	-	62.756	62.756	-	-	-	62.756	59.618
Mala i srednja preduzeća	262.347	1.082.811	1.038.528	3.171	22.069	(85.681)	1.256.306	711.203
Mikro preduzeća i preduzetnici	815.549	204.175	113.672	22.794	-	(34.634)	962.296	219.397
Poljoprivrednici	41.004	23.262	7.382	2.382	-	(5.698)	56.186	10.765
Javna preduzeća	1.034	-	-	-	-	-	1.034	-
Potraživanja od ostalih klijenata	358.932	71.143	45.713	-	-	(249.095)	180.981	48.801
Ukupna potraživanja	2.842.607	2.604.176	1.384.854	283.462	91.236	(734.120)	4.429.201	1.613.872

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama obezvređenih potraživanja u 2020. godine:

U RSD hiljada

	Bruto vrenost na početku perioda	Potraživanja koja su obezvređena u toku godine		Potraživanja koja su prestala da budu obezvređena u toku godine		Druge promene	Bruto vrenost na na kraju perioda	Neto vrenost na na kraju perioda
		Ukupno	od čega: obezvređena na pojedinačnoj osnovi	Ukupno	od čega: bila obezvređena na pojedinačnoj osnovi			
Potraživanja od stanovništva	1.388.984	364.453	7.221	261.286	92.592	(128.410)	1.363.741	287.401
Stambeni krediti	405.414	23.263	6.619	112.061	91.563	(25.128)	291.488	94.490
Potrošački i gotovinski krediti	864.500	308.765	548	141.544	991	(88.342)	943.380	179.797
Transakcioni i kreditne kartice	14.521	5.806	-	2.411	35	(3.365)	14.550	2.349
Ostala potraživanja	104.549	26.620	54	5.270	3	(11.575)	114.324	10.765
Potraživanja od privrede	760.885	818.756	756.804	99.267	97.437	(360.439)	1.119.934	317.977
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	564.749	102.867	87.572	95.502	95.502	(309.767)	262.347	57.203
Mikro preduzeća i preduzetnici	146.526	711.420	669.232	1.590	-	(40.807)	815.549	256.040
Poljoprivrednici	48.065	4.469	-	2.176	1.935	(9.355)	41.004	4.734
Javna preduzeća	1.545	-	-	-	-	(511)	1.034	-
Potraživanja od ostalih klijenata	153.709	18.616	15.593	-	-	186.607	358.932	54.963
Ukupna potraživanja	2.303.577	1.201.825	779.618	360.553	190.029	(302.242)	2.842.607	660.341

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u toku 2021. godine:

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	U RSD hiljada Akumulirana ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021.
Potraživanja od stanovništva	2.794.541	4.842.680	4.488.861	(234.517)	2.913.843
Stambeni krediti	570.129	981.584	1.055.635	2.644	498.721
Potrošački i gotovinski krediti	2.058.362	3.767.821	3.364.663	(200.849)	2.260.671
Transakcioni i kreditne kartice	27.001	46.320	46.411	(3.019)	23.891
Ostala potraživanja	139.049	46.956	22.152	(33.293)	130.559
Potraživanja od privrede	1.819.931	3.152.124	2.368.183	(17.806)	2.586.066
Velika preduzeća	86.993	118.335	124.732	(1.295)	79.302
Mala i srednja preduzeća	752.989	1.567.781	1.042.318	(50.506)	1.227.947
Mikro preduzeća i preduzetnici	879.815	1.343.665	1.086.135	16.044	1.153.389
Poljoprivrednici	57.114	54.681	60.129	18.119	69.786
Javna preduzeća	43.019	67.661	54.869	(169)	55.642
Potraživanja od ostalih klijenata	341.906	99.442	85.196	(191.914)	164.238
Ukupna izloženost	4.956.378	8.094.247	6.942.240	(444.237)	5.664.147
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	2.765.824	5.254.531	5.181.297	(6.047)	2.833.011
od čega: restrukturirana	55.765	118.920	187.194	53.556	41.046
Problematična potraživanja	2.190.554	2.839.716	1.760.943	(438.190)	2.831.136
od čega: restrukturirana	691.220	759.274	631.060	(90.433)	729.001
Ukupna izloženost	4.956.378	8.094.247	6.942.240	(444.237)	5.664.147

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Podaci o promenama ispravki vrednosti potraživanja u 2020. godine:

	Akumulirana ispravka vrednosti na početku godine	Ispravke vrednosti priznate u toku perioda	Ukidanje ispravki vrednosti u toku perioda	Druge promene	U RSD hiljada Akumulirana ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2020.
Potraživanja od stanovništva	1.650.596	3.541.407	2.406.988	9.526	2.794.541
Stambeni krediti	389.405	1.015.542	841.259	6.440	570.129
Potrošački i gotovinski krediti	1.134.301	2.473.095	1.525.679	(23.355)	2.058.362
Transakcioni i kreditne kartice	17.092	36.741	25.946	(886)	27.001
Ostala potraživanja	109.797	16.029	14.104	27.327	139.049
Potraživanja od privrede	1.550.120	2.494.568	2.002.699	(222.059)	1.819.931
Velika preduzeća	110.968	119.975	133.636	(10.314)	86.993
Mala i srednja preduzeća	952.037	1.095.267	1.060.244	(234.071)	752.989
Mikro preduzeća i preduzetnici	426.239	1.200.237	763.010	16.350	879.815
Poljoprivrednici	47.512	39.283	30.187	506	57.114
Javna preduzeća	13.364	39.806	15.621	5.471	43.019
Potraživanja od ostalih klijenata	132.964	79.113	66.361	196.189	341.906
Ukupna izloženost	3.333.681	6.115.088	4.476.047	(16.344)	4.956.378
Prema kategorijama potraživanja					
Neproblematična potraživanja	1.690.639	4.593.864	3.641.512	122.833	2.765.824
od čega: restrukturirana	117.483	39.948	84.836	(16.831)	55.765
Problematična potraživanja	1.643.042	1.521.224	834.535	(139.177)	2.190.554
od čega: restrukturirana	409.432	728.619	382.892	(63.940)	691.220
Ukupna izloženost	3.333.681	6.115.088	4.476.047	(16.344)	4.956.378

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim приходima od kamata i naplaćenim kamatama u periodu završenom na dan 31. decembra 2021. godine

U RSD hiljada

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	5.042.160	5.017.492	179.598	105.624
Stambeni krediti	1.503.926	1.488.975	27.379	16.032
Potrošački i gotovinski krediti	3.399.477	3.410.057	143.143	85.498
Transakcioni i kreditne kartice	95.377	106.763	3.163	2.334
Ostala potraživanja	43.380	11.698	5.914	1.761
Potraživanja od privrede	3.670.698	3.261.195	113.375	39.212
Velika preduzeća	498.767	493.575	2.371	2.130
Mala i srednja preduzeća	1.817.157	1.569.988	72.459	28.800
Mikro preduzeća i preduzetnici	1.000.657	799.173	36.549	6.776
Poljoprivrednici	98.705	109.329	1.995	1.506
Javna preduzeća	255.413	289.130	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	2.606.943	2.430.204	5.062	2.327
Ukupna potraživanja	11.319.801	10.708.891	298.034	147.164
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	11.014.277	10.557.056	-	-
od čega: restrukturirana	27.540	26.479	-	-
Problematična potraživanja	305.525	151.835	298.034	147.164
od čega: restrukturirana	58.820	20.583	53.647	16.696
Ukupna potraživanja	11.319.801	10.708.891	298.034	147.164

Prihodi od kamata za kredite se iskazuju u skladu sa MSFI 9 po efektivnoj kamatnoj stopi, koja predstavlja stopu koja diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek plasmana na neto sadašnju vrednost plasmana.

Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument, ali ne i budući kreditni gubici.

Kod obezvređenih plasmana, prihod se priznaje u visini prihoda određenog primenom efektivne kamatne stope na neto knjigovodstvenu vrednost (knjigovodstvenu vrednost umanjenu za iznos obezvređenja)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o obračunatim prihodima od kamata i naplaćenim kamatama u periodu završenom na dan 31. decembra 2020. godine

U RSD hiljada

	Prihod od kamate	Naplaćena kamata	Prihod od kamate na obezvređena potraživanja	Naplaćena kamata na obezvređena potraživanja
Potraživanja od stanovništva	4.452.637	3.016.366	84.962	36.198
Stambeni krediti	1.445.585	1.064.942	11.675	6.660
Potrošački i gotovinski krediti	2.869.704	1.857.456	69.675	27.980
Transakcioni i kreditne kartice	104.169	66.533	1.811	891
Ostala potraživanja	33.179	27.435	1.801	666
Potraživanja od privrede	3.484.258	2.368.099	62.742	11.954
Velika preduzeća	459.288	376.751	231	-
Mala i srednja preduzeća	1.840.152	1.323.264	19.763	7.168
Mikro preduzeća i preduzetnici	933.683	479.706	41.556	3.778
Poljoprivrednici	19.664	13.151	1.192	1.009
Javna preduzeća	231.470	175.228	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	2.238.247	1.898.184	5.715	3.122
Ukupna potraživanja	10.175.142	7.282.649	153.418	51.274
Prema kategorijama potraživanja				
Neproblematična potraživanja	10.015.853	7.228.624	-	-
od čega: restrukturirana	32.795	14.918	-	-
Problematična potraživanja	159.289	54.025	153.418	51.274
od čega: restrukturirana	74.825	14.972	69.779	12.832
Ukupna potraživanja	10.175.142	7.282.649	153.418	51.274

Prema odluci NBS o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema, u periodu trajanja moratorijuma, plaćanje kamate na plasmane je bilo odloženo, a prihodi su se obračunavali u visini kamate iz anuteta prema inicijalnom planu otplate. Sva odložena kamate se zatim rasporedila proporcionalno na preostali period trajanja plasmana. Stanje odložene, a nenaplaćene kamate na 31.12.2020 iznosi RSD 1.990.367 hiljada.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****Reprogramirani krediti**

Kada su ispunjeni uslovi za reprogram kredita Banka radije reprogramira, odnosno restrukturira kredite, nego što realizuje sredstva obezbeđenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate, smanjenje inicijalno ugovorene kamatne stope, smanjenje anuiteta, delimični otpis potraživanja ili bilo koju drugu izmenu inicijalnih uslova kreditiranja na način da se klijentu odobre povoljniji uslovi nego što je to inicijalno odobreno. Reprogrami mogu biti poslovni (biznis) repogrami ili forbearance restrukturiranje.

Biznis reprogram podrazumeva izmenu inicijalno ugovorenih uslova na način da se klijentu odobravaju povoljniji uslovi kreditiranja a koja nije uslovljena pogoršanjem finansijske pozicije dužnika, odnosno ublažavanjem posledica pogoršane finansijske pozicije. Rezultat je promenjene situacije na tržištu i potrebe da se postojeća dinamika i uslovi kredita prilagode novonastalim tržišnim uslovima.

Forbearance predstavlja restrukturiranje uslovljeno:

- nesposobnošću dužnika da ispunjava inicijalno ugovorne obaveze usled finansijskih poteškoća i
- potrebom da banka učini određene ustupke kako bi klijent mogao uredno da servisira ugovorene obaveze.

Performing forbearance - predstavlja polaznu kategoriju u okviru forbearance principa i dodeljuje se u slučaju definisanog pogoršanja finansijske pozicije klijenta odnosno njegove kreditne sposobnosti registrovane docnije preko 30 dana u zadnja 3 meseca pre podnošenja zahteva za reprogram ili drugih nepoštovanja ugovornih uslova prema Banci. Minimalni period važenja ovog statusa je 2 godine tokom kojeg u poslednjih 12 meseci klijent mora da otplati min 6,7% ukupnog duga godišnje (važi za Corporate) sa docnjom ne dužom od 30 da i na kraju perioda ne sme da ima dospeli dug.

Performing forbearance under probation – je posebna kategorija u okviru Forbearance statusa u koju klijent prelazi iz Non performing forbearance ili Defaulted forberanace statusa po isteku monitoring perioda u minimalnom trajanju od 1 godine, pri čemu moraju biti kumulativno ispunjeni uslovi: maksimalne docnje tokom trajanja monitoring perioda, nepostojanja dana docnje na kraju monitoring perioda i evidentiran pozitivan finansijski razvoj (samo za Corporate klijente koji nagoveštava sposobnost dužnika da u budućem periodu uredno ispunjava ugovorne obaveze. Performing Forbearance under probation traje minimalno 2 godine pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi da klijent izađe iz statusa Forbearance (klijent nema docnju dužu od 30 dana u poslednjih 12 meseci uzastopno, na kraju perioda nema dospele obaveze, rata nije manja od 50% od inicijalne rate za retail klijente i klijent (vazi za Corporate) je platio minimum 6,7% od glavnice u poslednjih 12 meseci).

Non performing forbearance status se dodeljuje u slučajevima:

- da klijent ne sprovede konačno restrukturiranje po isteku perioda od 18 m od dodeljivanja statusa „privremene mere“;
- nastupanja nekog od događaja neizmirenja obaveza koji se ne odnosi na restrukturiranje za vreme trajanja performing forbearance statusa;
- kašnjenja preko 30 dana kod klijenta koji je u Performing Forbearance under probation statusu
- Ako se klijentu koji je u Performing Forbearance under probation statusu uradi novi reprogram u drugoj godini trajanja statusa

Monitoring period za klijente sa NPF statusom traje godinu dana nakon čega u slučaju ispunjenja definisanih uslova prelazi u Performing forbearance under probation status.

Distresni reprogram/restrukturiranje (defaulted forbearance) predstavlja vid restrukturiranja kojim klijent dobija status neizmirenja obaveza. Ovim putem se obuhvata celokupna izloženost (ili njen najveći deo) i uvek je uslovljena značajnim pogoršanjem boniteta klijenta. Distresni reprogram se odobrava uvek kada klijent ima rejting R3 u momentu odobrenja reprograma kada klijent nije u radnom odnosu (važi samo za fizička lica) kao i kada se klijentu odobrava drugi reprogram a prošlo je manje od 2 godine od odobrenja inicijalnog reprograma.

Privremene mere - od privremenim merama se ne podrazumeva konačno restrukturiranje već među korak do sprovođenja konačnog restrukturiranja. Najčešće se javlja u situacijama kada je prisutan veći broj kreditora kod određenog klijenta i potreban je duži vremenski period zbog internih postupaka i procedura svakog pojedinog kreditora kako bi se konačni model restrukturiranja definisao (primer - situacije kada se pribegava stand-still sporazumima ili moratorijumima kao prelaznom rešenju do konačnog restrukturiranja). Period trajanja privremenih mera je ograničen na 18 meseci.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Banka kontinuirano kontrolira reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima u toku 2021. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	97.905.087	2.913.843	761.144	383.469	240.807	0,78	279.681
Stambeni krediti	50.813.196	498.721	339.596	144.730	83.576	0,67	256.975
Potrošački i gotovinski krediti	44.019.174	2.260.671	421.490	238.681	157.227	0,96	22.706
Transakcioni i kreditne kartice	674.034	23.891	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.398.683	130.559	59	59	4	0,00	-
	105.165.536	2.320.067	817.194	642.008	520.527	0,78	214.016
Potraživanja od privrede							
Sektor A	9.131.903	454.277	16.844	-	5.204	0,18	16.844
Sektor B, C i E	31.512.081	880.728	601.309	601.141	475.280	1,91	50.918
Sektor D	13.705.982	372.821	1.826	1.826	-	0,01	-
Sektor F	13.563.072	88.596	6.468	6.468	4.258	0,05	1.986
Sektor G	11.291.649	184.540	40.503	32.572	20.675	0,36	2.726
Sektor H, I i J	8.854.340	105.116	140.044	-	14.834	1,58	135.572
Sektor L, M i N	17.106.510	233.989	10.200	-	276	0,06	5.970
	27.421.759	430.238	29.983	9.924	6.887	0,11	1.361
Potraživanja od ostalih klijenata							
Ukupna potraživanja	230.492.382	5.664.147	1.608.321	1.035.400	768.221	0,70	495.058

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)**

Banka kontinuirano kontrolira reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja ili pravovremenog dodeljivanja statusa neizmirenja obaveza klijentu koji se ne pridržava definisanih kriterijuma.

Podaci o restrukturiranim potraživanjima u toku 2020. godine:

	Bruto vrednost ukupnih potraživanja	Akumulirane ispravke vrednosti ukupnih potraživanja	Bruto vrednost restrukturiranih potraživanja		Akumulirane ispravke vrednosti restrukturiranih potraživanja	% restrukturiranih potraživanja	U RSD hiljada Vrednost sredstava obezbeđenja restrukturiranih potraživanja
			Ukupno	od čega: problematična potraživanja			
Potraživanja od stanovništva	90.452.548	2.794.541	822.499	468.280	329.484	0,91	285.824
Stambeni krediti	47.520.328	570.129	379.451	195.973	132.227	0,80	285.824
Potrošački i gotovinski krediti	39.954.252	2.058.362	443.048	272.307	197.257	1,11	-
Transakcioni i kreditne kartice	688.601	27.001	-	-	-	-	-
Ostala potraživanja	2.289.367	139.049	-	-	-	-	-
	100.731.232	1.664.242	808.356	616.174	410.457	0,80	239.933
Potraživanja od privrede							
Sektor A	8.809.684	158.963	22.154	-	6.832	0,25	22.154
Sektor B, C i E	27.419.673	719.807	589.419	589.164	363.950	2,15	50.918
Sektor D	12.892.411	191.755	2.682	2.682	2.682	0,02	1.853
Sektor F	13.777.594	89.642	6.048	6.048	4.624	0,04	1.181
Sektor G	12.352.339	174.624	17.342	-	3.801	0,14	6.192
Sektor H, I i J	11.490.407	129.599	150.677	-	18.929	1,31	139.356
Sektor L, M i N	13.989.125	199.851	20.034	18.280	9.639	0,14	18.280
	17.932.048	497.594	48.883	5.763	7.045	0,27	18.464
Potraživanja od ostalih klijenata							
Ukupna potraživanja	209.115.828	4.956.378	1.679.739	1.090.217	746.986	0,80	544.222

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanja u toku 2021. godine:

U RSD hiljada

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	822.499	276.296	219.965	(117.686)	761.144	521.183
Stambeni krediti	379.451	86.669	86.116	(40.409)	339.596	256.020
Potrošački i gotovinski krediti	443.048	189.568	133.849	(77.277)	421.490	265.109
Ostala potraživanja	-	59	-	-	59	54
Potraživanja od privrede	857.239	43.283	46.359	(6.987)	847.176	318.917
Velika preduzeća	-	-	-	-	-	-
Mala i srednja preduzeća	217.919	6.907	3.210	(11.833)	209.782	156.676
Mikro preduzeća i preduzetnici	634.286	36.146	41.628	5.169	633.973	160.258
Poljoprivrednici	5.034	230	1.521	(323)	3.421	1.983
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	1.679.739	319.578	266.323	(124.673)	1.608.321	840.100

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o promenama restrukturiranih potraživanjima u toku 2020. godine:

U RSD hiljada

	Bruto vrednost na početku perioda	Potraživanja koja su restrukturirana u toku perioda	Potraživanja koja su u toku perioda prestala da se smatraju restrukturiranim	Druge promene	Bruto vrednost na kraju godine	Neto vrednost na kraju godine
Potraživanja od stanovništva	899.411	140.253	164.049	(53.116)	822.499	496.155
Stambeni krediti	427.769	16.511	48.116	(16.713)	379.451	247.224
Potrošački i gotovinski krediti	471.642	123.742	115.933	(36.402)	443.048	248.930
Ostala potraživanja						
Potraživanja od privrede	1.107.649	50.178	306.239	5.651	857.239	436.598
Velika preduzeća						
Mala i srednja preduzeća	321.290	12.001	121.898	6.526	217.919	164.958
Mikro preduzeća i preduzetnici	779.746	38.177	183.376	(261)	634.286	268.762
Poljoprivrednici	6.613	-	965	(614)	5.034	2.877
Potraživanja od ostalih klijenata	-	-	-	-	-	-
Ukupna potraživanja	2.007.060	190.431	470.288	(47.465)	1.679.739	932.752

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja u toku 2021. godine:

U RSD hiljada

	Kapitalizacija docnje	Grejs period	Produzenje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	430.822	8.714	507.529	616.352	29.882	34.321	761.144
Stambeni krediti	162.310	6.091	104.034	245.062	29.619	34.321	339.596
Potrošački i gotovinski krediti	268.454	2.622	403.436	371.232	264	-	421.490
Ostala potraživanja	59	-	59	59	-	-	59
Potraživanja od privrede	828.804	586.780	807.097	54.962	-	13.618	847.176
Mala i srednja preduzeća	209.782	12.352	209.782	50.918	-	-	209.782
Mikro preduzeća i preduzetnici	615.601	574.429	595.724	623	-	12.257	633.973
Poljoprivrednici	3.421	-	1.591	3.421	-	1.361	3.421
Potraživanja od ostalih klijenata							-
Ukupna potraživanja	1.259.626	595.494	1.314.627	671.314	29.882	47.939	1.608.321

Pregled prema merama restrukturiranja je prikazan prema svakoj od primenjenih mera nezavisno da li je primenjena bilo koja druga mera.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o strukturi restrukturiranih potraživanja prema merama restrukturiranja u toku 2020. godine:

							U RSD hiljada
	Kapitalizacija dozno	Grejs period	Produženje roka otplate	Promena visine kamatne stope	Delimičan otpis	Druge mere	Ukupno
Potraživanja od stanovništva	515.707	14.675	603.387	776.567	38.690	49.801	822.499
Stambeni krediti	229.036	11.397	162.236	336.664	37.961	49.801	379.451
Potrošački i gotovinski krediti	286.671	3.278	441.151	439.903	729	-	443.048
Potraživanja od privrede	820.219	609.316	830.499	68.870	2.632	1.609	857.239
Mala i srednja preduzeća	214.776	9.766	217.919	53.617	2.632	-	217.919
Mikro preduzeća i preduzetnici	601.249	599.550	609.450	10.899	-	-	634.286
Poljoprivrednici	4.194	-	3.130	4.354	-	1.609	5.034
Ukupna potraživanja	1.335.926	623.991	1.433.885	845.437	41.322	51.410	1.679.739

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****Rizik koncentracije plasmana**

Rizik koncentracije je rizik gubitka koji proizilazi iz velike izloženosti Banke određenoj grupi dužnika ili pojedinačnom dužniku. Koncentracija kreditnog rizika nastaje kada značajan broj komitenata pripada istoj industriji, ili istom geografskom području, ili imaju slične ekonomske karakteristike, izloženi su istim faktorima koji utiču na prihode i rashode komitenata što može biti od uticaja na izmirivanje njihovih ugovornih obaveza u slučaju promena u ekonomskim, političkim ili nekim drugim okolnostima koje ih jednako pogađaju. Da bi se ostvario i održao sigurniji kreditni portfolio i da bi se minimizirao rizik koncentracije, ustanovljavaju se mere bezbednosti definisanjem maksimalnih nivoa izloženosti i kreditnih limita kao i redovnim praćenjem poštovanja ustanovljenih limita. Takođe, na redovnoj godišnjoj osnovi Banka sprovodi detaljnu i sveobuhvatnu analizu koncentracije kreditnog (ali i drugih) rizika po različitim dimenzijama (klase izloženosti, privredni sektori, kolaterali, proizvodi i sl.).

Banka upravlja rizikom koncentracije u kreditnom portfoliju kroz okvir uspostavljen Politikom interne procene adekvatnosti kapitala (sa pripadajućom Procedurom), regulatorne limite uspostavljene Odlukom o upravljanju rizicima banke, kao i interne limite definisane navedenom Politikom i Procedurom.

Procedurom interne procene adekvatnosti kapitala Banka je definisala praćenje izloženosti kreditnom riziku po sledećim kategorijama: koncentracija po klasama izloženosti (Bazel klase izloženosti), koncentracija po rejtingu klijenata, koncentracija klijenata pravnih lica, Real estate i mikro klijenata po industrijskim sektorima, koncentracija izloženosti prema pojedinačnim klijentima u celokupnom kreditnom portfoliju, portfoliju klijenata pravnih lica, banaka i država, koncentracija kolaterala, koncentracija po valutama i koncentracija po proizvodima. Za potrebe utvrđivanja koncentracije kreditnog rizika koristi se Herfindahl-Hirschman Index (HHI) i Moody's matrica.

Prema Odluci o upravljanju rizicima banke, Banka analizira izloženost kreditnom riziku kroz sledeća dva pokazatelja (uzimajući u obzir sve uslove definisane navedenom Odlukom):

- Izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica, koja ne sme biti viša od 25% kapitala Banke.
- Zbir velikih izloženosti, koji ne sme biti viši od 400% kapitala Banke.

Politikom interne procene adekvatnosti kapitala (sa pripadajućom Procedurom) Banka je definisala praćenje koncentracije kreditnog rizika za klijente pravna lica, finansijske institucije i države na sledećim nivoima: maksimalni limit izloženosti i najviši nivo operativnog limita izloženosti po rejtingu.

Pored navedenog, u skladu sa odredbama Odluke o upravljanju rizikom koncentracije po osnovu izloženosti banke određenim vrstama proizvoda ("Službeni glasnik RS", br. 103/2018 i 98/2020), Banka je na dan 31. decembra 2021. godine u potpunosti usklađena sa regulatornim zahtevima propisanim tom odlukom.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti na dan 31. decembra 2021. godine:

U RSD hiljada

	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	36.280.202	529.767	39.487.934	846.620	11.227.957	366.751	8.167.985	232.321	743.420	17.450	4.594	86
Stambeni krediti	23.942.211	97.932	19.684.851	156.025	4.181.771	68.123	2.558.714	22.248	95.931	841	4.548	-
Potrošački i gotovinski krediti	11.211.167	366.554	18.667.196	642.642	6.669.609	264.487	5.388.939	172.113	620.198	16.269	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	129.089	2.956	385.204	8.024	92.225	4.163	46.024	1.710	4.547	91	-	-
Ostala potraživanja	997.734	62.325	750.683	39.928	284.352	29.978	174.308	36.249	22.744	249	47	86
Potraživanja od privrede	54.739.833	1.034.136	30.468.192	782.127	8.463.054	264.151	6.651.957	39.212	735	0	0	0
Sektor A	836.480	259.404	6.256.782	18.497	47.147	4.685	112.888	-	-	-	-	-
Sektori B, C i E	4.555.895	16.404	10.668.550	658.015	4.290.670	156.344	4.570.232	4.307	-	-	-	-
Sektor D	6.874.347	597.523	1.647.932	-	2.081.274	-	703.836	-	-	-	-	-
Sektor F	11.074.523	8.029	3.642.064	589	395.400	4.392	417.419	4.837	-	-	-	-
Sektor G	6.579.333	65.596	4.576.636	86.203	635.660	22.933	586.180	30.032	735	-	-	-
Sektori H, I i J	8.625.714	38.120	1.498.004	11.019	589.224	12.816	164.842	-	-	-	-	-
Sektori L, M i N	16.193.542	49.061	2.178.224	7.804	423.678	62.982	96.560	36	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	21.866.194	98.413	3.208.398	214.317	984.089	91.142	452.501	15.364	-	-	3.213.481	-
Ukupna izloženost	112.886.228	1.662.317	73.164.523	1.843.064	20.675.099	722.044	15.272.443	286.897	744.156	17.450	3.218.076	86

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.2 Kreditni rizik (nastavak)

Podaci o granskoj i geografskoj koncentraciji izloženosti u toku 2020. godine:

U RSD hiljada

	Beogradski region		Region Vojvodine		Region Šumadije i Zapadne Srbije		Region Južne i Istočne Srbije		Region Kosova i Metohije		Inostranstvo	
	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja	Neproblematična potraživanja	Problematična potraživanja
Potraživanja od stanovništva	34.107.221	399.262	36.057.458	597.487	10.566.140	303.355	7.558.601	126.804	722.541	8.376	5.267	36
Stambeni krediti	22.924.163	76.962	17.813.686	135.427	3.958.797	78.748	2.394.591	24.705	108.288	-	4.962	-
Potrošački i gotovinski krediti	10.101.062	282.072	17.126.528	417.991	6.231.392	190.326	4.916.836	91.152	588.875	8.020	-	-
Transakcioni i kreditne kartice	128.380	2.955	395.585	6.933	97.373	3.305	47.824	1.550	4.605	91	-	-
Ostala potraživanja	953.616	37.274	721.660	37.137	278.578	30.977	199.350	9.396	20.773	265	304	36
Potraživanja od privrede	51.284.647	770.888	31.700.018	114.252	8.924.626	83.348	4.749.455	40.153	1.046	-	-	-
Sektor A	687.921	15.006	5.880.537	5.090	507.087	4.391	50.802	-	-	-	-	-
Sektor B, C i E	4.522.116	600.694	10.839.514	59.181	4.290.836	38.169	2.345.015	4.378	-	-	-	-
Sektor D	6.088.857	-	1.557.810	-	2.261.162	-	1.062.014	-	-	-	-	-
Sektor F	11.063.153	11.138	3.555.655	667	321.164	3.352	378.969	4.053	-	-	-	-
Sektor G	6.423.055	64.479	5.659.022	36.520	625.623	22.774	688.061	30.406	1.046	-	-	-
Sektor H, I i J	9.383.015	23.892	2.253.660	5.102	485.962	14.435	115.749	838	-	-	-	-
Sektor L, M i N	13.116.531	55.679	1.953.820	7.691	432.793	226	108.845	477	-	-	-	-
Potraživanja od ostalih klijenata	14.393.421	29.834	3.111.056	165.462	776.595	259.717	468.826	15.212	-	-	1.774.725	-
Ukupna izloženost	99.785.289	1.199.984	70.868.532	877.201	20.267.361	646.420	12.776.882	182.169	723.586	8.376	1.779.992	36

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.2 Kreditni rizik (nastavak)****Rizici srodni kreditnom riziku**

Kreditni rizik obuhvata rezidualni rizik, rizik smanjenja vrednosti potraživanja, rizik izmirenja/isporuke, rizik druge ugovorne strane i kreditno-devizni rizik. Banka rizike srodne kreditnom riziku prevazilazi istim kontrolnim procesima i procedurama koji se koriste za kreditni rizik.

Rizik druge ugovorne strane

Banka posluje sa derivativnim finansijskim instrumentima, kao i sa repo/reverznom repo instrumentima što dovodi do njene izloženosti riziku druge ugovorne strane odnosno riziku od neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnjanja novčanih tokova po toj transakciji.

Kreditni rizik derivata se limitira utvrđivanjem maksimalnog limita za svaki pojedinačni derivativni finansijski instrument i to na osnovu njegove vrste, ročnosti kao i kreditnog kvaliteta klijenta. Za repo/reverzne repo transakcije uspostavljene su različite vrste limita (nominalni limit za proizvod, nominalni limit prema drugoj ugovornoj strani, limit prema drugoj ugovornoj strani u skladu sa ročnošću i kreditnim kvalitetom klijenta), a kreditni rizik se ograničava i dnevnom vrednovanjem kolaterala i uspostavljanjem procesa za margin call.

37.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je definisan Odlukom Narodne banke o upravljanju rizikom likvidnosti („Službeni glasnik RS“, br.103/2016).

Rizik likvidnosti je rizik da Banka neće biti u mogućnosti da izmiri svoje dospele obaveze. Da bi se ovaj rizik smanjio ili ograničio rukovodstvo Banke nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, upravlja aktivom razmatrajući stepen likvidnosti iste, prati dnevnu likvidnost Banke kao i njene buduće novčane tokove.

To uključuje procenu očekivanih dinarskih i deviznih novčanih tokova na dnevnom nivou i postojanje visoko likvidnih sredstava obezbeđenja koja mogu biti korišćena za osiguranje dodatnih finansijskih sredstava ukoliko se to zahteva. Svojom imovinom i obavezama Banka upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze i da njeni klijenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom likvidnosti u Banci je definisano politikama, procedurama, pravilnicima i ostalim internim aktima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura, pravilnika i ostalih internih akata se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Komitet za operativno upravljanje likvidnošću ("KOL odbor") su odgovorni za praćenje rizika likvidnosti, upravljanje rizikom likvidnosti i predlaganje Izvršnom odboru mera i aktivnosti za održavanje likvidnosti, usklađivanje ročne strukture, plana rezervi finansiranja i drugih mera od značaja za finansijsku stabilnost Banke. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prate pokazatelj rizika likvidnosti (LIK) tako da se isti kreće u okviru limita propisanih od strane Narodne Banke Srbije, i Planom finansiranja u nepredviđenim situacijama (kriza likvidnosti) (u daljem tekstu "PFNS"). Politika internog procesa procene adekvatnosti likvidnosti (ILAAP) i PFNS definišu i druge pokazatelje i njihove limite kao i osobe/odeljenja zadužene za praćenje i izveštavanje o istim. Kratak rezime kretanja ovih pokazatelja prezentuje se dvonedeljno na sastancima Komiteta za operativno upravljanje likvidnošću, odnosno i češće u slučaju probijanja limita ili promene statusa likvidnosti.

Banka održava portfolio koji se sastoji od visoko likvidnih hartija od vrednosti i diversifikovanih sredstava koja mogu lako da se konvertuju u gotovinu u slučaju nepredviđenih i negativnih oscilacija u tokovima gotovine Banke. Takođe, Banka održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa zahtevima Narodne Banke Srbije.

Nivo likvidnosti se iskazuje pokazateljem likvidnosti koji predstavlja odnos zbira likvidnih sredstava prvog reda (gotovina sredstva na žiro računu, zlato i drugi plemeniti metali; sredstva na računima kod banaka s raspoloživim kreditnim rejtingom izabrane agencije za rejting kome odgovara nivo kreditnog kvaliteta 3 ili bolji utvrđen u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke (investicioni rang); depoziti kod Narodne banke Srbije; čekovi i druga novčana potraživanja u postupku realizacije; neopozive kreditne linije odobrene Banci, akcije i dužničke hartije od vrednosti kotirane na berzi; 90% fer vrednosti hartija od vrednosti koje glase na dinare, bez devizne klauzule, čiji je izdavalac Republika Srbija i čija je minimalna ročnost tri meseca, odnosno 90 dana, a koje je Banka klasifikovala kao hartije od vrednosti kojima se trguje ili hartije od vrednosti koje su raspoložive za prodaju) i drugog reda (ostala potraživanja Banke koja dospevaju do mesec dana) i zbira obaveza po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća (40% depozita po viđenju banaka, 20% depozita po viđenju ostalih deponentata, 10% štednih uloga, 5% garancija i drugih oblika jemstva i 20% neiskorišćenih odobrenih neopozivih kreditnih linija) i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)**

Pored šireg pokazatelja likvidnosti Banka prati i uži pokazatelj likvidnosti.

Uži pokazatelj likvidnosti predstavlja odnos likvidnih potraživanja Banke prvog reda, s jedne strane, i zbir obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja, s druge strane.

Banka je i tokom 2021. i tokom 2020. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti iznad zakonom propisanog nivoa.

Širi pokazatelj likvidnosti

	2021	2020
Prosek tokom perioda	1,50	1,37
Najviši	1,87	1,87
Najniži	1,27	1,12
Na dan 31. decembra	1,30	1,73

Uži pokazatelj likvidnosti

	2021	2020
Prosek tokom perioda	1,36	1,29
Najviši	1,75	1,82
Najniži	1,16	1,09
Na dan 31. decembra	1,18	1,69

Od 30.06.2017. na osnovu Odluke o upravljanju rizikom likvidnosti banke, donete od strane Narodne Banke Srbije, poslovne banke su u obavezi da na mesečnom nivou obračunavaju i izveštavaju o vrednosti Pokazatelja pokrića likvidnom aktivom (u daljem tekstu PPLA). PPLA predstavlja odnos zaštitnog sloja likvidnosti banke i neto odliva likvidnih sredstava do kojih bi došlo tokom narednih 30 dana od dana računanja ovog pokazatelja u pretpostavljenim uslovima stresa. Banka je dužna da PPLA, zbirno u svim valutama, održava na nivou koji nije niži od 100%.

Set politika i drugih internih akata usvojen od strane Upravnog i Izvršnog odbora detaljnije opisuje pitanja nadležnosti, metodologije obračuna, limita i eskalacije. Pored definisanog regulatornog limita Banka je uspostavila i prati i interne limite za PPLA, kroz Izveštaj o sklonosti ka rizicima.

Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti u okviru Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom odgovorno je za obračun pokazatelja, a za upravljanje pokazateljem i projekcije pokazatelja odgovorna je Služba upravljanja aktivom i pasivom. Grupa je na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine imala vrednost PPLA iznad propisanog limita.

	Na dan 31. decembra 2021.	Na dan 31. decembra 2020.
PPLA	168,43	201,23

Banka pored obračuna regulatornih i internih pokazatelja sprovodi i redovni stres test za rizik likvidnosti. Analiza perioda opstanka radi se na mesečnom nivou (tokom 2021.godine dinamika je promenjena sa nedelje na mesečnu). Definisane su tri vrste krize (kriza imena, tržišna kriza i kombinovana kriza) sa dva stepena ozbiljnosti (blaga i ozbiljna). Svaka od kriza ima pretpostavljeni period trajanja.

Najgori scenario koji se prati pretpostavlja veoma ograničen pristup međubankarskom tržištu i tržištu kapitala, i u isto vreme velike odlive po osnovu klijentskih depozita. Dodatno, simulacija pretpostavlja veće korišćenje garancija i kreditnih linija. Početkom 2018 godine usvojena je nova metodologija za analizu perioda opstanka. Banka je definisala interne limite za SPA. Metodologija koja se koristi za Analizu perioda opstanka (SPA) u EBS se zasniva na Pristupu opasne zone. Model opasne zone se koristi kao model rizika finansiranja u sistemskim stres testovima. Pretpostavka je da je rizik likvidnosti sekundarni rizik, koji se lako može proširiti i povećati bilo koju krizu koja proističe iz drugih kategorija rizika. Pristup Opasne zone podrazumeva da dok se kriza razvija i postaje ozbiljnija, postoje kritične tačke gde se svako finansijsko tržište zatvara i više nije dostupno za subjekt.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)**

Kao dodatni način za upravljanje rizikom likvidnosti, Banka na mesečnom nivou izrađuje izveštaj o gepu likvidnosti, u kome su pozicije raspoređene ili u skladu sa ugovorenim rokom dospeća ili uz primenu pretpostavki za raspoređivanje pozicija koje nemaju ugovoreni rok dospeća. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti je odgovorno za redovno praćenje i izveštavanje. Izvršni odbor Banke je usvojio interne limite za gep likvidnosti i to za pokazatelj apsolutnog novčanog toka i pokazatelj kumulativnog novčanog toka. Metodologija izrade izveštaja je definisana kroz zaseban interni akt.

Banka u skladu sa zahtevima matične banke, a na bazi EU regulative, prati i izveštava pokazatelj NSFR (Net Stable Funding ratio). Pokazatelj je definisan kao odnos elemenata koji obezbeđuju stabilno finansiranje i elemenata koji zahtevaju stabilno finansiranje, i služi za praćenje rizika strukturne likvidnosti, sa fokusom na dugoročno finansiranje u svrhu ograničavanja upotrebe kratkoročnog finansiranja i finansiranja neusklađenosti. Banka je definisala interne limite za pokazatelj NSFR.

Visina internih limita se preispituje jednom godišnje.

Izvršni odbor Banke se obaveštava o izloženosti riziku likvidnosti putem mesečnog izveštaja o pokazateljima rizika likvidnosti.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)****Analiza finansijskih obaveza prema dospeću**

Sledeća tabela prikazuje najznačajnije finansijske obaveze Banke prema roku dospeća, sa stanjem na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine.

Banka očekuje da većina deponenata neće zahtevati isplatu depozita na dan dospeća utvrđenim ugovorom.

	U RSD hiljada					
	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 31.12.2021.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	34.997.598	22.982.437	79.949.377	102.247.708	42.979.042	283.156.162
Subordinirane obaveze	6.955	-	-	-	3.527.463	3.534.418
Ukupno	35.004.553	22.982.437	79.949.377	102.247.708	46.506.505	286.690.580

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću

	Od 0-1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 31.12.2020.
Obaveze po osnovu kredita, depozita i hartija od vrednosti	20.112.434	29.713.590	58.946.410	103.806.427	45.134.074	257.712.935
Subordinirane obaveze	-	83.986	252.572	-	3.533.849	3.870.407
Ukupno	20.112.435	29.797.576	59.198.982	103.806.427	48.667.923	261.583.342

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje garancije, akreditive i ostale preuzete neopozive obaveze Banke prema ugovorenim rokovima dospeća:

							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2021
Potencijalne obaveze	153.003	410.694	4.703.912	12.095.163	13.069.399	1.041.361	31.473.532
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	40.538.684	868.628	3.655.186	6.927.380	6.404.232	4.152.834	62.546.944
Ukupno	40.691.687	1.279.322	8.359.098	19.022.543	19.473.631	5.194.195	94.020.476

							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 2020
Potencijalne obaveze	426.385	772.921	3.917.595	11.417.337	7.303.074	694.153	24.531.465
Preuzete neopozive obaveze i akreditivi	26.221.740	831.699	720.607	4.047.232	4.742.941	2.629.485	39.193.704
Ukupno	26.648.125	1.604.620	4.638.202	15.464.569	12.046.015	3.323.638	63.725.169

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)*****Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)***

Za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine, Banka koristi sredstva Evropske investicione banke (u daljem tekstu: EIB) i Nemačke razvojne banke (u daljem tekstu: KfW) i Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: EBRD).

Banka je potpisala četiri ugovora sa EIB za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća, kao i infrastrukturnih projekata malog i srednjeg obima koje realizuju opštine i to 2010. godine, 2012. godine, 2015. godine i 2018. godine u ukupnom iznosu od 175 miliona evra. Tokom 2020. godini Banka potpisala novi ugovor sa EIB na ukupan iznos od 30 miliona evra za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća i preduzeća srednje kapitalizacije sa ciljem reagovanja na situaciju izazvanu COVID 19 krizom.

Potpisivanjem ugovora sa KfW 2014. godine, Banka je za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća i projekata energetske efikasnosti/obnovljive energije obezbedila sredstva u iznosu od 20 miliona evra. Banka je krajem 2017. godine potpisala novi ugovor sa KfW u iznosu od 23 miliona evra za potrebe finansiranja energetske efikasnosti i obnovljive energije. Polovinom decembra 2018. godine Banka je potpisala ugovor sa KfW, za finansiranje obnovljivih izvora energije za mala i srednja preduzeća u ukupnom iznosu od 10 miliona evra.

Krajem juna 2018. godine Banka je potpisala ugovor sa EBRD za potrebe finansiranja projekata energetske efikasnosti u sektoru stanovništva, na iznos od 600 miliona dinara. Polovinom juna 2019. godine Banka je potpisala ugovor sa EBRD za finansiranje mikro, malih i srednjih preduzeća u ukupnom iznosu od 40 miliona evra. Tokom 2020. godine Banka je potpisala dva dugoročna ugovora sa EBRD za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća u iznosima od 2,16 milijardi dinara i 40 miliona evra. U maju 2021. godine Banka je potpisala ugovor sa EBRD, u iznosu od 1,2 milijarde dinara za potrebe finansiranja projekata energetske efikasnosti u sektoru stanovništva, dok je u avgustu iste godine potpisala još dva ugovora, na iznos od 25 miliona evra za potrebe finansiranja malih i srednjih preduzeća i preduzeća srednje kapitalizacije sa ciljem reagovanja na situaciju izazvanu COVID 19 krizom i na iznos od 5 miliona evra za finansiranje mikro, malih i srednjih preduzeća.

Za potrebe finansiranja kredita pravnim licima Banka je krajem 2017. godine sa Erste Group Bank AG potpisala ugovor o dugoročnom kreditu na iznos od 53 miliona evra. Banka je u junu 2018. godine potpisala novi ugovor sa Erste Group AG za potrebe finansiranja kredita pravnim licima u ukupnom iznosu od 65 miliona evra.

Banka je u julu 2017. godine potpisala posrednički finansijski ugovor sa Narodnom bankom Srbije kao agentom za korišćenje sredstava iz Apeks zajma za mala i srednja preduzeća i druge prioritete III/B.

Banka je u novembru 2020. godine potpisala dugoročni ugovor sa Razvojnog bankom Saveta Evrope (u daljem tekstu: CEB) za potrebe finansiranja mikro, malih i srednjih preduzeća u iznosu od 30 miliona evra.

Saldo primljenih kredita od inostranih kreditnih institucija na kraju 2021. godine je prikazan u okviru Napomene 27.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)

Analiza ročne strukture sredstava i obaveza

							U RSD hiljada
	Do 14 dana	Od 15 dana do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno 31.12.2021.
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	39.929.941	-	-	-	-	-	39.929.941
Potraživanja po osnovu derivata	29.823	-	-	-	99.754	55.871	285.448
Hartije od vrednosti	139.550	2.012.966	3.800.100	2.376.275	33.278.594	16.892.238	58.499.723
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.646.880	-	63	10.257	13.592	22.404	6.693.196
Kredit i potraživanja od komitenata	891.739	1.864.186	2.911.698	19.035.836	74.204.017	119.227.564	218.135.039
Ostala finansijska sredstva	372.708	849.279	93	1.072	167.406	1.139	1.391.697
Ukupna aktiva	48.010.641	4.726.431	6.711.954	21.423.440	107.763.363	136.299.216	324.935.044
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	3.101	-	-	-	67.219	96.080	166.400
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.947.794	1.135.497	2.220.614	16.602.688	40.363.350	5.981.849	74.251.792
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	159.487.475	4.034.975	13.084.131	23.158.005	3.431.647	5.708.138	208.904.371
Subordinirane obaveze	-	6.955	-	-	-	3.527.463	3.534.418
Ostale finansijske obaveze	223.885	213.776	-	47.564	497.288	1.257.941	2.240.454
Ukupno obaveze	167.662.255	5.391.203	15.304.745	39.808.257	44.359.504	16.571.471	289.097.435
Ukupan kapital	-	-	-	-	-	37.843.491	37.843.491
Ukupno pasiva	167.662.255	5.391.203	15.304.745	39.808.257	44.359.504	54.414.963	326.940.927
Ročna neusklađenost na dan: 31. decembra 2021. godine	(119.651.614)	(664.772)	(8.592.791)	(18.384.817)	63.403.859	81.884.253	
31. decembra 2020. godine	(86.341.820)	(2.586.518)	(16.146.093)	(11.626.297)	39.986.103	74.673.120	

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.3. Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)*****Analiza finansijskih obaveza prema dospeću (nastavak)***

Prethodna tabela predstavlja analizu rokova dospeća finansijskih sredstava i obaveza Banke na osnovu ugovorenih uslova plaćanja. Ugovoreni rokovi dospeća sredstava i obaveza određeni su na osnovu preostalog perioda na dan bilansa stanja u odnosu na ugovoreni rok dospeća. Tabela ne uključuje potencijalne obaveze i preuzete neopozive obaveze koji su prikazani u prethodnoj tabeli. Ročna struktura sredstava i obaveza na dan 31. decembra 2021. godine zasnovana je na ugovorenim diskontovanim iznosima.

Ročna neusklađenost je rezultat rasta volumena depozita po viđenju u odnosu na plasirana sredstva do 14 dana. Banka prati ročnu usklađenost koristeći statističke modele raspoređivanja depozita po viđenju u očekivane ročnosti.

36.4. Tržišni rizici

Tržišni rizici su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu.

Poslovanje Banke je između ostalih izloženo i tržišnim rizicima, koji obuhvataju devizni rizik, cenovni rizik po osnovu dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti i robni rizik.

Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti je rizik od promene cene dužničke hartije od vrednosti usled promene opšteg nivoa kamatnih stopa.

Za izračunavanje kapitalnog zahteva opšteg cenovnog rizika Banka primenjuje standardni pristup i metod dospeća.

Metod dospeća bazira se na raspoređivanju svih neto pozicija u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća prema preostalom periodu do dospeća i kuponskoj (kamatnoj) stopi, a prema propisanoj tabeli u Odluci kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Kapitalne zahteve za tržišne rizike proistekle iz stavki Knjige trgovanja Banka izračunava primenom metodologije i smernica propisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Upravljanje tržišnim rizicima u Banci je definisano politikama, procedurama i pravilnicima koje odobravaju Upravni odbor i Izvršni odbor i koje su u saglasnosti sa strategijom upravljanja rizicima na nivou Erste Grupe, kao i sa svim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima Republike Srbije. Revizija politika, procedura i pravilnika se obavlja u skladu sa potrebama, a najmanje jednom godišnje.

Proces upravljanja tržišnim rizicima organizovan je kroz rad Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i Službe upravljanja aktivom i pasivom.

Identifikovanje, merenje, analiziranje i izveštavanje o izloženosti tržišnim rizicima povereno je posebnoj organizacionoj jedinici Banke, odnosno Odeljenju za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti. Služba upravljanja aktivom i pasivom i Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti na dnevnom nivou prate pokazatelj deviznog rizika, pri čemu Služba upravljanja aktivom i pasivom po pravilu jednom mesečno priprema izveštaj za Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Dodatno, Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti prati i upravlja tržišnim rizicima kroz kontrolu postavljenih limita knjige trgovanja, izmenu postojećih i definisanje novih, kao i procenu relevantnih rizika proisteklih iz uvođenja novih proizvoda i složenih transakcija.

Postavljene su tri vrste limita:

- VaR limit
- Limiti osetljivosti (PVBP, CR01)
- Stop loss limiti

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.4. Tržišni rizici (nastavak)

Value at Risk (VaR) meri maksimalni očekivani gubitak vrednosti rizične aktive ili portfolija tokom unapred definisanog perioda držanja za dati interval pouzdanosti. Kalkulacija VaR-a se sprovodi metodom istorijske simulacije sa jednostranim nivoom poverenja od 99%, periodom držanja od jednog dana i dvogodišnjim simulacionim periodom.

Praćenje izloženosti radi se na dnevnom nivou.

VaR u RSD hiljada	Na dan 31. decembra 2021.	Na dan 31. decembra 2020.
<i>Kamatni rizik</i>	11.339	10.455
<i>Devizni rizik</i>	6.898	4.221
Ukupno	14.846	14.676

Obračun VaR-a se sprovodi u tehničkom rešenju implementiranom na nivou Erste Grupe.

Za potrebe obračuna internih kapitalnih zahteva dnevni VaR sa nivoom poverenja od 99% se prebacuje na godišnji, a nivo poverenja se povećava na 99,92%.

Postavljena su dva limita osetljivosti, PVBP i CR01.

Price Value of a Basis Point (PVBP) je pretpostavljena promena cene pozicija iz knjige trgovanja usled paralelnog pomeranja krive prinosa za 1 bazni poen. Limit je definisan po valutama (RSD, EUR, USD, OTH) i na total nivou.

Credit PV01 (CR01) je pretpostavljena promena vrednosti hartija od vrednosti usled paralelnog pomeranja kreditnog spreda za jedan bazni poen. Izloženost se prati na nivou pojedinačnog izdavaoca, zasebno za hartije od vrednosti u knjizi trgovanja i u bankarskoj knjizi.

VaR i limite osetljivosti odobrava Izvršni odbor Banke, na predlog Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, i Odbor za tržišne rizike Erste Grupe. Izloženost i usklađenost sa limitima prati se na dva nivoa, od strane Odeljenja za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti i od strane Group Trading Book Risk Management.

Stop loss limiti su uspostavljeni za month-to-date (MtD) i year-to-date (YtD) rezultate Sektora finansijskih tržišta. Razlika između maksimalnog MtD/YtD i trenutnog MtD/YtD se stavlja u odnos sa limitom i ne sme biti veća od definisanog limita. Stop loss limite odobrava Izvršni odbor Banke na predlog Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom. Izloženost se prati na dnevnom nivou.

Banka na mesečnom nivou sprovodi stres testiranje portfolija knjige trgovanja. Definisana su istorijska i standardna (jednofaktorska) scenarija, a Izvršni odbor banke odobrava limit na predlog Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom

Banka na dnevnom nivou prati usklađenost perioda držanja pozicija u hartijama od vrednosti raspoređenih u knjigu trgovanja sa maksimalnim periodom definisanim Strategijom trgovanja.

U slučaju prekoračenja interno propisanih limita definisan je proces eskalacije i mere za vraćanje u okvire limita. Visina limita se preispituje jednom godišnje.

Izvršni odbor Banke se obaveštava o izloženosti tržišnim rizicima putem mesečnog izveštaja o pokazateljima tržišnih rizika u knjizi trgovanja.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.4. Tržišni rizici (nastavak)****36.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa**

Kamatni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i procenjuje isti ukupno i po svim materijalno značajnim valutama za čiju definiciju ima uspostavljene kriterijume. U skladu sa tim kriterijumima, pod materijalno značajnim valutama Banka smatra RSD i EUR.

Osnova za formiranje kamatnih stopa su tržišne kamatne stope, na osnovu čijih kretanja se i kamatne stope Banke redovno usklađuju. Rezultat promene kamatnih stopa može biti povećanje ili smanjenje kamatnih marži. Aktivnost upravljanja rizikom kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Grupe, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

Banka je uspostavila set indikatora i limita osetljivosti kojima se prati i upravlja izloženošću kamatnom riziku u bankarskoj knjizi.

Basis point 01 (BP01) – promena vrednosti bilansnih pozicija usled promene kamatnih stopa za jedan bazni poen (izloženost se prati na ukupnom i nivou pojedinačnih valuta, za definisane vremenske korpe).

Economic Value of Equity (EVE) – šok od +/- 200 baznih poena (sa i bez primene floor-a za kamatne stope) za svaku pojedinačnu valutu i sumiranje najgorih scenarija. Za diskontovanje se koristi risk free kriva.

Pored EVE 1 indikatora, uspostavljen je i redovno se prati i izveštava i EVE 2 pokazatelj. EVE 2 je baziran na 6 različitih (paralelnih i neparalelnih) scenarija definisanih EBA smernicama.

Market Value of Equity (MVoE) - šok od +/- 200 baznih poena za svaku pojedinačnu valutu i sumiranje najgorih scenarija. Za diskontovanje se koristi risk free kriva uvećana za marginu.

EVE i MVoE raciji se obračunavaju kao odnos osetljivosti i kapitala.

CR01 – promena vrednosti portfolija hartija od vrednosti raspoređenih u bankarsku knjigu usled promene kreditnog spreda za 1 bazni poen.

Pored pokazatelja kojima se meri uticaj promena kamatnih stopa na ekonomsku vrednost kapitala, Banka je definisala pokazatelje preko koga se procenjuje uticaj promene kamatnih stopa na neto kamatni prihod. Koriste se šokovi od +/-200 baznih poena (sa i bez primene floor-a za kamatne stope), šokovi uslovljeni tržišnom volatilnošću kamatnih stopa, kao i 6 scenarija propisanih EBA smernicama.

Uspostavljanjem zasebnih indikatora procenjuje se i rizik opcija, kao i bazni rizik.

Kako bi se identifikovao kamatni rizik i obračunali pokazatelji, sve pozije se grupišu u predefinisane vremenske korpe na bazi preostale ročnosti ili narednog određivanja kamatne stope. Pozicije bilansa stanja koje nemaju ugovoreni rok dospeća (pre svega depoziti po viđenju) se modeliraju statističkim metodama.

S obzirom da se pokazatelji kamatnog rizika obračunavaju primenom bihejvioralnih modela, Banka je definisala i pokazatelje kojima se procenjuje rizik tih modela, promenama u pretpostavkama i scenarijima za obračun pokazatelja kamatnog rizika. Razlika između inicijalnih obračuna i obračuna u skladu sa izmenjenim pretpostavkama pokazuje uticaj primenjenih modela.

Banka na redovnoj osnovi priprema izveštaj o kamatnom gepu koji predstavlja pregled kamatno osetljivih bilansnih i vanbilansnih pozicija u bankarskoj knjizi, po vremenskim korpama. Za pozicije s fiksnom kamatnom stopom određuje se rizik ročne neusklađenosti, a za stavke s promenljivom kamatnom stopom očekivani interval ponovnog određivanja kamatne stope. Relativni kamatni gep se određuje za najznačajnije valute i za sve valute zajedno, stavljanjem u odnos razlike između kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive (po vremenskim korpama) s jedne strane i ukupne aktive s druge strane.

Za obračun internog kapitalnog zahteva Banka koristi VaR pristup (nivo poverenja 99,92%) i uzima u obzir kamatni rizik i rizik kreditnog spreda.

Visina limita za pokazatelje kamatnog rizika se preispituje jednom godišnje.

Izvršni odbor Banke se obaveštava o izloženosti kamatnom riziku putem mesečnog izveštaja o pokazateljima tržišnih rizika u bankarskoj knjizi.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)

36.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa (Repricing Gap) na dan 31. decembra 2021. godine. Sredstva i obaveze i valutni swap-ovi od vanbilansnih stavki su prikazane po datumu ponovnog određivanja kamate ili datumu dospeća u zavisnosti od toga koji je datum raniji.

Kategorija							U RSD hiljada
	Do mesec dana	Od mesec do tri meseca	Od tri do šest meseci	Od šest meseci do godinu dana	Preko jedne godine	Ukupno nekamatonosno	Ukupno
Gotovina	-	-	-	-	-	10.832.333	10.832.333
Obavezna rezerva	11.251.764	-	-	-	-	17.853.285	29.105.049
Hartije od vrednosti	2.613.628	5.674.896	2.589.946	4.876.113	44.404.141	-	60.158.724
Kreditni bankama	6.623.436	-	-	-	-	-	6.623.436
Kreditni komitentima	66.311.480	79.519.086	30.167.658	4.749.283	36.292.632	-	217.040.139
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	6.429.499	6.429.499
Ukupna bilansna aktiva	86.800.308	85.193.982	32.757.604	9.625.396	80.696.773	35.115.117	330.189.181
<i>FX Swap</i>	11.476.134	1.675.821	-	-	72.748	-	13.224.703
Ukupna aktiva	98.276.442	86.869.803	32.757.604	9.625.396	80.769.521	35.115.117	343.413.883
Obaveze prema bankama	6.515.050	5.056.030	12.346.121	-	7.423	-	23.924.624
Obaveze prema FI	6.761.570	17.770.248	7.029.800	3.436.561	12.587.724	-	47.585.904
Depoziti po viđenju	13.715.101	7.877.692	11.947.833	24.158.255	93.824.362	-	151.523.244
Oročeni depoziti	9.905.944	14.847.264	12.055.008	18.938.210	8.775.634	-	64.522.060
Ostala pasiva	-	-	-	-	-	4.789.858	4.789.858
Kapital	-	-	-	-	-	37.843.491	37.843.491
Ukupna bilansna pasiva	36.897.666	45.551.234	43.378.761	46.533.027	115.195.143	42.633.350	330.189.181
<i>FX Swap</i>	11.445.958	1.677.782	-	-	71.859	-	13.195.599
Ukupna pasiva	48.343.624	47.229.016	43.378.761	46.533.027	115.267.003	42.633.350	343.384.780
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2021.	49.932.818	39.640.788	(10.621.157)	(36.907.631)	(34.497.481)	(7.520.389)	26.947
Neto izloženost kamatnom riziku na dan 31.12.2020.	66.618.520	10.398.364	(34.261.032)	(23.817.791)	(10.181.605)	(8.577.479)	178.975

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)****36.4.1 Rizik od promene kamatnih stopa (nastavak)**

Rizik od promene kamatnih stopa se takođe prati analizom senzitiviteta – scenario analizama, odnosno posmatranjem uticaja promene kamatnih stopa na prihode i rashode Banke.

Sledeća tabela prikazuje senzitivnost bilansa uspeha Banke na razumno moguće promene kamatnih stopa (1%) uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Senzitivnost bilansa uspeha predstavlja efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama na neto prihode od kamata u jednoj godini na finansijska sredstva i obaveze koji su bazirani na kamatnim stopama na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine.

Valuta	Promena u procentnom poenu	U RSD hiljada		
		Senzitivnost na bilans uspeha za period završen 31. decembra 2021.	Promena u procentnom poenu	Senzitivnost na bilans uspeha za period završen 31. decembra 2020.
<i>Povećanje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	118.432	1%	168.140
EUR	1%	451.212	1%	510.298
<i>Smanjenje procentnih poena:</i>				
RSD	1%	(224.157)	1%	(152.854)
EUR	1%	(719.585)	1%	(731.349)

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)****36.4.2. Devizni rizik**

Devizni rizik je rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Bankarsko poslovanje u različitim valutama uslovljava izloženost oscilacijama deviznih kurseva više valuta.

Banka upravlja deviznim rizikom nastojeći da spreči negativne efekte promene međuvalutnih kurseva i kursa stranih valuta u odnosu na dinar (negativne kursne razlike) kako na finansijski rezultat Banke, tako i na sposobnost komitenata da vraćaju kredite u stranoj valuti.

U cilju zaštite od deviznog rizika, Banka dnevno prati kretanje deviznih kurseva na finansijskom tržištu, vodi politiku niske izloženosti deviznom riziku i sa korisnicima kredita i plasmana ugovara valutnu klauzulu.

Sektor finansijskih tržišta i Služba upravljanja aktivom i pasivom dnevno prate kretanje deviznog rizika u celini i po pojedinim valutama. Odeljenje za upravljanje tržišnim rizicima i rizikom likvidnosti dnevno prati kretanje pokazatelja deviznog rizika i interno postavljene limite devizne pozicije po valutama. Pozicije se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini svih utvrđenih limita.

U skladu sa regulatornim zahtevima Narodne banke Srbije, Banka kontinuirano održava svoju deviznu poziciju – pokazatelj njenog deviznog rizika u granicama zakonski propisanog maksimuma u odnosu na kapital, gde je Banka dužna da obezbedi da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija ne prelazi 20% njenog kapitala.

U toku 2021. godine, Banka je kontinuirano vodila računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, pri čemu je navedeni pokazatelj bio na nivou koji je u okviru propisanog limita. Pokazatelj deviznog rizika Banke na kraju svakog radnog dana nije bio veći od 20% u odnosu na kapital Banke.

Sledeća tabela ukazuje na valute u kojima Banka ima značajne izloženosti na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine svojih monetarnih sredstva i obaveze kojima se ne trguje.

Navedena analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli. Negativni iznosi u tabeli predstavljaju potencijalno smanjenje bilansa uspeha, odnosno dobitka ili kapitala, dok pozitivni iznosi predstavljaju potencijalna povećanja.

Rizik od promene deviznih kurseva

Valuta	U RSD hiljada			
	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) na dan 31. decembra 2021.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja na dan 31. decembra 2021.	Promene u deviznom kursu (depresijacija u %) na dan 31. decembra 2020.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja na dan 31. decembra 2020.
EUR	2%	(9.470)	2%	(5.378)
CHF	2%	(54)	2%	(76)
USD	2%	655	2%	391

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.4. Tržišni rizici stopa (nastavak)

36.4.2. Devizni rizik

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembra 2021. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

U RSD hiljada

	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti	Ukupno u dinarima	Ukupno
AKTIVA							
Gotovina i sredstva kod centralne banke	24.322.776	103.169	484.829	134.079	25.044.853	14.885.088	39.929.941
Založena finansijska sredstva	-	-	-	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu derivata	255.636	-	-	-	255.636	29.812	285.448
Hartije od vrednosti	8.383.315	1.529.191	-	-	9.912.506	48.587.217	58.499.723
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	653.626	63.247	35.625	232.156	984.654	5.708.542	6.693.196
Kredit i potraživanja od komitenata	160.246.277	352.789	6.927	-	160.605.993	57.529.046	218.135.039
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	118	118
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	1.729.377	1.729.377
Osnovna sredstva	-	-	-	-	-	3.187.861	3.187.861
Tekuća poreska sredstva	-	-	-	-	-	238.878	238.878
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	227.079	227.079
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	12.252	12.252
Ostala sredstva	25.872	-	3.771	18	29.661	1.220.608	1.250.269
Ukupna aktiva:	193.887.502	2.048.396	531.152	366.253	196.833.303	133.355.878	330.189.181
PASIVA							
Obaveze po osnovu derivata	163.302	109	-	-	163.411	2.989	166.400
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	61.052.205	8.019	4.948	11.706	61.076.878	13.174.914	74.251.792
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	117.474.340	6.368.745	4.017.596	1.011.105	128.871.786	80.032.585	208.904.371
Subordinirane obaveze	3.534.418	-	-	-	3.534.418	-	3.534.418
Rezervisanja	-	-	-	-	-	1.690.993	1.690.993
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	109.647	109.647
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	9.763	9.763
Ostale obaveze	1.988.572	2.319	1.674	288	1.992.853	1.685.453	3.678.306
Ukupno obaveze:	184.212.837	6.379.192	4.024.218	1.023.099	195.639.346	96.706.344	292.345.690
Ukupan kapital:	-	-	-	-	-	37.843.491	37.843.491
Ukupno pasiva:	184.212.837	6.379.192	4.024.218	1.023.099	195.639.346	134.549.835	330.189.181
Neto devizna pozicija na dan:							
- 31. decembra 2021. godine	9.674.665	(4.330.796)	(3.493.066)	(656.846)	1.193.957		
- 31. decembra 2020. godine	7.891.122	(2.507.420)	(1.741.683)	(294.220)	3.347.799		

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.5. Koncentracija rizika Banke**

Koncentracija rizika Banke obuhvataju rizike izloženosti Banke prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica. kao i rizike izloženosti Banke prema licu povezanom sa Bankom.

Praćenje izloženosti Banke ovom riziku obavezan je deo postupaka u fazi odobravanja plasmana u smislu da organ - odbor koji odobrava plasman raspolaže podacima o ukupnoj visine izloženosti Banke prema klijentu ili grupi povezanih lica i odnosa prema kapitalu Banke.

U 2021. godini Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika izloženosti i, sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti predviđenim relevantnim procedurama i odlukama o odobravanju kredita, obezbedila usklađenost svojih plasmana i ulaganja sa pokazateljima poslovanja propisanim od strane Narodne banke Srbije (videti Napomenu 33 (b)) kao i internim pokazateljima.

U skladu sa politikama koje definišu upravljanje rizicima, rukovodstvo Banke utvrđuje limite, odnosno maksimalnu koncentraciju plasmana po pojedinim pravnim licima ili grupi povezanih lica, i licima povezanim sa Bankom.

Postupci sprovođenja upravljanja ovim rizikom predmet su i kontrole interne revizije.

36.6. Rizici ulaganja banke

Rizici ulaganja Banke, obuhvataju rizike ulaganja u kapital drugih pravnih lica i u osnovna sredstva.

U skladu sa regulativom Narodne banke Srbije, prati se visina ulaganja Banke i visina regulatornog kapitala i obezbeđuje da ulaganje Banke u jedno lice koje ne posluje u finansijskom sektoru ne pređe 10% kapitala Banke, te da ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke ne pređu 60% kapitala Banke.

Izloženost riziku ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva, prati se na način da je organizacioni deo ili organ Banke nadležan za nabavku osnovnih sredstava i ulaganje u pravna lica upoznat sa trenutnim stanjem izloženosti i visinom kapitala radi blagovremenog postupanja u skladu sa propisanim limitima.

U 2021. godini, Banka je vodila računa o usklađenosti pokazatelja rizika ulaganja i sprovođenjem odgovarajućih aktivnosti obezbedila usklađenost ulaganja sa pokazateljima propisanim od strane Narodne banke Srbije.

36.7. Rizik zemlje

Pod rizikom koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je Banka izložena podrazumevaju se negativni efekti koji bi mogli uticati na njen finansijski rezultat i kapital zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Banka najvećim delom plasira sredstva komitentima iz Republike Srbije, dok je riziku zemlje izložena u najvećoj meri u delu sredstava koja se u određenim momentima mogu plasirati do utvrđenih limita ino-bankama.

Banka vodi politiku upravljanja rizikom zemlje na način što primenjuje usvojene limite, koje je odredila matična banka na osnovu rejtinga zemalja. Limiti se nakon odobrenja od strane matične banke usvajaju i lokalno, od strane definisanog nivoa odlučivanja.

Izloženost Banke riziku zemlje je nizak iz razloga što je učešće nerezidenata u ukupnom portfoliju Banke nisko.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.8. Operativni rizik**

Operativni rizik je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nepredvidivih eksternih događaja.

Banka je uspostavila sveobuhvatan sistem upravljanja operativnim rizikom kroz identifikaciju i evidenciju, procenu i praćenje operativnog rizika u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima. Upravljanje operativnim rizikom je obaveza svih zaposlenih Banke.

Komitet za upravljanje ne-finansijskim rizicima, pored nezavisnog Odeljenja za upravljanje operativnim rizikom i ostalim ne-finansijskim rizicima, te ostalih kontrolnih funkcija, aktivno doprinosi unapređenju funkcije upravljanja operativnim rizikom.

Sistemom izveštavanja o događajima operativnog rizika vrši se pravovremena evidencija i izveštavanje identifikovanih događaja operativnog rizika, dok se procesom usklađivanja sa drugim izvorima informacija obezbeđuje kompletnos, koherentnost i obuhvatnost svih događaja operativnog rizika koji su se dogodili u Banci. Događaji operativnog rizika sakupljaju se u jedinstvenu bazu podataka i dalje analiziraju i prate.

Banka kontinuirano vrši edukacije svih zaposlenih u oblasti upravljanja operativnim rizikom podizanjem nivoa svesti zaposlenih o istom, unapređuje kvantitativne i kvalitativne alate za identifikovanje i merenje izloženosti riziku (kao što su samoprocena, ključni indikatori operativnog rizika, scenario analiza i sl.), te uspostavlja i unapređuje adekvatne preventivne i korektivne mere sa ciljem umanjavanja izloženosti operativnom riziku na prihvatljiv nivo.

Banka aktivno prati, analizira i prilagođava se aktuelnim promenama u okruženju koje su inicirane novonastalom globalnom Covid19 pandemijom. Sa tim u vezi, svi vanredni povezani gubici se redovno prikupljaju i ažuriraju u okviru baze gubitaka po osnovu operativnih rizika i uključuju u redovno izveštavanje rukovodstva. Dodatno, redovne procene operativnog rizika uključuju uticaj Covid19 situacije u svakom segmentu (samoprocena sistema upravljanja operativnim rizikom, Scenario analiza, RMA, i dr.).

Banka je definisala i redovno revidira i ažurira interne akte kojima reguliše područje upravljanja izloženosti Banke operativnom riziku, vodeći računa o usklađenosti sa važećim regulatornim okvirom te standardima Grupe.

Banka je putem Programa osiguranja od operativnih rizika osigurana od klasičnih rizika i specifičnih bankarskih rizika. Klasični rizici obuhvataju štete na imovini, Provale, krađe (vredne imovine) i opštu odgovornost. Specifični rizici Banke obuhvataju unutrašnje i eksterne prevare, tehnološke rizike i građansku odgovornost.

Kontinuirano se vrši procena rizika koji nastaju u procesu uvođenja novih proizvoda/usluga, projekata, kao i procena rizika koji nastaju poveravanjem aktivnosti trećim licima. Unapređenje internih kontrolnih mehanizama je neophodan element u svim aktivnostima upravljanja operativnim rizikom.

Banka vrši izračun kapitalnog zahteva pod Stubom 1 za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora dok pod Stubom 2 primenjuje napredni pristup koristeći interni model.

Upravljanje kontinuitetom poslovanja u uslovima Covid 19

Još od kako je 12. marta 2020. godine Svetska zdravstvena organizacija proglasila izbijanje COVID-19 globalne pandemije, srpske vlasti su sprovele brojne mere pokušavajući da obuzdaju širenje i uticaj COVID-19 u zemlji, kao što su zabrane putovanja, ograničenja kretanja, ograničenja u poslovnoj aktivnosti, i drugo.

Navedene mere su postepeno popuštane tokom 2020. godine, da bi pojedine tokom 2021. godine bile i ukinute, dok su preostale dodatno oslabljene. Popuštanje mera je ublažilo negativni uticaj COVID-19 na privredu, učesnike na tržištu, kao i srpsku i globalnu ekonomiju.

Prema objavljenim navodima NBS u januaru 2022, a po preliminarnoj proceni RZS-a o ekonomskim kretanjima u 2021. godini, realni rast BDP-a iznosi 7,5%, što predstavlja značajan rast privredne aktivnosti u odnosu na 2020. godinu. Takva kretanja su rezultat rasta aktivnosti u industriji, građevinarstvu i uslužnim sektorima. Godišnja stopa inflacije je 7,9% (procena cena u decembru 2021. u odnosu na decembar 2020.), dok je prosečna godišnja stopa inflacije u 2021. iznosila 4,0%.

Rukovodstvo Banke nastavlja da preduzima sve neophodne mere kako bi se osigurao kontinuitet poslovanja, obezbedilo kontinuirano pružanje usluga klijentima i smanjio negativan uticaj na zaposlene.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.8. Operativni rizik**

Banka je usled pandemijske situacije izazvane virusom COVID-19 obezbedila kontinuitet poslovanja svojih funkcija na način rada od kuće za više od 70% svojih zaposlenih, kombinovan rad iz upravnih objekata za funkcije koje po potrebama i uslovima rada nisu u mogućnosti da svoje poslovanje obavljaju udaljeno, kao i rada u smenama, smanjenjem radnih sati i uvođenjem radnika fizičkog obezbeđenja u prodajnim objektima Banke. Banka je dodatno informisala klijente o mogućnostima korišćenja ATM zona, m-banking i net-banking rešenja, kojom bi se izbegle nepotrebne gužve i redovi opsluživanja u filijalama Banke.

U skladu sa novouspostavljenim scenarijima rada, Banka je implementirala procesno tehničke mere u svrhu zaštite pristupa osetljivim informacijama putem udaljenog pristupa: VPN konekcija, korisnička autorizacija, log monitoring sistem itd. Usled potrebe za internim kontrolama unutar Banke a nemogućnosti odlazaka na teren i potrebe za izbegavanjem kontakta sa zaposlenima, funkcijama Banke zaduženim za kontrolu stavljeni su na raspolaganje dodatni alati za monitoring i kontrolu: snimci sa sistema za video nadzor, logovi pristupa identifikacionim karticama, logovi radnji u informacionom sistemu Banke itd.

36.9. Upravljanje kapitalom

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije;
- da obezbedi nivo i strukturu kapitala koji mogu da podrže očekivani rast plasmana;
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama i
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskim uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja koje popisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja.

*Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije, koje su od 30. juna 2017. godine u potpunosti usklađene sa zahtevima Bazel 3 standarda, propisano je da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja propisanim Odlukom o upravljanju rizicima ("Službeni glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012 i 23/2013 – dr. odluka, 43/2013 i 92/2013, 33/2015, 61/2015, 61/2016, 103/2016, 119/2017, 76/2018, 57/2019, 88/2019, 27/2020 i 67/2020) i Odlukom o adekvatnosti kapitala ("Službeni glasnik RS", br. 103/2016, , 103/2018, 88/2019, 67/2020, 98/2020, 137/2020 i 59/2021).

Regulatorno propisani pokazatelji adekvatnosti kapitala, uključujući sve regulatorne kapitalne zahteve i zaštitne slojeve kapitala sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine iznosili su:

- pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala 16,51%
- pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala 16,51%% i
- pokazatelj adekvatnosti kapitala 18,25%.

Pored zahteva definisanih u vidu minimalnih pokazatelja adekvatnosti kapitala i zaštitnih slojeva kapitala, Banka je u obavezi da ispunjava i dodatni regulatorni minimalni kapitalni zahtev, definisan u procesu sveobuhvatne supervizorske procene (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP), koji je Narodna banka Srbije za 2021. godinu definisala u formi minimalnog zahteva za kapitalom.

Navedenom Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke utvrđen je način izračunavanja kapitala Banke i pokazatelja njegove adekvatnosti. Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog (konkretno osnovnog akcijskog kapitala) i dopunskog kapitala i definisanih odbitnih stavki, dok se rizična bilansna i vanbilansna aktiva utvrđuju u skladu sa propisanim ponderima rizičnosti za sve tipove aktive.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.9. Upravljanje kapitalom(nastavak)**

Kapital banke čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, pri čemu osnovni kapital čini zbir osnovnog akcijskog kapitala i dodatnog akcijskog kapitala. Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke jednak je odnosu kapitala banke i zbira aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnog zahteva za cenovni rizik iz aktivnosti iz knjige trgovanja pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala (propisanih 8%), kapitalnog zahteva za devizni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala, kapitalnog zahteva za operativni rizik pomnoženog recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala i rizikom ponderisanih izloženosti za rizik druge ugovorne strane.

Banka sprovodi i proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP), utvrđuje raspoloživi interni kapital i vrši njegovu raspodelu, te razvija strategiju i plan upravljanja kapitalom u skladu sa Odlukom o upravljanju rizicima banke.

Okvir za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom kao koncept koji je u Banci uspostavljen, kao svoju ključnu komponentu ima Proces interne procene adekvatnosti kapitala (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP). Ovaj okvir je definisan kako bi podržao rukovodstvo banke u procesu upravljanja rizicima kojima je banka izložena, kao i njenim internim kapitalom, a sve u cilju da se postigne da Banka održava zadovoljavajući nivo kapitala u skladu sa svojim rizičnim profilom.

Okvir za integrisano upravljanje rizicima i kapitalom predstavlja sveobuhvatan sistem koji je neophodan kako bi se zadovoljila očekivanja regulatora, ali i da bi se obezbedili efikasni interni instrumenti za upravljanje. Sastoji se od sledećeg:

- Izveštaja o sklonosti ka rizicima (Risk Appetite Statement - RAS), limita i strategije upravljanja rizicima;
- Sveobuhvatnih analiza izloženosti rizicima uključujući ocenu materijalne značajnosti rizika, analizu i upravljanje rizikom koncentracije i stres testiranje;
- Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika (Risk-bearing Capacity Calculation - RCC);
- Planiranje ključnih pokazatelja izloženosti rizicima;
- Planiranje oporavka i restrukturiranja.

U skladu sa Zakonom o bankama i Odlukom o planovima oporavka banke i bankarske grupe ("Službeni glasnik RS". br. 71/2015) Banka redovno izrađuje i Narodnoj banci Srbije dostavlja Plan oporavka, koji predstavlja glavni stub za očuvanje finansijske otpornosti Banke, kao i postizanje stabilnosti u situacijama ozbiljnih finansijskih poremećaja. Pored navedenog, Banka za potrebe pripreme Plan restrukturiranja i definisanja Minimalnog zahteva za kapitalom i podobnim obavezama Banke dostavlja Narodnoj banci Srbije podatke, u skladu sa Odlukom o minimalnom zahtevu za kapitalom i podobnim obavezama banke ("Službeni glasnik RS". br. 30/2015 i 78/2017) i Odlukom o informacijama i podacima koji se dostavljaju Narodnoj banci Srbije za potrebe izrade i ažuriranja plana restrukturiranja banke i bankarske grupe ("Službeni glasnik RS". br. 78/2015, 78/2017 i 46/2018).

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)**

U sledećoj tabeli je prikazana struktura ukupnog kapitala Grupe na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine, kao i koeficijent adekvatnosti kapitala:

	31.12.2021.	U RSD hiljada 31.12.2020.
Osnovni kapital		
Osnovni akcijski kapital		
Uplaćen iznos instrumenata osnovnog akcijskog kapitala	14.107.500	12.909.000
Pripadajuća emisiona premija uz instrumente osnovnog akcijskog kapitala	3.704.504	2.553.944
Dobit iz tekućeg perioda koja ispunjava uslove za uključivanje u osnovni akcijski kapital	307.114	254.488
Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobici	176.790	642.678
Nerealizovani gubici	(65.720)	(144.747)
Ostale rezerve	16.968.156	15.634.894
Dodatna prilagođavanja vrednosti	(24.395)	(26.958)
Ostala nematerijalna ulaganja pre umanjenja za povezane odložene poreske obaveze	(1.729.377)	(1.146.644)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita	(15.081)	(22.526)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita a kojima je ugovorena ročnost duža od 2920 dana	(9.806)	(8.759)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita a kojima je ugovorena ročnost duža od 2555 dana	(4.213)	(5.813)
Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita a kojima je ugovorena ročnost duža od 2190 dana	(2.540)	-
	33.419.684	30.639.556
Dopunski kapital		
Subordinirane obaveze	3.527.463	3.568.709
	3.527.463	3.568.709
	36.947.147	34.208.265
Kapital:		
Rizična bilansna i vanbilansna aktiva		
Kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja /isporuke po osnovu slobodnih isporuka	14.525.453	13.032.542
Kapitalni zahtev za cenovni rizik	116.489	169.187
Kapitalni zahtev za devizni rizik	-	-
Kapitalni zahtev za operativni rizik	1.516.995	1.395.833
Kapitalni zahtev za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti	34.363	56.605
Adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala	16,51	16,73
Adekvatnost osnovnog kapitala	16,51	16,73
Adekvatnost kapitala	18,25	18,67

Banka je usklađena sa svim regulatornim zahtevima u pogledu adekvatnosti kapitala na svim nivoima.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)**

U tabeli koja sledi dat je pregled limita za primenu izuzetaka kod odbitnih stavki od osnovnog akcijskog kapitala definisanih Odlukom o adekvatnosti kapitala Grupe:

	U RSD hiljada	
	31.12.2021	31.12.2020
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje		
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	3.341.293	3.067.349
Ulaganja u osnovni akcijski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje	120.224	(111.469)
Ulaganja u dodatni osnovni kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje		-
Ulaganja u dopunski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje		-
Preostaje do limita	3.461.517	2.955.880
Ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje		
Limit do kojeg se ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	3.341.293	3.067.349
Ulaganja u osnovni akcijski kapital lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje	-	-
Preostaje do limita	3.341.293	3.067.349
Odložena poreska sredstva		
Limit do kojeg se odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika ne odbijaju od kapitala (10% od osnovnog akcijskog kapitala)	3.341.293	3.067.349
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika	(252.929)	(250.608)
Preostaje do limita	3.088.364	2.816.741
Kombinovani limit za odložena poreska sredstva i značajna ulaganja		
Limit do kojeg se odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje ne odbijaju od kapitala (17,65% od osnovnog akcijskog kapitala)	5.857.303	5.386.517
Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti i proističu iz privremenih razlika i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje	(252.929)	(250.608)
Preostaje do limita	5.604.374	5.135.909

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.9. Upravljanje kapitalom (nastavak)**

Pregled izloženosti rizicima i kapitalnih zahteva Banke dat je u tabeli koja sledi:

	U RSD hiljada			
	31.12.2021		31.12.2020	
	Rizična aktiva	Kapitalni zahtev	Rizična aktiva	Kapitalni zahtev
Ukupna rizična aktiva	202.416.241	16.193.299	183.177.092	14.654.167
Rizikom ponderisane izloženosti za kreditni rizik	181.568.158	14.525.453	162.906.777	13.032.542
Standardizovani pristup	181.568.158	14.525.453	162.906.777	13.032.542
IRB pristup	-	-	-	-
Izloženosti riziku izmirenja/ispоруke (osim po osnovu slobodnih isporuka)	-	-	-	-
Izloženosti tržišnim rizicima	1.456.113	116.489	2.114.843	169.187
Izloženosti operativnom riziku	18.962.435	1.516.995	17.447.909	1.395.833
Izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	429.535	34.363	707.563	56.605

Klasifikacija potraživanja dužnika u kategorije od A do D vrši se na osnovu sledećih grupa kriterijuma:

- ocena finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika;
- blagovremenosti u izmirivanju obaveza dužnika;
- drugih specifičnih kriterijuma (restruktuirana potraživanja, novoosnovana privredna društva i potraživanja po osnovu projektnog finansiranja, ažurnost kreditnog dosijea, nepokretnosti stečene naplatom potraživanja i drugo)
- kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Klasifikacija potraživanja nema uticaja na proces obračuna očekivanih kreditnih gubitaka, niti utiče na obračun iznosa aktive ponderisane kreditnim rizikom i regulatornog kapitala.

Pokazatelj leveridža

Pokazatelj leveridža Banke, koji predstavlja odnos osnovnog kapitala, koji se dobija kao zbir osnovnog akciskog kapitala i dodatnog osnovnog kapitala u skladu sa odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke, i iznosa izloženosti za potrebe obračuna pokazatelja leveridža, iznosio je 9,18% na 31.12.2021. godine (2020: 10,25%).

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)
36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Obračun fer vrednosti u EBS baziran je prvenstveno na eksternim izvornima podataka (kotacije dilera za državne obveznice i raspoložive cene akcija sa berze). OTC derivati vrednuju se uz pomoć modela. Korišćenjem modela vrednuju se i obveznice ukoliko ne postoji adekvatan broj kotacija ili kotacije nisu ažurne.

Model za vrednovanje

Obveznice

Obveznice za koje kotacije nisu raspoložive u adekvatnom broju ili kotacije nisu dovoljno ažurne vrednuju se diskontovanjem budućih novčanih tokova korišćenjem unapred definisane krive za odgovarajuću valutu.

OTC derivati

Vrednovanje se radi diskontovanjem budućih novčanih tokova uz pomoć definisanih kriva prinosa za konkretan proizvod i konkretnu valutu. Tokom 2021.godine promenjene su krive prinosa usled prelaska sa EONIA na ESTR stope. Tako dobijena vrednost derivata prilagođava se za Credit Valuation Adjustment (CVA) i Debt Valuation Adjustment (DVA), jer kreditni rizik druge ugovorne strane i sopstveni kreditni rizik nisu uzeti u obzir. CVA se odnosi na prilagođavanje za kreditni rizik druge ugovore strane, dok se DVA odnosi na prilagođavanje za sopstveni kreditni rizik. Vrednost pomenutih prilagođavanja zavisi od PD-a, LGD-a i izloženosti (NPV).

	u RSD hiljada	
	Na dan 31.12.2021.	Na dan 31.12.2020.
CVA	10.401	16.666
DVA	(2.940)	(2.705)

Hijerarhija instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti.

U skladu sa MSFI 13 EBS kvartalno dodeljuje odgovarajuće nivoe FV svim pozicijama aktive i pasive koje se vrednuju po fer vrednosti ili čija fer vrednost mora da se objavi u Napomenama uz finansijske izveštaje. Nivoi se dodeljuju u zavisnosti od toga kako se izvodi tržišna vrednost instrumenta. Postoje 3 nivoa.

Nivo FV 1

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima je dodeljen Nivo FV 1 hijerarhije određuje se na osnovu tržišnih kotacija. Fer vrednost određena na osnovu kotacija može biti Nivoa 1 ukoliko su frekvencija i obim trgovanja zadovoljavajući i postoji konzistentnost cena.

Kao Nivo FV 1 klasifikuju se derivati kojima se trguje organizovano, na berzi, kao i akcije i obveznice za koje postoji aktivno tržište.

Nivo FV 2

Instrumenti za koje postoje tržišne kotacije, ali čije tržište se ne može smatrati aktivnim usled ograničene likvidnosti, klasifikuju se kao Nivo 2. Ukoliko tržišne kotacije nisu dostupne, ali se fer vrednost određuje korišćenjem modela za vrednovanje (diskontovanje budućih novčanih tokova), a svi parametri modela (krive prinosa, spreadovi) su dostupni na tržištu, takođe se dodeljuje Nivo 2.

OTC derivati i manje likvidne akcije i obveznice klasifikuju se kao Nivo 2 instrumenti.

Nivo FV 3

Instrumenti čija se fer vrednost određuje na bazi kotacija koje nisu dovoljno ažurne ili korišćenjem modela čiji svi inputi nisu tržišno dostupni klasifikuju se kao Nivo 3 hijerarhije. Tržišno nedostupni parametri najčešće se odnose na kreditne spreadove koji se izvode iz interno obračunatih mera – PD i LGD.

Akcije za koje ne postoje kotacije, nelikvidne obveznice, kao i krediti i depoziti klasifikuju se kao Nivo 3.

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)**

Tabela ispod pokazuje fer vrednost finansijskih instrumenata koji se priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima.

	Na dan 31.12.2021				Na dan 31.12.2020			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Total
FINANSIJSKA IMOVINA	12.701.540	11.500.526	26.601	24.228.667	8.947.668	18.321.321	26.490	27.295.479
HOV	12.701.540	11.215.078	26.601	23.943.219	8.947.668	17.899.878	26.490	26.874.036
Dužničke HOV								
Državni zapisi i obveznice Republike Srbije	12.589.037	11.214.514	-	23.803.551	8.596.124	17.899.118	-	26.495.242
Državne obveznice Republike Crne Gore	-	-	-	-	248.000	-	-	248.000
Vlasničke HOV								
Kotirane akcije	112.503	564		113.066	103.544	760	-	104.304
Akcije koje nisu kotirane	-	-	26.601	26.601	-	-	26.490	26.490
Potraživanja po osnovu derivata	-	285.448		285.448	-	421.443		421.443
FINANSIJSKE OBAVEZE	-	166.400	-	166.400	-	349.511	-	349.511
Obaveze po osnovu derivata	-	166.400	-	166.400	-	349.511	-	349.511

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)

Promena nivoa finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti

	31.12.2021.			31.12.2020.			u RSD hiljada
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
	Hartije od vrednosti						
Transfer iz nivoa 1	-	1.396.793	-	-	760	-	
Transfer iz nivoa 2	5.464.384	-	-	5.003.472	-	-	
Transfer iz nivoa 3	-	-	-	-	-	-	
Kupovina, prodaja, prestanak priznanja	(3.042.714)	(2.568.421)	-	(1.403.899)	8.002.823	-	
Ukupno	2.421.670	(1.171.628)	-	3.599.573	8.003.583	-	

Transferi između nivoa 1 i 2, raspoređeno po kategorijama merenja i instrumentima

	Na dan 31. decembra 2021.		Na dan 31. decembra 2020.		u RSD hiljada
	Iz nivoa 1 u nivo 2	Iz nivoa 2 u nivo 1	Iz nivoa 1 u nivo 2	Iz nivoa 2 u nivo 1	
	Finansijska sredstva FVOCI				
Obveznice	832.094	4.094.561	-	4.338.183	
Finansijska sredstva FVPL					
Obveznice	564.699	1.369.823	760	665.289	
Ukupno	1.396.793	5.464.384	760	5.003.472	

36. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)**36.10. Pravična (fer) vrednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)**

Na dan 31. decembra 2021. sve obveznice Republike Srbije su raspoređene u nivo FV 1 ili nivo FV 2.

Obveznice Republike Srbije, koje se vrednuju po tržišnoj vrednosti, najvećim delom su vrednovane putem kotacije sa Reutersa, dok je jedan manji deo portfolija RS obveznica vrednovan diskontovanjem - korišćenjem RS government krive sa Reutersa.

Tabela ispod pokazuje poređenje, po klasama, knjigovodstvenu vrednost i fer vrednost finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima. Tabela ne uključuje fer vrednosti nefinansijskih sredstava i nefinansijskih obaveza.

U RSD hiljada

FINANSIJSKA IMOVINA	Na dan 31. decembra 2021.		Na dan 31. decembra 2020.	
	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost	knjigovodstvena vrednost	fer vrednost
Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	34.556.623	34.556.623	27.974.460	27.974.460
Kredit i potraživanja od banaka	6.693.196	6.698.488	2.944.805	2.933.026
Kredit i potraživanja od komitenata	218.135.039	228.904.487	201.214.645	213.227.159
Stalna sredstva namenjena prodaji	12.252	22.654	12.252	12.252
FINANSIJSKE OBAVEZE				
Depoziti banaka	74.251.792	76.868.781	78.207.806	81.492.534
Depoziti komitenata	208.904.371	210.344.939	175.995.703	176.875.682

Obračun fer vrednosti finansijskih instrumenata koji se ne priznaju po fer vrednosti u finansijskim izveštajima vrši se primenom KRM-a kao standarda Erste Grupe. Tokom 2021. godine izvršena je zamena aplikacije u kojoj se vrši obračun, sa QRM na Kamakura Risk Management (KRM).

Fer vrednost kredita klijentima i kreditnim institucijama se računa diskontovanjem budućih novčanih tokova uzimajući u obzir efekte kamatnih i kreditnih spreadova. Uticaj promene kamatne stope se računa na bazi kretanja tržišnih kamatnih stopa, dok su promene u kreditnom spreadu izvedene iz PD-eva i LGD-eva koji se koriste za internu kvantifikaciju rizika. Za potrebe izračuna fer vrednosti krediti su grupisani u homogene portfolije na bazi rejting metode, rejting ocene i preostale ročnosti.

Fer vrednost depozita se procenjuje na bazi tržišnih uslova kao i sopstvenog kreditnog rizika. Za depozite po viđenju knjigovodstvena vrednost je najniža moguća fer vrednost.

U 2021. godini nije bilo reklasifikacija u okviru pozicija finansijske imovine.

Usled uticaja COVID 19 nije bilo promena u procesu obračuna FV, kao ni u procesu dodeljivanja FV nivoa.

37. PREUZETE I POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Obaveze po osnovu operativnog lizing

Grupa, kao što je dopušteno standardom, ne primenjuje odredbe MSFI 16 na lizing – zakupe sredstava male vrednosti i kratkoročne zakupe (zakupi sa kraćim trajanjem od 12 meseci).

Po osnovu primene MSFI 16 se, Grupa prilikom utvrđivanja predmeta lizinga ne uzima u obzir sledeće kategorije:

1. Kratkoročni lizing koji predstavlja zakup koji sa prvim danom trajanja zakupa traje do 12 meseci ili kraće (zakup koji sadrži opciju otkupa nema karakter kratkoročnog zakupa, nezavisno od roka na koji je uzet).
2. Lizing male vrednosti je lizing sredstava čija vrednost pojedinačno, kada je sredstvo novo, ne prelazi utvrđeni prag nezavisno od starosti imovine u vreme zakupa.

Buduća minimalna plaćanja neotkazivih obaveza po osnovu izuzetaka po osnovu IFRS 16 a koja se odnose na lizing male vrednosti prikazana su kako sledi:

	U RSD hiljada	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Do 1 godine	12.850	20.659
Od 1 do 5 godina	1.448	28.523
	<u>14.298</u>	<u>49.182</u>

(b) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2021. godine, Grupa je imala 12.621 započelih sudskih sporova u ukupnom iznosu od RSD 2.164.684 hiljada u kojima je imala status tuženog lica (31. decembra 2020. godine: RSD 1.909.159 hiljada). Zatezna kamata po osnovu sporova koji se vode protiv Grupe iznosi iznosi RSD 443.027 hiljada (31. decembra 2020. godine: RSD 325.247 hiljada).

Na osnovu procene pravnih zastupnika Grupe u navedenim sporovima, na dan 31. decembra 2021. godine Grupa je izvršila rezervisanje u iznosu od RSD 1.057.883 hiljada (RSD 725.831 hiljada na dan 31 decembra 2020. godine) za sporove za koje se na ovaj datum očekuje da će pasti na teret Grupe. Rukovodstvo Grupe procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Značajan broj sporova se odnosi na zahteve klijenata kojima se osporava pravo Grupe da naplati naknadu za obradu kreditnog zahteva, te premiju osiguranja stambenog kredita. Kako je u vezi sa ovim sporovima trenutna sudska praksa u prvom stepenu više naklonjena klijentima, a po osnovu procesnih zakona moguće izvršenje po nepravosnažnim prvostepenim presudama, Grupa je izdvojila rezervacije u iznosu od 91% ukupne izloženosti po aktuelnim sporovima u iznosu od RSD 855.083 hiljada.

(c) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreske obaveze ne zastarevaju u periodu od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Banke smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim finansijskim izveštajima iskazane u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

38. USAGLAŠAVANJE MEĐUSOBNIH OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Banka je u skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu izvršila usaglašavanje obaveza i potraživanja sa svojim dužnicima i poveriocima, i o tome postoji verodostojna dokumentacija.

Banka je klijentima dostavila izvode otvorenih stavki (IOS) sa stanjem na dan 31. oktobar 2021. godine u ukupnom iznosu od RSD 403.253.065 hiljada. Potvrđena su potraživanja Banke u iznosu od RSD 260.897.263 hiljada.

Iznos osporenih potraživanja je RSD 50.686 hiljada i Banka je u kontaktu sa klijentima u cilju rešavanja neusaglašenosti.

Banka još uvek radi na usaglašavanju IOS-a za koje klijenti još nisu dostavili odgovor.

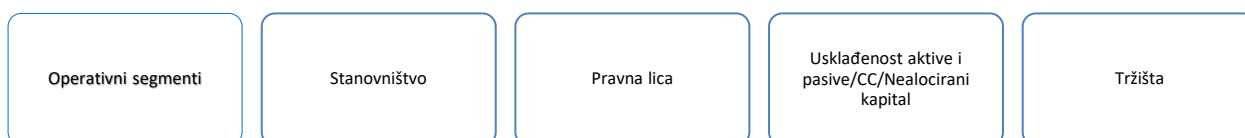
39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA

Rukovodstvo Banke posmatra poslovne segmente u skladu sa metodologijom i segmentacijom koja je definisana na nivou cele Erste grupe, i na osnovu istih donosi odluke, alocira resurse i ocenjuje rezultat poslovanja pojedinačnih segmenata. Izveštaj po segmentima je usklađen sa FINREP metodologijom izveštavanja koji se koristi u Erste grupi gde postoje odstupanja na određenim pozicijama u odnosu na rezultat iskazan po lokalnoj NBS metodologiji.

a) Struktura poslovnih segmenata

Izveštaj po segmentima sastoji se od četiri osnovna segmenata koji predstavljaju upravljačku strukturu Erste banke a.d. Novi Sad

Erste bank a.d. Novi Sad - Poslovni segmenti

b) Definicije poslovnih segmenata**Stanovništvo (Retail)**

Ovaj segment sastoji se od poslovnih aktivnosti koje su pod odgovornošću menadžera iz prodajne mreže sektora poslovanja sa stanovništvom. Ciljani klijenti su uglavnom fizička lica, preduzetnici i slobodne profesije. Poslovanjem najvećim delom upravlja Banka sa fokusom na jednostavnost proizvoda koji se nude, investicionih proizvoda, tekućih računa, štednje, kreditnih kartica i dodatnih proizvoda kao što su lizing, osiguranje, socijalnih proizvoda.

Pravna lica

Segment koji predstavlja poslovanje sa pravnim licima sa različitom veličinom godišnjeg obrta kao i sa javnim sektorom.

Mala i srednja preduzeća (SME)

Obuhvata klijente koji su pod odgovornošću lokalnih korporativnih komercijalnih centara, koji se uglavnom sastoje od kompanija sa definisanim godišnjim obrtom do 50 miliona evra.

Komercijalno projektno finansiranje (CRE)

Predstavlja poslovanje koje obuhvata investitore u nekretnine za potrebe generisanja prihoda od izdavanja pojedinačnih nepokretnosti ili čitavih kompleksa nepokretnosti, razvoja i izgradnje pojedinačnih nepokretnosti i kompleksa nepokretnosti radi sticanja kapitalne dobiti njihovom prodajom, usluge upravljanja imovinom, usluge izgradnje (EGI) i izgradnje u sopstvene svrhe.

Veliki korporativni klijenti (LC)

Obuhvata klijente čiji konsolidovani godišnji obrt prelazi 50 miliona evra kao i velika preduzeća/grupe preduzeća sa značajnim poslovanjem na ključnim tržištima gde posluje Erste Grupa.

Javni sektor

Predstavlja poslovanje koje obuhvata tri seta klijenata: javni sektor, javna preduzeća i neprofitne organizacije. Takođe, većina opština po pripadnosti (segmentaciji) pripada poslovanju Javnog sektora.

39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA

Usklađenost aktive i pasive (ALM), CC i Slobodni kapital

Usklađenost aktive I pasive- Alm

Obuhvata sve poslove upravljanja aktivom i pasivom. Pored toga obuhvata i finansijske transakcije, hedžovanje, investiranje u hartije od vrednosti pre nego trgovanje istim, upravljanje sopstvenim hartijama kao i deviznim pozicijama.

Corporate Center (CC)

Predstavlja aktivnosti u delu internog pružanje usluga na neprofitnoj osnovi.

Slobodni kapital

Slobodni kapital je definisan kao razlika ukupnog IFRS priznatog kapitala i prosečnog ekonomskog kapitala alociranog na poslovne segmente.

Segment Tržišta

Predstavlja aktivnosti koje se sastoje od trgovanja i pružanja tržišnih usluga kao i poslovanja sa finansijskim institucijama. Trgovanje i tržišne usluge obuhvata aktivnosti koje su povezane sa upravljanjem i preuzimanjem rizika u okviru knjige trgovanja banke, kao i aktivnosti vezane za korišćenje knjige trgovanja banke u svrhe kreiranja tržišta, kratkoročno upravljanje likvidnošću i čuvanje hartija od vrednosti.

Finansijske institucije su kompanije koje pružaju finansijske usluge svojim klijentima ili članovima i učestvuju kao profesionalni aktivni učesnici na finansijskim tržištima u svrhu obavljanja trgovanja u ime svojih klijenata (banke, centralne banke, razvojne banke, investicione banke, investicioni fondovi, brokeri, osiguravajuće kuće, penzioni fondovi, i sl.). Poslovi povezani sa usluživanjem finansijskih institucija kao klijenta, koji obuhvataju sve kastodi poslove, komercijalne poslove, sve aktivnosti na tržištu kapitala, kao i depozitne poslove sa navedenim klijentima, spadaju u segment finansijskih institucija.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2021. godine
39. ODABRANE INFORMACIJE O RAZLIČITIM TIPOVIMA AKTIVNOSTI PO POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

	Stanovništvo		Pravna lica		Tržišta		ALM/CC/fcap		Konsolidovano	
u 000 RSD	12.2021	12.2020	12.2021	12.2020	12.2021	12.2020	12.2021	12.2020	12.2021	12.2020
B. Bilans uspeha										
Neto kamatni prihod	5.546.846	4.846.186	3.214.872	2.976.905	214.901	212.262	137.993	151.044	9.114.612	8.186.157
Prihod od dividendi	-	-					454	424	454	424
Neto rezultat od ulaganja po metodi udela	-	-					11.093		11.093	5.145
Prihod od izdavanja investicione imovine i ostale operat	-	-					6.093	6.735	6.093	5.956
Neto prihod od provizija i naknada	1.601.288	1.270.957	812.844	692.216	153.498	131.110	(193.205)	(202.181)	2.374.426	1.892.102
Neto rezultat trgovanja	237.060	187.877	155.687	114.568	199.556	205.122	(44.149)	(43.069)	548.153	464.498
Dobici/gubici od finansijskih instrumenata koji se mere po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-					(203)	(358)	(203)	(358)
Opšti administrativni troškovi	(6.001.260)	(5.453.703)	(1.421.797)	(1.192.893)	(218.486)	(179.663)	(50.244)	(274.173)	(7.691.788)	(7.093.389)
Dobici/gubici od prestanka priznavanja finansijskih sredstava merenih po amortizovanom trošku	(15.140)	(10.776)	-						(15.140)	(10.776)
Ostali gubici/dobici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	-	-	-				(887)	21	(887)	21
Dobici/gubici od reklasifikacije od amortizovanih troškova do fer vrednosti kroz bilans uspeha			-						-	-
Dobici/gubici od reklasifikacije sa fer vrednosti kroz ostale sveobuhvatne prihode do fer vrednosti kroz			-						-	-
Neto gubitak od umanjenja vrednosti finansijskih instrumenata	(265.032)	(1.270.855)	(694.877)	(303.077)	783	3.910	(6.457)	(17.231)	(965.583)	(1.585.537)
Ostali operativni rezultat	(33.949)	11.565	47.966	(5.970)	(2.288)	(72)	(673.710)	(548.277)	(661.981)	(549.357)
Dobit pre poreza od redovnog poslovanja	1.069.814	(418.749)	2.114.694	2.281.748	347.964	372.670	(813.223)	(927.063)	2.719.250	1.314.888
Porez na dobit	(48.476)	(41.035)	(111.762)	190.187	(12.252)	36.519	33.911	(90.847)	(138.578)	94.543
Dobitak/gubitak za tekuću godinu	1.021.338	(459.784)	2.002.933	2.471.934	335.712	409.189	(779.311)	(1.017.910)	2.580.672	1.409.430
Neto rezultat koji pripada manjinskom interesu (nekontrolisajući)							(39.804)		(39.804)	(17.542)
Neto rezultat raspoloživ vlasniku matičnog društva	1.021.338	(459.784)	2.002.933	2.471.934	335.712	409.189	(819.116)	(1.017.910)	2.540.867	1.391.888
Operativni prihod	7.385.194	6.305.020	4.183.403	3.783.689	567.955	548.494	(81.924)	(87.404)	12.054.628	10.553.925
Operativni troškovi	(6.001.260)	(5.453.703)	(1.421.797)	(1.192.893)	(218.486)	(179.663)	(50.244)	(274.173)	(7.691.788)	(7.093.389)
Operativni rezultat	1.383.934	851.317	2.761.606	2.590.795	349.469	368.832	(132.168)	(361.577)	4.362.840	3.460.536
A. Bilans stanja									0	0
Ukupna aktiva (stanje na kraju perioda)	108.571.151	99.392.063	116.295.751	106.490.139	16.651.323	13.541.120	88.767.610	81.405.829	330.285.835	300.128.233
Ukupna pasiva bez kapitala (stanje na kraju razdoblja)	123.383.144	101.996.058	96.521.389	85.473.093	14.112.912	15.469.935	58.301.257	64.483.873	292.318.702	266.704.277
Kapital	7.059.591	7.286.030	13.685.052	10.399.127	1.326.554	852.411	15.895.936	14.868.622	37.967.134	33.423.955
C. Ključni pokazatelji / parametri										
Racio troškova i prihoda	81%	86%	34%	32%	38%	33%	-61%	-314%	64%	67%
Racio kredita i depozita (neto)	83%	93%	145%	149%	1%	2%	100%	15%	99%	106%
Povrat na prosečno alocirani kapital	14%	-6%	15%	24%	25%	48%	-5%	-7%	7%	4%

ERSTE BANK a.d. NOVI SAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
za godinu završenu 31. decembra 2021. godine

40. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

	u RSD hiljada	
	31.12.2021.	31.12.2020.
Gotovina	6.731.485	5.427.612
Žiro račun	11.251.764	13.650.670
Devizni računi kod inostranih banaka	925.718	1.673.333
Stanje na dan 31. decembra	18.908.966	20.751.615

Obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije nije raspoloživa za svakodnevne poslovne transakcije Grupe i iz tog razloga nije deo tokova gotovine (Napomena 18).

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Tokom januara 2022. godine Grupa je u postupku prinudne naplate prodala založenu imovinskopravnu celinu dužnika Fabrika Vode u Zrenjaninu, za ukupnu cenu od 417.368.175 RSD. Navedena transakcija dovela je do oslobađanja rezervacija na navedenom klijentu, kao i smanjenja procenta učešća NPL plasmana u ukupnom portfoliju Grupe.

Po sporovima u vezi naknade za obradu kreditnih zahteva, nakon datuma izveštajnog perioda, Grupa je primila ukupno 1.245 tužbi. Rukovodstvo procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova koji su u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Početak 2022. godine došlo je do povećane volatilnosti na finansijskim i robnim tržištima zbog eskalacije političkih tenzija u Ukrajini, praćenih međunarodnim sankcijama određenim ruskim kompanijama i pojedincima. Iako je ova situacija još uvek u toku na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja i postoji očekivanje negativnih posledica po privredu uopšte, nije bilo vidljivog uticaja na poslovanje Grupe, niti Grupa ima značajnu izloženost prema ugroženim državama ili pojedincima koji su pod sankcijama, ali se budući efekti trenutno ne mogu predvideti. Rukovodstvo će nastaviti da prati potencijalni uticaj i preduzeće dalje mere po potrebi za ublažavanje svih mogućih efekata po ovom osnovu.

Nije bilo drugih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjvanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 31.12.2021. godine.

42. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne Banke Srbije, utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta i korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. godine i 31. decembra 2020. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine strane valute su:

	U RSD	
	31.12.2021.	31.12.2020.
EUR	117,5821	117,5802
USD	103,9262	95,6637
CHF	113,6388	108,4388

Novi Sad, 14. mart 2022. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

 Stevan Čomić
 Direktor Sektora
 računovodstva i kontrolinga

 Suzan Tanriyar
 Član Izvršnog
 odbora

 Slavko Carić
 Predsednik Izvršnog
 odbora

DODATNE TABELE

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3

U skladu sa Odlukom o objavljivanju podataka i informacija, detaljnije informacije o kapitalu Grupe date su u prilogima koji slede, i to:

- obrazac PI-KAP (PRILOG 1) - detaljna struktura regulatornog kapitala Grupe na dan 31.decembra 2021. godine;
- obrazac PI-FIKAP (PRILOG 2) - osnovne karakteristike elemenata regulatornog kapitala;
- obrazac PI-UPK (PRILOG 3) - Bilans stanja Grupe sačinjen u skladu sa MRS/MSFI standardima i raščlanjenim pozicijama koje je putem referenci moguće povezati sa pozicijama kapitala iz izveštaja o kapitalu sačinjenog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje izveštavanje o adekvatnosti kapitala banke (PRILOG 1).
- obrazac PI-AKB (PRILOG 4) - pregled obračunatih kapitalnih zahteva na dan 31.decembra 2021. godine.

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	U RSD hiljada
			Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
	Osnovni akcijski kapital: elementi		
1	Instrumenti osnovnog akcijskog kapitala i pripadajuće emisione premije	17.812.004	
1.1.	<i>od čega: akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 8.OAK</i>	14.107.500	tačka 7. stav 1. odredba pod 1) i tačka 8.
1.2.	<i>od čega: Pripadajuće emisione premije uz instrumente iz tačke 1.1. tj. iznos uplaćen iznad nominalne vrednosti tih instrumenata</i>	3.704.504	tačka 7. stav 1. odredba pod 2)
2	Dobit iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je skupština banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital	307.114	tačka 10.stav 1.
3	Dobit tekuće godine ili dobit iz prethodne godine za koju skupština banke još nije donela odluku da će biti raspoređena u osnovni akcijski kapital koja ispunjava uslove iz tačke 10. st. 2. i 3. za uključivanje u osnovni akcijski kapital	-	tačka 10. st. 2. i 3.
4	Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobiti	111.070	tačka 7. stav 1. odredba pod 4)
5	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve banke, osim rezervi za opšte bankarske rizike	16.968.156	tačka 7. stav 1. odredba pod 5)
6	Rezerve za opšte bankarske rizike	-	tačka 7. stav 1. odredba pod 6)
7	Učešća bez prava kontrole (manjinska učešća) koja se priznaju u osnovnom akcijskom kapitalu	-	
8	Osnovni akcijski kapital pre regulatornih prilagođavanja i odbitnih stavki (zbir od 1 do 7)	35.198.344	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
9	Dodatna prilagođavanja vrednosti (-)	-24.395	tačka 12. stav 5.
10	Nematerijalna ulaganja, uključujući gudvil (umanjena za iznos odloženih poreskih obaveza) (-)	-1.729.377	tačka 13. stav 1. odredba pod 2)
11	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke, izuzev onih koja proističu iz privremenih razlika, umanjena za povezane odložene poreske obaveze ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 3)
12	Fer vrednosti rezervi u vezi sa dobitima ili gubicima po osnovu instrumenata zaštite od rizika novčanog toka za finansijske instrumente koji se ne vrednuju po fer vrednosti, uključujući i projektovane novčane tokove	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 1)
13	IRB pristup: negativan iznos razlike dobijen obračunom u skladu s tačkom 134. OAK (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 4)
14	Povećanje kapitala koje je rezultat sekjuritizacije izloženosti (-)	-	tačka 11.
15	Dobici ili gubici po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koji su posledica promene kreditne sposobnosti banke	-	tačka 12. stav 1. odredba pod 2)
16	Imovina u penzijskom fondu sa definisanim naknadama u bilansu stanja banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 5)
17	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala, uključujući i sopstvene instrumente osnovnog akcijskog kapitala koje je banka dužna ili može biti dužna da otkupi na osnovu ugovorne obaveze (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 6)
18	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci, a koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 7)
19	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 8)
20	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja banke u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 9)
21	Iznos izloženosti koje ispunjavaju uslove za primenu pondera rizika od 1.250 %, a koje banka odluči da odbije od osnovnog akcijskog kapitala umesto da primeni taj ponder	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11)
21.1.	<i>od čega: učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru u iznosu preko 10% kapitala tih lica, odnosno učešća koja omogućavaju efektivno vršenje znatnog uticaja na upravljanje pravnim licem ili na poslovnu politiku tog pravnog lica (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja prva
21.2.	<i>od čega: sekjuritizovane pozicije (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja druga
21.3.	<i>od čega: slobodne isporuke (-)</i>	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 11) alineja treća
22	Odložena poreska sredstva koja zavise od buduće profitabilnosti banke i koja proističu iz privremenih razlika (iznos iznad 10% osnovnog akcijskog kapitala banke iz tačke 21. stav 2, umanjena za iznos povezanih poreskih obaveza ako su ispunjeni uslovi iz tačke 14. stav 1. OAK) (-)	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	U RSD hiljada
			Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
23	Zbir odloženih poreskih sredstava i ulaganja u lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje iz tačke 21. stav 1. OAK, koji prelazi limit iz tačke 21. stav 3. OAK (-)	-	tačka 21. stav 1.
23.1.	<i>od čega: Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente osnovnog akcijskog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojem banka ima značajno ulaganje</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 2)
23.2.	<i>od čega: Odložena poreska sredstva koja proističu iz privremenih razlika</i>	-	tačka 21. stav 1. odredba pod 1)
24	Gubitak tekuće i ranijih godina, kao i nerealizovani gubici (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 1)
25	Iznos poreza u vezi sa elementima osnovnog akcijskog kapitala koji se može predvideti u vreme obračuna kapitala, osim ako je banka prethodno korigovala iznos elemenata osnovnog akcijskog kapitala u iznosu u kojem ti porezi smanjuju iznos do kojeg se elementi osnovnog akcijskog kapitala mogu koristiti za pokriće rizika ili gubitaka (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 12)
26	Iznos za koji odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala banke premašuju iznos dodatnog osnovnog kapitala banke (-)	-	tačka 13. stav 1. odredba pod 10)
27	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke kod kojih je stepen kreditne zaduženosti tog dužnika pre odobrenja kredita bio veći od procenta utvrđenog u skladu sa odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ili će taj procenat biti veći usled odobrenja kredita, pri čemu se ova odbitna stavka primenjuje bez obzira na to da li je nakon odobrenja kredita stepen kreditne zaduženosti dužnika postao niži od tog procenta (-)	(15.081)	tačka 13. stav 1. odredba pod 13)
28	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke Od čega: krediti čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2019. godine (-)	(9.806)	tačka 13. stav 1. odredba pod 14)
29	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke Od čega: krediti čija je ugovorena ročnost duža od 2920 dana – ako su ti krediti odobreni u periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine (-)	(4.213)	tačka 13. stav 1. odredba pod 14)

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	U RSD hiljada
			Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
30	Bruto iznos potraživanja od dužnika – fizičkog lica (osim poljoprivrednika i preduzetnika) po osnovu odobrenih potrošačkih kredita, gotovinskih kredita ili ostalih kredita, izuzev kredita prikazanih na poziciji 1.1.1.27 ovog obrasca, koji se iskazuju na računima 102, 107 i 108 u skladu sa odlukom kojom se propisuju Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru za banke, a koji po osnovu kriterijuma ugovorene ročnosti ispunjavaju uslov za primenu odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala propisane odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke Od чега: кредити чија је уговорена рочност дужа од 2190 дана – ако су ти кредити одобрени почев од 1. јануара 2021. године	(2.540)	
31	Iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	-	тачка 13. став 1. одреда под 16)
32	Ukupna regulatorna prilagođavanja i odbitne stavke od osnovnog akcijskog kapitala (zbir od 9 do 27)	(1.785.412)	
33	Osnovni akcijski kapital (razlika između 8 i 30)	33.412.931	
	Dodatni osnovni kapital: elementi		
34	Akcije i drugi instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove iz tačke 23. OAK i pripadajuće emisione premije	-	тачка 22. став 1. одреда под 1) i под 2)
35	Instrumenti osnovnog kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dodatnom osnovnom kapitalu**	-	
36	Dodatni osnovni kapital pre odbitnih stavki (32+33)	-	
	Dodatni osnovni kapital: odbitne stavke	-	
37	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dodatnog osnovnog kapitala, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	тачка 26. став 1. одреда под 1)
38	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	тачка 26. став 1. одреда под 2)
39	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	тачка 26. став 1. одреда под 3)
40	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	тачка 26. став 1. одреда под 4)
41	Iznos za koji odbitne stavke od dopunskog kapitala banke premašuju iznos dopunskog kapitala banke (-)	-	тачка 26. став 1. одреда под 5)
42	Ukupne odbitne stavke od dodatnog osnovnog kapitala (zbir od 35 do 39)	-	
43	Dodatni osnovni kapital (razlika između 34 i 40)	-	
44	Osnovni kapital (zbir 31 i 41)	33.412.931	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 1 – Obrazac PI- KAP

Podaci o kapitalnoj poziciji Grupe

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos	Veza sa Odlukom o adekvatnosti kapitala
Dopunski kapital: elementi			
45	Akcije i drugi instrumenti dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, koji ispunjavaju uslove iz tačke 28. OAK i pripadajuće emisione premije uz instrumente	3.527.463	tačka 27. stav 1. odredbe pod 1) i pod 2)
46	Instrumenti kapitala izdati od strane podređenih društava koji se priznaju u dopunskom kapitalu **	-	
47	Prilagođavanja za kreditni rizik koja ispunjavaju uslove za uključivanje u dopunski kapital	-	tačka 27. stav 1. odredbe pod 3) i pod 4)
48	Dopunski kapital pre odbitnih stavki (zbir od 43 do 45)	3.527.463	
Dopunski kapital: odbitne stavke			
49	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u sopstvene instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze, uključujući instrumente koje je banka dužna da otkupi na osnovu postojeće ugovorne obaveze (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 1)
50	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru koja imaju uzajamna ulaganja u banci koja su izvršena radi prikazivanja većeg iznosa kapitala banke (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 2)
51	Primenljivi iznos direktnih, indirektnih i sintetičkih ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka nema značajno ulaganje (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 3)
52	Direktna, indirektna i sintetička ulaganja banke u instrumente dodatnog osnovnog kapitala i subordinirane obaveze lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima značajno ulaganje, isključujući pozicije po osnovu vršenja pokroviteljstva emisije hartija od vrednosti koje se drže pet radnih dana ili kraće (-)	-	tačka 30. stav 1. odredba pod 4)
53	Ukupne odbitne stavke od dopunskog kapitala (zbir od 47 do 50)	-	
54	Dopunski kapital (razlika između 46 i 51)	3.527.463	
55	Ukupni kapital (zbir 42 i 52)	36.940.394	
56	Ukupna rizična aktiva	202.416.241	tačka 3. stav 2.
Pokazatelji adekvatnosti kapitala i zaštitni slojevi kapitala			
57	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala banke (%)	16,51	tačka 3. stav 1. odredba pod 1)
58	Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala banke (%)	16,51	tačka 3. stav 1. odredba pod 2)
59	Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke (%)	18,25	tačka 3. stav 1. odredba pod 3)
60	Ukupni zahtevi za zaštitne slojeve kapitala (%)***	5,89	tačka 433.
61	Osnovni akcijski kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (%)****	8,51	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

Prilog 2 – Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Grupe

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Aksijski kapital Banke	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.	Emitent	Erste Bank ad Novi Sad	Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč
1.1.	Jedinstvena oznaka (npr. CUSIP, ISIN ili oznaka Bloomberg za privatne plasmane)	ISIN: RSNVBE23514, CFI ESVTFR	
	<i>Tretman u skladu s propisima</i>		
2.	Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
3.	Individualni/(pot)konsolidovani/individualni i (pot)konsolidovani nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe	Individualni i grupni	Individualni i grupni
4.	Tip instrumenta	Obične akcije	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta
5.	Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	Za potrebe obračuna regulatornog kapitala priznaje se 14.107.500 hiljada dinara (nominalni iznos isplaćenih akcija uvećan za emisiju premiju u iznosu 3.704.504 hiljada dinara).	U Dopunski kapital uključen je iznos od 3.527.463 hiljada dinara koji ispunjava uslove za uključivanje u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.
6.	Nominalna vrednost instrumenta	12.909.000 hiljada dinara	EUR 30.000.000
6.1.	Emisiona cena	11.978,42 dinara	-
6.2.	Otkupna cena	-	-
7.	Računovodstvena klasifikacija	Aksijski kapital	Obaveza – amortizovana vrednost
8.	Datum izdavanja instrumenta	I emisija: 5.382.070 hiljada RSD 16.06.2006.g. II emisija: 1.735.310 hiljada RSD 03.01.2007.g. III emisija: 2.922.620 hiljada RSD 27.12.2007.g. IV emisija: 2.869.000 hiljada RSD 12.07.2019. g. V emisija: 1.198.500 hiljada RSD 11.02.2021. g.	10.09.2018. g.
9.	Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	S datumom dospeća
9.1.	<i>Inicijalni datum dospeća</i>	Bez datuma dospeća	10.09.2028.
10.	Opcija otkupa od strane emitenta uz prethodnu saglasnost nadležnog tela	Ne	Ne
10.1.	Prvi datum aktiviranja opcije otkupa, uslovni datumi aktiviranja opcije otkupa i otkupna vrednost	-	-
10.2.	Naknadni datumi aktiviranja opcije otkupa (ako je primenljivo)	-	-
	Kuponi/dividende		

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)
Prilog 2 – Obrazac PI-FIKAP

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala Grupe

Redni br.	Karakteristike instrumenta	Subordinirani kredit odobren od strane Erste Group Bank Ceps Holding GmbH, Beč	
		Aksijski kapital Banke	
11.	Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi
12.	Kuponska stopa i povezani indeksi	-	Kamata po subordiniranom kreditu
13.	Postojanje mehanizma obaveznog otkazivanja dividende	-	-
14.1.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
14.2.	Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Bez diskrecionog prava
15.	Mogućnost povećanja prinosa (step up) ili drugih podsticaja za otkup	Ne	Ne
16.	Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Nekumulativne
17.	Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
18.	Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije		
19.	Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti		
20.	Ako je konvertibilan, stopa konverzije		
21.	Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija		
22.	Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje		
23.	Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje		
24.	Mogućnost smanjenja vrednosti	Ne	Ne
25.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, uslovi pod kojima može doći do smanjenja vrednosti		
26.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, delimično ili u celosti		
27.	Ako postoji mogućnost smanjenja vrednosti, trajno ili privremeno		
28.	Ako je smanjenje vrednosti privremeno, uslovi ponovnog priznavanja		
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Subordinirani dug izdat u vidu finansijskog instrumenta	Drugo
29.	Tip instrumenta koji će se pri stečaju, odnosno likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Manjinska učešća	Drugo
30.	Neusklađene karakteristike konvertovanih instrumenata	Ne	Ne
31.	Ako postoje navesti neusklađene karakteristike	-	-

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Grupe sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1)

U RSD hiljada			
Oznaka pozicije	Naziv pozicije	Bilans Stanja	Reference
A	AKTIVA		
A.I	Gotovina i sredstva kod centralne banke	39.929.941	
A.II	Založena finansijska sredstva	-	
A.III	Potraživanja po osnovu derivata	285.448	
A.IV	Hartije od vrednosti	58.499.723	
A.V	Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.693.196	
A.VI	Kredit i potraživanja od komitenata	218.135.039	
A.VII	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
A.VIII	Potraživanja po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
A.IX	Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	
A.X	Investicije u zavisna društva	-	
A.XI	Nematerijalna ulaganja	1.729.377	d
A.XII	Osnovna sredstva	3.187.861	
A.XIII	Investicione nekretnine	-	
A.XIV	Tekuća poreska sredstva	238.878	
A.XV	Odložena poreska sredstva	227.079	
A.XVI	Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	
A.XVII	Ostala sredstva	1.250.269	
A.XX	UKUPNO AKTIVA (pozicije pod AOP oznakama od 0001 do 0019 u bilansu stanja)	330.189.181	
P	PASIVA		
PO	OBAVEZE		
PO.I	Obaveze po osnovu derivata	166.400	
PO.II	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	74.251.792	
PO.III	Depoziti i ostale finansijske obaveze prema drugim komitentima	208.904.371	
PO.IV	Obaveze po osnovu derivata namenjenih zaštiti od rizika	-	
PO.V	Promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	-	
PO.VI	Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	
PO.VII	Subordinirane obaveze	3.534.418	
	<i>Od čega subordinirane obaveze koje se uključuju u dopunski kapital banke</i>	3.527.463	đ
PO.VIII	Rezervisanja	1.690.993	
PO.IX	Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	-	
PO.X	Tekuće poreske obaveze	109.647	
PO.XI	Odložene poreske obaveze	9.763	
PO.XII	Ostale obaveze	3.678.306	
PO.XIV	UKUPNO OBAVEZE (pozicije pod AOP oznakama od 0401 do 0413 u bilansu stanja)	292.345.690	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 3 - Obrazac PI-UPK (nastavak)

Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja Grupe sa referencama na pozicije regulatornog kapitala (Prilog1) (nastavak)

U RSD hiljada

	KAPITAL		
PO.XV	Akcijski kapital	17.812.004	
	<i>Od čega nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	14.107.500	a
	<i>Od čega emisiona premija po osnovu akcijskog kapitala, osim preferencijalnih kumulativnih akcija</i>	3.704.504	b
PO.XVI	Sopstvene akcije	-	
PO.XVII	Dobitak	2.792.753	
PO.XVIII	Gubitak	-	
PO.XIX	Rezerve	17.079.570	
	<i>Od čega Ostale rezerve</i>	16.968.156	g
	<i>Od čega Revalorizacione rezerve i ostali nerealizovani dobitci</i>	176.790	v
	<i>Od čega nerealizovani gubici</i>	-65.720	v
PO.XX	Nerealizovani gubici	-	
PO.XXI	Učešća bez prava kontrole	159.165	
	UKUPNO KAPITAL		
PO.XXII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) ≥ 0	37.843.491	
	UKUPAN NEDOSTATAK KAPITALA		
PO.XXIII	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0415-0416+0417-0418+0419-0420+0421) < 0	-	
	UKUPNO PASIVA		
PO.XXIV	(rezultat sabiranja, odnosno oduzimanja sledećih AOP oznaka iz bilansa stanja: 0414+0422-0423)	330.189.181	

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-ABK

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Grupe

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv	Iznos
I	KAPITAL	36.940.394
1.	UKUPAN OSNOVNI AKCIJSKI KAPITAL	33.412.931
2.	UKUPAN DODATNI OSNOVNI KAPITAL	-
3.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	3.527.463
II	KAPITALNI ZAHTEVI	16.193.299
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE, RIZIK SMANJENJA VREDNOSTI KUPLJENIH POTRAŽIVANJA I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	14.525.453
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	181.568.158
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	724.221
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	988.377
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	-
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	-
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	577.231
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	94.242.204
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	56.135.699
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	20.971.998
1.1.10.	Izloženosti u statusu neizmirenja obaveza	1.724.106
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	-
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	-
1.1.13.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.1.14.	Izloženosti prema bankama i privrednim društvima sa kratkoročnim kreditnim rejtingom	-
1.1.15.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	-
1.1.16.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	166.556
1.1.17.	Ostale izloženosti	6.037.766
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)	-
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	-
1.2.2.	Izloženosti prema bankama	-
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima	-
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.1.	od čega: Izloženosti prema fizičkim licima obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	-
1.2.4.2.	od čega: Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima	-
1.2.4.3.	od čega: Izloženosti prema malim i srednjim preduzećima koje su razvrstane u ovu klasu izloženosti	-
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:	-
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika	-
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa	-
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela	-
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja	-
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi	-
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima	-
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja	-
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku	-
1.2.6.	Izloženosti po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
1.2.7.	Izloženosti po osnovu ostale imovine	-

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA O KAPITALU PO BASEL III STUBU 3 (nastavak)

PRILOG 4 - Obrazac PI-ABK (nastavak)

Podaci o ukupnim kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala Grupe (nastavak)

U RSD hiljada

Redni br.	Naziv	Iznos
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	-
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	116.489
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	116.489
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	116.489
	od čega kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu sekjuritizovanih pozicija	-
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	-
3.1.3.	Dodatni kapitalni zahtev za velike izloženosti iz knjige trgovanja	-
3.1.4.	Kapitalni zahtev za devizni rizik	-
3.1.5.	Kapitalni zahtev za robni rizik	-
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1.516.995
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1.516.995
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog/alternativnog standardizovanog pristupa	
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	
5	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK PRILAGOĐAVANJA KREDITNE IZLOŽENOSTI	34.363
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG AKCIJSKOG KAPITALA (%)	16,51
IV	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI OSNOVNOG KAPITALA (%)	16,51
V	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	18,25

PRILOG**Korišćene skraćenice:**

AC	(eng. Amortized cost) – Vrednovanje finansijskih instrumenata po amortizovanoj vrednosti
AFS	(eng. Available for sale) – Raspoloživo za prodaju
ALCO	(eng. Asset and Liability Management Committee) - Odbor za upravljanje aktivom i pasivom
ALM	(eng. Asset and Liabilities Management) - Upravljanje aktivom i pasivom
AML	(eng. Anti-Money Laundering) - Sprečavanje pranja novca
bps	(eng. Basis points) – Procentni poen
CCF	(eng. Credit Conversion Factor) – Regulatorni faktori konverzije
CR01	(eng. Credit Price Value) - Pretpostavljena promena vrednosti hartija od vrednosti usled paralelnog pomeranja kreditnog spreda za jedan bazni poen
CRR	(eng. Capital Requirements Regulation) – uredba Evropske unije o kapitalnim zahtevima
CVA	(eng. Credit Value Adjustments) – Rizik prilagođavanja kreditne izloženosti druge ugovorne strane
DTA	(eng. Deferred tax asset) - Odložena poreska sredstva
DVA	(eng. Debit Value Adjustment) - Sospstveni rizik neizvršenja obaveza
EAD	(eng. Exposure at Default) - Izloženost u slučaju neizmirenja obaveza
EBA	(eng. European Banking Authority)– Evropsko telo za superviziju banaka
EIR	(eng. Effective interest rate) – Efektivna kamatna stopa
EVE	(eng. Economic Value Of Equity) - Ekonomska vrednost kapitala
FVOCI	(eng. Fair value through other comprehensive income) - Vrednovanje finansijskih instrumenata kroz ostali rezultat
FVPL	(eng. Fair value through profit or loss) - Vrednovanje finansijskih instrumenata kroz bilans upeha
FV	(eng. Fair value) - Fer vrednost
FX	(eng. Foreign exchange) - U stranoj valuti
GCA	(eng. Gross Carrying Amount) - Bruto knjigovodstvena vrednost
HFT	(eng. Held for trading) – Portfolio HOV raspoloživih za trgovanje
HOV	Hartije od vrednosti
HTM	(eng. Held to maturity) – Portfolio HOV koja se drže do dospeća
ICAAP	(eng. Internal capital adequacy assessment process) - Proces interne procene adekvatnosti kapitala
IRB	(eng. Internal Ratings Based Approach) - Pristup zasnovan na internom rejtingu
LCR	Liquidity coverage ratio
LGD	(eng. Loss Given Default) - Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza
LTV pokazatelj	(eng. Loan To Value) - Odnos bruto vrednosti potraživanja i tržišne vrednosti nepokretnosti kojom/ima je to potraživanje obezbeđeno
MRS	Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
MVoE	(eng. Market Value of Equity) - Tržišna vrednost kapitala
NBS	Narodna banka Srbije
NPL	Nenaplativa potraživanja
NSFR	(eng. Net Stable Funding Ratio) - Pokazatelj neto stabilnih izvora finansiranja, a predstavlja indikator strukturne likvidnosti koji ima za cilj sprečavanje strukturnih neusklađenosti u strukturi bilansne aktive i pasive u vremenskom periodu od 1 godine
OAK	Odluka o adekvatnosti kapitala
OCI	(eng. Other Comprehensive Income) – Ostali rezultat
OTC derivati	(eng. Over the Counter) - Vanberzanski derivati
PD	(eng. Probability of Default) - Verovatnoća neizmirenja obaveza
POCI	(eng. Purchased or originated credit impaired) - Finansijska sredstva obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja
PVBP	(eng. Price Value Basis Point) - Pretpostavljena promena cene pozicija iz knjige trgovanja usled paralelnog pomeranja krive prinosa za 1 bazni poen
RCC	(eng. Risk-bearing Capacity Calculation) - Određivanje kapaciteta za preuzimanje rizika

REPO	(eng. Repurchase Agreement) - Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja.
RSD	Dinar Republike Srbije
SICR	(eng. Significant increase in credit risk) - Značajno povećanje kreditnog rizika
SME	(eng. Small and Medium Size Enterprises) - Mala i srednja preduzeća
SPA	(eng. Survival Period Analysis) - Analiza perioda opstanka
SPPI	(eng. Solely payments of Principal and Interest) – Procena karakteristika ugovorenih novčanih tokova da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate
SREP	(eng. Supervisory Review and Evaluation Process) – Proces supervizorske procene
VaR	(eng. Value-at-Risk) - Vrednost pod riskom meri maksimalni očekivani gubitak vrednosti rizične aktive ili portfolija

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
NA KONSOLIDOVANOJ OSNOVI
ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠAVA
31. DECEMBRA 2021. GODINE**

SADRŽAJ

1	POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE	1
2	VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUP	4
3	NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE	14
4	SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA	24
5	OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU	25
6	AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2021. GODINU	26
7	IZLOŽENOST RIZICIMA	28
8	SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA	31

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE

• Uvod

Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju obuhvata podatke za Erste Bank a. d. Novi Sad (u daljem tekstu "Banka") i zavisnog društva S-Leasing doo Beograd. Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Banke i zavisnog društva (u daljem tekstu "Grupa") sastavljen je u skladu sa Zakonom o računovodstvu član 29 ("Službeni glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 – dr. zakon).

Izveštaj je zasnovan na revidiranim podacima. Detaljniji prikaz poslovanja Grupe na konsolidovanoj osnovi dat je u Napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje na dan 31. decembar 2021. godine.

• O Banci

Erste Bank a.d. Novi Sad je najstarija finansijska institucija u zemlji, osnovana 1864. godine kao prva štedionica (Novosadska štedionica). Novosadska banka a.d. Novi Sad je početkom avgusta 2005. godine, nakon uspešno okončanog procesa privatizacije, postala član Erste Group Bank.

U Erste Grupi je danas zaposleno oko 46.700 ljudi koji rade sa 15,9 miliona klijenta u sedam zemalja centralne i istočne Evrope (Austrija, Srbija Češka, Slovačka, Mađarska, Rumuniji, Hrvatska).

Svoju tradiciju Erste Grupa je počela da gradi od 4. oktobra 1819. godine kada je osnovana „prva austrijska štedionica“ kao prva štedionica u Centralnoj i Istočnoj Evropi, prethodnica Erste Grupe. Prepoznata kao institucija koja nastoji da se pored pružanja tradicionalnih usluga i proizvoda, konstantno razvija u skladu sa zahtevima modernog tržišta. Erste Grupa klijentima pruža sigurnost i poverenje, kao i proizvode i usluge najvišeg kvaliteta.

Pored poslovanja sa stanovništvom, Erste Grupa pruža usluge finansiranja, kao i savetodavne usluge pravnim licima pri investiranju i pristupu međunarodnim tržištima kapitala, finansiranju javnog sektora i operacija na međubankarskom tržištu.

Fokus Erste Banke je na poslovanju sa stanovništvom, lokalnim zajednicama i malim i srednjim preduzećima. Insistira na brzini i kvalitetu usluga, i na taj način doprinosi stabilnom i zdravom rastu. Nastavlja sa širenjem baze zadovoljnih klijenata i povećava tržišno učešće u ključnim segmentima. Pomeru granice u oblastima elektronskog bankarstva i kartičarstva na finansijskom tržištu Srbije i trudi se da odgovori na sve zahteva klijenata.

Akcionari Banke su Erste Group Banka AG, Beč sa 74% učešća i Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac sa 26% učešća u akcijskom kapitalu Banke.

Sedište Banke se nalazi u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja broj 5. Banka u svom sastavu ima 3 centrale, 7 poslovnih jedinica, 46 filijala, 32 ekspozitura i 2 šaltera.

Matični broj Banke je 08063818, a poreski identifikacioni broj je 101626723.

Banka je na dan 31. decembra 2021. godine imala 1.224 zaposlenih (31. decembra 2020. godine: 1.212 zaposlenih).

Članovi **Upravnog odbora** Banke na dan 31. decembra 2021. godine su:

1. Ingo Bleier, predsednik, Erste Group Bank AG, Beč
2. David O'Mahony, član, Erste Group Bank AG, Beč
3. Hannes Frotzbacher, član Erste Group Bank AG, Beč
4. Georg Bucher, član, zamenik predsednika, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
5. Tijana Vještica, nezavisan član, Beograd,
6. Aleksandar Vlahović, član, nezavisan član, Beograd

Članovi **Izvršnog odbora** Banke na dan 31. decembra 2021. godine su:

1. Slavko Carić, Predsednik Izvršnog odbora
2. Jasna Terzić, Član Izvršnog odbora
3. Suzan Tanriyar, Član Izvršnog odbora
4. Tomislav Stena, Član Izvršnog odbora

Članovi Odbora za reviziju na dan 31. decembra 2021. godine su:

1. David Bichler, predsednik, Erste Group Bank AG, Beč
2. Georg Bucher, član, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac
3. Aleksandar Vlahović, član, nezavisan, Beograd

S – Leasing doo Beograd (u daljem tekstu "Društvo") je osnovan juna 2003. godine. Društvo je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i registrovano je kod Trgovinskog suda u Beogradu 18. juna 2003. godine, dok je kod Agencije za privredne registre registrovano rešenjem br. BD 33349/2005 od 7. juna 2005. godine.

Po stupanju na snagu Zakona o finansijskom lizingu, Društvo dobija dozvolu za obavljanje poslova finansijskog lizinga po Rešenju Narodne banke Srbije br. 622 od 25. januara 2006. godine.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE (nastavak)

Osnovni kapital Društva na dan 31. decembar. 2013. godine sastojao se od udela osnivača Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija (50,0%) i Immorent International Holding GmbH, Beč, Austrija (50,0%).

U 2014. godini je došlo do promene u vlasničkoj strukturi osnovnog kapitala S-Leasinga te je Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad, Srbija je postala većinski vlasnik društva sa udelom od 75,0%, dok je Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija smanjila svoj udeo na 25,0%.

Osnovna delatnost društva je pružanje usluga finansijskog lizinga pokretnih stvari fizičkim i pravnim licima na teritoriji Republike Srbije.

Sedište Društva je u Beogradu u Ulici Milutina Milankovića 3a.

Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine imalo 50 zaposlenih (31. decembar 2020. godine: 50 zaposlenih).

Matični broj društva je 17488104, a poreski identifikacioni broj je 102941384.

Članovi **Upravnog odbora Društva** su:

1. Slavko Carić, predsednik, Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad
2. Vladan Mihajlićin, član, Erste Bank akcionarsko društvo, Novi Sad
3. Ana Sofijanovna-Stojčevska, član, Erste Group Bank AG Vienna
4. Gerhard Maier, član, Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac
5. Daniel Kozel, član, Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac

Članovi **Izvršnog odbora Društva** su:

1. Bojan Vračević, predsednik izvršnog odbora
2. Vuk Vučević, član izvršnog odbora

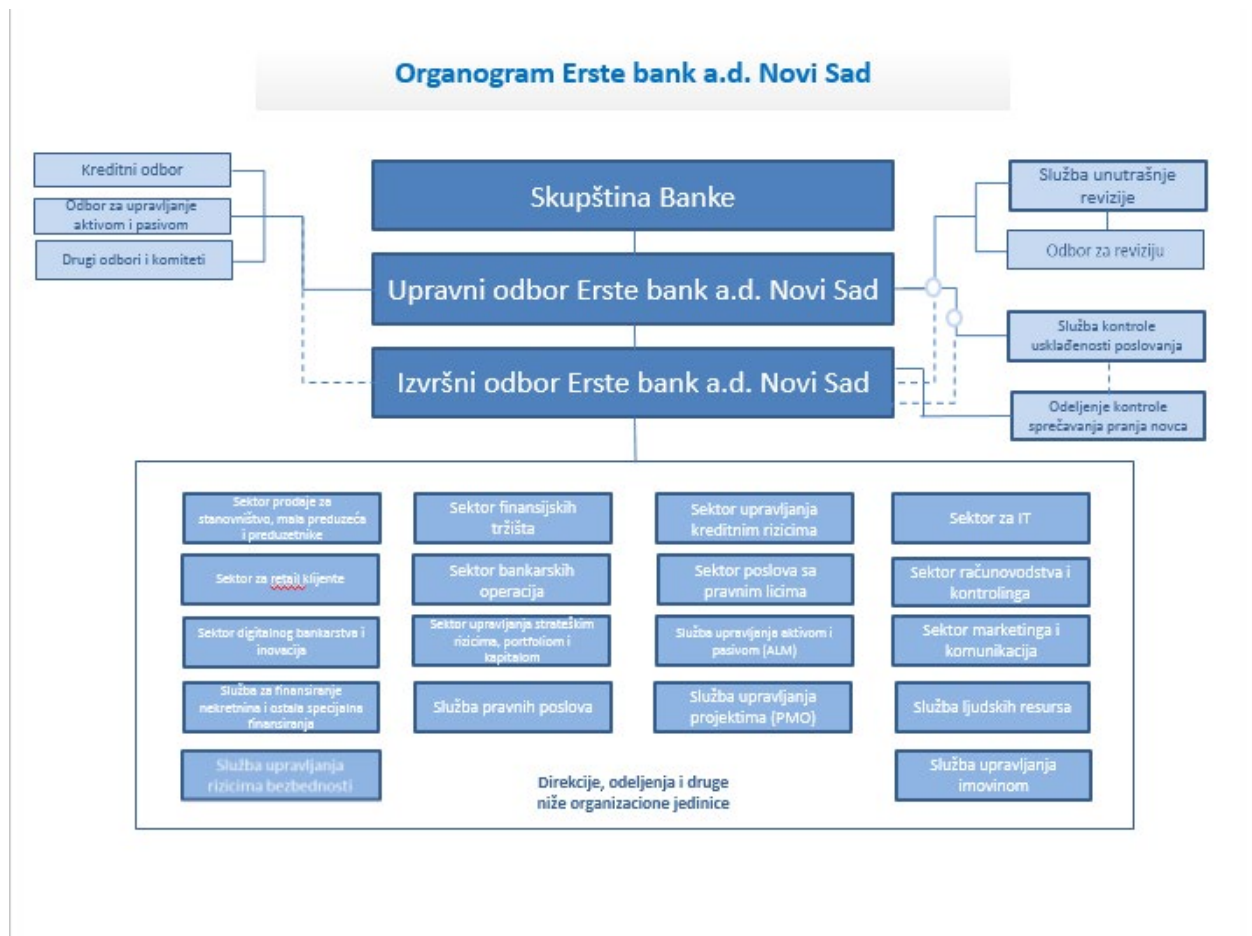
Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju obuhvataju pojedinačne podatke Erste Bank a.d. Novi Sad i podatke zavisnog preduzeća S-Leasing d.o.o. Beograd. Erste Bank a.d. Novi Sad, kao matično preduzeće zavisnog preduzeća S-Leasing d.o.o., Beograd sastavlja konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju.

Iznosi u ovom Izveštaju su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno.

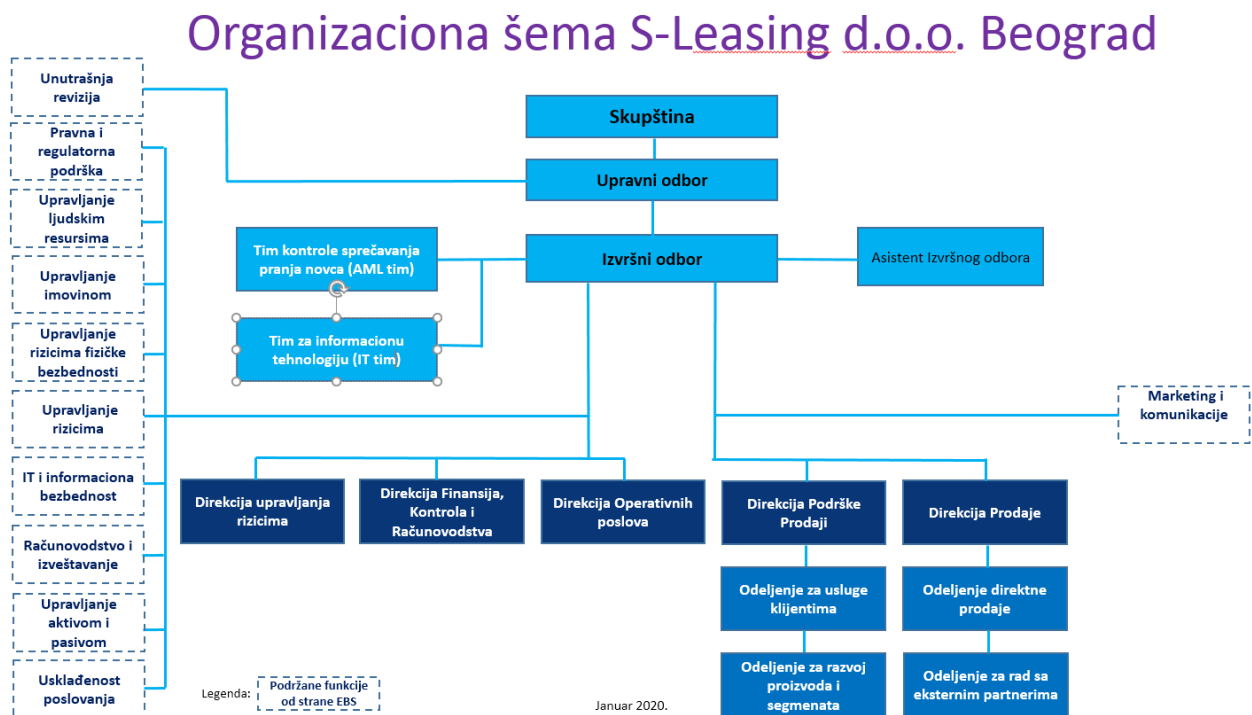
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

1. POSLOVNE AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONA STRUKTURA GRUPE (nastavak)

Organizaciona struktura Banke je prikazana kako sledi:

Organizaciona struktura S-Leasing-a je prikazana kako sledi:

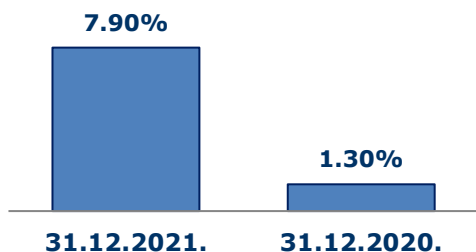

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE

Makroekonomski uslovi poslovanja u toku 2021. godine

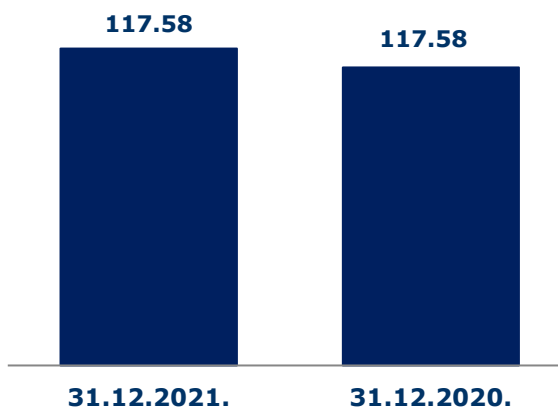
Kretanje inflacije

Inflacija je u decembru 2021. usporila rast i na mesečnom nivou iznosila je 0,4, dok je u odnosu na decembar 2020. godine iznosila 7,9%. Prosečna godišnja inflacija u 2021. godini iznosila je 4,0%.

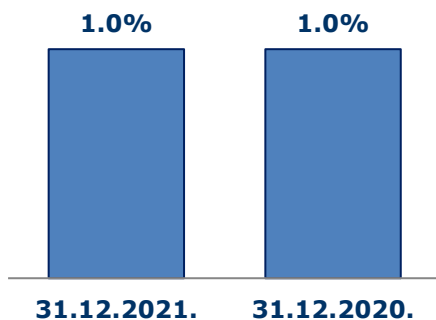
Kratkoročna i srednjoročna inflaciona očekivanja finansijskog sektora nastavljaju da se kreću u granicama inflacionog cilja Narodne banke Srbije ($3 \pm 1,5\%$). Predstavници finansijskog sektora očekuju da će inflacija u decembru 2022. godine biti na nivou od 4,5%.

Kretanje kursa dinara

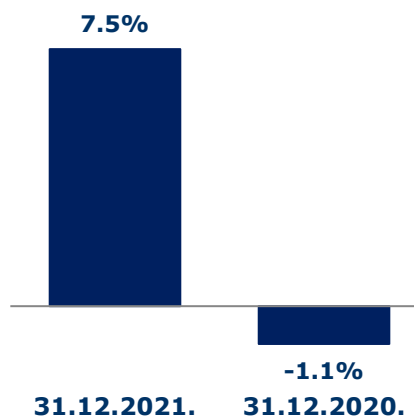
U 2021. godini dinar je stabilan u odnosu na evro i na kraju 2021. godine je iznosio 117.5821 (31.12.2020: 117.5802).

Kretanje referentne stope

Referentna kamatna stopa NBS je u toku 2021. zadržana na nepromenjenom nivou od 1%.

Kretanje rasta BDP-a

Prema preliminarnoj proceni RZS-a o ekonomskim kretanjima u 2021. godini, realni rast BDP-a je iznosio 7,5%. Zbog novog investicionog ciklusa i planiranih infrastrukturnih projekata u narednih deset godina revidirana je procena rasta BDP-a u srednjem roku sa 4% na raspon od 4% do 5%.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

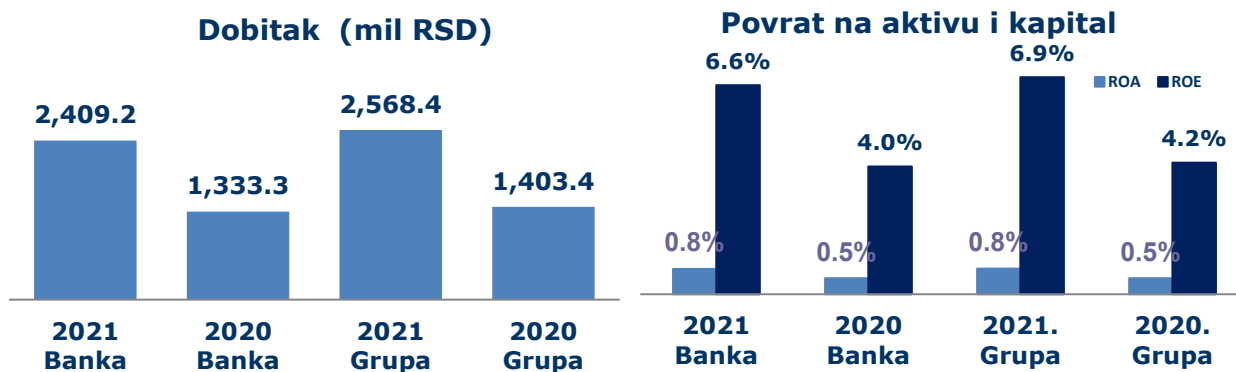
Pokazatelji poslovanja Banke - uporedni podaci 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine

Bilans uspeha

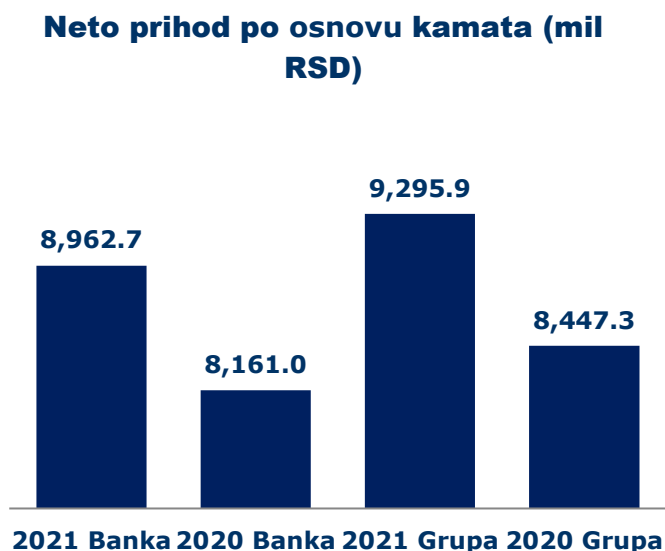
Struktura bilansa uspeha za godinu završenu na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine, sa procentima rasta u odnosu na prethodnu godinu, je sledeća:

	Konsolidovano			Banka			U RSD hiljada
	01.01-31.12.2021.	01.01-31.12.2020. korigovano	% rasta (pada)	01.01-31.12.2021.	01.01-31.12.2020. korigovano	% rasta (pada)	
PRIHODI I RASHODI REDOVNOG POSLOVANJA							
Prihodi od kamata	11.505.052	10.597.399	8,56	11.021.213	10.152.958	8,55	
Rashodi kamata	(2.209.113)	(2.150.123)	2,74	(2.058.505)	(1.991.968)	3,34	
Dobitak po osnovu kamata	9.295.939	8.447.276	10,05	8.962.708	8.160.990	9,82	
Prihodi od naknada i provizija	4.175.660	3.498.220	19,37	4.141.030	3.465.324	19,5	
Rashodi naknada i provizija	(1.418.023)	(1.194.993)	18,66	(1.395.893)	(1.178.813)	18,42	
Dobitak po osnovu naknada i provizija	2.757.637	2.303.227	19,73	2.745.137	2.286.511	20,06	
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	257.656	-	100,00	257.656	-	100	
Neto gubitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	-	(112.198)	(100,00)	-	(112.198)	(100,00)	
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	2.313	44.600	(94,81)	2.313	44.600	(94,81)	
Neto dobitak po osnovu zaštite od rizika	1.499	773	93,92	1.499	773	93,92	
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	-	250.254	(100,00)	-	250.466	(100,00)	
Neto rashod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	(204.732)	-	100,00	(204.561)	-	100,00	
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(1.263.298)	(2.092.167)	(39,62)	(1.257.085)	(2.022.337)	(37,84)	
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	-	15.048	(100,00)	-	15.048	(100,00)	
Neto gubitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	(10.361)	-	100,00	(10.361)	-	100,00	
Ostali poslovni prihodi	99.064	67.622	46,50	31.516	25.722	22,53	
UKUPAN NETO POSLOVNI PRIHOD	10.935.717	8.924.435	22,54	10.528.822	8.649.575	21,73	
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(2.799.800)	(2.608.529)	7,33	(2.681.758)	(2.507.490)	6,95	
Troškovi amortizacije	(699.587)	(639.010)	9,48	(680.764)	(622.542)	9,35	
Ostali prihodi	328.682	254.108	29,35	317.719	251.730	26,21	
Ostali rashodi	(5.058.229)	(4.622.399)	9,43	(4.969.019)	(4.557.002)	9,04	
DOBIT PRE OPOREZIVANJA	2.706.783	1.308.605	106,84	2.515.000	1.214.271	107,12	
Porez na dobit	(142.282)	(24.951)	470,25	(109.647)	-	100,00	
Dobitak po osnovu odloženih poreza	3.878	119.775	(96,76)	3.808	118.991	(96,80)	
DOBIT	2.568.379	1.403.429	83,01	2.409.161	1.333.262	80,70	

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

Banka je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine ostvarila neto dobitak od RSD 2.409.161 hiljada (2020. godina: RSD 1.333.262 hiljada), što predstavlja povećanje od 80,70% u odnosu na prethodnu godinu. Grupa je u periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine ostvarila neto dobitak od RSD 2.568.379 hiljada (2020. godina: RSD 1.403.429 hiljade), što predstavlja povećanje od 83,01% u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od kamata u 2021 godini, na nivou Grupe, iznose RSD 11.505.052 hiljada (2020. godina: RSD 10.597.399 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 8,56%. Prihodi od kamata Banke u 2021. godini iznose RSD 11.021.213 hiljada (2020. godina: RSD 10.152.958 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 8,55%.

Rashodi kamata u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 2.209.113 hiljada (2020. godina: RSD 2.150.123 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 2,74%. Rashodi od kamata Banke u 2020. godini iznose RSD 2.058.505 hiljada (2020. godina: RSD 1.991.968 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 3,34%.

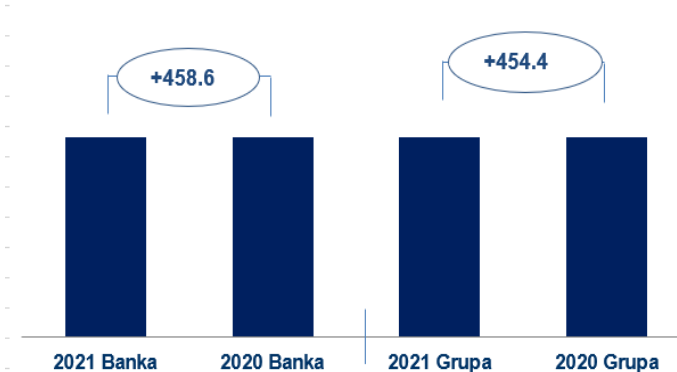
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

Prihodi od naknada i provizija u 2021. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 4.175.660 hiljada (2020. godina: RSD 3.498.220 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 19,37%. Prihodi od naknada i provizija Banke u 2020. godini iznose RSD 4.141.030 hiljada (2020. godina: RSD 3.465.324 hiljada), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 19,5%.

Rashodi od naknada i provizija u 2020. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 1.418.023 hiljadu (2020. godina: RSD 1.194.993 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 18,66%. Rashodi od naknada i provizija Banke u 2020. godini iznose RSD 1.395.893 hiljade (2020. godina: RSD 1.178.813 hiljade), i u odnosu na prethodnu godinu beleže povećanje od 18,42%.

Neto prihod po osnovu naknada (mil RSD)

U strukturi ukupnih prihoda i ukupnih rashoda, pored kamate i naknade, najveće učešće imaju ostali poslovni prihodi i neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata, odnosno ostali rashodi, troškovi zarada, neto rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha i troškovi amortizacije.

Neto rashod po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha u 2021. godini, na nivou Grupe, iznosi RSD 1.263.298 hiljade, od čega se RSD 1.257.085 hiljada odnosi na Banku, a RSD 6.213 hiljade na S Lizing. **Ostali poslovni prihodi** u 2021. godini, na nivou Grupe, iznosi RSD 99.064 hiljade, od čega se RSD 31.516 hiljada odnosi na Banku, a RSD 67.548 hiljade na S Lizing.

Negativni neto efekat kursnih razlika u 2021. godini, na nivou Grupe, iznosi RSD 204.732 hiljade, od čega je RSD 204.561 hiljada prihod na nivou Banke, a RSD 171 hiljade rashod na nivou S Lizinga. **Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata** na nivou Grupe iznosi RSD 257.65 hiljada, od čega se ceo iznos odnosi na Banku.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)
Bilans stanja

U RSD hiljada

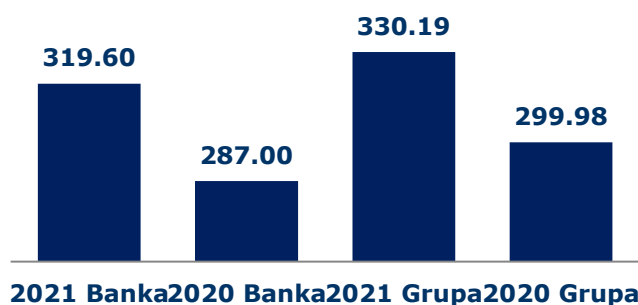
	Konsolidovano					Banka				
	31.12.2021	U %	31.12.2020	U %	% rasta (pada)	31.12.2021	U %	31.12.2020	U %	% rasta (pada)
AKTIVA										
Gotovina i sredstva kod centralne banke	39.929.941	12,09	35.402.631	11,80	12,79	39.929.947	12,49	35.402.648	12,34	12,79
Založena finansijska sredstva	-	0,00	4.622.478	1,54	(100,00)	-	0,00	4.622.478	1,61	(100,00)
Potraživanja po osnovu derivata	285.448	0,09	408.411	0,14	(30,11)	285.448	0,09	408.411	0,14	(30,11)
Hartije od vrednosti	58.499.723	17,72	49.554.573	16,52	18,05	58.499.723	18,30	49.554.573	17,27	18,05
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	6.693.196	2,03	2.944.805	0,98	127,29	10.709.287	3,35	3.180.869	1,11	236,68
Kredit i potraživanja od komitenata	218.135.039	66,06	201.214.645	67,08	8,41	203.616.892	63,71	188.082.044	65,53	8,26
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	118	0,00	118	0,00	0,00	-	-	-	-	-
Investicije u zavisna društva	-	-	-	-	-	93.560	0,03	93.560	0,03	0,00
Nematerijalna ulaganja	1.729.377	0,52	1.146.644	0,38	50,82	1.705.660	0,53	1.129.945	0,39	50,95
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.187.861	0,97	3.187.470	1,06	0,01	3.049.741	0,95	3.043.349	1,06	0,21
Tekuća poreska sredstva	238.878	0,07	185.043	0,06	29,09	238.878	0,07	185.043	0,06	29,09
Odložena poreska sredstva	227.079	0,07	154.981	0,05	46,52	224.019	0,07	151.941	0,05	47,44
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	12.252	0,00	12.252	0,00	0,00	11.902	0,00	11.902	0,00	0,00
Ostala sredstva	1.250.269	0,38	1.147.687	0,38	8,94	1.232.314	0,39	1.137.029	0,40	8,38
UKUPNA AKTIVA	330.189.181	100	299.981.738	100	10,07	319.597.371	100	287.003.792	100	11,36
PASIVA										
Obaveze po osnovu derivata	166.400	0,05	346.766	0,12	(52,01)	166.400	0,05	346.766	0,12	(52,01)
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	74.251.792	22,49	78.207.806	26,07	(5,06)	64.455.576	20,17	65.806.844	22,93	(2,05)
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	208.904.371	63,27	175.995.703	58,67	18,70	208.904.371	65,36	175.995.703	61,32	18,70
Obaveze po osnovu hartija od vrednosti	-	0,00	3.509.426	1,17	(100,00)	-	0,00	3.509.426	1,22	(100,00)
Subordinirane obaveze	3.534.418	1,07	3.870.407	1,29	(8,68)	3.534.418	1,11	3.870.407	1,35	(8,68)
Rezervisanja	1.690.993	0,51	1.320.593	0,44	28,05	1.656.101	0,52	1.288.223	0,45	28,56
Tekuće poreske obaveze	109.647	0,03	-	0,00	100,00	109.647	0,03	-	0,00	100,00
Odložene poreske obaveze	9.763	0,00	7.677	0,00	27,17	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	3.678.306	1,11	3.410.728	1,14	7,85	3.470.467	1,09	3.257.391	1,13	6,54
UKUPNO OBAVEZE	292.345.690	88,54	266.669.106	88,90	9,63	282.296.980	88,33	254.074.760	88,53	11,11
KAPITAL										
Akcijski kapital	17.812.004	5,39	15.462.944	5,15	15,19	17.812.004	5,57	15.462.944	5,39	15,19
Dobitak	2.792.753	0,85	1.597.441	0,53	74,83	2.409.161	0,75	1.333.262	0,46	80,70
Rezerve	17.079.570	5,17	16.132.957	5,38	5,87	17.079.226	5,34	16.132.826	5,62	5,87
Učešća bez prava kontrole	159.165	0,05	119.290	0,04	33,43	-	-	-	-	-
UKUPAN KAPITAL	37.843.491	11,46	33.312.632	11,10	13,60	37.300.391	11,67	32.929.032	11,47	13,28
UKUPNO PASIVA	330.189.181	100	299.981.738	100	10,07	319.597.371	100	287.003.792	100	11,36

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

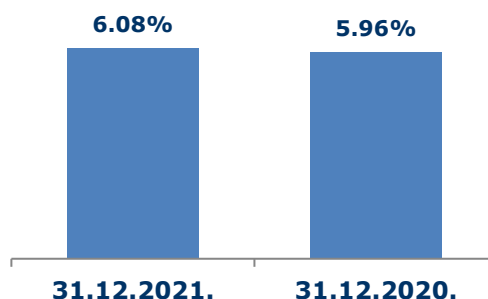
2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

Kretanje bilansne aktive u mlrd

Ukupna **bilansna suma** Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosi RSD 319.597.371 hiljada i beleži rast u 2021. godini od 11,36% u odnosu na 31. decembar 2020. godine. Ukupna bilansna suma na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2021. godine iznosi RSD 330.189.181 hiljada i beleži rast u 2021. godini od 10,07% u odnosu na 31. decembar 2020. godine.

Tržišno učešće bilansne aktive EBS

Tržišno učešće aktive Banke u odnosu na ukupnu aktivnu bankarskog tržišta Srbije u periodu završenom 31. decembra 2021. godine je 6,08%, dok je tržišno učešće Banke u odnosu na ukupnu aktivnu bankarskog tržišta Srbije u istom periodu 2020. godine bilo 5,96%.

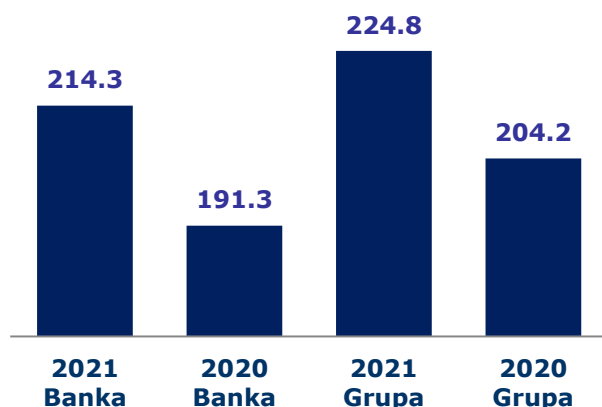
Gotovina i sredstva kod centralne banke u 2021. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 39.929.941 hiljada dinara, od čega se RSD 39.929.947 odnosi na Banku. Gotovina i sredstva kod centralne banke su zabeležili rast od 12,79% u 2020. godini u odnosu na 2020. godinu.

Banka nije imala **Založena finansijska sredstva** u 2021. godini, dok su ista u 2020. godini znosila RSD 4.622.478 hiljada, a celokupni iznos se odnosio na Banku.

Potraživanja po osnovu derivata u 2021. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 285.448 hiljada, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Potraživanja po osnovu derivata su na dan 31. decembra 2021. godine smanjeni za 30,11% u odnosu na isti datum 2020. godine.

Hartije od vrednosti u 2021. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 58.499.723 hiljade, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Hartije od vrednosti su na dan 31. decembra 2021. godine povećani za 18,05% u odnosu na isti datum 2020. godine.

Ukupno dati krediti

Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija u 2021. godini, na nivou Grupe, iznose RSD 6.693.196 hiljade, a najznačajniji deo ovog iznosa se odnosi na Banku. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija su na dan 31. decembra 2021. godine povećani za 127,29% u odnosu na isti datum 2020. godine.

Kredit i potraživanja od komitenata na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembar 2021. godine iznose RSD 218.135.039 hiljada, od čega na nivou Banke iznose RSD 203.616.892 hiljada, a na nivou S-Leasinga iznose RSD 14.518.147 hiljada.

Kredit i potraživanja od komitenata na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembar 2021. godine beleže rast od 8,41% u odnosu na isti datum 2020. godine. Krediti i potraživanja od komitenata Banke, na dan 31. decembra 2021. godine ostvarili su rast od 8,26% u odnosu na 2020. godinu.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

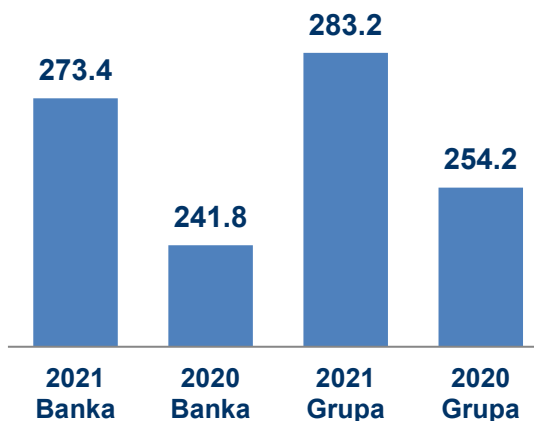
Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2021. godine iznose RSD 74.251.792 hiljada, od čega na nivou Banke iznose RSD 64.455.576 hiljada, dok na nivou S-Leasinga iznose RSD 9.796.216 hiljada. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2021. godine beleže pad od 5,06% u odnosu na isti datum 2020. godine. Depoziti i ostale obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama Banke, su na dan 31. decembra 2021. godine smanjeni za 2,05% u odnosu na isti datum 2020. godine.

Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2021. godine iznose RSD 208.904.371 hiljada, a celokupni iznos se odnosi na Banku. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2021. godine beleže rast od 18,70% u odnosu na isti datum 2020. godine.

Ročna struktura konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. godine je povoljna. Trajni i dugoročni izvori finansiraju stalna sredstva i dugoročna sredstva.

Ukupan kapital Grupe na dan 31. decembra 2021. godine iznosi RSD 37.843.491 hiljada i beleži porast od 13,60% u odnosu na isti datum 2020. godine. Ukupan kapital Banke iznosi RSD 37.300.391 hiljada na dan 31. decembra 2021. godine. Ukupan kapital Banke je u 2020. godini povećan za 13,28% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupno primljeni depoziti

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

Dinarski i devizni podbilans Grupe na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. prikazani su kako sledi:

	Konsolidovano					Banka				
	31.12.2021	U %	31.12.2020	U %	% rasta/pada	31.12.2021	U %	31.12.2020	U %	% rasta/pada
AKTIVA										
Aktiva u dinarima	133.355.878	40,39	115.835.724	38,61	15,13	133.266.124	41,70	115.754.369	40,33	15,13
Aktiva u stranoj valuti	196.833.303	59,61	184.146.014	61,39	6,89	186.331.247	58,30	171.249.423	59,67	8,81
Ukupna aktiva	330.189.181	100	299.981.738	100	10,07	319.597.371	100	287.003.792	100	11,36
PASIVA										
Pasiva u dinarima	134.549.835	40,75	119.183.523	39,73	12,89	133.868.905	41,89	119.040.898	41,48	12,46
Pasiva u stranoj valuti	195.639.346	59,25	180.798.215	60,27	8,21	185.728.466	58,11	167.962.894	58,52	10,58
Ukupna pasiva	330.189.181	100	299.981.738	100	10,07	319.597.371	100	287.003.792	100	11,36

Dinarski podbilans aktive Grupe čini 40,39% ukupne aktive i beleži rast od 15,13% u 2021. godini, dok dinarski podbilans pasive Grupe čini 40,75% ukupne pasive Grupe i beleži rast od 12,89% u 2021. godini. Međutim, devizni podbilans aktive Grupe je i dalje značajniji i čini 59,61% aktive i beleži rast od 6,89% u odnosu na prethodnu godinu, dok je devizni podbilans pasive Grupe isto značajniji i čini 59,25% pasive na dan 31. decembra 2021. godine, i beleži rast od 8,21% u odnosu na prethodnu godinu.

Dinarski podbilans aktive Banke čini 41,70% ukupne aktive i beleži rast od 15,13% u 2021. godini, dok dinarski podbilans pasive Banke čini 41,89% ukupne pasive Banke i beleži rast od 12,46% u 2021. godini. Međutim, devizni podbilans aktive Banke je i dalje značajniji i čini 58,30% aktive i beleži rast od 8,81% u odnosu na prethodnu godinu, dok je devizni podbilans pasive Banke isto značajniji i čini 58,11% pasive na dan 31. decembra 2021. godine, i beleži rast od 11,36% u odnosu na prethodnu godinu.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

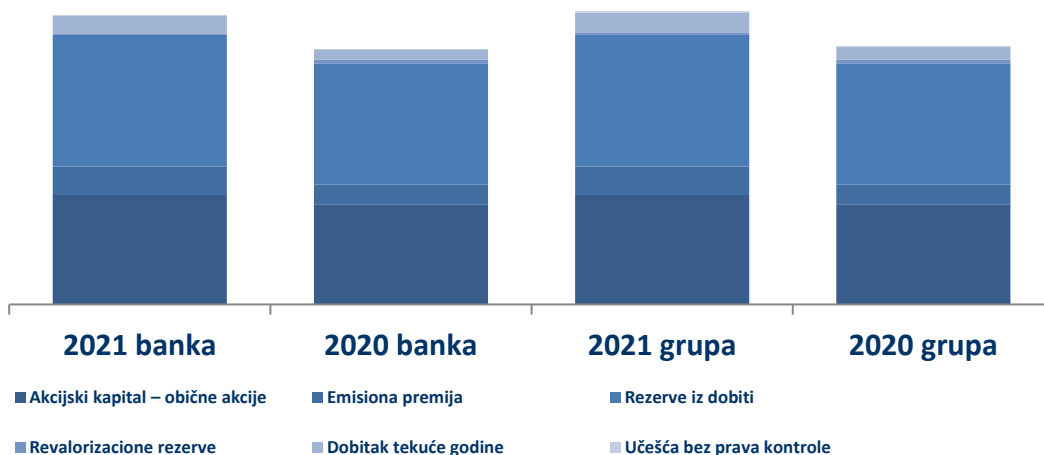
Kapital

Kapital Grupe na dan 31. decembra 2021. iznosi RSD 37.843.491 hiljada (31. decembar 2020. godine: RSD 33.312.632 hiljada). Kapital Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosi RSD 37.300.391 hiljada dinara (31. decembar 2020. godine: RSD 32.929.032 hiljada).

Struktura ukupnog kapitala prikazana je kako sledi:

	Konsolidovano		Banka	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Akcijski kapital – obične akcije	14.107.500	12.909.000	14.107.500	12.909.000
Emisiona premija	3.704.504	2.553.944	3.704.504	2.553.944
Rezerve iz dobiti	16.968.156	15.634.894	16.968.156	15.634.894
Revalorizacione rezerve	111.414	498.063	111.070	497.932
Dobitak tekuće godine	2.568.379	1.597.441	2.409.161	1.333.262
Učešća bez prava kontrole	159.165	119.290	-	-
Stanje na dan 31. decembra	37.843.491	33.312.632	37.300.391	32.929.032

Struktura ukupnog kapitala banke

Na dan 31. decembar 2021. godine upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 1.410.750 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od RSD 10.000 (31. decembar 2020. godine: 1.290.900 običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti 10.000 dinara).

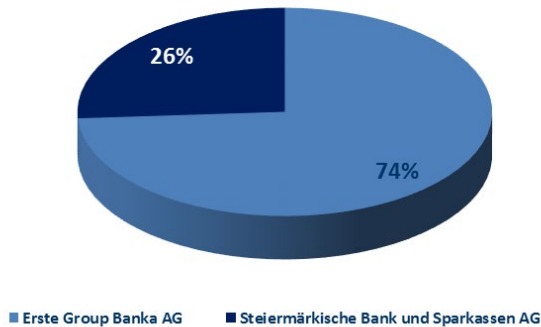
Ukupan kapital Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosi RSD 37.300.391 hiljada i sastoji se od akcijskog kapitala u iznosu od RSD 14.107.500 hiljada, emisione premije u iznosu od RSD 3.704.504 hiljada, rezervi iz dobiti i ostalih rezervi RSD 16.968.156 hiljada, revalorizacionih rezervi u iznosu od RSD 111.070 hiljada i dobitka tekućeg period u iznosu od RSD 2.409.161 hiljada.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

2. VERODOSTOJAN PRIKAZ RAZVOJA I REZULTATA POSLOVANJA GRUPE, A NAROČITO FINANSIJSKO STANJE U KOME SE ONA NALAZI, KAO I PODACI RELEVANTNI ZA PROCENU STANJA IMOVINE GRUPE (nastavak)

Kapital (nastavak)

Struktura akcionarskog kapitala

Većinski akcionar Banke je Erste Group Banka AG, Beč sa učešćem od 74% u akcijskom kapitalu na dan 31. decembra 2021. godine.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2021. godine je sledeća:

<u>Naziv akcionara</u>	<u>Broj akcija</u>	<u>Učešće u %</u>
EGB CEPS HOLDING GMBH	1.043.955	74,00
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, Grac	366.795	26,00
Ukupno	1.410.750	100,00

Kapital S-Leasinga je 75% u vlasništvu Erste bank ad Novi Sad a 25% u Steiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Grac, Austrija.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE

3.1 UVOD

Erste Banka od 2009. godine posluje u skladu sa svojom Strategijom društveno odgovornog poslovanja, definisanom nakon opsežnog istraživanja i analize inputa od strane svih relevantnih zainteresovanih strana, i transparentno predstavlja svoje rezultate izdavanjem Izveštaja o društveno odgovornom poslovanju pod imenom „Banka to su ljudi“. Osnovni elementi Strategije društveno odgovornog poslovanja i svi do sada objavljeni izveštaji na srpskom i engleskom jeziku, dostupni su na sajtu Banke: <https://www.erstebank.rs/sr/o-nama/drustveno-odgovorno-poslovanje>.

Izveštaj o društveno odgovornom poslovanju Erste Banke za 2021. godinu biće objavljen do kraja jula 2022. godine u skladu sa „Core“ opcijom *Global Reporting Initiative* - GRI smernica za izveštavanje (<https://www.globalreporting.org/>), uz dodatno ispunjavanje nekih od zahteva za „Comprehensive“ opciju. Izveštaj donosi odgovore na preko 30 GRI indikatora, uključujući i indikatore i relevantne pristupe upravljanju iz sektorskog dodatka za finansijske institucije (*GRI Financial Services Sector Supplement* – FSSS), što ovaj Izveštaj čini relevantnim izvorom podataka i za međunarodne finansijske institucije sa kojima Banka saraduje. Prema važećem sporazumu između GRI i Globalnog dogovora Ujedinjenih nacija (GDUN), izveštaj Banke odgovara na sve zahteve Izveštaja o napretku (*Communication on Progress* – COP) GDUN. Uz to, Izveštaj donosi i pregled aktivnosti usmerenih na unapređenje rodne ravnopravnosti i osnaživanje žena, u skladu sa Principima Ujedinjenih nacija za osnaživanje žena, čiji je Banka potpisnik. Takođe, Izveštaj pruža uvid u to kako Banka doprinosi novim Ciljevima održivog razvoja UN-a, pregledom dosadašnjih aktivnosti i rezultata i uzimanjem u obzir svojih uticaja u širem kontekstu održivosti. Dokument će biti dostupan na sajtu Banke: <https://www.erstebank.rs/sr/o-nama/izvestavanje-dop>.

3.2 BORBA PROTIV KORUPCIJE I PITANJA U VEZI SA PODMIĆIVANJEM

Jedan od ciljeva našeg poslovnog modela jeste obezbeđivanje poverenja u našu Banku. U okviru funkcije Usklađenosti poslovanja, između ostalog, bavimo se i pitanjima prevara i korupcije, kao i sukoba interesa, a sve to sa ciljem očuvanja i jačanja poverenja klijenata u našu Banku i očuvanja njene dobre reputacije. Program obuhvata pitanja sigurnosti i bezbednosti i ispunjava sve međunarodne regulatorne zahteve i standarde poštovanja propisa.

Da bismo to obezbedili:

- definišemo standarde i redovne kontrole u svim relevantnim procesima poslovanja da bismo identifikovali i sprečili potencijalno nezakonite ili neetičke prakse i u tu svrhu koristimo odgovarajuće tehničke i upravljačke sisteme;
- identifikujemo, prijavljujemo i ne izvršavamo sumnjive transakcije koje se odnose na pranje novca i finansiranje terorizma, zloupotrebu osetljivih informacija, manipulisanje tržištem i insajdersko trgovanje;
- poznajemo svoje klijente, poslujemo samo sa onima koje smo identifikovali u skladu sa propisima i samo u slučajevima kada razumemo poslovanje klijenta;
- identifikujemo, rešavamo i/ili obelodanjujemo sve potencijalne sukobe interesa;
- vodimo striktno politike borbe protiv korupcije i podmićivanja, sprečavamo davanje i primanje mita i/ili plaćanja u cilju ubrzavanja poslovnih postupaka;
- definišemo aranžmane koje čine pravila, alati i kanali za njihovo sprovođenje i sankcionisanje, a sve u cilju obezbeđenja adekvatne sigurnosti i bezbednosti naših zaposlenih, imovine i reputacije;
- svojim klijentima, poslovnim partnerima i posetiocima obezbeđujemo prijatan i siguran ambijent;
- obezbeđujemo redovnu obuku iz oblasti kontrole usklađenosti poslovanja, uključujući redovne obuke u oblasti sprečavanja pranja novca, finansiranja terorizma i ciljanih finansijskih sankcija za sve zaposlene u Banci;
- podstičemo sve zaposlene da obelodane sva pitanja koja izazivaju zabrinutost, pružamo program zaštite uzbunjivača (koji obezbeđuje anonimnost) i kontrolišemo sprovođenje adekvatnih mera ukoliko je došlo do prekršaja, pri čemu poštujemo i štitimo prava pojedinaca;
- potpisali smo Deklaraciju o borbi protiv korupcije Globalnog dogovora UN u Srbiji i posvećeni smo njenoj implementaciji u svakodnevnom poslovanju.

Da bi se izbegli sukobi interesa, opšti princip kojeg se moraju pridržavati svi zaposleni, a samim tim i članovi Odbora Banke, jeste da prepoznaju sukob interesa i izveste o tome Službu kontrole usklađenosti poslovanja bez izuzetka i bez odlaganja, što je definisano Procedurom upravljanja sukobom interesa i Politikom upravljanja sukobom interesa. Takođe, u skladu s internim aktima, kada su u pitanju zaposleni Banke i njihove spoljne aktivnosti, saglasnost na njih daje nadležni član Izvršnog odbora, na preporuku Službe kontrole usklađenosti poslovanja. Kada je u pitanju član Izvršnog odbora, neophodnu saglasnost daje Upravni odbor.

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.2 BORBA PROTIV KORUPCIJE I PITANJA U VEZI SA PODMIĆIVANJEM (nastavak)

Prevenција prevara i zloupotreba

U Erste Banci postoji odeljenje koje se bavi isključivo sprečavanjem zloupotreba i prevara, Odeljenje upravljanja rizikom finansijskog kriminala (FCM – Financial Crime Management), ali da bi se zloupotrebe predupredile, neophodna je konstantna uključenost i podrška svih kolega. Jedan od osnovnih alata za upravljanje internim prevarama jeste prijava sumnje na prevaru – tzv. Whistleblowing (u lokalnoj regulativi nazvano „uzbunjivanje“) gde osim klijenata i partnera, prijavu mogu da vrše i zaposleni Banke prvenstveno sa ciljem zaštite Banke, pa samim tim i svog radnog mesta i statusa, kao i klijenata Banke. Banka stavlja akcenat na prevenciju prevara i identifikovanje mogućih prevara pre nego što se dogode, dok iz detektovanih slučajeva izvodi zaključke radi daljeg unapređenja procesa koji bi predupredio ovakve događaje, čime se smanjuje broj negativnih efekata, loših plasmana i konačno utiče da budući proizvodi klijentima budu jeftiniji, a Banka konkurentnija na tržištu.

Banka ima posebno Odeljenje upravljanja rizicima sukoba interesa i HoV čija je nadležnost upravljanje rizicima svih vrsta sukoba interesa koji mogu nastati u vezi sa bankarskim poslovanjem, kao i privatnim aktivnostima zaposlenih, uključujući rizik hartija od vrednosti (securities compliance) i reputacioni rizik. Ustanovljene su posebne politike upravljanja navedenim rizicima koje imaju za cilj zaštitu klijenata u domenu rizika usklađenosti poslovanja, sprečavanje zloupotrebe tržišta kapitala i relevantnih za usklađenost informacija koje proističu iz posebnih ovlašćenja.

Uz to, Erste Banka je član Foruma za prevenciju zloupotreba u kreditnim poslovima, čiji je osnovni cilj efikasna zaštita klijenata banaka, pravnih i fizičkih lica, od prevara i zloupotreba u postupku odobravanja i korišćenja kredita, kao i zaštita samih banaka. Članovi Foruma međusobno razmenjuju podatke i informacije relevantne za otkrivanje i sprečavanje prevara. Banka, kao i ostali članovi Foruma, ima obavezu da podatke i informacije do kojih je došla u komunikaciji sa drugim članovima Foruma čuva kao poslovnu tajnu, u skladu sa propisima i aktima poslovne politike Banke. Zaposleni EBS su dali značajan doprinos i u osnivanju lokalnog ogranka najznačajnije svetske asocijacije – ACFE.

Kada je zaštita od korupcije u pitanju, Erste Banka primenjuje takozvanu politiku nulte tolerancije za sva činjenja koja su protivzakonita, uključujući i korupciju. Banka svoje aktivnosti bazira na prevenciji ponašanja koja mogu voditi ka korupciji, a to su: rizici sukoba interesa, reputacioni rizik i zaštita konkurencije. Banka ima usvojenu „Politiku za sprečavanje korupcije“ i „Proceduru za realizaciju donacija i sponzorstava“, dokumente koje obuhvataju ovu materiju, i po kojima je strogo zabranjen bilo koji vid koruptivnog ponašanja. Politika za sprečavanje korupcije sa nivoa smernica postala je dokument nivoa „A1“, odnosno najviši akt usvojen od Izvršnog i Upravnog Odbora, što govori o značaju koji Banka pridaje temi antikorupcije.

Banka posmatra sukob interesa koji proizlazi iz redovnih aktivnosti i u kom su učesnici svesni posledica, te sukob interesa u koji se učesnici dovode s namerom. U ovom kontekstu, razlikuju se dve vrste sukoba interesa: interni – koji se odnosi na zaposlene Banke, i eksterni – koji se odnosi na klijente i poslovne partnere Banke.

Interni sukob interesa koji može ukazivati na korupciju definiše se kao bilo koji sukob koji može nastati pored ostalog i kao razlika između privatnih i poslovnih interesa zaposlenog, gde je privatni interes iskazan u novcu, dok je poslovni interes iskazan u lojalnosti poslodavcu, poštovanju klijenata, primeni i pridržavanju svih propisa, očuvanju ugleda poslodavca i sopstvenog ugleda, itd. Mehanizmi kojima se umanjuje ovakva vrsta sukoba interesa jesu podizanje svesti zaposlenih o organizacionoj kulturi i politici Banke u vezi sa činjenjem ovih dela, zatim ukazivanje na posledice u slučaju nastanka ovih dela, te obavezna prijava privatnih poslovnih aktivnosti svih zaposlenih i njihova analiza u domenu sukoba interesa, mogućnost prijave počinioca ili sumnje na počinioca kroz Whistleblow proces, primena Politike poklona, kontrole iz domena upravljanja rizicima finansijskog kriminala i generalno sprečavanja sukoba interesa.

Pod eksternim sukobom interesa, Banka podrazumeva sukob interesa klijenta (ili drugog poslovnog partnera) između privatnog interesa za uštedom, povoljnijim uslovima, lakšim i bržim načinom dolaska do novca generalno i interesa za fer poslovanje, poštovanje propisa, poštovanje bankarske institucije, itd. Mehanizmi kojima se umanjuje ovakva vrsta sukoba interesa, pre svega, su analiza reputacionog rizika u vezi sa klijentom i ponovno podizanje nivoa svesti zaposlenih o izbegavanju ovakvih vrsta sukoba interesa, kao i savetovanje zaposlenih o prebacivanju aktivnosti koje mogu voditi ka sukobu interesa u druge organizacione jedinice gde se taj sukob ne može iskazati ili se bar može kontrolisati, obuke o posledicama i važnosti prijave sumnje na počinioca, primena Politike poklona, kontrole iz domena upravljanja rizicima finansijskog kriminala i sprečavanja sukoba interesa obavezna primena nezavisnog tenderskog modela ocene dobavljača itd.

U toku 2021. godine sprovedena je analiza rizika od korupcije u svim poslovnim jedinicama Banke. Ova analiza inače se sprovodi na svake dve godine, uz obavezu revidiranja, ukoliko se pojave nove relevantne informacije za procenu, s tim da je za 2021. godinu rađena u okviru izrade registra rizika. Detektovani rizici odnose se na funkciju prodaje, koja je u interakciji sa klijentima, pa samim tim može dati i primiti bilo koju vrstu podsticaja. Rizici su izbegnuti permanentnim obukama, kao i kontrolom poklona koje su zaposleni primili ili poklona datih od strane zaposlenih.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.2 BORBA PROTIV KORUPCIJE I PITANJA U VEZI SA PODMIĆIVANJEM (nastavak)

Podizanje svesti zaposlenih i namenske obuke izuzetno su važan deo sistema upravljanja rizicima povezanim sa korupcijom. Za najviše nivoe menadžmenta po potrebi se sprovodi tzv. Tone at the top obuka koja se odnosi na opšte teme povezane sa korupcijom i reputacionim rizikom. Takođe, obuke za menadžment uključuju i e-learning module, kao i posebne prezentacije za specifične pozicije. U toku 2021. godine posebnu ciljanu obuku o antikorupciji, uz polaganje odgovarajućeg testa, imala su sva četiri člana IO (100%), kao i svih 19 izvršnih direktora.

Antikorupcijske politike i procedure Banke dostupne su svim zaposlenima preko internog portala, te je obaveza svih zaposlenih da se redovno informišu o novousvojenim dokumentima. U toku 2021. godine o antikorupcijskim procedurama testirano je 77,34% zaposlenih u Erste Banci i 85,59% zaposlenih u ekspres ekspoziturama, i svi su uspešno položili test.

Tema antikorupcije sastavni je deo obuke za sve novozaposlene, koja se sprovodi jednom mesečno i obuhvata obuku o nefinansijskim rizicima, rizicima finansijskog kriminala, opštim odredbama o sukobu interesa, korupciji i reputacionom riziku. Cilj obuke je upoznavanje zaposlenih sa nultom tolerancijom, rizicima, načinima prepoznavanja, načinima prijave i eskalacije slučajeva povezanih s rizikom, relevantnim aktima koje je potrebno poznavati i osobama za kontakt za bilo koje pitanje iz ove oblasti. Obuka se sprovodi u direktnoj komunikaciji korišćenjem prezentacija. Izvršena je integracija obuke o antikorupciji i u sistem e-learninga i e-testiranja kao deo anti-fraud obuke za sve zaposlene periodično, odnosno najmanje na svake dve godine, kao i sistem 'face to face' obuka koje Upravljanje rizicima finansijskog kriminala svake godine drži funkcijama Banke. Obuke o antikorupciji sistemom e-learninga i e-testiranja kao deo anti-fraud obuke vrše se prezentovanjem informacija, te se zatim korišćenjem posebne aplikacije (TEA) vrši testiranje zaposlenih o navedenim temama, sa ciljem jačanja svesti o rizicima, postojanju regulative i akata u kojima se ona nalazi, te merama mitigacije rizika i osobama zaduženim za upravljanje rizicima.

U oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, sproveden je regulatorni zahtev i procenjen rizik od pranja novca, finansiranja terorizma i sankcija i predviđene su mere za ublažavanje procenjenih rizika, a sve u cilju zaštite Banke od upliva novca u čije se poreklo sumnja, koji je namenjen finansiranju terorizma ili od zloupotrebe Banke i njenih klijenata od zaobilazanja sankcija koje su obavezujuće u Republici Srbiji i Erste Grupi.

U oblasti sprečavanja sukoba interesa svake godine drže se obavezne obuke za sve zaposlene Banke, uključujući i najviše rukovodstvo, i to:

- opšta obuka za sve zaposlene (u 2021. položilo ukupno 96,3% zaposlenih)
- napredna obuka za tzv. jedinice poverljivosti kao organizacione jedinice koje su po prirodi posla u češćem dodiru sa informacijama relevantnim za usklađenost poslovanja, zbog čega postoji veći potencijal sukoba interesa (u 2021. godini položilo ukupno 93% zaposlenih)
- Dobro došli u Erste dan za sve nove zaposlene Banke
- u toku 2021. godine održana je i posebna obuka koja se odnosi na oblast: sekundarne poslovne aktivnosti zaposlenih (SPA) i sprečavanje sukoba interesa koji može nastati usled SPA

Pored jačanja internih kapaciteta, Banka svoje politike i procedure u ovoj oblasti komunicira i klijentima i poslovnim partnerima, sa ciljem sveobuhvatnog pristupa prevenciji rizika usklađenosti. Odredbe povezane sa antikorupcijom i sukobom interesa sastavni su deo Opštih uslova poslovanja, koji su sastavni deo ugovora sa svakim klijentom, a takođe su javno dostupne na veb-sajtu Banke, kao i godišnjim Izveštajem o društveno odgovornom poslovanju. Sa klijentima i poslovnim partnerima za koje je procenjeno da postoji potreba održavaju se posebni sastanci.

Zaštita konkurencije

Slobodna konkurencija i usklađenost poslovanja sa propisima o zaštiti konkurencije ne samo da su važan tržišni princip, već su i čvrsto poslovno opredeljenje i cilj Banke.

Naš pristup ovoj temi podrazumeva da:

- informišemo zaposlene o ponašanju koje narušava slobodnu i fer konkurenciju i zabranjujemo im da sklapaju poslovne dogovore koji narušavaju slobodnu i fer konkurenciju;
- ne zloupotrebljavamo svoj položaj na tržištu i obezbeđujemo da sva poslovna spajanja i povezivanja ispunjavaju sve važeće zahteve koje propisuju antimonopolski zakoni;
- ne kršimo prava trećih lica kada je reč o žigovima i pravima intelektualne svojine, i štitimo sopstvena prava od potencijalne zloupotrebe od trećih lica.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.2 BORBA PROTIV KORUPCIJE I PITANJA U VEZI SA PODMIĆIVANJEM (nastavak)

Program o zaštiti konkurencije koji Erste Banka implementira od 2011. godine sadrži nekoliko dokumenata koji se odnose na sledeće ključne celine:

- Fer konkurencija – usklađenost sa principima Zakona o zaštiti konkurencije za zaposlene
- Smernice za sprečavanje korupcije – sastavni deo Anti-Fraud Management Compliance (Upravljanje i koordinacija sprečavanja nepravilnosti i prevara)
- Šta raditi u slučajevima nenajavljenog uviđaja
- Obrazac zahteva za dozvolu uspostavljanja kontakta s konkurencijom
- Procedura postupanja u komunikaciji s regulatornim telima i drugim državnim organima u postupcima posredne i neposredne kontrole.

Upoznavanje sa Programom uključeno je od 2013. godine u redovne obuke svih novozaposlenih „Dobro došli u Erste“. Obuka podrazumeva podizanje svesti o značaju teme zaštite konkurencije i upoznavanje sa štetnim posledicama u slučaju povrede propisa o zaštiti konkurencije.

3.3 SOCIJALNA I KADROVSKA PITANJA

Kao odgovoran poslodavac, Erste Banka pruža moderno, atraktivno i motivišuće radno okruženje za angažovane i posvećene ljude, spremne za učenje i profesionalno usavršavanje. Briga o zadovoljstvu i motivaciji naših zaposlenih na vrhu je prioriteta Banke, uz zagarantovano pružanje jednakih mogućnosti, zaštitu prava i transparentnu komunikaciju.

Sa ciljem da obezbedimo i unapređujemo motivišuće radno okruženje, fokusirani smo na sledeće prioritetne teme:

- Razvoj i usavršavanje zaposlenih
- Bezbednost i zdravlje na radu
- Socijalnu podršku zaposlenima

Naš pristup ovim kompleksnim temama definisan je u strateškim dokumentima Banke, koji se odnose na različite oblasti odgovornosti prema zaposlenima:

- Kodeks poslovnog ponašanja
- Politika zapošljavanja
- Politika obuke i razvoja
- Politika nagrađivanja
- Politika upravljanja učinkom
- Politika diverziteta i inkluzije
- Strategija ljudskih resursa
- Strategija komunikacija
- Pravilnik o bezbednosti i zaštiti zdravlja na radu
- Kolektivni ugovor

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU**3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)****3.3 SOCIJALNA I KADROVSKA PITANJA (nastavak)**

Podaci o broju zaposlenih za 2021.	EBS		SL	
	HC	%	HC	%
Zaposleni ukupan broj:	1.224		50	
Muškarci	327	27%	22	44%
Žene	897	73%	28	56%
Rukovodioci ukupan broj (svi nivoi menadžmenta)	201		8	
Muškarci	97	48%	5	63%
Žene	104	52%	3	38%
Upravni odbor	6		5	
Muškarci	5	83%	4	80%
Žene	1	17%	1	20%
Izvršni odbor	4		2	
Muškarci	2	50%	2	100%
Žene	2	50%	0	0%
Izvršni direktori	17		2	
Muškarci	10	59%	2	50%
Žene	7	41%	2	50%
Starosna struktura svih zaposlenih				
do 30 god	184		3	
30 do 50	844		44	
iznad 50 god	196		3	
Vrsta angažovanja				
Neodređeno	1.075		48	
Određeno	149		2	
Puno radno vreme	1.221		49	
Nepuno radno vreme	3		1	

Razvoj i usavršavanje

Razvoj i usavršavanje zaposlenih jedan je od najvažnijih strateških prioriteta Erste Banke. Naš pristup razvoju zaposlenih obuhvata obuke i usavršavanje, adekvatno planiranje resursa, definisanje ključnih radnih mesta, upravljanje planom naslednika, principe nagrađivanja i beneficija zaposlenih, upravljanje učinkom i unapređenja. Osim što doprinosi većoj motivaciji i zadovoljstvu naših zaposlenih, ovaj sveobuhvatni pristup omogućava i da konstantno unapređujemo poslovne procese.

Našim zaposlenima na raspolaganju su pažljivo osmišljene strukovne obuke, kao i program celoživotnog obrazovanja i učenja koji im omogućava da stiču neophodna znanja i veštine kojima povećavaju svoju konkurentnost na sve izazovnijem tržištu rada. Pored internih obuka, Erste Banka zaposlenima omogućava upućivanje na eksterne obuke, kao i studijske periode sa garantovanim povratkom na radno mesto. Našim zaposlenima nudimo i mogućnost da se uključe u interno tržište poslova Erste Grupe u svih sedam zemalja, što predstavlja deo naših napora da podstičemo mobilnost unutar Grupe i postanemo najatraktivniji poslodavac na finansijskom tržištu.

Održane obuke u 2021. godini	EBS	SL
Obim obuka (h)	40.700	401
Troškovi (RSD)	26.300.000	2.396.258

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.4 ŽIVOTNA SREDINA

Dugogodišnji strateški pristup Erste Banke zaštiti životne sredine ogleda se u kontinuiranoj proceni uticaja našeg poslovanja – nastojimo da smanjujemo negativne uticaje gde god je to moguće, i da inovativnim rešenjima doprinosimo unapređenju životne sredine i održivosti. Postavljanje ciljeva u oblasti zaštite životne sredine, kao i indikatora za praćenje i načina merenja, sastavni su deo naših procesa planiranja.

Pored potrošnje resursa, najveći uticaj na životnu sredinu Banka ostvaruje finansiranjem projekata i poslovanja svojih klijenata. Zbog toga je naš fokus na razvijanju i održavanju visokih standarda u oblasti odgovornog finansiranja, gde nastojimo da budemo primer drugima i jedan od lidera u finansiranju projekata obnovljive energije.

Naš strateški pristup podrazumeva tri prioritetne oblasti delovanja Banke:

- Odgovorno upravljanje resursima
- Odgovorno finansiranje
- Podizanje svesti zaposlenih o zaštiti životne sredine

Poslovanje Banke usaglašeno je sa svim aktuelnim propisima koji se odnose na zaštitu životne sredine. Pored toga, Banka se u svom poslovanju rukovodi Politikom odgovornog finansiranja, Politikom finansiranja obnovljivih izvora energije, Načelima zaštite životne sredine, Politikom upravljanja energijom Erste Grupe i Procedurom za upravljanje otpadom.

Odgovorno raspolaganje resursima

Kada je reč o direktnim uticajima, Erste Banka iz godine u godinu beleži smanjenja potrošnje po svim najznačajnijim parametrima koje pratimo: energija, emisije, voda, otpad, transport. Neke od najznačajnijih mera koje je Banka implementirala tokom proteklih godina jesu:

- Razvoj sistema energetskog menadžmenta;
- Snabdevanje električnom energijom proizvedenom iz obnovljivih izvora energije;
- Primena ekoloških standarda u uređenju filijala;
- Upotreba sertifikovanih materijala za opremanje i uređenje prostora – korišćenje ekoloških materijala, nameštaja i itisona u obnovi i opremanju objekata;
- Redukovan rad reklamnih obeležja u skladu sa raspoloživim mogućnostima;
- Ugradnja LED rasvete – u dve upravne zgrade postoji kompletno LED osvetljenje;
- Promena sistema grejanja u objektima u kojima je to neophodno;
- Programiranje sistema klimatizacije u skladu s radnim vremenom zaposlenih;
- Zakup i kupovina vozila koja su ekološki prihvatljivija;
- Korišćenje video i telefonskih konferencija sa ciljem smanjenja službenih putovanja;
- Inovacije u sistemu štampanja s ciljem smanjenja potrošnje energije, papira i tonera.

Racionalna upotreba vode

Snabdevanje vodom i odvođenje otpadnih voda vrši se distributivnim sistemom za snabdevanje vodom (vodovod) i odvođenje otpadnih voda (kanalizacija) javnih komunalnih preduzeća za proizvodnju i distribuciju vode i kanalizaciju. Javna komunalna preduzeća za proizvodnju i distribuciju vode i kanalizaciju vrše svakodnevnu kontrolu kvaliteta vode u skladu sa važećom zakonskom regulativom koja je usaglašena sa Direktivama EU i Svetske zdravstvene organizacije.

U nastavku je dat okviran podatak potrošnje vode (m³/godišnje) u skladu sa okvirnim prosekom potrošnje iz prethodnih godina prema formuli, na način na koji se i prati:

broj zaposlenih * okvirna prosečna potrošnja vode po zaposlenom u m³/godišnje = potrošnja vode u m³/godišnje

Potrošnja vode u 2021.

1150 * 9 m ³ = 10.350 m ³ /godišnje

Energija i emisije

Tokom 2021. nastavili smo sa sprovođenjem inicijativa za poboljšanje energetske efikasnosti. Od ukupno 69 lokacije za koje se prati potrošnja energenata i na kojima posluje Banka, 49 lokacija je bilo uključeno u komercijalni ugovor za zelenu energiju koji je Banka imala sa kompanijom Energia gas and power. Procenat učešća zelene energije u ukupnoj količini potrošene energije u 2021. godini iznosi cca 57%.

Krajem 2021. godine, nakon značajnih skokova u ceni električne energije na svetkom tržištu, Banka je obnovila ugovor sa Elektroprivredom Srbije. O povratku na korišćenje zelene energije u većem procentu, donosiće se odluka u skladu sa kretanjima na tržištu i cenama električne energije.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.4 ŽIVOTNA SREDINA (nastavak)

Potrošnja električne i toplotne energije u 2021.	
Električna energija (KWh)	2.243.156
Toplotna energija (KWh)	1.947.070
Energetski intezitet (KWh/zaposlenom)	
Električna energija (KWh/zaposlenom)	1.832,64
Toplotna energija (KWh/zaposlenom)	1.590,74

Transport

Emisije koje nastaju kao rezultat transporta za naš sektor poslovanja u redovnim okolnostima predstavljaju materijalni aspekt, pa je tako ova tema među prioritetima Erste Banke. Potrošnja goriva, kao i emisije, prate se i beleže od 2013. godine, uključujući službena putovanja, kao i prevoz zaposlenih. Značaj uticaja određuje se na osnovu sledećih kriterijuma:

- CO₂eq emisija na osnovu pređene godišnje kilometraže i godišnje potrošnje goriva službenih vozila

Smanjenju navedenih uticaja posebno doprinose standardi Erste Grupe koji se odnose na ekološki prihvatljiva vozila, odnosno službena vozila sa ograničenjima CO₂eq koja iznose od 120 do 140 g/km. U 2021. godini službena putovanja nisu bila moguća tokom većeg dela godine usled pandemije COVID-19, te je zabeleženo značajno smanjenje emisija koje su posledica transporta.

Upravljanje otpadom i recikliranje

Odgovorno upravljanje otpadom u Erste Banci regulisano je internim dokumentom Procedura za upravljanje otpadom.

Naše svakodnevne poslovne aktivnosti uzrokuju nastanak znatnih količina papirnog otpada, zbog čega smo fokusirani prvenstveno na smanjenje korišćenja papira i korišćenje sertifikovanog papira, kao i na reciklažu. Od 2009. godine publikacije Banke, uključujući interni časopis Puls i druge publikacije, štampane su isključivo na FSC (Forest Stewardship Council) sertifikovanom papiru, što znači da su drvo, pa tako i papir, dobijeni iz šuma kojima se odgovorno i održivo upravlja. Ovaj sertifikat predstavlja najviši nivo osiguranja kvaliteta i održivosti u šumarstvu, drvnoj industriji i industriji papira.

Kada je reč o reciklaži, Banka nastoji da pozitivno utiče na održivost razvrstavanjem i predajom svog generisanog otpada na reciklažu. Naši poslovni objekti u Novom Sadu i Beogradu opremljeni su kantama za PET ambalažu i stakleni otpad, kao i kutijama za prikupljanje kancelarijske hartije.

Smanjenju generisanog otpada doprinela je i inicijativa iz 2014. godine kada je Banka počela da koristi uslugu štampanja kompanije Konica Minolta, čime je oslobođena obaveze prikupljanja tonera (osim zaliha iz prethodnog perioda). Tako je smanjena i količina iskorišćenog papira.

Podaci o generisanom otpadu u 2021.	
Otpadni papir i kartonska ambalaža	19,04 t
Pet ambalaža	0,06 t
Metal	7,64 t
Opasna elektronska i električna oprema koja sadrži opasne komponente	4,85 t

Ulaganje u održivi razvoj

Odgovoran pristup finansiranju suštinski je utkan u naše poslovanje i u naše strateško opredeljenje da doprinosimo održivoj budućnosti za naše klijente, zaposlene i zajednicu. Prepoznajući klimatske promene kao jedan od najvećih globalnih izazova današnjeg društva, Erste Banka je u skladu sa svojom Politikom o odgovornom finansiranju i Politikom finansiranja obnovljivih izvora energije posvećena finansiranju različitih projekata energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije. Projekti povezani sa obnovljivim izvorima energije podrazumevaju veoma kompleksne aktivnosti kako za nosioce projekata tako i za finansijske institucije. Finansiranje se zasniva na studijama o uticaju projekata na životnu sredinu u zajednici u kojoj se gradi, odobrenju lokalnih vlasti, usklađenosti sa svim lokalnim zakonima i propisima, kao i na poštovanju specifičnih standarda za finansiranje u ovoj oblasti.

Erste Banka, zajedno sa partnerima iz Evropske banke za obnovu i razvoj, aktivno radi na promovisanju energetske efikasnosti u domaćinstvima, te u skladu sa tim nudi opciju kredita za energetske efikasnosti za fizička lica, koji se može iskoristiti za zamenu prozora ili vrata, adaptaciju stambene fasade, novu rasvetu ili druge pomenute mere, koje doprinose ekonomičnosti i uštedi. Kredit uključuje i finansijski podsticaj u iznosu od 15% do 20% od iznosa kredita za individualne stanove – to je bespovratni novčani iznos koji isplaćuje EBRD uz podršku Evropske unije. Osim toga, sredstva koja se vraćaju finansijskim podsticajem nemaju unapred definisanu namenu – odnosno klijenti ih mogu slobodno koristiti za ostale potrebe svog domaćinstva.

Sa svrhom unapređenja energetske efikasnosti, tokom 2021. godine realizovano je 1.158 kredita fizičkim licima u volumenu od 554.007.736 RSD. Na ovaj način je 1.145 domaćinstava ugradilo energetske efikasne opreme i materijale u svoje domove u 2021. godini.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.4 ŽIVOTNA SREDINA (nastavak)

Ulaganje u održivi razvoj (nastavak)

U avgustu 2021. godine, Erste Banka je potpisala sa EBRD-om Ugovor za novu kreditnu liniju "SME CSP loan" – „EBRS Competitiveness Support Programme (CSP)" linija za energetske efikasnost. EBRD CSP kreditna linija ima namenu da finansiraju investicije SME kompanija u Republici Srbiji, koje će potpomoći poboljšanje konkurentnosti i usaglašenosti sa tehničkim standardima EU *acquis communautaire* (Pravnog nasleđa Evropske Unije). Iz ove kreditne linije finansiraju se mnogobrojni projekti solarnih panela, mašina za proizvodnju i rad samih kompanija, proizvodne pogone i slično, kao poboljšanje konkurentnosti krajnjih korisnika/ SME preduzeća u Republici Srbiji, a sve u skladu sa EU direktivama u oblastima socijalne, zdravstvene i zaštite životne sredine. Ugovor EBRD CSP Program potpisan je u iznosu od 5.000.000 EUR. Iz ove kreditne linije, klijentima su obezbeđena bespovratna sredstva (grant), po verifikaciji projekata, u iznosu od 15% od odobrenog kredita.

Kada je reč o pravnim licima, u 2021. godini za projekte energetske efikasnosti (EE) i obnovljivih izvora energije (OIE) plasirana su sledeća sredstva:

- KFW – Nemačka razvojna banka u Srbiji, kreditna linija iz 2014. godine za OIE 2.333.500 EUR (za izgradnju mini hidroelektrane);
- iz KFW – Nemačka razvojna banka u Srbiji, kreditna linija iz 2017. za EE 3.333.196 EUR za zamenu ulične rasvete;
- iz EIB - Evropska investiciona banka, kreditna linija iz 2018. za EE 264.643 EUR
- iz EBRD - Evropska banka za obnovu i razvoj, kreditna linija iz 2021. godine CSP KL za OIE 448.233 EUR, a za EE 136.077 EUR
- iz sredstava banke za EE 3.559.683 EUR, a za OIE 29.083.254 EUR (za mini hidroelektrane, biogasna postrojenja i vetropark).

3.5 Podrška i razvoj zajednica u kojima poslujemo

Od početka svog poslovanja Erste Banka nastoji da svojim poslovanjem, strateškim partnerstvima i proaktivnim delovanjem doprinese daljem razvoju društva i podigne kvalitet života u zajednicama u kojima posluje. I u teškim godinama pandemije, Banka je nastavila da podržava opstanak organizacija civilnog društva, socijalnih preduzeća, starapova, kao i programa i inicijativa iz oblasti kulture i umetnosti, finansijske edukacije i inkluzije, preduzetništva, obrazovanja i sporta.

U skladu sa svojom Strategijom društveno odgovornog poslovanja Erste Banka kontinuirano strateški i proaktivno ulaže u zajednicu osluškujući potrebe, komunicirajući svakodnevno sa svim zainteresovanim stranama prateći savremene trendove održivog razvoja. Podrška Banke je odavno prerasla isključivo finansijsku podršku, i uključila razmenu znanja i iskustava, edukativnu i mentorsku podršku, kao i umrežavanje različitih resursa zarad opšteg dobra. Banka veruje da sinergija različitih resursa daje najbolje rezultate i stoga nastoji da prepozna kvalitetne partnere, ideje, inicijative, programe i podržavajući ih menja društvo nabolje. Banka, takođe, veoma aktivno nastoji da poveže i umreži svoje partnere kako bi pozitivni rezultati programa bili još veći.

Finansijska inkluzija - program „Korak po korak“

U Erste Banci verujemo da preduslovi za inkluzivni i održivi razvoj leže u uklanjanju barijera i unapređenju pristupa finansijskim proizvodima i uslugama za sve građane i sektore društva. Posebno smo fokusirani na inovacije u razvoju preduzetništva koje smatramo stubom ekonomskog rasta i društvenog prosperiteta. Strateški smo usmereni i na podršku razvoju socijalnog preduzetništva u Srbiji, kao jednog od održivih vidova rešavanja društvenih izazova, a pored kreiranja inkluzivnih programa i finansijskih proizvoda i usluga, nastojimo i da unapređenjem finansijske pismenosti stvorimo preduslove za bolju ekonomsku održivost čitavog društva.

„Korak po korak“ je program socijalnog bankarstva Erste Grupe za unapređenje finansijske stabilnosti i prosperiteta u našem regionu. Pružamo prilagođene bankarske usluge ljudima koje konvencionalne banke veoma često ne smatraju atraktivnim klijentima, te ne dobijaju adekvatne usluge.

Program je osmišljen kao podrška početnicima u biznisu za otvaranje radnih mesta, osnaživanju nevladinih organizacija u daljem razvoju našeg društva kao i podrška fizičkim licima s malim prihodima. Da bismo dali šansu našim klijentima da poboljšaju svoju ekonomsku situaciju, nudimo bankarske proizvode poput tekućih i štednih računa, proizvode osiguranja i finansiranje. Davanjem namenskih kredita pomažemo našim klijentima da pokrenu malo preduzeće, finansiraju renoviranje svojih kuća, steknu više obrazovanje, povećaju svoju mobilnost i dobiju pravo na zdravstvenu zaštitu.

Važno je istaći da naše proizvode kombinujemo s finansijskom edukacijom i poslovnim obukama da bismo pomogli klijentima da donesu dobre odluke za njihove finansije. Da bismo obezbedili dugoročni uspeh, imamo stalan mentorski program za podršku savladavanja finansijskih i poslovnih izazova.

Cilj ovog programa jeste da pomogne da se poboljša finansijska stabilnost naših klijenata i da se dodatno podrži region u dostizanju svog potencijala za rast sistematski i održivo.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.5 Podrška i razvoj zajednica u kojima poslujemo (nastavak)

Finansijska inkluzija - program „Korak po korak“ (nastavak)

U okviru istraživanja koje je Erste Banka sproveda, utvrđeno je da nakon prve dve godine poslovanja svega jedna četvrtina startup firmi u Srbiji opstane na tržištu. U slučaju korisnika programa „Korak po korak“, 97% je posle dve godine rada nastavilo i razvilo svoje poslovanje.

Samo u 2021. godini kroz program „Korak po korak“ Erste Banka je kreditno podržala 80 startupova i 4 organizacije civilnog društava u ukupnom volumenu od oko 1 milion EUR. Startup klijentima, korisnicima programa obezbedili smo preko 100 sati mentorske podrške.

Ovaj program Banke je u toku 2021. godine prepoznat kao jedan od vrlo kompleksnih program koji aktivno doprinosi ostvarenju nekoliko Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija i osvojio je specijalno priznanje „Šampioni održivosti“ od strane Foruma za odgovorno poslovanje.

Finansijska pismenost

Kako bismo doprineli daljem napretku u oblasti finansijske inkluzije, sistematski pristupamo informisanju i edukaciji o finansijskim temama, ne samo naših sadašnjih i potencijalnih klijenata, već i čitave zajednice. Finansijska pismenost građanima omogućava da na kvalitetan način planiraju svoje finansije, kao i da njima adekvatno upravljaju, donoseći informisane i odgovorne odluke koje doprinose njihovoj održivosti i mogu pozitivno uticati na njihovu budućnost.

Temu finansijskog opismenjavanja Banka pristupa na nekoliko načina:

- sprovođenjem programa „Korak po korak“, koji na sveobuhvatan način omogućava edukaciju i podršku startup firmama, socijalnim preduzećima, organizacijama civilnog društva i pojedincima u riziku od siromaštva;
- kreiranjem digitalne platforme #ErsteZnali, koja složene finansijske teme na zanimljiv i prijemčiv način približava svima;
- pružanjem direktne podrške socijalnim preduzećima različitim vidovima mentorstva, savetovanja, otkupa proizvoda, podrške promociji i sl.;
- učešćem i podrškom programima, na konferencijama i manifestacijama koje promovisu preduzetništvo, samozapošljavanje, samoodrživost.

Doprinos programa „Korak po korak“ razvoju finansijske pismenosti sastoji se od nekoliko elemenata:

- Onlajn edukativna platforma usmerena je na pomoć u izradi biznis plana. Platforma kombinuje više savremenih tipova sadržaja: prezentacije, video-sadržaje, kolaboracije i sl. kako bi omogućila korisnicima da na njima najprihvatljiviji način steknu potrebna znanja;
- Oflajn radionice definisane po meri i potrebama korisnika programa sa ciljem podizanja njihovih biznis kapaciteta i to u više gradova u Srbiji kako bi pristup bio omogućen što većem broju korisnika;
- Jednogodišnja mentorska podrška na koju svaki korisnik programa ima pravo. Mentori su iskusni preduzetnici iz raznih industrija koji svojim znanjem i iskustvom pomažu novim preduzetnicima da svoje biznise podignu na viši nivo.

#ErsteZnali

Sa ciljem da građanima pomogne da finansijske odluke koje donose budu dobre, kao i da razviju odgovoran odnos prema novcu, Erste Banka je 2019. godine pokrenula #ErsteZnali, sveobuhvatni, besplatni i nekomercijalni program finansijske edukacije. Do sada su na platformi objavljena 42 edukativna modula, u čijoj izradi volonterski učestvuje 25 eksperata iz različitih sektora banke. Platforma ErsteZnali.rs zabeležila je tokom 2021. preko 80.000 jedinstvenih poseta, a održane su i onlajn radionice kojima je prisustvovalo ukupno 157 ljudi.

Godinu za nama je obeležilo lansiranje naše prve edukativne igrice za decu na temu finansijske edukacije „Čuvari zmajevog blaga“, koja je za manje od mesec dana zabeležila više od 10.000 preuzimanja.

Potpisan je memorandum o saradnji sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja na četvorogodišnjem programu „Škola novca za osnovca“. U toku 2021. napravljen je plan i program za nastavu u osnovnim školama za tri starosna uzrasta i obučeno 150 učitelja i nastavnika u saradnji sa Zavodom za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja. Implementacija programa u školama je započela u decembru 2021.

Sponzorstva i donacije

Erste Banka nastoji da bude podrška u stvaranju uslova za što kvalitetniji život u svim zajednicama u kojima je prisutna. S obzirom na to da smo svi mi kao organizacije, ali i kao pojedinci, deo šireg okruženja u kojem ne možemo napredovati bez napretka ljudi i organizacija oko nas, strateški smo fokusirani na razvoj i promociju korporativne i individualne filantropije u Srbiji.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.5 Podrška i razvoj zajednica u kojima poslujemo (nastavak)

Sponzorstva i donacije (nastavak)

Banka strateški podržava organizacije i institucije, programe i inicijative u sledećim oblastima:

- kultura i umetnost,
- popularizacija nauke,
- preduzetništvo,
- finansijsko opismenjavanje i inkluzija
- sport.

Odluke o sponzorstvu se donose i u skladu sa specifičnim pravilima i raspoloživim budžetom za datu godinu. Samo u 2021. godini Banka je na ovaj način podržala preko 45 projekata i programa sa preko 21 milion RSD.

3.6 Poštovanje ljudskih i radnih prava

Kolektivni ugovor

Kolektivnim ugovorom, koji je 2020. godine potpisan između Sindikata i Banke i koji je bio na snazi u 2021, svim zaposlenima Banke zagarantovane su beneficije iznad onih predviđenih Zakonom o radu. Ugovor je rezultat spremnosti obe strane da aktivno rade na unapređenju prava zaposlenih, koji predstavljaju pokretače i snagu promena i unapređenja kojima stalno težimo. Sve oblasti odnosa prema zaposlenima regulisane su ovim dokumentom, od zasnivanja radnog odnosa pojedinca, njegovih prava i obaveza, preko usavršavanja, bezbednosti i zdravlja. Kolektivni ugovor odnosi se na sve zaposlene, a njegov celokupan sadržaj kolegama je dostupan na internom portalu Banke.

Erste Banka obezbeđuje zaposlenima sledeće beneficije:

- Otpremnina pri odlasku u penziju veća u odnosu na zakonski minimum
- Otpremnina u slučaju prestanka radnog odnosa po osnovu viška veća u odnosu na zakonski minimum
- Kolektivno osiguranje zaposlenih od posledica nesrećnog slučaja za vreme obavljanja posla, kao i u vreme dolaska na posao i odlaska s posla
- Naknada štete zbog povrede na radu ili profesionalne bolesti u skladu sa zakonom
- Naknada nužnih pogrebnih troškova članovima uže porodice u slučaju smrti zaposlenog
- Naknada nužnih pogrebnih troškova članovima uže porodice u slučaju smrti zaposlenog, kao i lica s kojim zaposleni živi u zajedničkom domaćinstvu, a nije član uže porodice
- Solidarna novčana pomoć zaposlenom usled duže ili teže bolesti zaposlenog ili člana njegove uže porodice
- Solidarna novčana pomoć zaposlenom zbog teškog materijalnog stanja
- Poklon za Novu godinu deci zaposlenih starosti do deset godina
- Poklon zaposlenom za rođenje deteta
- Jubilarna nagrada povodom provedenih godina rada kod poslodavca
- Poslodavac može zaposlenom da obezbedi jubilarnu nagradu i povodom obeležavanja drugog bitnog događaja kod poslodavca
- Porodiljsko odsustvo sa zagarantovanim dinamikom isplate zarada i povratkom na radno mesto
- Pravo na posebnu naknadu za vreme porodiljskog odsustva, odsustva radi nege deteta i posebne nege deteta kao razliku između iznosa naknade zarade koje isplaćuje država i poslednje zarade zaposlenog pre početka odsustva
- Dodatno privatno zdravstveno osiguranje – sistematski pregledi za zaposlene
- Popusti za zaposlene za određene robe i usluge
- Veći iznosi određenih naknada zarada i drugih primanja u odnosu na zakonski određene (uvećana zarada za rad na dan praznika, rad noću, naknada zarade u slučaju privremene sprečenosti za rad itd.)

Bezbednost na radu

O bezbednosti i zdravlju na radu i socijalnoj podršci zaposlenima u Erste Banci brinu Služba ljudskih resursa, Služba upravljanja rizicima bezbednosti i Sindikat, uz podršku svih drugih organizacionih delova Banke.

Služba upravljanja rizicima bezbednosti zadužena je za fizičku zaštitu, tehničku zaštitu, informacionu bezbednost, upravljanje kontinuitetom poslovanja, protivpožarnu zaštitu, vanredne situacije i bezbednost i zdravlje na radu. Od 2019. godine u Banci postoji imenovano Lice za bezbednost i zdravlje na radu, dok je tu funkciju ranije obavljala eksterno angažovana kompanija. Za zaposlene se redovno organizuju obuke o postupanju zaposlenih u slučaju pljačke i drugih vanrednih situacija, obuke o postupanju zaposlenih sa agresivnim klijentima, osnovna obuka zaposlenih iz oblasti zaštite od požara, obuke za pružanje prve pomoći (za koje se osposobljavaju svi rukovodioci i najmanje 2% od ukupnog broja zaposlenih), osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad i obuke o načinu korišćenja Sistema tehničke zaštite. Uz to, procedure, uputstva i saveti komuniciraju se zaposlenima preko internog časopisa Puls.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

3. NEFINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE (nastavak)

3.6 Poštovanje ljudskih i radnih prava

Bezbednost na radu (nastavak)

Bezbednosti i zdravlje na radu u Erste Banci regulisani su Pravilnikom o bezbednosti i zaštiti zdravlja na radu. Uz to, primenjuju se Instrukcija za prijavljivanje povrede na radu, Instrukcija za prijavu nesrećnih slučajeva Wiener osiguranju, i Program osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad.

Erste Banka zaposlenima obezbeđuje osnovne zdravstvene preglede jednom godišnje i posvećena je promociji zdravlja na radnom mestu radi prevencije bolesti i poboljšanja blagostanja ljudi na poslu. Zdravstveni pregledi obezbeđeni zaposlenima obuhvataju set preventivnih pregleda i to: osnovni lekarski pregled, kompletan nalaz biohemije, oftalmološki pregled, EKG, ultrazvuk dojki, štitne žlezde ili abdomena. U 2021. godini, besplatni zdravstveni pregled iskoristilo je 500 zaposlenih u Erste Banci i 21 zaposleni u S- Leasing-u.

Najveću pažnju poklanjamo prevenciji zdravstvenih problema koje izaziva dugotrajno sedenje za računarom, te preko različitih kanala internih komunikacija zaposlene podstičemo na fizičku aktivnost i savetujemo ih kako da uvedu zdrave navike u svoju dnevnu rutinu. Prošle godina je svakako bila drugačija i briga o ličnom zdravlju i zdravlju najmilijih, kao i kolegama i koleginicama bila je prioritet. Tokom godine često su pripremani saveti na temu prevencije i očuvanja zdravlja.

U 2021. godini u Erste Banci je zabeleženo ukupno dve povrede na radu a u S- Lesingu jedna. Sve povrede su bile lakšeg karaktera, a povreda sa ozbiljnim posledicama nije bilo.

Kada je reč o bezbednosti i zaštiti života i zdravlja na radu, Kolektivnim ugovorom detaljno su razrađene sledeće teme:

- sprečavanje zlostavljanja na radu (mobing)
- kolektivno osiguranje zaposlenih
- zaštita ličnih podataka
- zaštita materinstva
- posebna nega deteta
- zaštita od otkaza ugovora o radu
- zaštita osoba sa invaliditetom
- obaveštenje o privremenoj sprečenosti za rad

U Kolektivnom ugovoru jasno su definisani pojmovi, tela i organi koji pored Sindikata kontrolišu i sprovode dogovorena prava i obaveze.

4. SVI VAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON PROTEKA POSLOVNE GODINE ZA KOJU SE IZVEŠTAJ PRIPREMA

Tokom januara 2022. godine Grupa je u postupku prinudne naplate prodala založenu imovinskopravnu celinu dužnika Fabrika Vode u Zrenjaninu, za ukupnu cenu od 417.368.175 RSD. Navedena transakcija dovela je do oslobađanja rezervacija na navedenom klijentu, kao i smanjenja procenta učešća NPL plasmana u ukupnom portfoliju Grupe.

Po sporovima u vezi naknade za obradu kreditnih zahteva, nakon datuma izveštajnog perioda, Grupa je primila ukupno 1.245 tužbi. Rukovodstvo procenjuje da neće nastati materijalno značajni gubici po osnovu ishoda sudskih sporova koji su u toku iznad iznosa za koje je izvršeno rezervisanje.

Početak 2022. godine došlo je do povećane volatilnosti na finansijskim i robnim tržištima zbog eskalacije političkih tenzija u Ukrajini, praćenih međunarodnim sankcijama određenim ruskim kompanijama i pojedincima. Iako je ova situacija još uvek u toku na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja i postoji očekivanje negativnih posledica po privredu uopšte, nije bilo vidljivog uticaja na poslovanje Grupe, niti Grupa ima značajnu izloženost prema ugroženim državama ili pojedincima koji su pod sankcijama, ali se budući efekti trenutno ne mogu predvideti. Rukovodstvo će nastaviti da prati potencijalni uticaj i preduzeće dalje mere po potrebi za ublažavanje svih mogućih efekata po ovom osnovu.

Nije bilo drugih događaja nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtevali korekcije ili obelodanjanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima za 31.12.2021. godine.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

5. OPIS OČEKIVANOG RAZVOJA U NAREDNOM PERIODU

Erste Bank a.d. Novi Sad kao bankarska grupa (u daljem tekstu Grupa) želi da ostane jedna od vodećih banaka u Srbiji koja pruža finansijske usluge fizičkim i pravnim licima. Ovaj cilj Grupe namerava da ostvari putem tri prioriteta koje je definisala Erste Grupa, a to su: visok kvalitet podataka, rast poslovanja u segmentu poslova sa stanovništvom i pravnim licima, kao i jasno upravljanje i rukovođenje.

U segmentu poslova sa stanovništvom, Grupa razvija dugoročnu saradnju sa klijentima stalnim unapređenjem proizvoda i usluga, snažnim prisustvom na domaćem tržištu preko mreže filijala i alternativnih kanala distribucije, sa ciljem ispunjenja potreba klijenata i većeg zadovoljstva zaposlenih, što treba da se reflektuje u unapređenju korisničkog iskustva, kontinuiranom i zdravom rastu, kao i u povećanju profitabilnosti.

U pogledu poslova sa pravnim licima, Grupa namerava da nastavi da bude pouzdan i dugotrajan partner sa svojim klijentima, što se može ostvariti visokim kvalitetom i diversifikacijom finansijskih usluga, kao i profesionalnim odnosom prema klijentima u ovom segmentu, što će dovesti do ostvarivanja što veće profitabilnosti sa što nižim rizikom.

Grupa kontinuirano, kroz Strategiju upravljanja rizicima, ali i drugim poslovnim strategijama, definiše ciljni profil izloženosti rizicima i strukture portfelja sa prevashodnim ciljem održivosti poslovanja na dugi rok, usklađenosti sa domaćim regulatornim zahtevima i usaglašenosti sa standardima Erste Grupe.

Uspeh Grupe uveliko zavisi i od poverenja koje naši klijenti, akcionari, naši zaposleni i javnost imaju u kapacitete rada i integritet Grupe, odnosno Erste Grupacije. Ovo poverenje je zasnovano na usklađenosti poslovanja sa svim važećim zakonskim, regulatornim i internim propisima, kao i standardima Erste Grupe, ali i na poštovanju tržišnih standarda i pravila ponašanja u svim poslovnim aktivnostima Grupe.

Grupa vodi računa o stručnom osposobljavanju i usavršavanju svojih zaposlenih, a naročito onih koji obavljaju poslove identifikacije, merenja i praćenja rizika, uzimajući u obzir obim, vrstu i izloženost rizicima poslova koje Grupa obavlja, kao i rizični profil Grupe.

Erste Bank a.d. Novi Sad će nastaviti da pruža sveobuhvatnu podršku stanovništvu i privredi Srbije prilikom ostvarivanja njihovih finansijskih potreba i ciljeva. Principi poslovanja koji podrazumevaju fokusiranje na stalno poboljšanje usluge klijentima, te konstantno unapređivanje unutrašnje organizacije i efikasnosti, i ubuduće će činiti osnovu poslovanja Grupe.

Misija Grupe:

Posvećeni smo poboljšanju kvaliteta života ljudi i zajednica tako što podstičemo finansijsku stabilnost, sigurnost i prosperitet - iskreno, pravedno i sa poštovanjem.

Naše vrednosti:

ODGOVORNOST

– preuzimamo odgovornost za razvoj Grupe i nas samih

PODRŠKA

– slušamo, razumemo i pomažemo

POVERENJE

– držimo datu reč i gradimo kvalitetne odnose

INOVATIVNOST

– podstičemo novo i stalno unapređujemo postojeće

STVARANJE

– stvaramo vrednost za naše klijente, akcionare i nas same

Detaljna i precizna implementacija Strategije vrši se kroz Akcioni plan, godišnje budžete, Kreditne politike, Cenovne pravilnike i druga dokumenta Grupe.

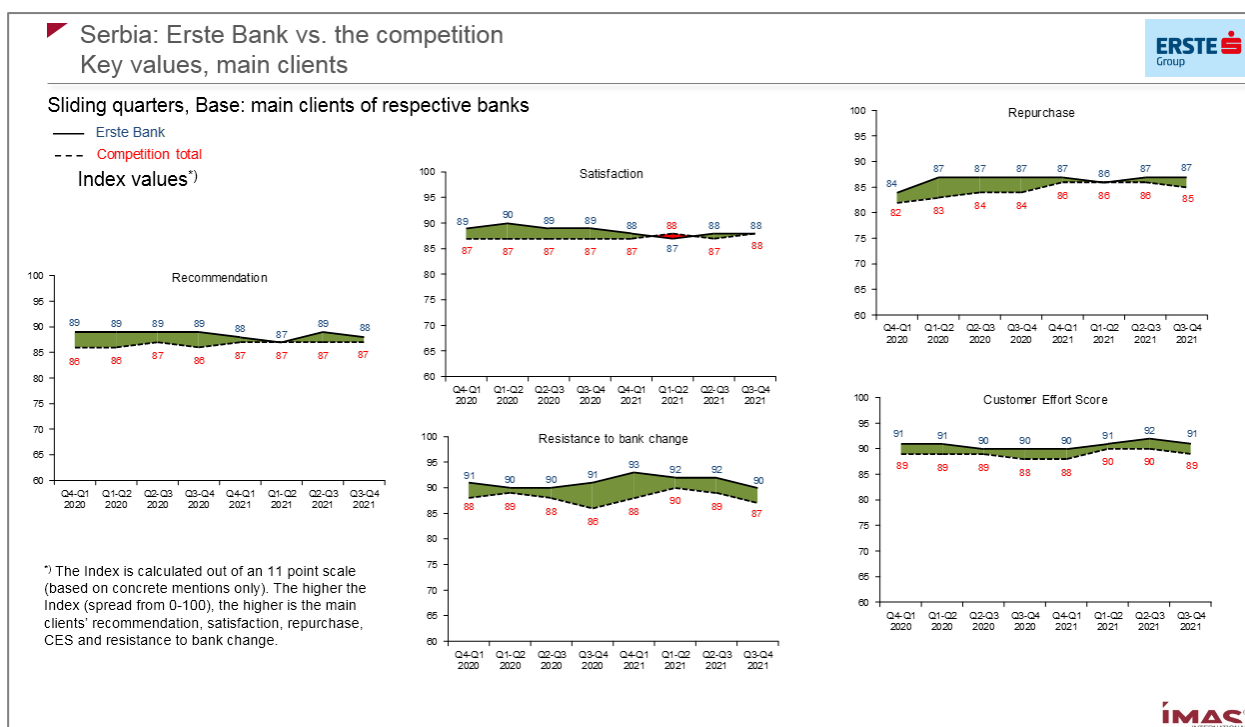
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

6. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2021. GODINU

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoje su prikazane za Banku, kao nosioca Grupe.

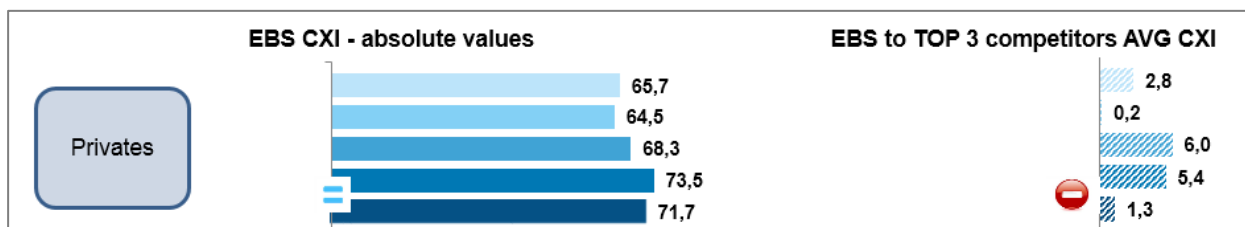
Banka je u toku 2021. godine nastavila da redovno sprovodi istraživanja tržišta i analizira rezultate kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja o nivou kvaliteta servisne usluge kako na nivou tržišta, tako i na nivou Banke i posebnih poslovnih jedinica banke. Uz angažovanje nezavisnih agencija za istraživanje tržišta sprovede se merenja i analize nivoa zadovoljstva i lojalnosti klijenata Erste Banke i drugih banaka, kao i kvalitet procesa u Erste banci.

Putem „**Banking Market Monitor**“ istraživanja Erste Banka meri 6 ključnih parametara kvaliteta usluge kako kod svojih klijenata, tako i kod klijenata konkurentskih banaka. Parametri kvaliteta usluge koji se mere su: poverenje, zadovoljstvo, preporuka, jednostavnost poslovanja sa bankom, ponovna kupovina i verovatnoća promene banke. **Na svih 6 posmatranih parametra kvaliteta usluge Erste Banka beleži rezultat koji je iznad proseka konkurencije ili na istom nivou.** Na ovaj način Erste Banka konstantno meri svoje performanse u odnosu na tržište, i kroz aktivnosti koje sprovodi na unapređenju iskustva klijenata radi na jačanju svoje pozicije među bankama liderima u domenu zadovoljstva klijenata.

Na osnovu rezultata dobijenih putem „**Banking Market Monitor**“ istraživanja Erste Banka računa indeks zadovoljstva klijenata – **CXI** (Customer Experience Index). Posmatrano na nivou banke (uključeni segment stanovništva) **Erste Banka je na drugom mestu na tržištu po CXI u 2021. godini** uz prednost od +1,3 u odnosu na Top 3 konkurenta.

Customer Experience Index –

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

6. AKTIVNOSTI NA POLJU ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA ZA 2021. GODINU

Erste Banka sprovodi i Istraživanje zadovoljstva klijenata pruženom uslugom odmah nakon određenog događaja (**event-triggered istraživanja**). Događaji koje posmatramo su otvaranje računa (dinarski i devizni), polaganje depozita, odobrenje keš kredita, odobrenje stambenog kredita i odobrenje kredita za mala preduzeća i preduzetnike. U roku od nedelju dana nakon što je klijentu pružena jedna od gore navedenih proizvoda/usluga **pružamo im mogućnost da odmah, direktno iskažu svoje (ne)zadovoljstvo uslugom** i time nam pomognu da unapredimo naš kvalitet usluge. Na nedeljnom nivou Erste Banka prati odgovore klijenata i reaguje na adekvatan način.

Podršku klijentima Banka pruža svojim klijentima i kroz svoj napredni sistem upravljanja i rešavanja prigovora u kojem je kvalitet rešavanja prigovora na prvom mestu. I u 2021. godini Banka se izdvaja od konkurencije po brzini rešavanja prigovora. Na osnovu analize i merenja u toku 2021. godine 78,97% prigovora je rešeno u roku od 7 dana. Cilj Banke je konstantno unapređenje kvaliteta servisne usluge po kojoj je Banka prepoznata kao vodeća Banka na bankarskom tržištu Srbije.

BRZINA REŠAVANJA PRIGOVORA, REKLAMACIJA I PRITUŽBI NA SERVISNU USLUGU NA NIVOU BANKE				
U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2021. GODINE				
Do 24h	Do 7 dana	Do 30 dana	Preko 30 dana	Ukupno
64,22%	14,75%	20,09%	0,94%	100%

Napomena: u okviru S Leasinga nije bilo pisanih prigovora u 2021. godini.

Uz kontinuirano proučavanje potreba i očekivanja klijenata, Banka u okviru svoje organizacije sistemski meri i unapređuje zadovoljstvo klijenata i koristi ga kao stalni alat za unapređenje kvaliteta internih procesa i servisne usluge.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

7. IZLOŽENOST RIZICIMA

Funkcije praćenja i upravljanja rizicima su u nadležnosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom, kao posebnih organizacionih jedinica u Banci. Politike upravljanja rizicima, strategija upravljanja rizicima kao i strategija upravljanja kapitalom povezane su sa strategijom Grupe, a obuhvataju definisanje vrste rizika, načine upravljanja tim rizicima kao i stepen rizika koje je Grupa voljna da prihvati kako bi postigla svoje poslovne ciljeve. Posebna pažnja se poklanja punoj usklađenosti sa relevantnim propisima Narodne Banke Srbije (NBS).

Odgovornosti Sektora upravljanja kreditnim rizicima i Sektora upravljanja strateškim rizicima, portfoliom i kapitalom obuhvataju sledeće:

- Identifikovanje i merenje odnosno procena izloženosti Grupe prema pojedinim vrstama rizika;
- Praćenje rizika, uključujući njihov nadzor i kontrolu, izradu analiza i izveštaja o visini pojedinih rizika, njihovim uzrocima i posledicama;
- Merenje odnosno procena kao i upravljanje rizičnim profilom Grupe i adekvatnosti kapitala;
- Praćenje parametara koji utiču na poziciju izloženosti Grupe rizicima, prevashodno uključujući upravljanje i optimizaciju kvaliteta aktive i troška rizika;
- Razvijanje i primena kvantitativnih modela za upravljanje rizicima kao elemenata u procesu naprednog poslovnog odlučivanja i određivanja cene rizika;
- Izrada strategija i predloga limita izloženosti Grupe po pojedinim vrstama rizika i njihova kontrola;
- Kvantifikovanje uticaja promena u ekonomskom ciklusu ili stresnih događaja na finansijski položaj Grupe;
- Procena rizičnosti uvođenja novih proizvoda i eksternalizacije aktivnosti;
- Izrada metodologija, procedura i politika za upravljanje rizicima u skladu sa važećom zakonskom regulativom, standardima Erste Grupe, dobrom poslovnom praksom i posebnim potrebama Grupe;
- Razvoj i implementacija različitih tehničkih platformi i alata;

Grupa adekvatno identifikuje rizike kojima je izložena i u skladu sa tim sprovodi aktivnosti upravljanja istim, nastojeći da ih izbegne ili svede u prihvatljive okvire.

Upravljanje rizicima u Banci u periodu od 01.01. do 31.12.2020. godine sprovedeno je uspešno što se pre svega ogleda u pravovremenom izdvajanju dodatnih rezervacija za očekivane gubitke koji će nastati usled COVID-19 krize, zatim usaglašenosti poslovanja sa regulatornim zahtevima za moratorijum, definisanim politikama i procedurama za upravljanje rizicima kao i njihovom kontinuiranom poboljšanju, stalnom fokusu Upravnog i Izvršnog odbora na kvalitetnom upravljanju rizicima, korišćenju savremene tehnologije u radu Grupe i njenom kontinuiranom unapređenju, kao i usvojenoj kulturi upravljanja rizicima od strane zaposlenih u Banci.

Prema poslednjoj sprovedenoj analizi procene materijalne značajnosti, Grupa je u svom poslovanju izložena sledećim materijalno značajnim rizicima:

- Kreditni rizik (uključujući rizik neizmirenja obaveza, kreditno-kamatni rizik, rizik koncentracije kreditnog rizika i kreditno-devizni rizik);
- Tržišni rizik u knjizi trgovanja;
- Kamatni rizik u bankarskoj knjizi;
- Operativni rizik;
- Rizik likvidnosti;
- Strateški rizik;
- Rizik usklađenosti poslovanja (eng. *Compliance Risk*);
- Reputacioni rizik;
- Makroekonomski rizik (transverzalni rizik koji se odražava na sve prethodno navedene tipove rizika).

Bez obzira što Grupa obračunava kapitalne zahteve prema Stubu 1 i Stubu 2 za devizni rizik, rizik druge ugovorne strane i rezidualni rizik, isti nisu ocenjeni kao materijalno značajni rizici u okviru poslednje sprovedene procene materijalne značajnosti rizika.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

7. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Za materijalno značajne rizike (osim onih rizika koji se u okviru za upravljanje rizicima uključuju kroz precizno uspostavljen sistem praćenja i limita ili kroz stres testiranje) Grupa kvartalno sprovodi procenu interne adekvatnosti kapitala u skladu sa relevantnim metodologijama i standardima prilikom računanja kapitalnih zahteva i internog kapitala koji Banci stoji na raspolaganju za apsorbovanje tih rizika.

Pored toga, Grupa kontinuirano na osnovu NBS odluke iz oblasti adekvatnosti kapitala obračunava kapitalne zahteve i kapital prilikom računanja pokazatelja adekvatnosti kapitala. U skladu sa navedenim, kapitalni zahtev za kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane i za rizik izmirenja/ isporuke po osnovu slobodnih isporuka se obračunava prema standardizovanom pristupu kao i kapitalni zahtev za cenovni rizik uz primenu metoda dospeća i kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora i kapitalni zahteva za rizik prilagođavanja kreditne izloženosti primenom standardizovanog pristupa.

Adekvatnost kapitala izračunata je kao odnos regulatornog kapitala i rizične aktive, na dan 31. decembra 2021. godine. Grupa je dužna da održava minimalne pokazatelje adekvatnosti kapitala propisane od strane Narodne banke Srbije (8% za adekvatnost kapitala, 6% za adekvatnost osnovnog kapitala i 4,5% za adekvatnost osnovnog akcijskog kapitala), kao i da ispunjava zahteve za kombinovani zaštitni sloj kapitala. Pored zahteva definisanih u vidu minimalnih pokazatelja adekvatnosti kapitala i zaštitnih slojeva kapitala, Grupa je u obavezi da ispunjava i dodatni regulatorni minimalni kapitalni zahtev, definisan u procesu sveobuhvatne supervizorske procene (Supervisory Review and Evaluation Process - SREP). Pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 18,72%. Na konsolidovanoj osnovi pokazatelj adekvatnosti kapitala 31. decembra 2021. godine iznosi 18,25%.

Likvidnost Grupe se prati i kontroliše kroz obezbeđenje kontinuirane sposobnosti Grupe da se obezbede likvidna sredstva za isplatu depozita klijenata, finansiranje rasta aktive i operativnog poslovanja, kao i za izmirenje ostalih ugovornih obaveza. Grupa je u period od 01.01. do 31.12.2021. godine imala pokazatelj dnevne likvidnosti i pokazatelj pokriva likvidnom aktivom iznad zakonom propisanog nivoa.

Banka/Grupa svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji joj obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da njeni komitenti raspolažu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima.

Upravljanje rizikom promene kamatnih stopa Banka/Grupa ima za cilj optimizaciju odnosa ovih uticaja u smislu uticaja na neto prihod od kamate sa jedne, i ekonomsku vrednost kapitala sa druge strane. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom upravlja ročnom usklađenošću aktive i pasive na osnovu: smernica Erste Group-e AG, makroekonomskih analiza i predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti, analize i predviđanja trendova kamatnih stopa na tržištu za različite segmente aktive i pasive.

Devizna pozicija Grupe kao rizik da će doći do promene vrednosti finansijskih instrumenata i negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Grupe usled promena deviznog kursa, je u toku 2021. godine bila ispod maksimalno propisanog nivoa otvorene devizne pozicije. Pokazatelj deviznog rizika Banke na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 1,40% kapitala Banke, što je znatno ispod propisanog maksimuma od 20% kapitala. Pokazatelj deviznog rizika na konsolidovanoj osnovi na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 1,32% kapitala Grupe.

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

7. IZLOŽENOST RIZICIMA (nastavak)

Pokazatelji poslovanja Grupe– usaglašenost sa zakonskim pokazateljima

Grupa je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona. U periodu od 1. januara do 31. decembra 2021. godine, Grupa je kontinuirano ostvarivala propisane pokazatelje poslovanja.

Pokazatelji poslovanja	Propisani	31.12.2021.	31.12.2020.
1. Kapital	Minimum EUR 10 miliona	EUR 314.166.819	EUR 290.935.595
2. Adekvatnost kapitala	Minimum 8%	18,25	18,67
3. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	Minimum 6%	16,51	16,73
4. Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala	Minimum 4,5%	16,51	16,73
5. Ulaganja Grupe	Maksimum 60%	8,76	9,45
6. Izloženost prema licima povezanim sa Grupom	bez limita	10,81	8,52
7. Veliki i najveći mogući krediti u odnosu na kapital	Maksimum 400%	68,69	51,24
8. Likvidnost:			
– pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,8	1,30	1,73
– uži pokazatelj likvidnosti	Minimum 0,5	1,18	1,69
9. PPLA	Minimum 100%	168,43	201,23
10. Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,32	0,82
11. Izloženosti Grupe prema grupi povezanih lica	Maksimum 25%	19,46	15,40
12. Izloženosti Grupe prema licu povezanim sa bankom	bez limita	9,73	6,11
13. Ulaganja Grupe u lica koja nisu u finansijskom sektoru	Maksimum 10%	0,07	0,08

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

8. SVI ZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim licima. Grupa ulazi u odnose sa matičnim pravnim licem – većinskim akcionarom Erste Group Banka AG, drugim akcionarom i ostalim članicama Erste Grupe. Na dan 31. decembra 2021. godine, zbir neto izloženosti prema licima povezanim sa Grupom iznosi 10,81% kapitala Grupe.

Grupa licima povezanim sa Grupom nije odobravalala uslove koji su povoljniji od uslova odobrenih licima koja nisu povezana sa Grupom, u skladu sa članom 37. Zakona o bankama.

Novi Sad, 14. mart 2022. godine

Odobreno od rukovodstva Erste Bank a.d. Novi Sad

_____
Stevan Čomić
Direktor Sektora
računovodstva i kontrolinga

_____
Suzan Tanriyar
Član Izvršnog
odbora

_____
Slavko Carić
Predsednik Izvršnog
odbora